

1. sz. melléklet

HELYI TANTERV
A TISZAÚJVÁROSI HUNYADI MÁTYÁS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
HUNYADI MÁTYÁS ISKOLA
1-4. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA

Tiszaújváros, 2021.szeptember 01.

TARTALOM

Magyar nyelv tantárgy	4
1. évfolyam	4
2. évfolyam	11
3. évfolyam	18
4. évfolyam	31
Irodalom tantárgy	45
1. évfolyam	45
2. évfolyam	58
3. évfolyam	70
4. évfolyam	87
Idegen nyelv (Angol nyelv) tantárgy	105
1. évfolyam	105
2. évfolyam	119
3. évfolyam	130
4. évfolyam	143
Idegen nyelv (Angol nyelv) tantárgy emelt szintű angol osztályoknak	163
1. évfolyam	163
2. évfolyam	173
3. évfolyam	189
4. évfolyam	203
Matematika tantárgy	218
1. évfolyam	218
2. évfolyam	240
3. évfolyam	265
4. évfolyam	293
Környezetismeret tantárgy	322
3. évfolyam	322
4. évfolyam	344
Etika tantárgy	369
1. évfolyam	369
2. évfolyam	376
3. évfolyam	385
4. évfolyam	394
Digitális kultúra tantárgy	405

1. évfolyam	405
2. évfolyam	411
3. évfolyam	417
4. évfolyam	424
Digitális kultúra tantárgy emelt óraszámú informatika osztályoknak	432
1. évfolyam	432
2. évfolyam	439
3. évfolyam	446
4. évfolyam	454
Ének-zene tantárgy	463
1. évfolyam	463
2. évfolyam	472
3. évfolyam	480
4. évfolyam	489
Vizuális kultúra tantárgy	498
1. évfolyam	498
2. évfolyam	509
3. évfolyam	521
4. évfolyam	530
Technika és tervezés tantárgy	539
1. évfolyam	539
2. évfolyam	548
3. évfolyam	557
4. évfolyam	566
Testnevelés tantárgy	575
1. évfolyam	575
2. évfolyam	585
3. évfolyam	596
4. évfolyam	607
Testnevelés tantárgy emelt szintű testnevelés osztályoknak	625
1. évfolyam	625
2. évfolyam	635
3. évfolyam	646
4. évfolyam	657
Tánc és mozgás tantárgy A változat	677

1. évfolyam	677
2. évfolyam	683
3. évfolyam	689
4. évfolyam	695
Tánc és mozgás tantárgy B változat emelt óraszámú dráma és tánc osztályoknak	701
1. évfolyam	701
2. évfolyam	707
3. évfolyam	713
4. évfolyam	719

Magyar nyelv tantárgy

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam magyar nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Általános tantervű, emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
1.	3	4	252	238	14	-

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Általános tantervű, emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS	össz.	alap	helyi
Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	40	40	
Írás jelrendszere	28	28	
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	13	11	2
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	7	2	5
Kisbetű – nagybetű	6	4	2
A magyar ábécé – a betűrend	5	2	3
Hangok időtartamának jelentésmegkülönböztető szerepe	9	5	4
Összes óraszám:	108	92	16

ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS

Az első tanév első féléve előkészítő időszak, melynek célja a tanulók megfigyelése, valamint a megfigyelések alapján a részképességek koncentrált és differenciált fejlesztése. Bár ebben az időszakban már megkezdődik a betűtanítás, a fő hangsúly a képességfejlesztésen van.

Az első félévben az írás előkészítése történik, melynek során kialakulnak a helyes írásszokások, és megtörténik a tanulók tájékozódási és finommotorikus képességének a fejlesztése. Megtörténik továbbá a betűelemek megismerése, vázolása, s a betűolvasás tanításával párhuzamosan elkezdődik a kisbetűk írásának tanítása.

Az első két évfolyamon megkezdődik a rendezett íráshasználat kialakítása. Ez lendületes vázolóssal, vonalvezetés gyakorlásával, rendezett írásképre, önellenőrzésre és javításra való szoktatással történik.

Az *írás, helyesírás* tevékenységi kör kapcsán az elsődleges cél a nyelvi tapasztalatszerzésre épülő helyesírás kialakítása és fejlesztése.

Témakör: Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése

Ez a tematikus egység szoros egységet képez, az óraszám iránymutatást ad a szükséges időre vonatkozóan is. A megvalósításhoz szükséges idő egy félév.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre
- gondolatait, érzelmeit, véleményét, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban is megfogalmazza;

Fogalmak

betűelem, számelem, vonalrendszer, kapcsolás; viszonyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette stb.

Témakör: Írás jelrendszere

A tematikus egység szoros egységet képez, az óraszám iránymutatást ad a szükséges időre vonatkozóan is.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.

Fogalmak

hang, betű, betűelem, hosszú hang, rövid hang, kisbetű, nagybetű, vonalrendszer, írásjel, ékezet, magánhangzó, mássalhangzó, szótag, szó, mondat; viszonzyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette stb.

Témakör: A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- saját tempójában elsajátítsa az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan írjon, és törekedjék a rendezett írásképre;
- törekedjék a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja;
- érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikáljon;
- feladatvégzés során társaival együtt működjék;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrizze, javítsa.

Fogalmak

hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű (háromjegyű) mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, „j” hang kétféle jelölése

Témakör: A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja;
- a szövegalkotás során törekszik meglévő szókincsének aktivizálására;
- megadott szempontok alapján szóban mondatokat és 3-4 mondatos szöveget alkot.

Fogalmak

betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, kisbetű

Témakör: Kisbetű – nagybetű

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- biztosan ismeri a kisbetűs ábécét, különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. A megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;

Fogalmak

kisbetűs és nagybetűs ábécé, tárgyak neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás,

Témakör: A magyar ábécé – a betűrend

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, egyszerű mondatokat önállóan leírja;
- érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikál;
- ismer és használ nyomtatott és digitális forrásokat az ismeretei bővítéséhez, rendszerezéséhez;
- biztosan ismeri és használja a kisbetűs ábécét, különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. Az erre vonatkozó szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;
- feladatvégzés során társaival együttműködik;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja.

Fogalmak

hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése

Témakör: Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, javítja.

Fogalmak

mondat, szó, rövid/hosszú magánhangzó/mássalhangzó, jelentés, időtartam

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltétele

- részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben, érzékelő játékokban;
- tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold;
- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja;
- írásbeli munkáját segítséggel, vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- biztosan ismeri a kisbetűs ábécét, különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol;
- a több hasonló élőlény, tárgy nevét kis kezdőbetűvel írja;
- segítséggel használ életkorának megfelelő szótárakat;
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között, és írásban pontosan jelöli ezeket a tanult szavakban;
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban.

5. Eszközök

Tankönyv

Munkafüzet

Felmérő lapok

Szótárak, lexikonok

Egyéb eszközök

Digitális és IKT eszközök

Vonalas füzetek

Írólap

Szókártyák

Betűkártyák

Applikációs képek

Hívóképek

Interaktív tábla

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam magyar nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Általános tantervű, emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
2.	3	4	252	238	14	-

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Általános tantervű, emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS	össz.	alap	helyi
Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	0	0	
Írás jelrendszere	12	12	
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	15	15	
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	23	23	
Kisbetű – nagybetű	15	14	1
A magyar ábécé – a betűrend	16	16	
Hangok időtartamának jelentésmegkülönböztető szerepe	27	27	
Összes óraszám:	108	107	1

ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS

Az első két évfolyamon megkezdődik a rendezett íráshasználat kialakítása. Ez lendületes vázolással, vonalvezetés gyakorlásával, rendezett írásképre, önellenőrzésre és javításra való szoktatással történik.

A két évfolyamnak az egyik fő feladata az ösztönös nyelvhasználat tudatosítása. A nyelvi tudatosság fejlesztésének eredményeként fejlődik a tanuló fonémahallása, szótagolási, valamint analizáló-szintetizáló képessége, mindeközben elsajátítja az olvasás-írás jelrendszerét.

Az *írás, helyesírás* tevékenységi kör kapcsán az elsődleges cél a nyelvi tapasztalatszerzésre épülő helyesírás kialakítása és fejlesztése.

Az oktatási szakasz kimeneti méréssel zárul.

Témakör: Írás jelrendszere

A tematikus egység szoros egységet képez, az óraszám iránymutatást ad a szükséges időre vonatkozóan is.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.

Fogalmak

hang, betű, betűelem, hosszú hang, rövid hang, kisbetű, nagybetű, vonalrendszer, írásjel, ékezet, magánhangzó, mássalhangzó, szótag, szó, mondat; viszonyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, közötté, mellette stb.

Témakör: A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- saját tempójában elsajátítsa az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan írjon, és törekedjék a rendezett írásképre;
- törekedjék a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja;
- érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikáljon;
- feladatvégzés során társaival együtt működjék;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrizze, javítsa.

Fogalmak

hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű (háromjegyű) mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, „j” hang kétféle jelölése

Témakör: A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja;
- a szövegalkotás során törekszik meglévő szókincsének aktivizálására;
- megadott szempontok alapján szóban mondatokat és 3-4 mondatos szöveget alkot.

Fogalmak

betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű

Témakör: Kisbetű – nagybetű

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. A megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;
- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja, és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál.

Fogalmak

kisbetűs és nagybetűs ábécé, élőlények neve, tárgyak neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév

Témakör: A magyar ábécé – a betűrend

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;

- az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, egyszerű mondatokat önállóan leírja;
- érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikál;
- ismer és használ nyomtatott és digitális forrásokat az ismeretei bővítéséhez, rendszerezéséhez;
- biztosan ismeri és használja a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. Az erre vonatkozó szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;
- feladatvégzés során társaival együttműködik;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja.

Fogalmak

hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése

Témakör: Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mértén, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, javítja.

Fogalmak

mondat, szó, rövid/hosszú magánhangzó/mássalhangzó, jelentés, időtartam

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltétele

- részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban;
- tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold;
- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja;
- írásbeli munkáját segítséggel, vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. A megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;
- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja, és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;
- a több hasonló élőlény, tárgy nevét kis kezdőbetűvel írja;
- a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le;
- segítséggel használ életkorának megfelelő szótárakat;
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között, és írásban pontosan jelöli ezeket a tanult szavakban;
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban.

5. Eszközök

Tankönyv

Munkafüzet

Felmérő lapok

Szótárak, lexikonok

Egyéb eszközök:

Digitális és IKT eszközök

Vonalas füzetek

Írólap

Szókártyák

Betűkártyák

Applikációs képek

Hívóképek

Interaktív tábla

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam magyar nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Általános tantervű

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
3.	2+1	3	180 + 36	170	10	36

Emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
3.	2	3	180	170	10	-

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Általános tantervű

NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS	össz.	alap	sz.t.	helyi
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	9	9		

A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	12	12		
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	36	9	27	
Szótő és toldalék, szóelemzés	7	7		
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	6	6		
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	12	9	3	
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	9	9		
3. Mennyiségeket kifejező szavak	4	4		
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	13	11	2	
Összes óraszám:	108	76	32	

Emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS	össz.	alap	helyi
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	6	6	0
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	12	12	0
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	9	9	0
Szótő és toldalék, szóelemzés	7	7	0
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	5	5	0
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	9	9	0

2. Tulajdonságokat kifejező szavak	9	9	0
3. Mennyiségeket kifejező szavak	4	4	0
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	11	11	0
Összes óraszám:	72	72	0

Az írástechnika fejlesztése és az eszközszintű íráshasználat ezen a két évfolyamon is folytatódik. Nem nyelvi ismereteket tanítunk, hanem játékos, élményszerű tapasztalatokon alapuló fejlesztés folyik. A szófaji fogalmak helyett a szavak jelentésével és helyesírásával foglalkozunk.

A szóbeli és az írásbeli kifejezőképesség fejlesztése párhuzamosan zajlik. Az írásbeli szövegalkotásban az a cél, hogy élményalapú szövegek készüljenek akár közös alkotásként is.

NYELVTAN, HELYESÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS

TÉMAKÖR: A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó elválasztás, betűrendbe sorolás

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- feladatok megoldása során társaival együttműködik;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- kérdésre adott válaszában helyesen todalékolja a szavakat;
- a kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- a kiejtéstől eltérő szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, hibáit javítja.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hang- és betűanalízis, analízáló képesség fejlesztése

- Fonémahallás fejlesztése
- Vizuális memória fejlesztése
- Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz)
- Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése
- Helyesírási készség fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi
- Szótagolás, elválasztás, egytagú és összetett szavak
- 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása
- 20-40 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó

Fogalmak

hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, összetett szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése

Témakör:

A nyelv építő kövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően válaszol;

- a megismert szavakat, kifejezéseket helyesen alkalmazza;
- az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír;
- törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza;
- egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban;
- a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- részt vesz ismert szövegek (például versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;
- képességeihez mértén bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok megalkotásába.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése
- Mondatok és összekapcsolásuk
- Történetalkotás szóban
- Szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése
- Íráskészség fejlesztése
- Írásbeli szövegalkotó képesség fejlesztése
- Anyaggyűjtés módjai
- szó- és kifejezőkészlet gyűjtése;
- Vázlatkészítés, vázlat kiegészítése
- Szerkezeti egységek elkülönítése
- Kulcsszavak, kulcsmondatok kiemelése
- Szövegalkotás főbb lépései
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása

Fogalmak

mondat, szöveg, helyszín, szereplő, cselekmény, időrend, címadás, téma, anyaggyűjtés, vázlat, előzmény, esemény, következmény, levél, SMS, e-mail, címzett, feladó, válasz, továbbítás, megszólítás, önellenőrzés, hibajavítás

Témakör: A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása
- hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg elektronikus levél)

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- írásbeli munkáit segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ösztönös nyelvhasználat formálása
- Nyelvi tudatosság fejlesztése
- Önellenőrzés, hibajavítás képessége
- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kétagú szavak) helyes leírása

Fogalmak

betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű

Témakör: Szótő és toldalék, szóelemzés

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hallásfejlesztés, fonémahallás fejlesztése
- Betű-hang azonosítás
- Szótagolási képesség fejlesztése
- Hang- és betűanalízis képességének fejlesztése
- Szótó és toldalék fogalma felismerés szintjén
- Nyelvi elemzőkészség fejlesztése
- Szóalak felbontása
- Toldalékos szavak helyes használata
- Toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása
- Helyesejtés-fejlesztés hangkapcsolat-gyakorlatokkal
- Hibajavítás és önellenőrzés képességének fejlesztése

Fogalmak

hang-betű, betűkapcsolat, hangkapcsolat, szótagolás, szótó, toldalék, szóelemző írásmód, önellenőrzés

Témakör: Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése
- Szókincs fejlesztése, szókincs aktivizálása
- Árnyalt nyelvhasználat fejlesztése
- Hangalak – jelentés
- Ellentétes jelentésű szavak, rokon értelmű szavak
- Szólások, közmondások, szóláshasonlatok
- Népmesék kezdő és záró formulái, szókapcsolatok, ismétlődő motívumok
- Szó szerinti és átvitt jelentés
- Szólások, közmondások hagyományörző szerepe, néhány ismert szólás, közmondás eredete

Fogalmak

szólás, közmondás, szókapcsolat, hangalak, jelentés, egyjelentésű szavak, rokon értelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak

Témakör: Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókincset;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- Együttműködési képesség
- Élőlény, tárgy, gondolati dolog neve
- Kis- és nagy kezdőbetűs szavak másolása, tollbamondása, emlékezetből írása
- Több hasonló élőlény, tárgy, gondolati dolog neve és helyesírása
- Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek, intézménynevek, címek)
- Mondatkezdő nagybetű

Fogalmak

élőlények neve, tárgyak neve, gondolati dolgok neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév, intézménynév, címek neve

Témakör: Tulajdonságokat kifejező szavak

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett fokozott melléknevek helyes írásmódja
- Együttműködési képesség

Fogalmak

ellentétes jelentésű kifejezések, rokon értelmű szavak, egybeírás, különírás, szótő, toldalék, tulajdonságot kifejező szó

Témakör: Mennyiségeket kifejező szavak

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírási szabályait;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett fokozott számnevek helyes írásmódja

- Együttműködési képesség

Fogalmak

különírás, szótő, toldalék, mennyiségeket kifejező szó

Témakör: Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókinccset;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókinccs fejlesztése
- Fogalmazási alapismeretek
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett igekötős igék helyes írásmódja
- Együttműködési képesség

Fogalmak

múlt, jelen, jövő, egybeírás, különírás, szótő, toldalék, cselekvést jelentő szó

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltétele

- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;

- életkorának megfelelő, digitális és hagyományos szótárakat használ;
- megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között;
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait;
- 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kétagú szavak) helyes leírása;
- 20-40 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó;
- felismeri, indokolja a cím és szöveg közti összefüggést;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít;
- tanítói segítséggel megadott rímpárokból különböző témákban 2-4 soros verset alkot;
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- szavakat hangokra és szótagokra bont;
- kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat;
- önállóan felismeri és elkülöníti az egytövé ismert szavakban a szótövet és a toldaléket;
- toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása;
- felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást;
- megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat;
- különféle módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését;
- ellentétes jelentésű szavak, rokon értelmű szavak;
- szólások, közmondások, szóláshasonlatok;
- népmesék kezdő és záró formulái, szókapcsolatok, ismétlődő motívumok;
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat;
- megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;

- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert szavakat;
- ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban;
- a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja;
- a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le;
- kis- és nagy kezdőbetűs szavak másolása, tollbamondása, emlékezetből írása;
- saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek, intézménynevek, címek);
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;
- megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket;
- helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit;
- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történést kifejező szavakat.

5. Eszközök

Tankönyv

Munkafüzet

Fogalmazás munkafüzet

Felmérő lapok

Szótárak, lexikonok

Egyéb eszközök

Digitális és IKT eszközök

Vonalas füzetek

Írólap

Applikációs képek

Interaktív tábla

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam magyar nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Általános tantervű, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
4.	2+1	3+1	180 + 72	170	10	72

Emelt szintű angol

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
4.	2	3	180	170	10	

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Általános tantervű, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS	össz.	alap	sz.t.	helyi
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	4	4		

A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	8	6		2
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	36	14	22	
Szótő és toldalék, szóelemzés	9	7	2	
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	6	6		
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	12	9	3	
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	7	4	3	
3. Mennyiségeket kifejező szavak	12	9	3	
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	14	11	3	
Összes óraszám:	108	70	36	2

Emelt szintű angol

NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS	össz.	alap	helyi
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	4	4	
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	8	6	
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	14	14	2
Szótő és toldalék, szóelemzés	7	7	
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	6	6	
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	9	9	
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	4	4	

3. Mennyiségeket kifejező szavak	9	9	
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	11	11	
Összes óraszám:	72	70	2

Az írástechnika fejlesztése és az eszközszintű íráshasználat ezen a két évfolyamon is folytatódik. Nem nyelvi ismereteket tanítunk, hanem játékos, élményszerű tapasztalatokon alapuló fejlesztés folyik. A szófaji fogalmak helyett a szavak jelentésével és helyesírásával foglalkozunk.

A szóbeli és az írásbeli kifejezőképesség fejlesztése párhuzamosan zajlik. Az írásbeli szövegalkotásban az a cél, hogy élményalapú szövegek készüljenek akár közös alkotásként is.

NYELVTAN, HELYESÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS

TÉMAKÖR: A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó elválasztás, betűrendbe sorolás

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- feladatok megoldása során társaival együttműködik;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat;
- a kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- a kiejtéstől eltérő szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, hibáit javítja.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése
- Fonémahallás fejlesztése

- Vizuális memória fejlesztése
- Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz)
- Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése
- Helyesírási készség fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi
- Szótagolás, elválasztás, egytagú és összetett szavak
- 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kétagú szavak) helyes leírása
- 20-40 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó

Fogalmak

hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, összetett szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése

Témakör: A nyelv építő kövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően válaszol;
- a megismert szavakat, kifejezéseket helyesen alkalmazza;

- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír;
- törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza;
- egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban;
- a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- részt vesz ismert szövegek (például versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;
- képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok megalkotásába.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése
- Mondatok és összekapcsolásuk
- Történetalkotás szóban
- Szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése
- Íráskészség fejlesztése
- Írásbeli szövegalkotó képesség fejlesztése
- Anyaggyűjtés módjai
- szó- és kifejezőkészlet gyűjtése;
- Vázlatkészítés, vázlat kiegészítése
- Szerkezeti egységek elkülönítése
- Kulcsszavak, kulcsmondatok kiemelése
- Szövegalkotás főbb lépései
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása

Fogalmak

mondat, szöveg, helyszín, szereplő, cselekmény, időrend, címadás, téma, anyaggyűjtés, vázlat, előzmény, esemény, következmény, levél, SMS, e-mail, címzett, feladó, válasz, továbbítás, megszólítás, önellenőrzés, hibajavítás

Témakör: A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása
- hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg elektronikus levél)

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- írásbeli munkáit segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ösztönös nyelvhasználat formálása
- Nyelvi tudatosság fejlesztése
- Önellenőrzés, hibajavítás képessége
- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kétagú szavak) helyes leírása

Fogalmak

betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű

Témakör: Szótő és toldalék, szóelemzés

A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hallásfejlesztés, fonémahallás fejlesztése
- Betű-hang azonosítás
- Szótagolási képesség fejlesztése
- Hang- és betűanalízis képességének fejlesztése
- Szótő és toldalék fogalma felismerés szintjén
- Nyelvi elemzőkészség fejlesztése
- Szóalak felbontása
- Toldalékos szavak helyes használata
- Toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása
- Helyesejtés-fejlesztés hangkapcsolat-gyakorlatokkal
- Hibajavítás és önellenőrzés képességének fejlesztése

Fogalmak

hang-betű, betűkapcsolat, hangkapcsolat, szótagolás, szótő, toldalék, szóelemző írásmód, önellenőrzés

Témakör: Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése
- Szókincs fejlesztése, szókincs aktivizálása
- Árnyalt nyelvhasználat fejlesztése
- Hangalak – jelentés
- Ellentétes jelentésű szavak, rokon értelmű szavak
- Szólások, közmondások, szóláshasonlatok
- Népmesék kezdő és záró formulái, szókapcsolatok, ismétlődő motívumok
- Szó szerinti és átvitt jelentés
- Szólások, közmondások hagyományörző szerepe, néhány ismert szólás, közmondás eredete

Fogalmak

szólás, közmondás, szókapcsolat, hangalak, jelentés, egyjelentésű szavak, rokon értelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak

Témakör: Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókincset;

- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.
- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- Együttműködési képesség
- Élőlény, tárgy, gondolati dolog neve
- Kis- és nagy kezdőbetűs szavak másolása, tollbamondása, emlékezetből írása
- Több hasonló élőlény, tárgy, gondolati dolog neve és helyesírása
- Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek, intézménynevek, címek)
- Mondatkezdő nagybetű

Fogalmak

élőlények neve, tárgyak neve, gondolati dolgok neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév, intézménynév, címek neve

Témakör: Tulajdonságokat kifejező szavak

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;

- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett fokozott melléknevek helyes írásmódja
- Együttműködési képesség

Fogalmak

ellentétes jelentésű kifejezések, rokon értelmű szavak, egybeírás, különírás, szótó, toldalék, tulajdonságot kifejező szó

Témakör: Mennyiségeket kifejező szavak

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett fokozott számnevek helyes írásmódja
- Együttműködési képesség

Fogalmak

különírás, szótő, toldalék, mennyiségeket kifejező szó

Témakör: Cselekvés, történet a múltban, jelenben, jövőben

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókincset;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Helyesírási készség differenciált fejlesztése
- Aktív szókincs fejlesztése
- Fogalmazási alapismeretek
- Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer
- A megfigyelt és értelmezett igekötős igék helyes írásmódja
- Együttműködési képesség

Fogalmak

múlt, jelen, jövő, egybeírás, különírás, szótő, toldalék, cselekvést jelentő szó

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltétele

- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;
- életkorának megfelelő, digitális és hagyományos szótárakat használ;
- megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között;
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait;
- 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kétagú szavak) helyes leírása;
- 20-40 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó;
- felismeri, indokolja a cím és szöveg közti összefüggést;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít;
- tanítói segítséggel megadott rímpárokból különböző témákban 2-4 soros verset alkot;
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján;
- szavakat hangokra és szótagokra bont;
- kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat;
- önállóan felismeri és elkülöníti az egytővű ismert szavakban a szótövet és a toldalékot;
- toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása;
- felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást;
- megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat;
- különféle módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését;
- ellentétes jelentésű szavak, rokon értelmű szavak;
- szólások, közmondások, szóláshasonlatok;
- népmesék kezdő és záró formulái, szókapcsolatok, ismétlődő motívumok;

- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat;
- megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát;
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert szavakat;
- ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban;
- a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja;
- a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le;
- kis- és nagy kezdőbetűs szavak másolása, tollbamondása, emlékezetből írása;
- saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek, intézménynevek, címek);
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;
- megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket;
- helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit;
- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történést kifejező szavakat.

5. Eszközök

Tankönyv

Munkafüzet

Fogalmazás munkafüzet

Felmérő lapok

Szótárak, lexikonok

Egyéb eszközök

Digitális és IKT eszközök

Vonalas füzetek

Írólap

Applikációs képek

Interaktív tábla

Irodalom tantárgy

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam irodalom tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Általános tantervű, emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
1.	3	4	252	238	14	-

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Általános tantervű, emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

BESZÉD ÉS OLVASÁS	össz.	alap	helyi
Beszéd és kommunikáció	15	15	
Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	58	58	
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	48	48	
Népmesék, műmesék	6	6	
Versek, népköltészeti alkotások	5	5	

Helyem a közösségben – család, iskola	4	4	
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	4	4	
Állatok, növények, emberek	4	4	
Összes óraszám:	144	144	

Az iskolába kerülő gyermekek nyelvhasználatára nagyon eltérő. Ennek a két évfolyamnak az egyik fő feladata az ösztönös nyelvhasználat tudatosítása. A nyelvi tudatosság fejlesztésének eredményeként fejlődik a tanuló fonémahallása, szótagolási, valamint analízáló-szintetizáló képessége, mindeközben elsajátítja az olvasás-írás jelrendszerét.

Az olvasás és írás készségének kialakítása alapvetően meghatározhatja a tanuló későbbi tanulási képességeinek fejlődését, iskolai sikerességét. Ezért szükséges az egyéni képességeket figyelembe vevő differenciált alapozás.

Az első tanév első feléve előkészítő időszak, melynek célja a tanulók megfigyelése, valamint a megfigyelések alapján a részképességek koncentrált és differenciált fejlesztése. Bár ebben az időszakban már megkezdődik a betűtanítás, a fő hangsúly a képességfejlesztésen van.

Az olvasás jelrendszerének megtanítása párhuzamosan folyik az olvasástechnika és a szövegértés fejlesztésével az egyes témakörök mentén. Az olvasástechnika elsajátításától folyamatosan a szövegértésre tevődik a hangsúly.

BESZÉD ÉS OLVASÁS

Témakör: Beszéd és kommunikáció

A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál;

- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza;
- részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, beszélgetésben, vitában, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdés,
- élményeiről, segítséggel vagy önállóan beszámol.

Fogalmak

helyesejtés, beszédleghzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, testtartás, mimika, párbeszéd, szituáció, drámajáték

Témakör: Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése

A témakör sajátossága a képességfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt. A teljes témakörhöz szükséges idő egy félév.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát
- érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- a történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért.

Fogalmak

hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonyiszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, közöttte, mellette; utána, közben, miközben stb.

Témakör: Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése

A témakör sajátossága a képességfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt. A teljes témakörhöz szükséges legrövidebb idő egy tanév.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát;
- érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát.

Fogalmak

hang, betű, kisbetű, nagybetű, magánhangzó, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonzyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette; utána, közben, miközben stb.

Témakör: Népmesék, műmesék

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;

- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat.

Fogalmak

szótag, szó, mondat, szöveg, mese, népmese, műmese, cím, szerző, szereplő, helyszín, időrend, tartalom, állandósult szókapcsolat, kezdő és záró fordulat, meseszám

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások

A témakör sajátossága, hogy értékrendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A témakör tanulói tevékenységeinek egy része kapcsolódik a „Beszéd és kommunikáció” témakör tevékenységeihez. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;

- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- élményt és tapasztalatot szerez különböző ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból;
- érzékeli és átéli a vers ritmusát és hangulatát
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, elbeszélő költemények esetén a helyszínt, a szereplőket, az esetleges konfliktust és annak megoldását.

Fogalmak

vers, verses mese, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet

Témakör: Helyem a közösségben – család, iskola

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. Itt kerül sor a társadalmi értékek (család, iskola) tudatosítására. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását, részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;

- Képes önállóan vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelésére és összefoglalására;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét, együttműködik velük;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet.

Fogalmak

iskola, osztály, közösség, könyvtár, tanítási idő, szünet, vakáció, házi feladat, család, családtag, rokon, testvér, nagyszülő, dédszülő, unoka, dédunoka, unokatestvér, otthon, barát, társ, összetartozás, felelősség, hűség, becsületesség, igazságosság, munka, házimunka, történet, mese, vers, bekezdés, párbeszéd, cím, szerző, helyszín, szereplők és tulajdonságaik, probléma és megoldás.

Témakör: Évszakok, ünnepkörök, hagyományok

A témakör sajátossága, az ünnepkörök megismerésére, az évszakok ritmikusságának tapasztalására és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;

- megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat, és ismeri ezek éves körforgását;
- jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi;
- felismer és ért néhány egyszerű, gyakori közmondást és szólást,
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét;
- részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében, alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz;
- élményeket és tapasztalatokat szerez saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeiről;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

Fogalmak

keresztény/keresztyén ünnepkörhöz kapcsolódó jelképek (betlehemi csillag, bárány), családi ünnep, nemzeti ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, közmondás, évszak, körforgás

Témakör: Állatok, növények, emberek

A témakör sajátossága, hogy az élő és az élettelen világhoz való emberi viszonyulási rendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- egyszerű, játékos formában megismerkedik a szövegek különböző modalitásával, médiumok szövegalkotó sajátosságainak alapjaival;
- tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól;
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit;

- ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést,
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.

Fogalmak

ismeretközlő szöveg, adat, információ, időrend, cím, illusztráció

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltétele

Népmesék, műmesék

TÖRZSANYAG

Magyar népmesék: A vadgalamb és a szarka; Két kecske találkozott a pallón; A varga, a szikra és a bab; A róka és a kácsák; Csalimese (Benedek Elek); Lázár Ervin: Mese reggelre Kormos István: Vackor az első bében (részletek)

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Az állatok vitája; A kiskakas gyémánt félkrajcárja Móricz Zsigmond: Iciri-piciri; Kutya-macska barátság; Kányádi Sándor: Mesemorzsa; A kismalac és a farkasok (Arany László);

Versek

TÖRZSANYAG

Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz; Kányádi Sándor: Ha a napnak; József Attila: Hangya; Zelk Zoltán: Este jó, este jó...; Romhányi József: A bűnbánó elefánt; Csoóri Sándor: Esti párbeszéd; Csoóri Sándor: Csodakutya; Kiss Anna: A nappal és az éjszaka; Gazdag Erzsébet: Álmomban; Móricz Zsigmond: A török és a tehenek

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Nemes Nagy Ágnes: A titkos út;; Móra Ferenc: Zengő ABC; Tarbay Ede: Mit beszélt a vízimalom a patakkal?; Weöres Sándor: Nyári este;

HELYEM A KÖZÖSSÉGBEN – CSALÁD, ISKOLA

TÖRZSANYAG

Janikovszky Éva: Már iskolás vagyok (részletek); Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél valamint ismerettartalmú szövegek a Helyem a közösségben – család, iskola témakörben

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami

ÉVSZAKOK, ÜNNEPKÖRÖK, HAGYOMÁNYOK

TÖRZSANYAG

Zelk Zoltán: Négy vándor; Kányádi Sándor: Jön az ősz; **Weöres Sándor: Száncsengő;** Betlehemes játék; Gazdag Erzsébet: Itt a farsang; népköltészet – húsvét; Szabó Lőrinc: Tavasz; Szilágyi Domokos: Két nyári mondóka; Ágh István: Virágosat álmodtam; valamint ismerettartalmú szövegek az Évszakok, ünnepekörök, hagyományok témakörben

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Zelk Zoltán: Téli fák; Nemes Nagy Ágnes: Hóesésben; Kányádi Sándor: Betemetett a nagy hó; Kányádi Sándor: Aki fázik; Zelk Zoltán: Csilingel a gyöngyvirág

- beszédleghéze és artikulációja megfelelő;
- figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra;
- a szavakat hangokra, szótagokra bontja;
- a hangokból, szótagokból szavakat épít;
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja;
- részt vesz ismert szövegek (mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, versek, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;
- bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus helyzetgyakorlatok, szituációs játékok megalkotásába;
- észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg;
- részt vesz a testséma-tudatosságot fejlesztő tevékenységekben (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek tudatosítása) és érzékelő játékokban;
- megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;

- megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókinccset;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.;
- megismer néhány mesét és történetet a magyar – és rokon kultúrájú népek irodalmából;
- részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában;
- megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- közös olvasás, szövegfeldolgozás során megismer néhány mesét, elbeszélést ;
- részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus és kortárs magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában;
- megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömet és élményét;
- segítséggel vagy önállóan előad verseket ritmuskíséréssel;
- a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.);
- a tanító vagy társai segítségével, együttműködésével verssorokat, versrészleteket memorizál;
- segítséggel, majd önállóan szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai vagy dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- különböző ritmikájú lírai művek megismerésével élményt és tapasztalatot szerez. Megismer alkotásokat a népköltészetből, a kortárs és klasszikus gyermeklírából;
- megismer néhány klasszikus, életkorának megfelelő verset a magyar irodalomból;
- rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét;
- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével;
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;

- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszédnek, dramatikus szituációs játékok megalkotásába;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- önállóan vagy tanítói segítséggel összefoglalja az olvasott történet tartalmát;
- könyvet kölcsönöz a könyvtárból, és azt el is olvassa, élményeit, gondolatait az általa választott módon megosztja;
- részt vesz konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a kisebb közösséghez (család, osztály) tartozás élményét;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi;
- a feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézi;
- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál.

5. Eszközök

Tankönyv

Munkafüzet

Felmérő lapok

Szótárak, lexikonok

Egyéb eszközök

Digitális és IKT eszközök

Vonalas füzetek

Írólap

Szókártyák

Betűkártyák

Applikációs képek

Hívóképek

Interaktív tábla

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam irodalom tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Általános tantervű, emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
2.	3	4	252	238	14	-

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Általános tantervű, emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

BESZÉD ÉS OLVASÁS	össz.	alap	helyi
Beszéd és kommunikáció	17	15	2
Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	0	0	
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	12	12	
Népmesék, műmesék	32	30	2

Versek, népköltészeti alkotások	23	23	
Helyem a közösségben – család, iskola	19	14	5
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	23	21	2
Állatok, növények, emberek	18	16	2
Összes óraszám:	144	131	13

Az egyik fő feladat az ösztönös nyelvhasználat tudatosítása. A nyelvi tudatosság fejlesztésének eredményeként fejlődik a tanuló fonémahallása, szótagolási, valamint analizáló-szintetizáló képessége, mindeközben elsajátítja az olvasás-írás jelrendszerét.

Az olvasás és írás készségének kialakítása alapvetően meghatározhatja a tanuló későbbi tanulási képességeinek fejlődését, iskolai sikerességét. Ezért szükséges az egyéni képességeket figyelembe vevő differenciált alapozás.

Az olvasás jelrendszerének megtanítása párhuzamosan folyik az olvasástechnika és a szövegértés fejlesztésével az egyes témakörök mentén. Az olvasástechnika elsajátításától folyamatosan a szövegértésre tevődik a hangsúly.

Az oktatási szakasz kimeneti méréssel zárul.

BESZÉD ÉS OLVASÁS

Témakör: Beszéd és kommunikáció

A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál;

- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza;
- részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, beszélgetésben, vitában, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés,
- élményeiről, segítséggel vagy önállóan beszámol.

Fogalmak

helyesejtés, beszédleghzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, testtartás, mimika, párbeszéd, szituáció, drámajáték

Témakör: Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése

A témakör sajátossága a képességfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt. A teljes témakörhöz szükséges legrövidebb idő egy tanév.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát;
- érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát.

Fogalmak

hang, betű, kisbetű, nagybetű, magánhangzó, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette; utána, közben, miközben stb.

Témakör: Népmesék, műmesék

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat.

Fogalmak

szótag, szó, mondat, szöveg, mese, népmese, műmese, cím, szerző, szereplő, helyszín, időrend, tartalom, állandósult szókapcsolat, kezdő és záró fordulat, meseszám

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások

A témakör sajátossága, hogy értékrendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A témakör tanulói tevékenységeinek egy része kapcsolódik a „Beszéd és kommunikáció” témakör tevékenységeihez. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;
- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- élményt és tapasztalatot szerez különböző ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból;
- érzékeli és átéli a vers ritmusát és hangulatát
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, elbeszélő költemények esetén a helyszínt, a szereplőket, az esetleges konfliktust és annak megoldását.

Fogalmak

vers, verses mese, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet

Témakör: Helyem a közösségben – család, iskola

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. Itt kerül sor a társadalmi értékek (család, iskola) tudatosítására. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;

- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását, részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- Képes önállóan vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelésére és összefoglalására;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét, együttműködik velük;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet.

Fogalmak

iskola, osztály, közösség, könyvtár, tanítási idő, szünet, vakáció, házi feladat, család, családtag, rokon, testvér, nagyszülő, dédszülő, unoka, dédunoka, unokatestvér, otthon, barát, társ, összetartozás, felelősség, hűség, becsületesség, igazságosság, munka, házimunka, történet, mese, vers, bekezdés, párbeszéd, cím, szerző, helyszín, szereplők és tulajdonságaik, probléma és megoldás

Témakör: Évszakok, ünnepkörök, hagyományok

A témakör sajátossága, az ünnepkörök megismerésére, az évszakok ritmikusságának tapasztalására és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;

- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmet a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat, és ismeri ezek éves körforgását;
- jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi;
- felismer és ért néhány egyszerű, gyakori közmondást és szólást,
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét;
- részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében, alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz;
- élményeket és tapasztalatokat szerez saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeiről;
- feladatok megoldása során társaival együttműködik.

Fogalmak

keresztény/keresztényen ünnepkörhöz kapcsolódó jelképek (betlehemi csillag, bárány), családi ünnep, nemzeti ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, közmondás, évszak, körforgás

Témakör: Állatok, növények, emberek

A témakör sajátossága, hogy az élő és az élettelen világhoz való emberi viszonyulási rendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri, értelmet a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;

- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- egyszerű, játékos formában megismerkedik a szövegek különböző modalitásával, médiumok szövegalkotó sajátosságainak alapjaival;
- tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól;
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit;
- ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést,
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.

Fogalmak

ismeretközlő szöveg, adat, információ, időrend, cím, illusztráció

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltétele

Népmesék, műmesék

TÖRZSANYAG

Magyar népmesék: Miért haragszik a disznó a kutyára, a kutya a macskára, a macska az egérre?; A sajtot osztó róka; Jakab meg az apja; Az okos leány; Az öreg halász és a nagyravágyó felesége (Illyés Gyula); A hiú király; Zelk Zoltán: A három nyúl (verses mese); A pap meg a tojások (cigány népmese); Csukás István: Sün Balázs;

A törzssanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Csukás István: A téli tücsök meséi /részlet/; A galamb, a réce meg a lúd; Ki a legelőbbvaló?; A szegényember káposztája; (Arany László); Kinek köszönt a vándor?; Az állatok nyelvén tudó juhász; Tréfás mese (Benedek Elek gyűjtése); Móra Ferenc: Levelek hullása; Osváth Erzsébet: A fecskerepülőtéren; Lázár Ervin: Kék meg a sárga; Lázár Ervin: A fába szorult hernyó /részlet/; Kányádi Sándor: A néma tulipán; Kányádi Sándor: Mogyoró király meséje; Csukás István: Egy különös idegen; Csukás István: Süsü /részlet/; Kányádi Sándor: A mindennapi kenyér; Fazekas Anna: Öreg néne őzikéje (verses mese); Jékely Zoltán: A három pillangó;

Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Hárs Ernő: Vége a vakációnak; A kiscigány; Lázár
Ervin: A lyukas zokni

Versek

TÖRZSANYAG

Weöres Sándor: Galagonya; **Móra Ferenc: A cinege cipője; József Attila: Altató; Petőfi
Sándor: Anyám tyúkja;** Petőfi Sándor: Arany Lacinak; (A vastag betűs művek memoritek.)

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Kányádi Sándor: Ballag már; Móra Ferenc: Csókai csóka; Kányádi Sándor: Szarvasitató;
Nemes Nagy Ágnes: Névnapi; Romhányi József: A pék pókja; Weöres Sándor: Nyári este;
Kányádi Sándor: Aki fázik; Nemes Nagy Ágnes: Lila fecske; Zelk Zoltán: Kóc, kóc; Tamkó
Sirató Károly: Pinty és ponty

HELYEM A KÖZÖSSÉGBEN – CSALÁD, ISKOLA

TÖRZSANYAG

Hervay Gizella: Elfelejtő mese; Zelk Zoltán: Kicsi vagyok én; valamint ismerettartalmú
szövegek a Helyem a közösségben – család, iskola témakörben

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Fésűs Éva: Csupafül huszonkét meséje (részlet);

ÉVSZAKOK, ÜNNEPKÖRÖK, HAGYOMÁNYOK

TÖRZSANYAG

Magyar népköltés: Hónapsoroló; Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra /részlet/; Lázár
Ervin: Mit ugrálsz, hideg?; Weöres Sándor: Újévi mese; Devecsery László: Húsvét; A virágok
vetélkedése (népköltészet – húsvét); valamint ismerettartalmú szövegek az Évszakok,
ünnepek, hagyományok témakörben (A vastag betűs művek memoritek.)

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Hónapmondóka; Csanádi Imre: Négy testvér; Zelk Zoltán: Őszi mese; Csanádi Imre: Doromboló; Csanádi Imre: Farkas üvölt; Móra Ferenc: A kíváncsi hópelyhek; Zelk Zoltán: Téli mese; Szabó Lőrinc: Esik a hó; Devecsery László: Karácsonyi éjben, Kányádi Sándor: Szeptember; Kányádi Sándor: Fenyőmese; Szilágyi Domokos: Ősz; Kányádi Sándor: Szeptember; Kányádi Sándor: Fenyőmese; Kodály Zoltán: Pünkösdlő (részlet); Elindult Mária – magyar népének;

- beszédleghése és artikulációja megfelelő;
- figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra;
- a szavakat hangokra, szótagokra bontja;
- a hangokból, szótagokból szavakat épít;
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja;
- részt vesz ismert szövegek (mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, versek, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;
- bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus helyzetgyakorlatok, szituációs játékok megalkotásába;
- észleli és megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg;
- részt vesz a testséma-tudatosságot fejlesztő tevékenységekben (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek tudatosítása) és érzékelő játékokban;
- megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókinccset;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókinccset;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.;
- megismer néhány mesét és történetet a magyar – és rokon kultúrájú népek irodalmából;
- részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában;
- megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;

- közös olvasás, szövegfeldolgozás során megismer néhány mesét, elbeszélést ;
- részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus és kortárs magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában;
- megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömet és élményét;
- segítségével vagy önállóan előad verseket ritmuskísérettel;
- a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.);
- a tanító vagy társai segítségével, együttműködésével verssorokat, versrészleteket memorizál;
- segítségével, majd önállóan szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai vagy dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- különböző ritmikájú lírai művek megismerésével élményt és tapasztalatot szerez. Megismer alkotásokat a népköltészetből, a kortárs és klasszikus gyermeklírából;
- megismer néhány klasszikus, életkorának megfelelő verset a magyar irodalomból;
- rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét;
- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével;
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszédnek, dramatikus szituációs játékok megalkotásába;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- önállóan vagy tanítói segítségével összefoglalja az olvasott történet tartalmát;
- könyvet kölcsönöz a könyvtárból, és azt el is olvassa, élményeit, gondolatait az általa választott módon megosztja;
- részt vesz konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;

- megéli és az általa választott formában megjeleníti a kisebb közösséghez (család, osztály) tartozás élményét;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi;
- a feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézi;
- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál.

5. Eszközök

Tankönyv

Munkafüzet

Felmérő lapok

Szótárak, lexikonok

Egyéb eszközök

Digitális és IKT eszközök

Vonalas füzetek

Írólap

Szókártyák

Betűkártyák

Applikációs képek

Hívóképek

Interaktív tábla

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam irodalom tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Általános tantervű, emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
3.	2	3	180	170	10	-

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Általános tantervű, emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS	össz.	alap	helyi
Beszéd és kommunikáció	11	11	
Mesék, történetek	16	13	3
Mondák, regék	18	15	3
Versek, népköltészeti alkotások	14	12	2

Helyem a világban	15	12	3
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	12	12	
Állatok, növények, tájak, találmányok	18	15	3
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	4	4	
Összes óraszám:	108	94	14

A beszédfejlesztés, az olvasástechnika és a szövegértés fejlesztése párhuzamosan folyik. Változatos műfajú és típusú szövegek segítik az egyéni szövegértelmezés kialakulását, és alapozzák a szövegfeldolgozás és a szövegből való tanulás technikáit. A kronologikus gondolkodás fejlesztése ebben az időszakban kezdődik meg történelmi témájú szövegek segítségével. Ezekkel a szövegekkel nem a történelmi ismeretek átadása, évszámok megtanítása a cél, hanem a fejlesztés mellett a nemzeti identitástudat kialakítása és a hazaszeretetre nevelés. Az első-második évfolyamon megjelenő témaköröket a harmadik-negyedik évfolyamon kibővítjük a világról szerzett ismeretekkel, a közösségi értékekkel és a környezettudatossággal. A feldolgozott szövegek mellett ezeken az évfolyamokon hosszabb epikus művekkel is találkozhatnak a tanulók, melynek célja az olvasóvá nevelés.

Törekedni kell arra, hogy az irodalmi alkotás kiválasztása az osztályközösséggel együtt történjen, és olyan, igényes művet olvassanak a gyerekek, amely az adott gyerekcsoport érdeklődésének és sajátosságainak megfelel. Fontos, hogy a kiválasztott művet tanítási óra keretében, folyamatolvasással dolgozzuk fel. Ez azt jelenti, hogy a tanító bemutatja a mű egyes részeit, majd néma (ha regényről van szó, otthoni) olvasásra és/vagy csoportos feldolgozásra jelöli ki.

A szóbeli és az írásbeli kifejezőkészség fejlesztése párhuzamosan zajlik. Az írásbeli szövegalkotásban az a cél, hogy élményalapú szövegek készüljenek akár közös alkotásként is.

OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS

Témakör: Beszéd és kommunikáció

A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. A témakör feldolgozása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; a tervezéskor figyelembe vesszük az ehhez szükséges időt. A témakör két tanévet ölel fel.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérdés, megszólítás, kérdezés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés;
- élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol.

Fogalmak

helyesejtés, beszédleghzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, hanglejtés, hangsúly, szünet, testtartás, mimika, térközszabályozás, párbeszéd, szituáció, improvizáció

Témakör: Mesék, történetek

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan;
- részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;

- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- önállóan, képek, grafikai szervezők (kerettörténet, történetterkép, mesetáblázat, karakter-terkép, történetpiramis stb.) segítségével vagy tanítói segédlettel a szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a történetet;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát;
- megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük;
- részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat, alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;
- a szöveg megértését igazoló feladatokat végez.

Fogalmak

mese, népmese, történet, valóság, cím, szerző, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, bekezdés, időrend, vázlat, összefoglalás

Témakör: Mondák, regék

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- részt vesz regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában;
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát;
- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal, filmek, médiatermékek megismerésével.

Fogalmak

monda, rege, mesei elem, valós elem, cím, szerző, helyszín, időrend, tartalom, múlt, jelen, jövő

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;

- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;
- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- élményt és tapasztalatot szerez változatos ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból;
- felismeri és indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- megfigyeli a költői nyelv sajátosságait, megértésélményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti.

Fogalmak

vers, himnusz, dal, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet

Témakör: Helyem a világban

A témakör sajátossága, hogy önazonosságtudat kialakítására és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.
- digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;

- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a szöveg tartalmát;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;

Fogalmak

világ, földrész, ország, haza, környezet, közösség, család

Témakör: Ünnepekörök, hagyományok, mesterségek

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál, a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát;
- megéli a közösséghez tartozás élményét;
- megismeri saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeit.

Fogalmak

családi ünnep, nemzeti ünnep, állami ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, szóláshasonlat, közmondás, körforgás, mesterség, foglalkozás

Témakör: Növények, állatok, emberek, találmányok

A témakör sajátossága, hogy az élő és az élettelen világhoz való emberi viszonyulási rendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól;
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit;
- ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- feladatvégzés során társaival együttműködik.

Fogalmak

ismeretközlő szöveg, adat, információ, cím, illusztráció, szöveg, bekezdés

Témakör: Olvassunk együtt! Közös olvasmányok

A témakör sajátossága, hogy olvasási, tanulási motívumok és képességek fejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;
- nyitott az irodalmi művek befogadására;
- értő figyelemmel követi a tanító/társai felolvasását;
- verbális és vizuális módon vagy dramatikus eszközökkel reflektál a szövegre, megfogalmazza a szöveg alapján benne kialakult képet;
- röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és megfogalmazza a köztük lévő kapcsolatokat;
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megalkotja a szöveg jelentését önmaga számára, megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját; meghallgatja társai véleményét, azokra reflektál.
- részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban;
- az adott helyzetnek megfelelően tudatosan alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel.

Fogalmak

regény, meseregény, szerző, cím, kiadó, tartalomjegyzék, fülszöveg, történet, valóság, fejezet, időrend, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, illusztráció

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltéte

Népmesék, történetek 3-4. ÉVFOLYAM

TÖRZSANYAG

Magyar népmesék: A furfangos királykisasszony és az okos molnárlegény; A molnár, a fia meg a szamár; Világszép Ilonka; Hazugságmese; Füllentő mese; Köleves; A só; Szécsi Magda: A cigányasszony meg az ördög; Benedek Elek: A szamár meg az oroszlán; A holló és a róka - Aesopus, La Fontaine; Romhányi József: Interjú a farkassal, aki állítólag megette Piroskát; Rákos Sándor: A két kis vadkörtefa; Tordon Ákos: Pilleruha; Lázár Ervin: Csodapatika; Csukás István: A téli tücsök meséi (részlet)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Magyar népmesék: A szamárrá változott barát; Az öszvéricsikó, a róka meg a farkas; A megszámlálhatatlan sok juh; A csillagszemű juhász; Mese a dohányról; A legfinomabb falat; Benedek Elek: Kígyós Jancsi; Lázár Ervin: A szökevény szeplők; Pilinszky János: A nap születése; Szilvát adok szeméért! (bolgár népmese); Berze Nagy János: A fekete madár; Arany László: A macska és az egér; A farkas és a bárány – Aesopus és La Fontaine; Benedek Elek: Az öregek; Lázár Ervin: Vacskamati; Kányádi Sándor: Kenyérmadár; Kányádi Sándor: Farkasúzó furulya

Mondák, regék 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Gaál Mózes: Mese a csodaszarvasról; Móra Ferenc: A hunok hazát keresnek; Móra Ferenc: Az Isten kardja; Gárdonyi Géza: Attila temetése; Gaál Mózes: Emese álma; Lázár Ervin: Szent István koronája *(részletek)*; A sapkatöltés – Szent István-legenda – *somogyi népmonda nyomán*; Mátyást királlyá választják – *Benczédi Székely István és Thuróczi János krónikája nyomán*; Mátyás király és az öregember – *(Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese)*; Móra Ferenc: Furfangos Támadi; Móra Ferenc: Kevély Kereki valamint ismerettartalmú szövegek

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Gaál Mózes: Fiamnak; A magyarok eredete – Kézai Simon és Anonymus krónikája nyomán;
Garay János: Álmos (részlet); A fehér ló mondája (A Képes Krónika nyomán); Koltay Gergely:
Honfoglalás; A vérszerződés - Anonymus krónikája nyomán;

Kányádi Sándor: Az elveszett követ; Móra Ferenc: Harmatos zöld fűben... ; Gergő juhász
kanala – magyar népmese; Mesék Mátyás királyról; Tatay Sándor: Kinizsi Pál –
könyvismertetés; Tatay Sándor: Kinizsi Pál (Két fenevad – részlet); Móra Ferenc: Bem apó
kisdobosa; Mikszáth Kálmán: A nagy nap; Galamboskő – népmonda nyomán (Lengyel Dénes:
Régi magyar mondák című könyvéből); Hegedűs Géza: Egy külföldi követ levele Mátyás király
könyvtárából valamint ismerettartalmú szövegek: a Vérszerződés, honfoglalás, honfoglalók
élete a Kárpát-medencében, honfoglalás-kori mesterségek, Szent Korona története,
Államalapítás, királyok kora, tatárjárás, török hódoltság kora, kuruc-labanc korszak (Rákóczi),
forradalom és szabadságharc

Versek 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Nemes Nagy Ágnes: Fekete hattyú; Nemes Nagy Ágnes: Bodzavirág; Kányádi Sándor: Valami
készül; **Radnóti Miklós: Éjszaka**; Verbőczy Antal: Ősz (képvers); Áprily Lajos: Március;
József Attila: Mama; Tóth Árpád: Láng; József Attila: Kertész leszek; Weöres Sándor: Hold
és felhő; Nagy László: Dióverés; Kányádi Sándor: Ballada; Tamkó Sirató Károly: Tengerecki
hazaszáll; **Kölcsey Ferenc: Himnusz (első két versszak)**; **Vörösmarty Mihály: Szózat**
(keretversszakok); **Petőfi Sándor: Nemzeti dal**; Leksa Manush: Cigány bölcsődal (A vastag
betűs művek memoritek.)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Radnóti Miklós: A mécsvirág kinyílik; Ratkó József: Tavasz; Weöres Sándor: Kánikula; József
Attila: Csendes, kévébe...; Kányádi Sándor: Csukástó; Weöres Sándor: Fülemlő; Weöres
Sándor: A tündér; Weöres Sándor: Robogó szekerek – *próza-költemény*; Kányádi Sándor:
Sóhajlás; *Magyar népdalok*: Elindultam szép hazámbul; Tavaszi szél vizet áraszt; Ej-haj,
gyöngyvirág; Nem szoktam; Serkenj fel, kegyes nép

Helyem a világban 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Kiss Anna: Hol van a világ vége? – *próza költemény*; Fekete István: A tölgyfa (részlet); Csukás István: Kurta mese Lázár Ervinről (Lázár Ervin ötvenedik születésnapjára) valamint Ismerettartalmú szövegek a Helyem a világban témakörben

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami (részlet)

Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Nagy László: Adjon az Isten; Nagy László: Csodafiú – szarvas; Nagyvárad János: Csendes éj; Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony; Ady Endre: Kis, karácsonyi ének; Szabó Lőrinc: Lóci verset ír; Locsolóvers; Kodály Zoltán: Pünkösdlő (részlet) továbbá ismerettartalmú szövegek az Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek témakörben

Növények, állatok, emberek, (találmányok, felfedezések) 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Buda Ferenc: Kőből rakott mese; Lázár Ervin: Bab Berci köve - dramatizált változat valamint ismerettartalmú szövegek: A föld élőlényei: növények, állatok – az életkori sajátosságoknak megfelelő érdekességek; Különleges tájak bemutatása (Magyarország); Magyar találmányok felfedezések; Nobel-díjasok valamint ismerettartalmú szövegek

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Fekete István: Csí és más mesék; valamint ismerettartalmú szövegek: A világegyetemtől haladva a Földre – a bolygónk megismerése (pl: nyughatatlan bolygónk; háborgó Föld – vulkánkitörések, földrengések keletkezése; barlangok: cseppkő, jég; a felszín vizei; a légkör; a szivárvány; villámok keletkezése)

Olvassunk együtt! Közös olvasmányok 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Lázár Ervin: Bab Berci; Tatay Sándor: Kinizsi Pál; Fekete István: Vuk

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Berg Judit: Rumini; Janikovszky Éva: A nagy zuhó; Csukás István: Pom-pom meséi

- beszédlevegzése és artikulációja megfelelő, figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra;
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szövegként, érthetően tolmácsolja;
- részt vesz ismert szövegek (versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;
- képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszédek, dramatikus szituációs játékok, improvizációk megalkotásába;
- használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérdés, megszólítás, kérdezés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés;
- élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol;
- megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából;
- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével;
- olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;
- részt vesz népmesék és műmesék, regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet;
- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;

- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- megfigyeli és összehasonlíttja a történetek lényeges mozzanatait és a saját vagy társai élethelyzetét;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- önállóan, képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megér;
- megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában;
- nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete;
- részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében. Alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz;
- megismer a szűkebb környezetéhez kötődő irodalmi és kulturális emlékeket, emlékhelyeket;
- bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal, filmek, médiatermékek megismerésével;
- részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában;
- a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.);
- önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- szövegszerűen felidézi Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket;
- digitális forrásokat is használ;
- törekszik a világ tapasztalati úton történő megismerésére, értékeinek tudatos megóvására;

- megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- élményeket és tapasztalatokat szerez néhány szövegtípusról és műfajról, szépirodalmi és ismeretközlő szövegről;
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet;
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét;
- tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól;
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit;
- ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- feladatvégzés során társaival együttműködik,
- megérti a rövid szövegeket, részt azok olvasásában, közös feldolgozásában;
- ismeri a keresztény/keresztén ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), népszokást (Márton-nap, Luca-nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás, pünkösdölés);
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét;
- részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában;
- megismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, népi mesterségekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat;
- jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi;
- részt vesz a témában neki szóló kiállítások megismerésében;
- megfigyeli az ünnepek, hagyományok éves körforgását;

- ismerkedik régi magyar mesterségekkel, irodalmi művek olvasásával és gyűjtőmunkával;
- jeles történelmi személyek Szent István király, Szent László király, IV. Béla király, Mátyás király, II. Rákóczi Ferenc, Petőfi Sándor, Széchenyi István, Kossuth Lajos;
- a szövegekhez kapcsolódó személyes élményeit, ismereteit felidézi és megosztja;
- kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- önállóan vagy tanítói segítséggel használja az alapvető olvasási stratégiákat;
- információkat, adatokat gyűjt a szövegből, kiemeli a bekezdések lényegét; tanítói segítséggel, vagy önállóan megfogalmazza azt;
- megismeri és alkalmazza az adott témákhoz kapcsolódó lexikonokat;
- néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az utasításokat;
- kedvenc növény, állat, híres magyar ember és találmányai néhány mondatos bemutatása (Jedlik Ányos, Puskás Tivadar, Szentgyörgyi Albert, Bíró László, Gábor Dénes, Neumann János, Rubik Ernő);
- egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésekről;
- növények, állatok csoportosítása különféle szempontok szerint;
- egyszerű grafikus szervezők alkalmazása (fürtábra, t-táblázat, gondolattérkép);
- ajánlással és/vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően;
- választott irodalmi alkotást ismer meg;
- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő, gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek: klasszikus, kortárs magyar alkotások megismerésével;
- olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket;
- megtapasztalja az életkorának, érdeklődésének megfelelő szövegek befogadásának és előadásának élményét és örömét;
- részt vesz legalább két hosszabb terjedelmű, magyar és gyermekirodalmi alkotás feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- a megismert irodalmi szövegekhez, iskolai eseményekhez plakátot, meghívót, saját programjaihoz meghívót készít hagyományosan és digitálisan;

- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a problémahelyzetet és annak megoldását;
- az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti;
- megfogalmazza saját véleményét a szereplők cselekedeteiről;
- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét;
- mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- részt vesz a közösen feldolgozott történet dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítséggel a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát;
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.

5. Eszközök

Tankönyv

Munkafüzet

Felmérő lapok

Szótárak, lexikonok

Egyéb eszközök

Digitális és IKT eszközök

Vonalas füzetek

Írólap

Szókártyák

Betűkártyák

Applikációs képek

Hívóképek

Interaktív tábla

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam irodalom tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Általános tantervű

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
4.	2+1	3+1	180 + 72	170	10	72

Emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

Évfolyam	Heti órakeret		Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret	Szabadon tervezhető órakeret
	magyar nyelv	irodalom				
4.	2	3	180	170	10	

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Általános tantervű

OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS	össz.	alap	sz.t.	helyi
Beszéd és kommunikáció	15	11	2	2
Mesék, történetek	18	9	9	
Mondák, regék	25	15	8	2
Versek, népköltészeti alkotások	15	13	2	
Helyem a világban	15	13	2	
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	17	13		4
Állatok, növények, tájak, találmányok	28	20	8	
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	11	6	5	
Összes óraszám:	144	100	36	8

Emelt szintű angol, emelt óraszámú informatika, emelt szintű testnevelés

OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS	össz.	alap	helyi
Beszéd és kommunikáció	11	11	
Mesék, történetek	11	9	2
Mondák, regék	19	15	4
Versek, népköltészeti alkotások	13	13	
Helyem a világban	13	13	
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	13	13	
Állatok, növények, tájak, találmányok	22	20	2
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	6	6	
Összes óraszám:	108	100	8

A beszédfejlesztés, az olvasástechnika és a szövegértés fejlesztése párhuzamosan folyik. Változatos műfajú és típusú szövegek segítik az egyéni szövegértelmezés kialakulását, és alapozzák a szövegfeldolgozás és a szövegből való tanulás technikáit.

A kronologikus gondolkodás fejlesztése ebben az időszakban kezdődik meg történelmi témájú szövegek segítségével.

Ezekkel a szövegekkel nem a történelmi ismeretek átadása, évszámok megtanítása a cél, hanem a fejlesztés mellett a nemzeti identitástudat kialakítása és a hazaszeretetre nevelés. Az első-második évfolyamon megjelenő témaköröket a harmadik-negyedik évfolyamon kibővítjük a világról szerzett ismeretekkel, a közösségi értékekkel és a környezettudatossággal. A feldolgozott szövegek mellett ezeken az évfolyamokon hosszabb epikus művekkel is találkozhatnak a tanulók, melynek célja az olvasóvá nevelés.

Törekedni kell arra, hogy az irodalmi alkotás kiválasztása az osztályközösséggel együtt történjen, és olyan, igényes művet olvassanak a gyerekek, amely az adott gyerekcsoport érdeklődésének és sajátosságainak megfelel. Fontos, hogy a kiválasztott művet tanítási óra keretében, folyamatolvasással dolgozzuk fel. Ez azt jelenti, hogy a tanító bemutatja a mű egyes részeit, majd néma (ha regényről van szó, otthoni) olvasásra és/vagy csoportos feldolgozásra jelöli ki.

A szóbeli és az írásbeli kifejezőkészség fejlesztése párhuzamosan zajlik. Az írásbeli szövegalkotásban az a cél, hogy élményalapú szövegek készüljenek akár közös alkotásként is.

Az oktatási szakasz kimeneti méréssel zárul.

OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS

Témakör: Beszéd és kommunikáció

A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. A témakör feldolgozása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; a tervezéskor figyelembe vesszük az ehhez szükséges időt. A témakör két tanévet ölel fel.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;

- részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés;
- élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol.

Fogalmak

helyesejtés, beszédleghzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, hanglejtés, hangsúly, szünet, testtartás, mimika, térközszabályozás, párbeszéd, szituáció, improvizáció

Témakör: Mesék, történetek

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan;
- részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- önállóan, képek, grafikai szervezők (kerettörténet, történetterkép, mesetáblázat, karakter-terkép, történetpiramis stb.) segítségével vagy tanítói segédlettel a szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a történetet;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;

- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát;
- megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük;
- részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat, alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;
- a szöveg megértését igazoló feladatokat végez.

Fogalmak

mese, népmese, történet, valóság, cím, szerző, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, bekezdés, időrend, vázlat, összefoglalás

Témakör: Mondák, regék

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- részt vesz regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában;

- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát;
- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal, filmek, médiatermékek megismerésével.

Fogalmak

monda, rege, mesei elem, valós elem, cím, szerző, helyszín, időrend, tartalom, múlt, jelen, jövő

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;

- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- élményt és tapasztalatot szerez változatos ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból;
- felismeri és indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- megfigyeli a költői nyelv sajátosságait, megértésélményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti.

Fogalmak

vers, himnusz, dal, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet

Témakör: Helyem a világban

A témakör sajátossága, hogy önazonosságtudat kialakítására és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.
- digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a szöveg tartalmát;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;

Fogalmak

világ, földrész, ország, haza, környezet, közösség, család

Témakör: Ünnepekörök, hagyományok, mesterségek

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál, a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát;
- megéli a közösséghez tartozás élményét;
- megismeri saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeit.

Fogalmak

családi ünnep, nemzeti ünnep, állami ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, szóláshasonlat, közmondás, körforgás, mesterség, foglalkozás

Témakör: Növények, állatok, emberek, találmányok

A témakör sajátossága, hogy az élő és az élettelen világhoz való emberi viszonyulási rendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól;
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit;
- ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- feladatvégzés során társaival együttműködik.

Fogalmak

ismeretközlő szöveg, adat, információ, cím, illusztráció, szöveg, bekezdés

Témakör: Olvassunk együtt! Közös olvasmányok

A témakör sajátossága, hogy olvasási, tanulási motívumok és képességek fejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;

- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;
- nyitott az irodalmi művek befogadására;
- értő figyelemmel követi a tanító/társai felolvasását;
- verbális és vizuális módon vagy dramatikus eszközökkel reflektál a szövegre, megfogalmazza a szöveg alapján benne kialakult képet;
- röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és megfogalmazza a köztük lévő kapcsolatokat;
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megalkotja a szöveg jelentését önmaga számára, megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját; meghallgatja társai véleményét, azokra reflektál.
- részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;
- részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban;
- az adott helyzetnek megfelelően tudatosan alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;
- az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel.

Fogalmak

regény, meseregény, szerző, cím, kiadó, tartalomjegyzék, fülszöveg, történet, valóság, fejezet, időrend, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, illusztráció

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltétele

Népmesék, történetek 3-4. ÉVFOLYAM

TÖRZSANYAG

Magyar népmesék: A furfangos királykisasszony és az okos molnárlegény; A molnár, a fia meg a számár; Világszép Ilonka; Hazugságmese; Füllentő mese; Kőleves; A só; Szécsi Magda: A

cigányasszony meg az ördög; Benedek Elek: A számár meg az oroszlán; A holló és a róka - Aesopus, La Fontaine; Romhányi József: Interjú a farkassal, aki állítólag megette Piroskát; Rákos Sándor: A két kis vadkörtefa; Tordon Ákos: Pilleruha; Lázár Ervin: Csodapatika; Csukás István: A téli tücsök meséi (részlet)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Magyar népmesék: A számárrá változott barát; Az öszvércsikó, a róka meg a farkas; A megszámlálhatatlan sok juh; A csillagszemű juhász; Mese a dohányról; A legfinomabb falat; Benedek Elek: Kígyós Jancsi; Lázár Ervin: A szökevény szeplők; Pilinszky János: A nap születése; Szilvát adok szeméért! (bolgár népmese); Berze Nagy János: A fekete madár; Arany László: A macska és az egér; A farkas és a bárány – Aesopus és La Fontaine; Benedek Elek: Az öregek; Lázár Ervin: Vacskamati; Kányádi Sándor: Kenyérmadár; Kányádi Sándor: Farkasűző furulya

Mondák, regék 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Gaál Mózes: Mese a csodaszarvasról; Móra Ferenc: A hunok hazát keresnek; Móra Ferenc: Az Isten kardja; Gárdonyi Géza: Attila temetése; Gaál Mózes: Emese álma; Lázár Ervin: Szent István koronája *(részletek)*; A sapkatöltés – Szent István-legenda – *somogyi népmonda nyomán*; Mátyást királlyá választják – *Benczédi Székely István és Thuróczi János krónikája nyomán*; Mátyás király és az öregember – *(Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese)*; Móra Ferenc: Furfangos Támadi; Móra Ferenc: Kevély Kereki valamint ismerettartalmú szövegek

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Gaál Mózes: Fiamnak; A magyarok eredete – Kézai Simon és Anonymus krónikája nyomán; Garay János: Álmos (részlet); A fehér ló mondája (A Képes Krónika nyomán); Koltay Gergely: Honfoglalás; A vérszerződés - Anonymus krónikája nyomán; Kányádi Sándor: Az elveszett követ; Móra Ferenc: Harmatos zöld fűben... ; Gergő juhász kanala – magyar népmese; Mesék Mátyás királyról; Tatay Sándor: Kinizsi Pál – könyvismertetés; Tatay Sándor: Kinizsi Pál (Két fenevad – részlet); Móra Ferenc: Bem apó kisdobosa; Mikszáth Kálmán: A nagy nap; Galamboskő – népmonda nyomán (Lengyel Dénes: Régi magyar mondák című könyvéből); Hegedűs Géza: Egy külföldi követ levele Mátyás király könyvtárából valamint ismerettartalmú szövegek: a Vérszerződés, honfoglalás, honfoglalók élete a Kárpát-medencében, honfoglalás-

kori mesterségek, Szent Korona története, Államalapítás, királyok kora, tatárjárás, török hódoltság kora, kuruc-labanc korszak (Rákóczi), forradalom és szabadságharc

Versek 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Nemes Nagy Ágnes: Fekete hattyú; Nemes Nagy Ágnes: Bodzavirág; Kányádi Sándor: Valami készül; **Radnóti Miklós: Éjszaka**; Verböczy Antal: Ősz (képvers); Áprily Lajos: Március; **József Attila: Mama**; Tóth Árpád: Láng; József Attila: Kertész leszek; Weöres Sándor: Hold és felhő; Nagy László: Dióverés; Kányádi Sándor: Ballada; Tamkó Sirató Károly: Tengerecki hazaszáll; **Kölcsey Ferenc: Himnusz (első két versszak)**; **Vörösmarty Mihály: Szózat (keretversszakok)**; **Petőfi Sándor: Nemzeti dal**; Leksa Manush: Cigány bölcsődal (A vastag betűs művek memoritek.)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Radnóti Miklós: A mécsvirág kinyílik; Ratkó József: Tavasz; Weöres Sándor: Kánikula; József Attila: Csendes, kévébe...; Kányádi Sándor: Csukástó; Weöres Sándor: Fülemüle; Weöres Sándor: A tündér; Weöres Sándor: Robogó szekerek – *próza költemény*; Kányádi Sándor: Sóhajlás; *Magyar népdalok*: Elindultam szép hazámbul; Tavaszi szél vizet áraszt; Ej-haj, gyöngyvirág; Nem szoktam; Serkenj fel, kegyes nép

Helyem a világban 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Kiss Anna: Hol van a világ vége? – *próza költemény*; Fekete István: A tölgyfa (részlet); Csukás István: Kurta mese Lázár Ervinről (Lázár Ervin ötvenedik születésnapjára) valamint Ismerettartalmú szövegek a Helyem a világban témakörben

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami (részlet)

Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Nagy László: Adjon az Isten; Nagy László: Csodafiú – szarvas; Nagyvárad János: Csendes éj; Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony; Ady Endre: Kis, karácsonyi ének; Szabó Lőrinc: Lóci verset ír; Locsolóvers; Kodály Zoltán: Pünkösdlő (részlet) továbbá ismerettartalmú szövegek az Ünnepekörök, hagyományok, mesterségek témakörben

Növények, állatok, emberek,(találmányok, felfedezések) 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Buda Ferenc: Kőből rakott mese; Lázár Ervin: Bab Berci köve - dramatizált változat valamint ismerettartalmú szövegek: A föld élőlényei: növények, állatok – az életkori sajátosságoknak megfelelő érdekességek; Különleges tájak bemutatása (Magyarország); Magyar találmányok felfedezések; Nobel-díjasok valamint ismerettartalmú szövegek

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Fekete István: Csí és más mesék; valamint ismerettartalmú szövegek: A világegyetemtől haladva a Földre – a bolygónk megismerése (pl: nyughatatlan bolygónk; háborgó Föld – vulkánkitörések, földrengések keletkezése; barlangok: cseppkő, jég; a felszín vizei; a légkör; a szivárvány; villámok keletkezése

Olvassunk együtt! Közös olvasmányok 3-4. évfolyam

TÖRZSANYAG

Lázár Ervin: Bab Berci; Tatay Sándor: Kinizsi Pál; Fekete István: Vuk

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Berg Judit: Rumini; Janikovszky Éva: A nagy zuhó; Csukás István: Pom-pom meséi

- beszédleghése és artikulációja megfelelő, figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra;
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szövegűen, érthetően tolmácsolja;

- részt vesz ismert szövegek (versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;
- képességeihez mértén bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok, improvizációk megalkotásába;
- használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés;
- élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol;
- megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából;
- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével;
- olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;
- részt vesz népmesék és műmesék, regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet;
- a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek lényeges mozzanatait és a saját vagy társai élethelyzetét;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- önállóan, képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiatermék;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megér;
- megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában;

- nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete;
- részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében. Alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz;
- megismer a szűkebb környezetéhez kötődő irodalmi és kulturális emlékeket, emlékhelyeket;
- bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal, filmek, médiatermékek megismerésével;
- részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában;
- a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.);
- önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- szövegszerűen felidézi Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket;
- digitális forrásokat is használ;
- törekszik a világ tapasztalati úton történő megismerésére, értékeinek tudatos megóvására;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- élményeket és tapasztalatokat szerez néhány szövegtípusról és műfajról, szépirodalmi és ismeretközlő szövegről;
- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete;
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet;
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét;

- tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól;
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit;
- ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- feladatvégzés során társaival együttműködik,
- megérti a rövid szövegeket, részt azok olvasásában, közös feldolgozásában;
- ismeri a keresztény/keresztén ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), népszokást (Márton-nap, Luca-nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás, pünkösdölés);
- megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét;
- részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában;
- megismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, népi mesterségekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat;
- jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi;
- részt vesz a témában neki szóló kiállítások megismerésében;
- megfigyeli az ünnepek, hagyományok éves körforgását;
- ismerkedik régi magyar mesterségekkel, irodalmi művek olvasásával és gyűjtőmunkával;
- jeles történelmi személyek Szent István király, Szent László király, IV. Béla király, Mátyás király, II. Rákóczi Ferenc, Petőfi Sándor, Széchenyi István, Kossuth Lajos;
- a szövegekhez kapcsolódó személyes élményeit, ismereteit felidézi és megosztja;
- kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- önállóan vagy tanítói segítséggel használja az alapvető olvasási stratégiákat;
- információkat, adatokat gyűjt a szövegből, kiemeli a bekezdések lényegét; tanítói segítséggel, vagy önállóan megfogalmazza azt;
- megismeri és alkalmazza az adott témához kapcsolódó lexikonokat;
- néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az utasításokat;

- kedvenc növény, állat, híres magyar ember és találmányai néhány mondatos bemutatása (Jedlik Ányos, Puskás Tivadar, Szentgyörgyi Albert, Bíró László, Gábor Dénes, Neumann János, Rubik Ernő);
- egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésekről;
- növények, állatok csoportosítása különféle szempontok szerint;
- egyszerű grafikus szervezők alkalmazása (fürtábra, t-táblázat, gondolattérkép);
- ajánlással és/vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően;
- választott irodalmi alkotást ismer meg;
- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő, gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek: klasszikus, kortárs magyar alkotások megismerésével;
- olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket;
- megtapasztalja az életkorának, érdeklődésének megfelelő szövegek befogadásának és előadásának élményét és örömét;
- részt vesz legalább két hosszabb terjedelmű, magyar és gyermekirodalmi alkotás feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- a megismert irodalmi szövegekhez, iskolai eseményekhez plakátot, meghívót, saját programjaihoz meghívót készít hagyományosan és digitálisan;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a problémahelyzetet és annak megoldását;
- az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti;
- megfogalmazza saját véleményét a szereplők cselekedeteiről;
- képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
- megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét;
- mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat;
- részt vesz a közösen feldolgozott történet dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítséggel a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát;

- megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.

5. Eszközök

Tankönyv

Munkafüzet

Felmérő lapok

Szótárak, lexikonok

Egyéb eszközök

Digitális és IKT eszközök

Vonalas füzetek

Írólap

Szókártyák

Betűkártyák

Applikációs képek

Hívóképek

Interaktív tábla

Idegen nyelv (Angol nyelv) tantárgy

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam angol nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Élő idegen nyelv: Angol 4. évfolyam számára megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Évfolyam	1.	2.	3.	4.
Heti óraszám	1	1	1	2
Éves óraszám	36	36	36	72
Tananyag	Young Stars 1	Young Stars 2	Young Stars 3	Young Stars 4
KER szint	-	-	-	-

Témakör	Óraszám
1. Hello	4
2. School	4
3. Family and friends	4
4. You and me	4
5. Toys and games	4

6. My body	4
7. Food	4
8. My house	4
Szabadon felhasználható: - Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, barátaim, játékaim, lakásom stb.) és/vagy - Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően és/vagy - Projektmunkák: a témakörökhöz kapcsolódó projektmunkák készítése egyéni, pár-, vagy csoportmunkában	4
Összesen:	36

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Éves óraszám: 36 óra (heti 1 óra)

Témakörök a 1. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
1. Hello	Matematika: számok Környezetismeret:

	baráti kapcsolatok, iskolai közösségek
2. School	Vizuális kultúra: színek Környezetismeret: technika
3. Family and friends	Környezetismeret: baráti kapcsolatok, állatok
4. You and me	Matematika: számok Magyar nyelv: melléknevek
5. Toys and games	Környezetismeret: játékok Testnevelés: mozgásos játékok, sportok
6. My body	Környezetismeret: testrészek Ének-zene: dal tanulása
7. Food	Testnevelés: egészséges életmód Környezetismeret: egészséges táplálkozás
8. My house	Környezetismeret: életmód

Fejlesztési célok és feladatok egységenként

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése

Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelv-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló követi a nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést. A tanuló megérti az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott, rövid és egyszerű tanári utasításokat. Megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdéseket és kijelentéseket. Felismeri rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.
A fejlesztés tartalma	
Nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetés megértése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat). Rövid és egyszerű, az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott tanári utasítások megértése (pl. rajzos, játékos feladatok, manuális tevékenységek, mozgásos, játékos tevékenységek: körjáték, ritmusjáték, szerepjáték, bábjáték, árnyjáték, társasjáték). Ismert témákhoz kapcsolódóan elhangzó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdések és kijelentések megértése (pl. közvetlenül a tanuló személyére, családjára, szűkebb környezetére, mindennapi szükségleteire, tevékenységeire vonatkozó kérdések, illetve válaszok). Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése, a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, a szöveg lényegének kiszűrése a megértést segítő mozgásos, játékos feladatok segítségével.	

Tanári ösztönzésre a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre való egyre tudatosabb támaszkodás a szövegértés során.

A nyelv hangzásvilágának, zenéjének megismerése, megkülönböztetése az anyanyelv (játékos formában esetleg más nyelvek) hangzásvilágától és zenéjétől.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, animációs filmek, gyermekeknek szóló egyéb hangzó anyagok, tanárral, tanulótársakkal, vendégekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló aktívan és örömmel vesz részt az interakciót igénylő tevékenységekben. Beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel fejezi ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva. Tud a számára ismert témákról egyszerű kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszerű nyelvi eszközökkel reagálni. A tanuló minta alapján rövid párbeszédet folytat társaival a tanult témákról. Részt vesz rövid, egyszerű szövegek közös előadásában.

	Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.
A fejlesztés tartalma	
Nonverbális elemekkel (pl. gesztusokkal, mimikával, hanglejtéssel, intonációval, képek, tárgyak segítségével) támogatott mondanivaló kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, azaz egy-egy szóval, rövid mondattal. Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra való reagálás egyszavas válaszokkal, cselekvéssel. Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó konkrét, egyszerű kérdések feltevése. Ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal. Dalok, mondókák, mesék, történetek előadásában, gyermekjátékokban való aktív részvétel; nonverbális elemekkel támogatott, közösen mondott szövegekbe, mesemondásba való bekapcsolódás ismert szavak, kifejezések, nyelvi fordulatok ismétlésével. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mesék, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszéd, néhány mondatos leírások.	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelv-tanulás iránti motivációja.

A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló elmond rövid, egyszerű szövegeket. Társaival közösen előad egyszerű szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel. Számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyakról, élőlényekről, eseményekről beszél röviden, összefüggően, nonverbális elemekkel támogatva. A tanuló bemutatja munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel. Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.
A fejlesztés tartalma	
Gyermekirodalmi mű, mondóka, vers, dal, mese stb. közös vagy önálló előadása (pl. zenei kísérettel vagy bábjáték formájában) társak, másik tanulócsoport, osztály, szülők vagy tanárok részére. Tanult cselekvéssor (pl. egyszerű tornagyakorlat, öltözködés) elmondása képek segítségével vagy mozgással kísérve. Nonverbális elemekkel támogatott, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal, megfelelő gyakorlás, felkészülés után. Saját vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy egyszerű nyelvi eszközöket, fordulatokat tartalmazó, rövid bemutatása (pl. mesekönyv készítése, kiállítása és szóbeli bemutatása). Tanári példa és autentikus hangzóanyag hallgatása és együttmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mozgással kísért rövid történetek, cselekvéssorok, mesék, leírás (pl. tanulói munka bemutatása).	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló észreveszi az anyanyelven, illetve a tanult idegen nyelven történő olvasás közötti különbségeket. Képes ismert szavak néma olvasására és megértésére, valamint tanári minta után a szavak helyes felolvasására. Képes rövid szöveg közös megismerése és feldolgozása után az önálló olvasására. Bekapcsolódik olvasást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe. Követi az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát. Felfedezi az ismert szavakat és kifejezéseket idegen forrásban. Megtapasztalja az önálló célnyelvi olvasás élményét.
A fejlesztés tartalma	
Szavak, kifejezések elolvasása és kapcsolódó tevékenységek elvégzése (pl. tantermi tárgyak felcímkézése, szavak és képek párosítása, dominó játék, szókétyákból mondatvariációk összeállítása). Egyszerű szövegek elolvasása és annak alapján megfelelő cselekvések, cselekvéssorok eljátszása, elvégzése (pl. papírtávcso vagy gyümölcssaláta készítése). Egyszerű szövegek értő olvasása (pl. mesék, történetek, képregények, párbeszéd).	

Tanárral közös meseolvasás, bekapcsolódás a történet elolvasásába az ismert szavak használatával.

Egyszerű írásbeli üzenetek elolvasása és megértése (pl. dicsérő kártyák, jókívánságok, osztálytermi utasítások).

Ismert dalok szövegének követése, olvasása a képernyőn vagy a kivetítőn (pl. karaoke).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Szó- és mondatkártyák, feliratos poszterek és képek, társasjátékok, egyszerű képregények, képeskönyvek, mesék, gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, feliratok, brosrák, ismertető, táblák, célnyelvi szövegeket tartalmazó csomagolóeszközök, videofelvételek, animációs filmek, dalok, mondókák animált változata.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló észreveszi az anyanyelvén, illetve a tanult idegen nyelven történő írás közötti különbségeket. A tanuló ismeri az adott nyelv ábécéjét. Különböző nyelvi tevékenységek során lemásol, illetve leír rövid szavakat, mondatokat. Bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.
A fejlesztés tartalma	

Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szavak szintjén (pl. keresztrejtvény, szókereső, akasztófa, tárgyak, képek részeinek felcímkézése, rímpárok alkotása, szógyűjtés).

Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szó szerkezetek, rövid mondatok szintjén (pl. képregény rajzolása, s ezekhez szövegbuborékok írása; tárgyak, képek részeinek felcímkézése, üzenőfal létrehozása).

Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szöveg szintjén (pl. mesekönyv, kiskönyv összeállítása, rímek, egyszerű versikék írása, képeslap, meghívó írása, egyszerű társasjáték tervezése, szabályainak megfogalmazása tanári segítséggel).

Ismert szavakat tartalmazó nyelvi fordulatok (pl. rímpárok) felfedezése és minta után való önálló alkotása.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: Egyszerű hétköznapi témájú írott szövegek a szavak, kifejezések, egyszerű mondatok és rövid szövegek szintjén.

Kommunikációs eszközök

<i>Témakör</i>	<i>Szókincs</i>	<i>Nyelvtan</i>
<i>Hello</i>	<i>Greetings</i> <i>Numbers 1-5</i>	<i>I'm</i> <i>What's your name?</i> <i>My name's ...</i>
<i>School</i>	<i>Colours</i> <i>Classroom objects</i>	<i>What colour is it?</i> <i>What's this?</i> <i>What's that?</i> <i>Is it a?</i> <i>Yes it is./No it isn't.</i>

<i>Family and friends.</i>	<i>Family</i> <i>Pets</i>	<i>Who's that?</i> <i>This is my ...</i> <i>Is that your ...</i> <i>Yes it is./No it isn't.</i>
<i>You and me</i>	<i>Numbers 6-10</i> <i>Adjectives</i>	<i>How old are you?</i> <i>I'm...</i> <i>Are you...?</i> <i>Yes I'm./No I'm not.</i> <i>He is....</i> <i>Is he...?</i> <i>Yes he is./No he isn't.</i>
<i>Toys and games</i>	<i>Actions</i> <i>Toys</i>	<i>Stand up.</i> <i>I have got a....</i> <i>I haven't got a</i> <i>Have you got a ...?</i> <i>Yes I have./ No I haven't.</i>

<i>My body</i>	<i>Parts of the face and body.</i>	<i>Touch your</i> <i>She has got...</i> <i>She hasn't got ...</i> <i>Has she got...?</i> <i>Yes she has./ No she hasn't.</i>
<i>Food</i>	<i>Food</i>	<i>I like</i> <i>I don't like....</i> <i>Two please.</i> <i>Here you are.</i> <i>Thanks.</i>
<i>My house</i>	<i>Rooms of the house</i> <i>Prepositions of place</i> <i>Furniture</i> <i>Clothes</i>	<i>Where's the ...?</i> <i>It's the wardrobe?</i> <i>Where are the?</i> <i>They're table.</i> <i>His/Her....</i>

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák

A nyelvtanulás első évei játékos ismerkedést jelentenek az idegen nyelvvel, megalapozva a későbbi tudatos nyelvhasználatot. Elsődleges céljuk, hogy felkeltsék a tanulók érdeklődését az idegen nyelvek tanulása iránt a pozitív attitűd és a tartós motiváció kialakításával.

Fontos cél továbbá, hogy a nyelvtanulás a kezdetektől élmény, érdekes tapasztalat legyen a tanulók számára.

Ebben a szakaszban elsősorban a beszédészlelés, beszéd bátorság kialakításával és a hallás utáni szövegértés fejlesztésével történik a kommunikatív kompetenciák megalapozása. A nyelvtanulás a tanulók által értelmezhető szituációkban, kommunikációs helyzetekben, a beszélt nyelven keresztül valósul meg, - játékokra, dalokra, mondókákra, rövid párbeszéd feldolgozására épülő kreatív és motiváló folyamat során.

Az egyre bővülő feladatok, kommunikációs helyzetek révén megtanulják kifejezni magukat az adott szituációkban, megismétlik, utánozzák a hallottakat. A hallott szövegeket cselekvéshez, szituációhoz kötik, így azok megértése és felidézése is könnyebbé válik.

A korai nyelvtanulásban kiemelt szerepe van a hallás utáni szövegértésnek, a szókincsfejlesztésnek, a szóbeli interakciónak. A nonverbális eszközökkel támogatott hallott szöveg segíti a tanulókat abban, hogy kikövetkeztessék és megértsék a mondanivaló lényegét. Az élő beszéd, kommunikáció egyúttal mintát nyújt a kifejezések használatára, amelyeket kellő ismétlés, gyakorlás után már egyedül is képesek alkalmazni. A kisgyermekkorban, hallás utáni nyelvtanulás nagymértékben segíti a szókincs bővülését, a kiejtés, az intonáció, a beszédtempó célnyelvnek megfelelő fejlesztését.

Nagy szerepe van a megértést segítő eszközöknek, a célnyelvi kommunikáció nonverbális elemekkel való támogatásának: a testbeszédnek, képeknek, tárgyaknak, történetek eljátszásának. A saját tapasztalás, tevékenység útján rögzült kifejezések a későbbiekben könnyen előhívható ismeretekké válnak. Ezek a tevékenységek fejlesztik a gyermeki kreativitást, lehetőséget adnak arra is, hogy megtanuljanak élni a nonverbális kifejezőeszközökkel is. Ebben az életkorban az is fontos, hogy a tanulók minden érzékszervükkel részt vegyenek a nyelvi tevékenységekben, kapjanak vizuális megerősítést, és kézbe vehető tárgyakat is használjanak a nyelvtanulás során.

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A továbblépés feltételeire a 1. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet méréskor a szókincs, beszéd készség, beszédértést mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, rövid kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést vagy állítást pontosan megért.

Beszédkésztség

A tanuló

- hiányos vagy egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű, rövid szövegeket (mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témákról, tanult tárgyokról, élőlényekről képes rövid mondatokkal, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő olvasás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.

Íráskésztség

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő írás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat.

6. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, képkártyák, szóképek, sztorikártyák, nyomtatott feladatlapok, tanulók által készített projekt munkák, színezők, interaktív tananyag, eredeti gyermekdalok, mondókák audió és videó formátumban

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam angol nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Élő idegen nyelv: Angol 4. évfolyam számára megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör	óraszám
1. Barátok	11
2. Szabadidő	11
3. Család	11
Szabadon felhasználható: - Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) és/vagy - Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően	3
Összesen:	36

Témakörök a 2. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
Barátok	Környezetismeret:baráti kapcsolatok, iskolai közösségek
Szabadidő	Környezetismeret
Család	Környezetismeret Etika: együttélés

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Éves óraszám: 36 óra

Fejlesztési célok és feladatok egységenként

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése,
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló követi a kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetést; megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó, kevesebb nonverbális elemmel támogatott és bővülő szókinccsel megfogalmazott, de továbbra is rövid, egyszerű tanári utasításokat; megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdéseket, néhány rövid mondatból álló megnyilatkozásokat; felismeri a mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és tudjon ezekből következtetni a szövegek
Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések, valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése. Begyakorolt rövid párbeszédekben, interakciót igénylő tevékenységekben való részvétel egyszerű nyelvi eszközök alkalmazásával.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva fejezi ki beszédshándékát; egyszerű kérdéseket tesz fel a számára ismert témákról, illetve egyszerű nyelvi eszközökkel válaszol a hozzá intézett kérdésekre; rövid beszélgetést folytat számára ismert témákról egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; rövid beszélgetést folytat társaival a tanult témákról;
A fejlesztés tartalma	
A mondanivaló nonverbális elemekkel (pl. testbeszéddel, hanglejtéssel, vizuális eszközökkel) támogatott kifejezése bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel.	

A kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetés növekvő biztonsággal történő követése (pl. osztálytermi rutincselekvések; a közös munka megszervezése, eszközhasználat). Rövid, egyszerű tanári utasítások alaposabb és biztosabb megértése (pl. játékos feladatok; manuális tevékenységek; mozgásos, játékos tevékenységek). Rövid kérdések és néhány rövid mondatból álló szövegek megértése a tanulóhoz közel álló, ismert témákról. Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának, előadásának aktív követése; a szövegekben a tanult nyelvi elemek felismerése, következtetések levonása a témára, lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének kiszűrése a megértést segítő, változatos feladatok segítségével. A megértés során a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre való egyre tudatosabb támaszkodás. Tanári ösztönzésre a hallott szövegből kiszűrt információk egyre tudatosabb összekapcsolása a témával kapcsolatos egyéb ismeretekkel, és ezek alapján következtetések levonása a tartalomra vonatkozóan. Különböző beszélők, köztük a célnyelvet anyanyelvként használók egyre nagyobb biztonsággal történő megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat kihangsúlyozva, megismételve beszélnek. A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, animációs filmek, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok, tanárral, tanulótársakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd, interaktív feladatok A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Dalok, mondókák, versek, mesék, illusztrált történetek, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszéd, dramatizált jelenetek, néhány mondatos leírások, egyszerű felszólítások, kérések, információ hiányán illetve különbözőségén

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése. Néhány összefüggő mondat elmondása önmagáról és a tanult témákról. A megismert versek, mondókák felidézése.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló rövid, egyszerű szövegeket mond el, illetve párbeszédet ad elő társaival közösen, tanári segítséggel; használjon néhány egyszerű nyelvtani szerkezetet és mondatfajtát; kötőszavakkal kapcsoljon össze szavakat, szócsoportokat, egyszerű cselekvéseket, történéseket; munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel mutatja be; képes kreatívan alkalmazni a célnyelven tanult tárgyak szókincsét; képes elmondani egy-egy megtanult szöveget a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval
A fejlesztés tartalma	
Gyermekirodalmi mű (pl. vers, dal), történet, cselekvéssor közös vagy önálló előadása társak részére. Felkészülést követően nonverbális elemekkel támogatott egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal. Minta alapján, tanári segítséggel összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoportok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és). Egyénileg vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése). Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag hallgatása és együttes elmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével). A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Dalok, versek, mesék, rövid történetek, cselekvéssorok, leírások (pl. tanulói	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A tanulónak még nincsenek ismeretei a célnyelv írott változatának sajátosságairól.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló képes felismerni az anyanyelven, illetve a célnyelven történő olvasás közti különbséget; felismeri és megérti egyszerű mondatokban, rövid szövegekben az ismert szavakat és kifejezéseket a megértést segítő elemekre támaszkodva; megérti a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét; egyszerű, autentikus szövegekből kiszűr néhány alapvető információt; az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatokat végeztel; képes kreatívan használni készségeit, képességeit az olvasott szövegek értelmezéséhez; kialakul érdeklődése a célnyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránt.

A fejlesztés tartalma
Rövid, hétköznapi szövegekben ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok felismerése. Írott szöveggel kapcsolatos tevékenységek végzése (pl. leírás alapján illusztráció készítése, képek sorba rendezése, szövegrészlettel való párosítása). Egyszerű, különböző műfajú szövegek olvasása, lényegük megértése, a szövegek feladatokon keresztül történő feldolgozása. Különböző műfajú szövegek (pl. versek, mesék, történetek, fabulák, viccek) közös olvasása. Rövid, egyszerű, írott utasítások követése képek segítségével (pl. játék összerakása, útbaigazítás). Egyszerűsített nyelvezetű irodalmi alkotások olvasása (pl. versek, mesék, dalszövegek). A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Történetek, párbeszédtek, egyszerű üzenetek, hagyományos és online formában

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A tanulónak nincs tapasztalata a célnyelven való írás területén.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló képes felismerni az anyanyelven, illetve a tanult célnyelven történő írás közti különbséget; ismeri az adott nyelv ábécéjét; különböző nyelvi tevékenységek során másoljon, illetve írjon le rövid szavakat, mondatokat; írásban személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre válaszol megadott minta alapján; közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatokat végez el; bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe; képes kreatívan alkalmazni a nyelvi órákon és a célnyelven tanult tárgyak szókincsét, tudását az őt érdeklő témájú, egyszerű
A fejlesztés tartalma Szavak és rövid szövegek másolása. Rövid mondatok írása egyszerű nyelvi szerkezetek felhasználásával (pl. tárgyak jellemzése, képfeliratok készítése). Egyszerű, autentikus kérdőívek, adatlapok kitöltése. A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Leírás, felirat, utasítás, képeslap, üdvözlőkártya, meghívó, üzenet, SMS, e-mail, levél, adatlap, dalszöveg, keresztrefejtvény	

Kommunikációs eszközök		
1.A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök		
	Kezdeményezés és válasz	
<i>Megszólítás</i>	<i>Excuse me.</i>	<i>Pardon?</i>

<i>Köszönés</i>	<i>Good morning. Hello Tom. Hello, how are you? Hi!</i>	<i>Good morning. Hello Mary. Very well, thank you. And how about you?</i>
<i>Elköszönés</i>	<i>Goodbye Bye-bye!</i>	<i>Goodbye Bye!</i>
<i>Köszönet és arra reagálás</i>	<i>Thanks. Thank you very much.</i>	<i>Not at all.</i>
<i>Bemutakozás, bemutatás</i>	<i>My name is... This</i>	<i>Hello Hi!</i>
<i>Érdeklődés hogylét iránt és</i>	<i>How are you today?</i>	<i>Fine. / OK / All right. Not very well.</i>
<i>Bocsánatkérés és arra reagálás</i>	<i>I am sorry. I am very sorry.</i>	<i>That's all right.</i>
<i>Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás</i>	<i>Happy Christmas/New year/Birthday!</i>	<i>Happy Christmas /New Year/ Birthday!</i>
2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
<i>Véleménykérés, és arra reagálás</i>	<i>Is it OK?</i>	<i>Yes / No.</i>
<i>Valaki igazának az elismerése és</i>	<i>You are right. You are wrong. That's right.</i>	
3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
<i>Dolgok, személyek megnevezése, leírása</i>	<i>What is it? What's it in English?</i>	<i>It's.../ That's.../ It's big.</i>
<i>Információ kérés, adás</i>	<i>Are you all right?</i>	<i>Yes, I am.</i>
4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		

<i>Kérés és arra reagálás</i>	<i>Give me a pen.</i>	<i>Here you are.</i>
<i>Kínálás és arra reagálás</i>	<i>Here you are.</i>	<i>Thank you.</i>
5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
<i>Visszakérdezés, ismétléskérés, betűzés kérése</i>	<i>Can you spell it for me?</i>	

Fogalomkörök				
Fogalomkörök		Kifejezései		
Cselekvés, történés, létezés	Jelenidejűség	'be'	I am happy.	
		Present Simple	How old are you?	
		Imperative	Open your book!	
		Verb 'have got'	I have got	a/an...
Birtoklás kifejezése		'have got'	I have got	coins and
		'have got' in questions	Have you	badges. got
		Possessive adj.	My, your	
Térbeli viszonyok	Irányok, helymegh	Prepositions, Prepositional Phrases,	in, on, under...	
Mennyiségi viszonyok		Singulars and plurals Regular	Boys, gir	ls,
		Cardinal numbers 1-20		
Logikai viszonyok		Linking word And	This is my father and this is my father.	
Szövegösszetartó eszközök		Articles Nominative of personal pronouns Demonstrativ pronouns	A, an, the I, you,he, she, it, they This, that	

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák

A nyelvtanulás első évei játékos ismerkedést jelentenek az idegen nyelvvel, megalapozva a későbbi tudatos nyelvhasználatot. Elsődleges céljuk, hogy felkeltsék a tanulók érdeklődését az idegen nyelvek tanulása iránt a pozitív attitűd és a tartós motiváció kialakításával. Fontos cél továbbá, hogy a nyelvtanulás a kezdetektől élmény, érdekes tapasztalat legyen a tanulók számára.

Ebben a szakaszban elsősorban a beszédészlelés, beszédbátorság kialakításával és a hallás utáni szövegértés fejlesztésével történik a kommunikatív kompetenciák megalapozása. A nyelvtanulás a tanulók által értelmezhető szituációkban, kommunikációs helyzetekben, a beszélt nyelven keresztül valósul meg, - játékokra, dalokra, mondókákra, rövid párbeszéd feldolgozására épülő kreatív és motiváló folyamat során.

Az egyre bővülő feladatok, kommunikációs helyzetek révén megtanulják kifejezni magukat az adott szituációkban, megismétlik, utánozzák a hallottakat. A hallott szövegeket cselekvéshez, szituációhoz kötik, így azok megértése és felidézése is könnyebbé válik.

A korai nyelvtanulásban kiemelt szerepe van a hallás utáni szövegértésnek, a szókincsfejlesztésnek, a szóbeli interakciónak. A nonverbális eszközökkel támogatott hallott szöveg segíti a tanulókat abban, hogy kikövetkeztessék és megértsék a mondanivaló lényegét. Az élő beszéd, kommunikáció egyúttal mintát nyújt a kifejezések használatára, amelyeket kellő ismétlés, gyakorlás után már egyedül is képesek alkalmazni. A kisgyermekkori, hallás utáni nyelvtanulás nagymértékben segíti a szókincs bővülését, a kiejtés, az intonáció, a beszédtempó célnyelvnek megfelelő fejlesztését.

Nagy szerepe van a megértést segítő eszközöknek, a célnyelvi kommunikáció nonverbális elemekkel való támogatásának: a testbeszédnek, képeknek, tárgyaknak, történetek eljátszásának. A saját tapasztalás, tevékenység útján rögzült kifejezések a későbbiekben könnyen előhívható ismeretökké válnak. Ezek a tevékenységek fejlesztik a gyermeki kreativitást, lehetőséget adnak arra is, hogy megtanuljanak élni a nonverbális kifejezőeszközökkel is. Ebben az életkorban az is fontos, hogy a tanulók minden érzékszervükkel részt vegyenek a nyelvi tevékenységekben, kapjanak vizuális megerősítést, és kézbe vehető tárgyakat is használjanak a nyelvtanulás során.

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A továbbhaladás feltételeire az 2. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi mérésekor a szókincs, beszédkésztség, beszédértést mérő feladatokat életkorának és képességeinek megfelelően, legalább 30 %-ban teljesíteni.

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, rövid kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel, rövid vagy hiányos mondattal válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést vagy állítást pontosan megért.

Beszédkésztség

A tanuló

- egyszerű teljes mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, s mondatokat és egyszerűbb szerkezetű, rövid szövegeket (mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témákról, tanult tárgyakról, élőlényekről képes rövid mondatokkal, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő olvasás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.

Íráskésztség

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő írás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat.

6. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, képkártyák, szókártyák, sztorikártyák, nyomtatott feladatlapok, tanulók által készített projekt munkák, színezők, interaktív tananyag, eredeti gyermekdalok, mondókák audió és videó formátumban

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam angol nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Élő idegen nyelv: Angol 4. évfolyam számára megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör	óraszám
4. Állatok	8
5. Városunk	8
6. Étkezés	8
7. Öltözködés	8
Szabadon felhasználható:	4
- Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) és/vagy - Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően és/vagy	
Összesen:	36

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Éves óraszám: 36 óra

Témakörök a 3. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok

Állatok	Környezetismeret Matematika
Városunk	Környezetismeret: lakóhelyismeret
Étkezés	Környezetismeret: az ember
Öltözködés	Környezetismeret: egészségvédelem; Technika és tervezés

Fejlesztési célok és feladatok egységenként

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése, begyakorolt rövid párbeszéd követése.

Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló követi a kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetést; megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó, kevesebb nonverbális elemmel támogatott és bővülő szókinccsel megfogalmazott, de továbbra is rövid, egyszerű tanári utasításokat; megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdéseket, néhány rövid mondatból álló megnyilatkozásokat; felismeri a mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és tudjon ezekből következtetni a szövegek témájára; a megértést segítő feladatokra támaszkodva kiszűri a lényeget és néhány konkrét információt ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből; egyre önállóbban alkalmaz néhányat a megértést segítő alapvető stratégiák közül.
A fejlesztés tartalma	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések, valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése. Begyakorolt rövid párbeszédekben, interakciót igénylő tevékenységekben való részvétel egyszerű nyelvi eszközök alkalmazásával.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva fejezi ki beszédshándékát; egyszerű kérdéseket tesz fel a számára ismert témákról, illetve egyszerű nyelvi eszközökkel válaszol a hozzá intézett kérdésekre; rövid beszélgetést folytat számára ismert témákról egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; rövid beszélgetést folytat társaival a tanult témákról; képes rövid, egyszerű szövegek közös előadására; képes az ismert szöveg célnyelvi normákhoz közelítő kiejtésére, helyes intonációval és megfelelő beszédtempóban.
A fejlesztés tartalma	
A mondanivaló nonverbális elemekkel (pl. testbeszéddel, hanglejtéssel, vizuális eszközökkel) támogatott kifejezése bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel. Rövid válaszokkal, cselekvéssel való reagálás ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra. Egyszerű kérdések feltevése ismert témákhoz, osztálytermi szituációkhoz, egyéni szükségletekhez kapcsolódva. Egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal. Begyakorolt beszédfordulatokkal való kommunikálás (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).. Dalok, mondókák, versek, mesék, történetek előadásában, szóbeli nyelvi játékokban való aktív részvétel.	
Nonverbális elemekkel támogatott történet elmondásába való bekapcsolódás az ismert szavak, kifejezések, beszédfordulatok szintjén	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése. Néhány összefüggő mondat elmondása önmagáról és a tanult témákról. A megismert versek, mondókák felidézése.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló rövid, egyszerű szövegeket mond el, illetve párbeszédet ad elő társaival közösen, tanári segítséggel; egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírást ad saját magáról és a környezetében előforduló tárgyakról, élőlényekről, eseményekről; használjon néhány egyszerű nyelvtani szerkezetet és mondatfajtát; kötésszavakkal kapcsoljon össze szavakat, szócsoportokat, egyszerű cselekvéseket, történeteket; munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel mutatja be; képes kreatívan alkalmazni a célnyelven tanult tárgyak szókincsét; képes elmondani egy-egy megtanult szöveget a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval
A fejlesztés tartalma	

Gyermekirodalmi mű (pl. vers, dal, mese), történet, cselekvéssor közös vagy önálló előadása társak, másik osztály, szülők vagy tanárok részére. Felkészülést követően nonverbális elemekkel támogatott egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal. Minta alapján, tanári segítséggel összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoporthoz, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután). Egyénileg vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy rövid bemutatása és értékelése Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag hallgatása és együttes elmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével). A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Dalok, versek, mesék, rövid történetek, cselekvéssorok, leírások (pl. tanulói munka bemutatása), rövid szerepek, interaktív feladatok

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A tanulónak minimális ismeretei vannak célnyelv írott változatának sajátosságairól. Az egyszerű szavak, nagyon rövid mondatok nyomtatott képét felismeri, jelentésüket többnyire megérti.

Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló képes felismerni az anyanyelven, illetve a célnyelven történő olvasás közti különbséget; felismeri és megérti egyszerű mondatokban, rövid szövegekben az ismert szavakat és kifejezéseket a megértést segítő elemekre támaszkodva; megérti a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét; egyszerű, autentikus szövegekből kiszűr néhány alapvető információt; az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatokat végez el; képes kreatívan használni készségeit, képességeit az olvasott szövegek értelmezéséhez; kialakul érdeklődése a célnyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránt.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A tanulónak kevés tapasztalata van a célnyelven való írás területén. Az egyszerű, rövid szavakat, mondatokat felismeri, megérti. A tanult, rövid szavakat le tudja másolni.

Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló képes felismerni az anyanyelven, illetve a tanult célnyelven történő írás közti különbséget; ismeri az adott nyelv ábécéjét; különböző nyelvi tevékenységek során másoljon, illetve írjon le rövid szavakat, mondatokat; különböző műfajú és életkorának megfelelő témájú rövid szövegeket alkot, adott mintát követve; írásban személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre válaszol; közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatokat végez el; bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe; képes kreatívan alkalmazni a nyelvi órákon és a célnyelven tanult tantárgyak szókincsét, tudását az őt érdeklő témájú, egyszerű szövegek írása során.
A fejlesztés tartalma Szavak és rövid szövegek másolása, illetve hallás utáni leírása. Rövid mondatok írása egyszerű nyelvi szerkezetek felhasználásával (pl. emberek, állatok tárgyak jellemzése, képfeliratok készítése). Egyszerű, autentikus kérdőívek, adatlapok kitöltése.. A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Leírás, felirat, utasítás, képeslap, üdvözlőkártya, meghívó, üzenet, SMS, e-mail, levél, adatlap, dalszöveg, keresztretjtvény	

Kommunikációs eszközök		
<i>1.A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök</i>		
	<i>Kezdeményezés és válasz</i>	
<i>Megszólítás</i>	<i>Excuse me.</i>	<i>Pardon?</i>

<i>Köszönés</i>	<i>Good morning. Hello Tom. Hello, how are you?</i>	<i>Go od mo</i>
<i>Elköszönés</i>	<i>Goodbye. Bye-bye!</i>	<i>G o</i>
<i>Köszönet és arra reagálás</i>	<i>Thanks. Thank you very much.</i>	<i>Not at all.</i>
<i>Bemutakozás, bemutató</i>	<i>My name is...</i>	<i>H e</i>
<i>Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás</i>	<i>How are you today?</i>	<i>Fine. / OK / All right. Not very</i>
<i>Bocsánatkérés és arra reagálás</i>	<i>I am sorry. I am very sorry.</i>	<i>That's all right.</i>
<i>Gratulációk, jókívánságok és arra</i>	<i>Happy Christmas/New year/Birthday!</i>	<i>Happy Christmas /New Year/</i>
2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
<i>Véleménykérés, és arra reagálás</i>	<i>Is it OK?</i>	<i>Yes / No.</i>
<i>Valaki igazának az elismerése és el nem</i>	<i>You are right. You are wrong. That's right.</i>	
<i>Tetszés, nem tetszés</i>	<i>Do you like snakes? Yuk! Yummy.</i>	<i>I don't like it.</i>
<i>Akarat, kívánság</i>	<i>Do you want a sandwich?</i>	<i>I want an ice-cream, please.</i>
6. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
<i>Dolgok, személyek megnevezése, leírása</i>	<i>What is it? What's it in English?</i>	<i>It's .../</i>
<i>Információ kérés, adás</i>	<i>Are you all right?</i>	<i>Yes, I am.</i>
<i>Tudás, nemtudás</i>	<i>Where is she?</i>	<i>I don't know.</i>
7. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		

Kérés	Give me a pen.	Here you are.
Kínálás és arra reagálás	Have an orange. Here you are.	Yes, please. No, thank you. Thank you.
8. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
Visszakérdezés, ismétléskérés	Can you spell it for me?	
Fogalomkörök		
Fogalomkörök		
Cselekvés, történés, létezés	Jelenidejűség	'be' I am happy
		Present Progressive What you doing?
		Present Simple How old are
		Imperative Go and do!
		Verb 'have got' I have a/an... I
Birtoklás kifejezése		'have got' I have coins got and
		Possessive adj. My, your
Térbeli viszonyok	Írányok, helymeghatározás	Prepositions, Here, there, , in, on, under, Prepositional Phrases, There is/there are ...
Időbeli viszonyok	Időpont	When? Now,
Mennyiségi viszonyok		Singulars and plurals Boys, girls, Regular
		Cardinal numbers 1-20
		Countable nouns How many toys have you got?
Minőségi viszonyok		Question forms What do/don't you

Modalitás		<i>Can (ability)</i>	<i>I can swim. I can use a computer.</i>
Logikai viszonyok		<i>Linking words</i>	<i>A like apples but not oranges. And , but,</i>
Szövegösszetartó eszközök		<i>Articles</i> <i>Nominative of personal</i> <i>you,he,she, they... pronouns</i>	<i>A, an, the I, This, that</i>

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák

A nyelvtanulás első évei játékos ismerkedést jelentenek az idegen nyelvvel, megalapozva a későbbi tudatos nyelvhasználatot. Elsődleges céljuk, hogy felkeltsék a tanulók érdeklődését az idegen nyelvek tanulása iránt a pozitív attitűd és a tartós motiváció kialakításával. Fontos cél továbbá, hogy a nyelvtanulás a kezdetektől élmény, érdekes tapasztalat legyen a tanulók számára.

Ebben a szakaszban elsősorban a beszédészlelés, beszéd bátorság kialakításával és a hallás utáni szövegértés fejlesztésével történik a kommunikatív kompetenciák megalapozása. A nyelvtanulás a tanulók által értelmezhető szituációkban, kommunikációs helyzetekben, a beszélt nyelven keresztül valósul meg, - játékokra, dalokra, mondókákra, rövid párbeszéd feldolgozására épülő kreatív és motiváló folyamat során.

Az egyre bővülő feladatok, kommunikációs helyzetek révén megtanulják kifejezni magukat az adott szituációkban, megismétlik, utánozzák a hallottakat. A hallott szövegeket cselekvéshez, szituációhoz kötik, így azok megértése és felidézése is könnyebbé válik.

A korai nyelvtanulásban kiemelt szerepe van a hallás utáni szövegértésnek, a szókincsfejlesztésnek, a szóbeli interakciónak. A nonverbális eszközökkel támogatott hallott szöveg segíti a tanulókat abban, hogy kikövetkeztessék és megértsék a mondanivaló lényegét. Az élő beszéd, kommunikáció egyúttal mintát nyújt a kifejezések használatára, amelyeket kellő ismétlés, gyakorlás után már egyedül is képesek alkalmazni. A kisgyermekkor, hallás utáni nyelvtanulás nagymértékben segíti a szókincs bővülését, a kiejtés, az intonáció, a beszédtempó célnyelvnek megfelelő fejlesztését.

Nagy szerepe van a megértést segítő eszközöknek, a célnyelvi kommunikáció nonverbális elemekkel való támogatásának: a testbeszédnek, képeknek, tárgyaknak, történetek eljátszásának. A saját tapasztalás, tevékenység útján rögzült kifejezések a későbbiekben könnyen előhívható ismeretökké válnak. Ezek a tevékenységek fejlesztik a gyermeki kreativitást, lehetőséget adnak arra is, hogy megtanuljanak élni a nonverbális kifejezőeszközökkel is. Ebben az életkorban az is fontos, hogy a tanulók minden érzékszervükkel részt vegyenek a nyelvi tevékenységekben, kapjanak vizuális megerősítést, és kézbe vehető tárgyakat is használjanak a nyelvtanulás során.

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltétel

A továbblépés feltételeire az 3. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi mérésekor a szókincs, beszédkésztség, beszédértést és íráskésztséget mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel, illetve egyszerű teljes mondatokkal válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést vagy állítást pontosan megért.

Beszédkésztség

A tanuló

- hosszabb egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű, rövid szövegeket (mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témáról, tanult tárgyakról, élőlényekről képes rövid mondatokkal, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő olvasás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.

Íráskészség

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő írás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat.

6. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, képkártyák, szókártyák, sztorikártyák, nyomtatott feladatlapok, tanulók által készített projekt munkák, színezők, interaktív tananyag, eredeti gyermekdalok, mondókák audió és videó formátumban

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam angol nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Élő idegen nyelv: Angol 4. évfolyam számára megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti két óra)

Témakör	Óraszám
1. Iskola	10
2. Állatok	10
3. Sport	8
4. Testünk	10
5. Ételek	10
6. Lakás, öltözködés, időjárás	10
Szabadon felhasználható: - Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) és/vagy - Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően	6

és/vagy • Projektmunkák: a témakörökhöz kapcsolódó projektmunkák készítése egyéni, pár-, vagy csoportmunkában	
Összesen:	72

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Éves óraszám: 72 óra

Témakörök a 4. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
Iskola	Környezetismeret: baráti kapcsolatok, iskolai közösségek
Állatok	Környezetismeret: élőlények csoportosítása lakóhelyük szerint
Sport	Környezetismeret: egészségvédelem
Testünk	Környezetismeret: testrészek
Ételek	Környezetismeret:

	táplálékaink
Lakás, öltözködés, időjárás	Környezetismeret: technika, életvitel, életmód
Szabadidő	Testnevelés: mozgásos játékok, sportok, egészséges életmód

Fejlesztési célok és feladatok egységenként

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelv-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló követi a nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést. A tanuló megérti az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott, rövid és egyszerű tanári utasításokat. Megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdéseket és kijelentéseket. Felismeri rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.

A fejlesztés tartalma
Nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetés megértése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat).
Rövid és egyszerű, az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott tanári utasítások megértése (pl. rajzos, játékos feladatok, manuális tevékenységek, mozgásos, játékos tevékenységek: körjáték, ritmusjáték, szerepjáték, bábjáték, árnyjáték, társasjáték).
Ismert témákhoz kapcsolódóan elhangzó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdések és kijelentések megértése (pl. közvetlenül a tanuló személyére, családjára, szűkebb környezetére, mindennapi szükségleteire, tevékenységeire vonatkozó kérdések, illetve válaszok).
Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése, a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, a szöveg lényegének kiszűrése a megértést segítő mozgásos, játékos feladatok segítségével.
Tanári ösztönzésre a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre való egyre tudatosabb támaszkodás a szövegértés során.
A nyelv hangzásvilágának, zenéjének megismerése, megkülönböztetése az anyanyelv (játékos formában esetleg más nyelvek) hangzásvilágától és zenéjétől.
<i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i>
Gyermekek dalok, gyermekversek, mondókák, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, animációs filmek, gyermekeknek szóló egyéb hangzó anyagok, tanárral, tanulótársakkal, vendégekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló aktívan és örömmel vesz részt az interakciót igénylő tevékenységekben. Beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel fejezi ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva. Tud a számára ismert témákról egyszerű kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszerű nyelvi eszközökkel reagálni. A tanuló minta alapján rövid párbeszédet folytat társaival a tanult témákról. Részt vesz rövid, egyszerű szövegek közös előadásában. Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.
A fejlesztés tartalma	
Nonverbális elemekkel (pl. gesztusokkal, mimikával, hanglejtéssel, intonációval, képek, tárgyak segítségével) támogatott mondanivaló kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, azaz egy-egy szóval, rövid mondattal. Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra való reagálás egyszavas válaszokkal, cselekvéssel.	

Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó konkrét, egyszerű kérdések feltevése.

Ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal.

Dalok, mondókák, mesék, történetek előadásában, gyermekjátékokban való aktív részvétel; nonverbális elemekkel támogatott, közösen mondott szövegekbe, mesemondásba való bekapcsolódás ismert szavak, kifejezések, nyelvi fordulatok ismétlésével.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mesék, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszéd, néhány mondatos leírások.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelv-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló elmond rövid, egyszerű szövegeket. Társaival közösen előad egyszerű szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel. Számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről beszél röviden, összefüggően, nonverbális elemekkel támogatva. A tanuló bemutatja munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel.

	Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.
A fejlesztés tartalma	
Gyermekirodalmi mű, mondóka, vers, dal, mese stb. közös vagy önálló előadása (pl. zenei kísérettel vagy bábjáték formájában) társak, másik tanulócsoport, osztály, szülők vagy tanárok részére. Tanult cselekvéssor (pl. egyszerű tornagyakorlat, öltözködés) elmondása képek segítségével vagy mozgással kísérve. Nonverbális elemekkel támogatott, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal, megfelelő gyakorlás, felkészülés után. Saját vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy egyszerű nyelvi eszközöket, fordulatokat tartalmazó, rövid bemutatása (pl. mesekönyv készítése, kiállítása és szóbeli bemutatása). Tanári példa és autentikus hangzóanyag hallgatása és együttmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mozgással kísért rövid történetek, cselekvéssorok, mesék, leírás (pl. tanulói munka bemutatása).	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló észreveszi az anyanyelven, illetve a tanult idegen nyelven történő olvasás közötti különbségeket. Képes ismert szavak néma olvasására és megértésére, valamint tanári minta után a szavak helyes felolvasására. Képes rövid szöveg közös megismerése és feldolgozása után az önálló olvasására. Bekapcsolódik olvasást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe. Követi az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát. Felfedezi az ismert szavakat és kifejezéseket idegen forrásban. Megtapasztalja az önálló célnyelvi olvasás élményét.
A fejlesztés tartalma	
Szavak, kifejezések elolvasása és kapcsolódó tevékenységek elvégzése (pl. tantermi tárgyak felcímkézése, szavak és képek párosítása, dominó játék, szókártyákból mondatvariációk összeállítása). Egyszerű szövegek elolvasása és annak alapján megfelelő cselekvések, cselekvéssorok eljátszása, elvégzése (pl. papírtávcső vagy gyümölcssaláta készítése). Egyszerű szövegek értő olvasása (pl. mesék, történetek, képregények, párbeszéddek). Tanárral közös meseolvasás, bekapcsolódás a történet elolvasásába az ismert szavak használatával. Egyszerű írásbeli üzenetek elolvasása és megértése (pl. dicsérő kártyák, jókívánságok, osztálytermi utasítások). Ismert dalok szövegének követése, olvasása a képernyőn vagy a kivetítőn (pl. karaoke). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i>	

Szó- és mondatkártyák, feliratos poszterek és képek, társasjátékok, egyszerű képregények, képeskönyvek, mesék, gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, feliratok, brosúrák, ismertető, táblák, célnyelvi szövegeket tartalmazó csomagolóeszközök, videofelvételek, animációs filmek, dalok, mondókák animált változata.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló észreveszi az anyanyelvén, illetve a tanult idegen nyelven történő írás közötti különbségeket. A tanuló ismeri az adott nyelv ábécéjét. Különböző nyelvi tevékenységek során lemásol, illetve leír rövid szavakat, mondatokat. Bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.
A fejlesztés tartalma	
Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szavak szintjén (pl. keresztrejtvény, szókereső, akasztófa, tárgyak, képek részeinek felcímkézése, rímpárok alkotása, szógyűjtés). Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szószerkezetek, rövid mondatok szintjén (pl. képregény rajzolása, s ezekhez szövegbuborékok írása; tárgyak, képek részeinek felcímkézése, üzenőfal létrehozása).	

Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szöveg szintjén (pl. mesekönyv, kiskönyv összeállítása, rímek, egyszerű versikék írása, képeslap, meghívó írása, egyszerű társasjáték tervezése, szabályainak megfogalmazása tanári segítséggel).

Ismert szavakat tartalmazó nyelvi fordulatok (pl. rímpárok) felfedezése és minta után való önálló alkotása.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Egyszerű hétköznapi témájú írott szövegek a szavak, kifejezések, egyszerű mondatok és rövid szövegek szintjén.

<i>Kommunikációs eszközök A1</i>		
1.A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök		
	<i>Kezdeményezés és válasz</i>	
<i>Megszólítás</i>	<i>Excuse me.</i>	<i>Pardon?</i>
<i>Köszönés</i>	<i>Good morning.</i> <i>Hello Tom.</i> <i>Hello, how are you?</i> <i>Hi!</i>	<i>Good morning.</i> <i>Hello Mary.</i> <i>Very well, thank you. And how about you?</i> <i>Hi!</i>
<i>Elköszönés</i>	<i>Goodbye.</i> <i>Bye-bye!</i> <i>Good night.</i> <i>Take care.</i>	<i>Goodbye.</i> <i>Bye!</i> <i>Good night.</i> <i>Thanks. Bye!</i>

<i>Köszönet és arra reagálás</i>	<i>Thanks.</i> <i>Thank you very much.</i> <i>Thanks a lot.</i> <i>It's very kind of you.</i>	<i>Not at all.</i> <i>You are welcome.</i> <i>No problem.</i> <i>Don't mention it.</i>
<i>Bemutakozás, bemutatás</i>	<i>My name is...I/Can I?</i>	<i>Hello.</i> <i>Hi!</i> <i>Pleased to meet you. Nice to meet you.</i>
<i>Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás</i>	<i>How are you feeling today?</i> <i>What's the matter?</i>	<i>Fine. / OK / All right.</i> <i>Much better, thanks. Not very well, I am afraid.</i>
<i>Bocsánatkérés és arra reagálás</i>	<i>I am sorry. I am very sorry.</i>	<i>That's all right.</i>
<i>Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás</i>	<i>Happy Christmas/New year/Birthday!</i>	<i>Happy Christmas /New Year/ Birthday!</i>
<i>Telefonon bemutatkozás</i>	<i>Hello, this is Mary Smith speaking.</i>	
<i>2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök</i>		
<i>Véleménykérés, és arra reagálás</i>	<i>What do you think? How do you like it? Is it OK if I ...?</i>	<i>I think it is rather strange.</i> <i>I like it.</i>

<i>Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése</i>	<i>You are right. You are wrong.</i> <i>That's right.</i> <i>No way! Are you kidding? Are you sure?</i>	
<i>Tetszés, nem tetszés</i>	<i>Do you like snakes?</i> <i>Yuk! Yummy.</i>	<i>I think it's great. I don't like it.</i>
<i>Akarat, kívánság</i>	<i>Do you want a sandwich?</i>	<i>I want an ice-cream, please.</i>
3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
<i>Dolgok, személyek megnevezése, leírása</i>	<i>What is it?</i> <i>What's it in English?</i>	<i>It's.../ That's.../</i> <i>It's big and comfortable.</i>
<i>Információ kérés, adás</i>	<i>Are you all right?</i> <i>?</i>	<i>Yes, I am.</i>
<i>Tudás, nemtudás</i>	<i>Where is she?</i>	<i>I have no idea</i>
4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		
<i>Kérés és arra reagálás</i>		.
<i>Javaslat és arra reagálás</i>	<i>Let's go to the cinema tonight.</i>	<i>Good idea.</i>

<i>Kínálás és arra reagálás</i>	<i>Have an orange. Here you are.</i>	<i>Yes, please. No, thank you. Thank you.</i>
5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
<i>Visszakérdezés, ismétléskérés</i>	<i>Can you spell it for me? It spells...</i>	
<i>Nem értés, betűzés kérese, betűzés</i>	<i>Sorry, I don't understand.</i>	

Fogalomkörök A1			
<i>Fogalomkörök</i>		<i>Fogalomkörök nyelvi kifejezései</i>	
<i>Cselekvés, történés, létezés kifejezése</i>		<i>Present Progressive</i>	<i>What are you doing?</i>
		<i>Present Simple</i>	<i>How old are you? How do you feel? Do you like ...? What is it like?</i>
		<i>Verb 'have got'</i>	<i>I have got a/an... I do/play ...</i>
<i>Birtoklás kifejezése</i>		<i>'have got' in questions</i>	<i>Have you got a ...? Yes/ No.</i>

		<i>Possessive adj.</i>	<i>My, your, his/her/its, our, their dog</i>
		<i>Genitive 's</i>	<i>Kate's brother</i> <i>Whose?</i>
<i>Térbeli viszonyok</i>	<i>Irányok, helymeghatározás</i>	<i>Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs</i>	<i>Here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, ...</i> <i>There is/there are ...</i> <i>This is/these are ...</i> <i>How many ... can you see?</i> <i>There is a ... in/on/near the ...</i>
<i>Időbeli viszonyok</i>	<i>Időpont</i>	<i>When?</i> <i>What time?</i> <i>What's the time?</i>	<i>Now,</i> <i>It's eight.</i>
<i>Mennyiségi viszonyok</i>		<i>Singulars and plurals</i> <i>Regular and irregular plurals</i>	<i>Boys, girls,</i> <i>Children, people, men, women ...</i>
		<i>Cardinal numbers 1-30</i>	

		Countable nouns Uncountable nouns	How many toys have you got?
Minőségi viszonyok		Question forms	What do/don't you like? Is it good/bad for you?
Modalitás		Can (ability)	I can swim.
Logikai viszonyok		Linking words	And/or
Szövegösszetartó eszközök		Articles Demonstrative pronouns	A, an, the I, he, they... Me, him, them... This, that, these, those

Kommunikációs eszközök, helyzetek és szándékok	Fogalomkörök, nyelvtani szerkezetek	Tanulói tevékenységek
Introductions, greetings Identifying colours and numbers Identifying objects in the classroom and in the school Arithmetical calculations	Térbeli, mennyiségi, logikai viszonyok <i>There is/there are ...</i> <i>This is/these are ...</i> <i>How many ... can you see?</i>	hallás utáni azonosítás, ismétlés, szavak másolása, szavak írása diktálás alapján; párbeszéd eljátszása; rövid olvasott szöveg párosítása képekkel,
Questions & answers about animals; Introducing & describing our pets;	Birtoklás <i>Have you got a ...? Yes/ No.</i> <i>Do you like ...? What is it like?</i> <i>What do you like about it?</i>	hallás és olvasott szöveg értése alapján azonosítás, kérdés-felelet képek alapján párban , rövid párbeszéd eljátszása,
Introducing & describing common sports activities;	Cselekvés, minőségi viszonyok <i>What are you doing?</i> <i>What can you do? I can/ can't ..</i> <i>How do you do it?</i>	nyelvi játék csoportban, kérdés-felelet képek alapján párban, kiejtés gyakorlása, szavak másolása, írása diktálás alapján
Describing our looks; Telling our age, characteristics of different ages of life; Describing our	Létezés, birtoklás <i>What do you look like?</i> <i>How old are you?</i> <i>How do you feel?</i>	hallás és olvasott szöveg értése alapján azonosítás, kérdés-felelet képek alapján párban,

mood and the looks of our friends;		mondatok kiegészítése a melléknevek megfelelő alakjaival képek alapján (egyéni munka),
Our favourite dishes; Healthy eating; Polite requests & saying thank you,	Cselekvés, minőségi viszonyok <i>What do/don't you like?</i> <i>Is it good/bad for you?</i> <i>Can I ...? Thanks.</i>	hallás utáni azonosítás, ismétlés, megfelelő mondat kiválasztása, mondat kiegészítés, csoportjáték képek alapján, egyszerű étlap készítése
Describing our house, flat and our room; Describing our clothes,	Térbeli, mennyiségi viszonyok <i>There is a ... in/on/near the ...</i> <i>What size/colour/brand is it?</i> <i>What do you wear in/for ...?</i> What are you wearing?	hallás utáni azonosítás, ismétlés, rajzolás, képekkel való azonosítás; kérdés-felelet képek alapján párban; mondatok kiegészítése helyhatározói viszonszókkal képek alapján (egyéni munka), igaz / hamis állítások képek alapján (egyéni munka)
Identifying our toys and other objects; Describing and playing musical instruments,	Cselekvés, birtoklás, térbeli visz <i>I have got a/an... I do/play ...</i> <i>Go/take/bring/turn ...</i>	hallás és olvasott szöveg értése alapján azonosítás, kérdés-felelet képek alapján párban , rövid párbeszéd eljátszása,

Giving and following simple orders;	<i>What are you doing?</i>	

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák

A nyelvtanulás első éveit játékos ismerkedést jelentenek az idegen nyelvvel, megalapozva a későbbi tudatos nyelvhasználatot. Elsődleges céljuk, hogy felkeltsék a tanulók érdeklődését az idegen nyelvek tanulása iránt a pozitív attitűd és a tartós motiváció kialakításával. Fontos cél továbbá, hogy a nyelvtanulás a kezdetektől élmény, érdekes tapasztalat legyen a tanulók számára.

Ebben a szakaszban elsősorban a beszédészlelés, beszédlátás kialakításával és a hallás utáni szövegértés fejlesztésével történik a kommunikatív kompetenciák megalapozása. A nyelvtanulás a tanulók által értelmezhető szituációkban, kommunikációs helyzetekben, a beszélt nyelven keresztül valósul meg, - játékokra, dalokra, mondókákra, rövid párbeszédre feldolgozására épülő kreatív és motiváló folyamat során.

Az egyre bővülő feladatok, kommunikációs helyzetek révén megtanulják kifejezni magukat az adott szituációkban, megismétlik, utánozzák a hallottakat. A hallott szövegeket cselekvéshez, szituációhoz kötik, így azok megértése és felidézése is könnyebbé válik.

A korai nyelvtanulásban kiemelt szerepe van a hallás utáni szövegértésnek, a szókincsfejlesztésnek, a szóbeli interakciónak. A nonverbális eszközökkel támogatott hallott szöveg segíti a tanulókat abban, hogy kikövetkeztessék és megértsék a mondanivaló lényegét. Az élő beszéd, kommunikáció egyúttal mintát nyújt a kifejezések használatára, amelyeket kellő ismétlés, gyakorlás után már egyedül is képesek alkalmazni. A kisgyermekkorban, hallás utáni nyelvtanulás nagymértékben segíti a szókincs bővülését, a kiejtés, az intonáció, a beszédtempó célnyelvnek megfelelő fejlesztését.

Nagy szerepe van a megértést segítő eszközöknek, a célnyelvi kommunikáció nonverbális elemekkel való támogatásának: a testbeszédnek, képeknek, tárgyaknak, történetek eljátszásának. A saját tapasztalás, tevékenység útján rögzült kifejezések a későbbiekben könnyen előhívható ismeretökké válnak. Ezek a tevékenységek fejlesztik a gyermeki kreativitást, lehetőséget adnak arra is, hogy megtanuljanak élni a nonverbális kifejezőeszközökkel is.

Ebben az életkorban az is fontos, hogy a tanulók minden érzékszervükkel részt vegyenek a nyelvi tevékenységekben, kapjanak vizuális megerősítést, és kézbe vehető tárgyakat is használjanak a nyelvtanulás során.

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltétel

A továbblépés feltételeire a 4. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédkésztség, beszédértést és íráskésztséget mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, rövid kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést vagy állítást pontosan megért.

Beszédkésztség

A tanuló

- hiányos vagy egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű, rövid szövegeket (mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témákról, tanult tárgyakról, élőlényekről képes rövid mondatokkal, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő olvasás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.

Íráskésztség

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő írás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat.

6. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, képkártyák, szókártyák, sztorikártyák, nyomtatott feladatlapok, tanulók által készített projekt munkák, színezők, interaktív tananyag, eredeti gyermekdalok, mondókák audió és videó formátumban

Idegen nyelv (Angol nyelv) tantárgy emelt szintű angol osztályoknak

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam angol nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Élő idegen nyelv: Angol 4. évfolyam számára és a Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai és középiskolai célnyelvi oktatáshoz megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Óraterv a 1-8. évfolyamon								
Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Angol nyelv	2	2	2	4	5	5	5	5

Fejlesztési követelmények, nyelvi szintek:

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg.

A minimálisan elérendő nyelvi szintek:

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam
Első idegen nyelv normál osztályokban	KER szintben nem megadható	A1	A2
Első idegen nyelv emelt szintű osztályokban tervezett cél	KER szintben nem megadható	A2	B1

Éves óraszám: 72

Témakör	Óraszám
1. Welcome	8
2. My birthday	8
3. At school	8
4. My family	8
5. My body	8
6. Pets	8
7. My house	8
8. Food	8
9. I'm excited	8
Összesen:	72

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Éves óraszám: 72 óra (heti 2 óra)

Témakörök a 1. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
1. Welcome	Matematika: számok Etika: bemutatkozás
1. My birthday	Környezetismeret: színek, születésnap Ének-zene: daltanulás
2. At school	Környezetismeret: iskolai eszközök Ének-zene: daltanulás
3. My family	Környezetismeret: családi és baráti kapcsolatok Ének-zene: daltanulás
4. My body	Környezetismeret: testrészek Ének-zene: daltanulás
5. Pets	Környezetismeret: állatok és csoportosításuk Ének-zene: daltanulás
6. My house	Környezetismeret: a ház, a lakás részei Ének-zene: daltanulás
7. Food	Testnevelés: egészséges életmód Környezetismeret: egészséges táplálkozás

	Etika: udvarias kérés Ének-zene: daltanulás
8. I'm excited	Környezetismeret: érzelmeink és azok kifejezése

Fejlesztési célok és feladatok egységenként

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A tanuló magával hozza meglévő tapasztalatait, elképzeléseit. Otthon és az óvodában szerzett készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, motivációja. Játékok, szituációs feladatok az otthoni és az óvodai életből.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló képes követni a nonverbális elemekkel erősen támogatott idegen nyelven történő óravezetést; követi a nagyon lassú és tiszta kiejtésű beszédet, amikor a jelentés megértéséhez hosszú szünetek állnak rendelkezésére; felismeri és végrehajtja az általa már hallott utasításokat; a hallott szöveg tartalmát különböző módokon (mozgás, hang, rajz) meg tudja jeleníteni; legyen képes rövid, egyszerű szövegeket, pl. mondókákat memoriterként elmondani; tud egyszerű szövegben hallott információt más tevékenység során felhasználni;

	megérti a gyakoribb, mindennapi, nagyon egyszerű szavakat és fordulatokat, amelyek a személyével, közvetlen környezetével kapcsolatosak.
A fejlesztés tartalma A nyelv hangzásvilágának, zenéjének megismerése, az artikulációs bázis fejlesztése, speciális hangzók, hanglejtés, szóhangsúly megismerése, megfigyelése. A nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravezetés megértése. Ismert témákhoz kapcsolódóan elhangzó, szavakból, rövid mondatokból álló kijelentések megértése. Egyszerű nyelvi eszközökkel, megfogalmazott, nonverbális elemekkel támogatott, tanári utasítások megértése (pl. rajzos, játékos feladatok, szerepjáték stb.). A személyi adatokra és konkrét szükségletekre vonatkozó egyszerű kifejezések megértése. Az életkornak megfelelő, ismert témakörhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű szövegek bemutatásának követése. Tanári beszéd és/vagy hangzóanyag hallgatása, együttmondása után közös vagy önálló ismétlés. A kiejtés, intonáció, hangsúly játékos gyakorlása (pl. hangerőváltással, érzelmek kifejezésével, mozgás kíséretével).	
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, képekkel illusztrált történetek, cselekvéssorok, mesék, rövidfilmek, tanárral, tanulótársakkal, folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd.	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A tanuló magával hozza meglévő tapasztalatait, elvárásait.

	Otthon és az óvodában szerzett tapasztalatok, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, motivációja. Játékok, szituációs feladatok az otthoni és az óvodai életből.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló képes aktívan részt venni az interakciót igénylő célnyelvi gyermekjátékokban; részt vesz egyszerű interakcióban, ahol a kommunikáció a lassabb beszéden és ismétlésen alapul; be tud kapcsolódni az egyszerű játékos feladatokba; legyen képes megválaszolni egyszerű kérdéseket a közvetlen szükségletek vagy jól ismert témák területén, illetve azokra reagálni; tudjon másoktól dolgokat kérni és másoknak dolgokat adni; képes tevékenységekkel reagálni egyszerű tanári utasításokra pl. mozgás, rajzolás;
A fejlesztés tartalma Egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra való reagálás rövid válaszokkal. Cselekvéssel ismert szituációs játékokhoz, tantermi játékokhoz való kapcsolódás. Néhány egyszerű, mindennap használt mondatszerkezet korlátozott mértékben történő alkalmazása példa alapján. Ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal, tanárral.	
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Dalok, mondókák, gyermekversek, rövid, képpel illusztrált történetek, rövid párbeszéd.	

Kommunikációs eszközök		
<i>Témakör</i>	<i>Szókincs</i>	<i>Nyelvtan</i>
<i>Welcome</i>	<i>Greetings</i> <i>Numbers 1-10</i>	<i>I'm (Tom).</i> <i>What's your name?</i> <i>My name's (Tom).</i> <i>How old are you?</i>
<i>My birthday</i>	<i>Colours</i>	<i>I'm (seven).</i> <i>Is it (purple)?</i> <i>Yes it is. / No it isn't.</i> <i>What colour is it?</i>
<i>At school</i>	<i>Classroom objects</i>	<i>What's this?</i> <i>It's a (book). It's (red). It's (a red book).</i> <i>What's that?</i> <i>Is it (a book)?</i> <i>Yes it is./No it isn't.</i>
<i>My family</i>	<i>Family members</i>	<i>Who's that?</i> <i>This is my (dad).</i> <i>How old is he/she?</i> <i>Is he a (vet/ doctor)?</i>

<i>My body</i>	<i>Parts of the body</i>	<i>I've got (green arms).</i> <i>I've got (two legs).</i> <i>They're (red).</i>
<i>Pets</i>	<i>Pets</i> <i>Adjectives</i>	<i>I've got (a dog).</i> <i>He/she's got (a dog).</i> <i>Are they (cats)?</i> <i>Yes, they are. / No they aren't.</i> <i>Have you got (a parrot)?</i> <i>Yes I have.</i> <i>Has he/she got (a parrot)?</i> <i>Yes, he/she has.</i>
<i>My house</i>	<i>Places and thing at home</i>	<i>Where is (Rita)?</i> <i>She is in the (kitchen).</i> <i>Where are (Waldo and Zak)?</i> <i>They're in the (bedroom).</i> <i>There is (a lamp) (on) the (desk).</i> <i>There are (two) (cats) (on) the (sofa).</i>

<i>Food</i>	<i>Food items</i>	<i>I like (banana).</i> <i>I don't like (banana).</i> <i>(Two) (apples) please.</i> <i>Here you are.</i> <i>Thanks.</i> <i>Do you like (fish)?</i> <i>Yes, I do. / No, I don't.</i>
<i>I'm excited</i>	<i>Adjectives</i>	<i>I'm (hungry).</i> <i>He/she is (thirsty).</i> <i>Are you (happy)?</i> <i>Yes, I'm. / No, I'm not.</i> <i>Is he/she (happy)?</i> <i>Yes, he/she is.</i> <i>No, he/she isn't.</i>

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A továbblépés feltételeire a 1. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédkésztség, beszédértést mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, rövid kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést vagy állítást pontosan megért.

Beszédkésztség

A tanuló

- hiányos vagy egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű, rövid szövegeket (mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témáról, tanult tárgyakról, élőlényekről képes rövid mondatokkal, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő olvasás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.

Íráskészség

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő írás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat.

5. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, képkártyák, szókártyák, sztorikártyák, nyomtatott feladatlapok, tanulók által készített projekt munkák, színezők, interaktív tananyag, eredeti gyermekdalok, mondókák audio és videó formátumban

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam angol nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Élő idegen nyelv: Angol 4. évfolyam számára és a Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai és középiskolai célnyelvi oktatáshoz megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Óraterv a 1-8. évfolyamon								
Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Angol nyelv	2	2	2	4	5	5	5	5

Fejlesztési követelmények, nyelvi szintek:

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg.

A minimálisan elérendő nyelvi szintek:

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam
Első idegen nyelv normál osztályokban	KER szintben nem megadható	A1	A2
Első idegen nyelv emelt szintű osztályokban tervezett cél	KER szintben nem megadható	A2	B1

Témakör	Óraszám
1. Welcome	8
2. My toys	8
3. My family	8
4. My body	8
5. My face	8
6. Animals	8
7. Food	8
8. Clothes	8
9. Weather	8
Összesen:	72

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Éves óraszám: 72 óra (heti 2 óra)

Témakörök a 2. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
1. Welcome	Környezetismeret: színek Matematika: számok 1-10 Ének-zene: daltanulás
2. My toys	Matematika: összeadás Környezetismeret: játékok Ének-zene: daltanulás
3. My family	Környezetismeret: család, családtagok, az emberi életszakaszok Ének-zene: daltanulás
4. My body	Környezetismeret: testrészek Testnevelés: reggeli torna Ének-zene: daltanulás
5. My face	Környezetismeret: az arc részei Matematika: alakzatok Ének-zene: daltanulás
6. Animals	Környezetismeret: háziállatok, éjszakai és nappali életmódú állatok Ének-zene: daltanulás
7. Food	Környezetismeret: ételek, napi étkezés (reggeli, ebéd, vacsora)

	Ének-zene: daltanulás
8. Clothes	Környezetismeret: ruhadarabok, öltözködés Etika: egyenruhák és foglalkozások Ének-zene: daltanulás
9. Weather	Környezetismeret: időjárási jelenségek Ének-zene: daltanulás

Fejlesztési célok és feladatok egységenként

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése, begyakorolt rövid párbeszédok követése.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló követi a kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetést; megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó, kevesebb nonverbális elemmel támogatott és bővülő szókinccsel megfogalmazott, de továbbra is rövid, egyszerű tanári utasításokat; megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdéseket, néhány rövid mondatból álló megnyilatkozásokat;

	felismeri a mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és tudjon ezekből következtetni a szövegek témájára; a megértést segítő feladatokra támaszkodva kiszűri a lényeget és néhány konkrét információt ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből; egyre önállóbban alkalmaz néhányat a megértést segítő alapvető stratégiák közül.
A fejlesztés tartalma	
A kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetés növekvő biztonsággal történő követése (pl. osztálytermi rutincselekvések; a közös munka megszervezése, eszközhasználat). Rövid, egyszerű tanári utasítások alaposabb és biztosabb megértése (pl. játékos feladatok; manuális tevékenységek; mozgásos, játékos tevékenységek). Rövid kérdések és néhány rövid mondatból álló szövegek megértése a tanulóhoz közel álló, ismert témákról. Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának, előadásának aktív követése; a szövegekben a tanult nyelvi elemek felismerése, következtetések levonása a témára, lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének kiszűrése a megértést segítő, változatos feladatok segítségével. A megértés során a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre való egyre tudatosabb támaszkodás. Tanári ösztönzésre a hallott szövegből kiszűrt információk egyre tudatosabb összekapcsolása a témával kapcsolatos egyéb ismeretekkel, és ezek alapján következtetések levonása a tartalomra vonatkozóan. Különböző beszélők, köztük a célnyelvet anyanyelvként használók egyre nagyobb biztonsággal történő megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy	

ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat kihangsúlyozva, megismételve beszélnek.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, animációs filmek, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok, tanárral, tanulótársakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd, interaktív feladatok.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések, valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése. Begyakorolt rövid párbeszédokban, interakciót igénylő tevékenységekben való részvétel egyszerű nyelvi eszközök alkalmazásával.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva fejezi ki beszédshándékát; egyszerű kérdéseket tesz fel a számára ismert témákról, illetve egyszerű nyelvi eszközökkel válaszol a hozzá intézett kérdésekre; rövid beszélgetést folytat számára ismert témákról egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; rövid beszélgetést folytat társaival a tanult témákról; képes rövid, egyszerű szövegek közös előadására; képes az ismert szöveg célnyelvi normákhoz közelítő kiejtésére, helyes intonációval és megfelelő beszédtempóban.
A fejlesztés tartalma	

A mondanivaló nonverbális elemekkel (pl. testbeszéddel, hanglejtéssel, vizuális eszközökkel) támogatott kifejezése bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel.

Rövid válaszokkal, cselekvéssel való reagálás ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra.

Egyszerű kérdések feltevése ismert témákhoz, osztálytermi szituációkhoz, egyéni szükségletekhez kapcsolódva.

Egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal.

Begyakorolt beszédfordulatokkal való kommunikálás (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).

Meg nem értés esetén nonverbális elemekkel, pl. testbeszéddel támogatott ismétlés, magyarázat kérése.

Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás).

Hallott, látott jelenségekre (pl. váratlan osztálytermi történésekre, időjárással kapcsolatos megfigyelésekre) való reagálás egyszerű nyelvi eszközökkel.

Dalok, mondókák, versek, mesék, történetek előadásában, szóbeli nyelvi játékokban való aktív részvétel.

Nonverbális elemekkel támogatott történet elmondásába való bekapcsolódás az ismert szavak, kifejezések, beszédfordulatok szintjén.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Dalok, mondókák, versek, mesék, illusztrált történetek, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszéd, dramatizált jelenetek, néhány mondatos leírások, egyszerű felszólítások, kérések, információ hiányán illetve különbözőségén alapuló szövegek

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése. Néhány összefüggő mondat elmondása önmagáról és a tanult témákról. A megismert versek, mondókák felidézése.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló rövid, egyszerű szövegeket mond el, illetve párbeszédet ad elő társaival közösen, tanári segítséggel; egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírást ad saját magáról és a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről; használjon néhány egyszerű nyelvtani szerkezetet és mondatfajtát; kötőszavakkal kapcsoljon össze szavakat, szócsoportokat, egyszerű cselekvéseket, történeteket; munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel mutatja be; képes kreatívan alkalmazni a célnyelven tanult tantárgyak szókincsét; képes elmondani egy-egy megtanult szöveget a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban.
A fejlesztés tartalma	
Gyermekirodalmi mű (pl. vers, dal, mese), történet, cselekvéssor közös vagy önálló előadása társak, másik osztály, szülők vagy tanárok részére. Felkészülést követően nonverbális elemekkel támogatott egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal.	

Minta alapján, tanári segítséggel összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoporthoz, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután).

Egyénileg vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése).

Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag hallgatása és együttes elmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Dalok, versek, mesék, rövid történetek, cselekvéssorok, leírások (pl. tanulói munka bemutatása), rövid szerepek, interaktív feladatok

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A tanulónak minimális ismeretei vannak célnyelv írott változatának sajátosságairól. Az egyszerű szavak, nagyon rövid mondatok nyomtatott képét felismeri, jelentésüket többnyire megérti.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló képes felismerni az anyanyelven, illetve a célnyelven történő olvasás közti különbséget; felismeri és megérti egyszerű mondatokban, rövid szövegekben az ismert szavakat és kifejezéseket a megértést segítő elemekre támaszkodva; megérti a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét; egyszerű, autentikus szövegekből kiszűr néhány alapvető információt;

	az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatokat végez el; képes kreatívan használni készségeit, képességeit az olvasott szövegek értelmezéséhez; kialakul érdeklődése a célnyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránt.

A fejlesztés tartalma

Rövid, hétköznapi szövegekben ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok felismerése.

Írott szöveggel kapcsolatos tevékenységek végzése (pl. leírás alapján illusztráció készítése, képek sorba rendezése, szövegrészlettel való párosítása).

Egyszerű, különböző műfajú szövegek olvasása, lényegük megértése, a szövegek feladatokon keresztül történő feldolgozása.

Különböző műfajú szövegek (pl. versek, mesék, történetek, fabulák, viccek) közös olvasása.

Egyszerű, informatív szövegből (pl. brosúrából, menetrendből, utcai táblákról, feliratokról) tárgyyszerű információ szerzése.

Rövid, egyszerű, írott utasítások követése képek segítségével (pl. játék összerakása, útbaigazítás).

Egyszerűsített nyelvezetű irodalmi alkotások olvasása (pl. versek, mesék, dalszövegek, novellák).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Történetek, hirdetések, plakátok, egyszerű katalógusok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok, feliratok, nyomtatványok hagyományos és online formában.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A tanulónak kevés tapasztalata van a célnyelven való írás területén. Az egyszerű, rövid szavakat, mondatokat felismeri, megérti. A tanult, rövid szavakat le tudja másolni.
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanuló képes felismerni az anyanyelven, illetve a tanult célnyelven történő írás közti különbséget; ismeri az adott nyelv ábécéjét; különböző nyelvi tevékenységek során másoljon, illetve írjon le rövid szavakat, mondatokat; különböző műfajú és életkorának megfelelő témájú rövid szövegeket alkot, adott mintát követve; írásban személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre válaszol; közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatokat végez el; bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe; képes kreatívan alkalmazni a nyelvi órákon és a célnyelven tanult tantárgyak szókincsét, tudását az őt érdeklő témájú, egyszerű szövegek írása során.
A fejlesztés tartalma Szavak és rövid szövegek másolása, illetve hallás utáni leírása. Rövid mondatok írása egyszerű nyelvi szerkezetek felhasználásával (pl. napirend bemutatása, emberek, állatok, tárgyak jellemzése, képfeliratok készítése). Különböző műfajú, egyszerű, rövid szövegek írása (pl. hagyományos vagy elektronikus képeslap, üdvözlőlap, meghívó, üzenet, SMS, e-mail).	

Egyszerű, autentikus kérdőívek, adatlapok kitöltése.

Projektmunka készítése (pl. posztterek, hirdetések, faliújságok, tájékoztató táblák, ismertető(k)).

Az életkornak megfelelő irodalmi művek (pl. mesék, történetek bizonyos elemeinek megváltoztatása, átírása).

Különböző típusú szövegek kreatív írása (pl. napló, dalszöveg, listaversek, szabadversek).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Leírás, felirat, utasítás, képeslap, üdvözlőkártya, meghívó, üzenet, SMS, e-mail, levél, adatlap, dalszöveg, keresztrejtvény.

Kommunikációs eszközök

<i>Témakör</i>	<i>Szókincs</i>	<i>Nyelvtan</i>
<i>Welcome</i>	<i>Numbers 1-10</i> <i>Colours</i>	<i>Hello, I'm (Lindsey).</i> <i>What's your name?</i>
<i>My toys</i>	<i>Different kinds of toys</i> <i>Numbers 10-20</i>	<i>What's this?</i> <i>It's a (car).</i> <i>It's (orange).</i> <i>How many (dolls)?</i> <i>I can see (fifteen cars).</i>

<i>My family</i>	<i>Family members</i>	<i>Where's my (dad)?</i> <i>In the (garden):</i> <i>He/she's in the (kitchen).</i> <i>This is my (granny).</i>
<i>My body</i>	<i>Parts of the body</i>	<i>Wave your (arms).</i> <i>Stamp your feet.</i> <i>Clap your hands.</i> <i>Touch your (toes).</i> <i>Move your (legs).</i> <i>Shake your (body).</i> <i>I've got (two) (legs).</i>
<i>My face</i>	<i>Parts of the face</i>	<i>I've got a (small) (mouth).</i> <i>He/She's got (long) (hair).</i> <i>Who is it?</i>
<i>Animals</i>	<i>Farm animals</i>	<i>Is it a (cow)?</i> <i>Is it (white)?</i> <i>It's (brown)?</i> <i>It's got (four) (legs).</i> <i>It's got (big) (ears).</i>

<i>Food</i>	<i>Different kinds of food</i>	<i>I like (apples).</i> <i>How about you?</i> <i>I don't like (apples).</i> <i>I like (toast) for (breakfast).</i> <i>Happy Birthday!</i>
<i>Clothes</i>	<i>Items of clothes</i>	<i>I'm wearing a (red) (dress).</i> <i>Take off your (shoes)!</i> <i>Put on your (T-shirt)!</i> <i>It's time for (bed)!</i> <i>Put on a (red sock).</i> <i>Have you got (a shoe)?</i> <i>I'm a (nurse).</i>
<i>Weather</i>	<i>Weather conditions</i>	<i>Do you like (snowy days)?</i> <i>It's a (sunny) day.</i> <i>It's (rainy).</i> <i>I'm sorry.</i> <i>Thank you.</i> <i>It's (Thursday).</i>

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A továbblépés feltételeire a 2. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésakor a szókincs, beszédkésztség, beszédértést mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel, rövid mondattal válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egy mondatos kérdést vagy állítást pontosan megért.

Beszédkésztség

A tanuló

- egyszerű teljes mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, mondatokat és egyszerűbb szerkezetű, rövid szövegeket (mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témákról, tanult tárgyakról, élőlényekről képes rövid mondatokkal, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő olvasás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- ismert nyelvi elemekből álló két-három mondatos szövegben fontos információt megtalál.

Íráskésztség

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő írás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat.

5. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, képkártyák, szókérták, sztorikártyák, nyomtatott feladatlapok, tanulók által készített projekt munkák, színezők, interaktív tananyag, eredeti gyermekdalok, mondókák audió és videó formátumban

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam angol nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Élő idegen nyelv 4. évfolyam számára és a Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai és középiskolai célnyelvi oktatáshoz megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Óraterv a 1-8. évfolyamon								
Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Angol nyelv	2	2	2	4	5	5	5	5

Fejlesztési követelmények, nyelvi szintek:

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg.

A minimálisan elérendő nyelvi szintek:

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam
Első idegen nyelv normál osztályokban	KER szintben nem megadható	A1	A2
Első idegen nyelv emelt szintű osztályokban tervezett cél	KER szintben nem megadható	A2	B1

Témakör	Óraszám
1. Welcome	8
2. Nature	8
3. Me	8
4. Pets	8
5. Home	8
6. Clothes	8
7. Sports	8
8. Food	8
9. Things we do	8
Összesen:	72

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Éves óraszám: 72 óra (heti 2 óra)

Témakörök a 3. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
1. Welcome	Magyar nyelv: ábécé Matematika: számok 20-50 Ének-zene: daltanulás
2. Nature	Matematika: összeadás, kivonás Környezetismeret: természeti formák, növények, állatok Ének-zene: daltanulás
3. Me	Környezetismeret: emberek bemutatása (arc részei, haj, szem), ausztráliai állatok Ének-zene: daltanulás
4. Pets	Környezetismeret: állatok életciklusa Ének-zene: daltanulás
5. Home	Környezetismeret: lakás berendezési tárgyai Vizuális kultúra: mozaik Ének-zene: daltanulás
6. Clothes	Környezetismeret: öltözködés Etika: házimunka Ének-zene: daltanulás
7. Sports	Testnevelés: mozgás fontossága Ének-zene: daltanulás

8. Food	Testnevelés: egészséges életmód Környezetismeret: egészséges táplálkozás Ének-zene: daltanulás
9. I'm excited	Természetismeret: repülő közlekedési eszközök Etika: segíteni másoknak

Fejlesztési célok és feladatok egységenként

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelv-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló követi a nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést. A tanuló megérti az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott, rövid és egyszerű tanári utasításokat. Megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdéseket és kijelentéseket. Felismeri rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.
A fejlesztés tartalma	

Nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetés megértése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat).

Rövid és egyszerű, az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott tanári utasítások megértése (pl. rajzos, játékos feladatok, manuális tevékenységek, mozgásos, játékos tevékenységek: körjáték, ritmusjáték, szerepjáték, bábjáték, árnyjáték, társasjáték).

Ismert témákhoz kapcsolódóan elhangzó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdések és kijelentések megértése (pl. közvetlenül a tanuló személyére, családjára, szűkebb környezetére, mindennapi szükségleteire, tevékenységeire vonatkozó kérdések, illetve válaszok).

Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése, a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, a szöveg lényegének kiszűrése a megértést segítő mozgásos, játékos feladatok segítségével.

Tanári ösztönzésre a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre való egyre tudatosabb támaszkodás a szövegértés során.

A nyelv hangzásvilágának, zenéjének megismerése, megkülönböztetése az anyanyelv (játékos formában esetleg más nyelvek) hangzásvilágától és zenéjétől.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, animációs filmek, gyermekeknek szóló egyéb hangzó anyagok, tanárral, tanulótársakkal, vendégekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák,

	tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló aktívan és örömmel vesz részt az interakciót igénylő tevékenységekben. Beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel fejezi ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva. Tud a számára ismert témákról egyszerű kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszerű nyelvi eszközökkel reagálni. A tanuló minta alapján rövid párbeszédeket folytat társaival a tanult témákról. Részt vesz rövid, egyszerű szövegek közös előadásában. Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

A fejlesztés tartalma

Nonverbális elemekkel (pl. gesztusokkal, mimikával, hanglejtéssel, intonációval, képek, tárgyak segítségével) támogatott mondanivaló kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, azaz egy-egy szóval, rövid mondattal.

Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra való reagálás egyszavas válaszokkal, cselekvéssel.

Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó konkrét, egyszerű kérdések feltevése.

Ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal.

Dalok, mondókák, mesék, történetek előadásában, gyermekjátékokban való aktív részvétel; nonverbális elemekkel támogatott, közösen mondott szövegekbe, mesemondásba való bekapcsolódás ismert szavak, kifejezések, nyelvi fordulatok ismétlésével.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mesék, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszéd, néhány mondatos leírások.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelv-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló elmond rövid, egyszerű szövegeket. Társaival közösen előad egyszerű szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel. Számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről beszél röviden, összefüggően, nonverbális elemekkel támogatva. A tanuló bemutatja munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel. Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

A fejlesztés tartalma
Gyermekirodalmi mű, mondóka, vers, dal, mese stb. közös vagy önálló előadása (pl. zenei kísérettel vagy bábjáték formájában) társak, másik tanulócsoport, osztály, szülők vagy tanárok részére.

Tanult cselekvéssor (pl. egyszerű tornagyakorlat, öltözködés) elmondása képek segítségével vagy mozgással kísérve. Nonverbális elemekkel támogatott, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal, megfelelő gyakorlás, felkészülés után. Saját vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy egyszerű nyelvi eszközöket, fordulatokat tartalmazó, rövid bemutatása (pl. mesekönyv készítése, kiállítása és szóbeli bemutatása). Tanári példa és autentikus hangzóanyag hallgatása és együttmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mozgással kísért rövid történetek, cselekvéssorok, mesék, leírás (pl. tanulói munka bemutatása).

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló észreveszi az anyanyelven, illetve a tanult idegen nyelven történő olvasás közötti különbségeket. Képes ismert szavak néma olvasására és megértésére, valamint tanári minta után a szavak helyes felolvasására. Képes rövid szöveg közös megismerése és feldolgozása után az önálló olvasására.

	Bekapcsolódik olvasást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe. Követi az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát. Felfedezi az ismert szavakat és kifejezéseket idegen forrásban. Megtapasztalja az önálló célnyelvi olvasás élményét.
A fejlesztés tartalma	
Szavak, kifejezések elolvasása és kapcsolódó tevékenységek elvégzése (pl. tantermi tárgyak felcímkézése, szavak és képek párosítása, dominó játék, szókétyákból mondatvariációk összeállítása). Egyszerű szövegek elolvasása és annak alapján megfelelő cselekvések, cselekvéssorok eljátszása, elvégzése (pl. papírtávcso vagy gyümölcssaláta készítése). Egyszerű szövegek értő olvasása (pl. mesék, történetek, képregények, párbeszédek). Tanárral közös meseolvasás, bekapcsolódás a történet elolvasásába az ismert szavak használatával. Egyszerű írásbeli üzenetek elolvasása és megértése (pl. dicsérő kártyák, jókívánságok, osztálytermi utasítások). Ismert dalok szövegének követése, olvasása a képernyőn vagy a kivetítőn (pl. karaoke). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Szó- és mondatkártyák, feliratos poszterek és képek, társasjátékok, egyszerű képregények, képeskönyvek, mesék, gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, feliratok, brosrák, ismertető, táblák, célnyelvi szövegeket tartalmazó csomagolóeszközök, videofelvételek, animációs filmek, dalok, mondókák animált változata.	

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák,

	tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló észreveszi az anyanyelvén, illetve a tanult idegen nyelven történő írás közötti különbségeket. A tanuló ismeri az adott nyelv ábécéjét. Különböző nyelvi tevékenységek során lemásol, illetve leír rövid szavakat, mondatokat. Bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.
A fejlesztés tartalma	
Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szavak szintjén (pl. keresztretjtvény, szókereső, akasztófa, tárgyak, képek részeinek felcímkézése, rímpárok alkotása, szógyűjtés). Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szószerkezetek, rövid mondatok szintjén (pl. képregény rajzolása, s ezekhez szövegbuborékok írása; tárgyak, képek részeinek felcímkézése, üzenőfal létrehozása). Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szöveg szintjén (pl. mesekönyv, kiskönyv összeállítása, rímek, egyszerű versikék írása, képeslap, meghívó írása, egyszerű társasjáték tervezése, szabályainak megfogalmazása tanári segítséggel). Ismert szavakat tartalmazó nyelvi fordulatok (pl. rímpárok) felfedezése és minta után való önálló alkotása. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Egyszerű hétköznapi témájú írott szövegek a szavak, kifejezések, egyszerű mondatok és rövid szövegek szintjén.	

Kommunikációs eszközök		
<i>Témakör</i>	<i>Szókincs</i>	<i>Nyelvtan</i>
<i>Welcome</i>	<i>Alphabet</i> <i>Numbers 20-50</i>	<i>What day is it today?</i> <i>How do you spell (table)?</i>
<i>Nature</i>	<i>Nature objects</i>	<i>There is a (pond).</i> <i>There are (flowers).</i> <i>I'm from (Hungar)y.</i>
<i>Me</i>	<i>Face, hair colours, eye colours, beard, moustache, glasses</i>	<i>I've got (blond hair).</i> <i>I haven't got (glasses).</i> <i>He/she's got (black hair).</i> <i>He/she hasn't got (glasses).</i> <i>Have you got (a long neck)?</i> <i>Yes, I have. /No I haven't.</i> <i>Has he/she got (a big nose)?</i> <i>Yes, he/she has. / No, he, she hasn't.</i>

<i>Pets</i>	<i>Names of different kinds of pets.</i>	<i>Has it got (a tail)?</i> <i>Yes, it has. / No, it hasn't.</i> <i>Have they got (a cat)?</i> <i>Yes, they have. /No, they haven't.</i> <i>First then finally...</i>
<i>Home</i>	<i>Furniture</i>	<i>Is (the bed) in the (bedroom)?</i> <i>Yes, it is. /No, it isn't.</i> <i>It's in the (bath).</i>
<i>Clothes</i>	<i>Items of clothes</i>	<i>What are you wearing?</i> <i>What's he/she wearing?</i> <i>He/she is wearing (trainers).</i> <i>Is he wearing (trousers)?</i> <i>Yes, he has. /No he hasn't.</i> <i>We've got /We haven't got (uniforms).</i>

<i>Sports</i>	<i>Kind of sports</i>	<i>I/He/She can (run).</i> <i>I/He/She can't (swim).</i> <i>I can't (swim), but I can (jump).</i> <i>Can you/he/she (play basketball)?</i> <i>Yes, I/he/she can.</i> <i>No, I/he/she can't.</i>
<i>Food</i>	<i>Food items</i>	<i>He/she likes (chicken).</i> <i>He/she doesn't like (peas).</i> <i>Does he/she like (carrots)?</i> <i>Yes, he/she does. / No, he/she doesn't.</i>
<i>Things we do</i>	<i>Everyday activities</i>	<i>What are you doing?</i> <i>Are you (sleeping)?</i> <i>Yes, I am. /No, I'm not.</i> <i>What's he/she doing?</i>

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A továbblépés feltételeire a 3. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésakor a szókincs, beszédkésztség, beszédértést mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel, illetve egyszerű teljes mondatokkal válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott néhány mondatos kérdést vagy állítást pontosan megért.

Beszédkésztség

A tanuló

- hosszabb egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű, rövid szövegeket (mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témákról, tanult tárgyokról, élőlényekről képes több rövid mondattal beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány mondatos szöveget elolvas;
- ismert nyelvi elemekből álló több mondatos szövegben fontos információkat megtalál.

Íráskésztség

A tanuló

- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány rövid mondatból álló szöveget.

5. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, képkártyák, szóképek, sztorikártyák, nyomtatott feladatlapok, tanulók által készített projekt munkák, színezők, interaktív tananyag, eredeti gyermekdalok, mondókák audio és videó formátumban

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam angol nyelv tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Élő idegen nyelv: Angol 4. évfolyam számára és a Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai és középiskolai célnyelvi oktatáshoz megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Óraterv a 1-8. évfolyamon								
Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Angol nyelv	2	2	2	4	5	5	5	5

Fejlesztési követelmények, nyelvi szintek:

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg.

A minimálisan elérendő nyelvi szintek:

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam
Első idegen nyelv normál osztályokban	KER szintben nem megadható	A1	A2
Első idegen nyelv emelt szintű osztályokban tervezett cél	KER szintben nem megadható	A2	B1

Témakör	Óraszám
1. Welcome	16
2. Free time	16
3. Animals	16
4. Weather	16
5. My week	16
6. Jobs	16
7. Rainforest	16
8. Feelings	16
9. By the sea	16
Összesen:	144

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Éves óraszám: 144 óra (heti 4 óra)

Témakörök a 4. évfolyam számára	
Témakör	Kapcsolódási pontok
1. Welcome	Matematika: számok 50-100 Környezetismeret: hónapok, napszakok Ének-zene: daltanulás
2. Free time	Környezetismeret: szabadidős elfoglaltságok Ének-zene: daltanulás
3. Animals	Környezetismeret: african animals Ének-zene: daltanulás
4. Weather	Környezetismeret: időjárás, időjárási jelenségek, hurrikán, tornádó Ének-zene: daltanulás
5. My week	Környezetismeret: napirend, délutáni elfoglaltságok (különórák, edzések) Ének-zene: daltanulás
6. Jobs	Környezetismeret: foglalkozások Ének-zene: daltanulás
7. Rainforest	Környezetismeret: esőerdők, az amazonasi esőerdő élővilága Ének-zene: daltanulás
8. Feelings	Környezetismeret: érzelmeink Vizuális kultúra: filmplakátok Ének-zene: filmzenék, daltanulás

9. By the sea	Környezetismeret: tengerpart, a korallzátonyok megmentése

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések, valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése, begyakorolt rövid párbeszéd folytatása, minta alapján egyszerű szövegek alkotása.
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló követi a nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést. A tanuló megérti az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott, rövid és egyszerű tanári utasításokat. Megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdéseket és kijelentéseket. Felismeri rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.
A fejlesztés tartalma	
Nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetés megértése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat). Rövid és egyszerű, az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott tanári utasítások megértése (pl. rajzos, játékos feladatok, manuális tevékenységek, mozgásos, játékos tevékenységek: körjáték, ritmusjáték, szerepjáték, bábjáték, árnyjáték, társasjáték).	

Ismert témákhoz kapcsolódóan elhangzó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdések és kijelentések megértése (pl. közvetlenül a tanuló személyére, családjára, szűkebb környezetére, mindennapi szükségleteire, tevékenységeire vonatkozó kérdések, illetve válaszok).

Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése, a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, a szöveg lényegének kiszűrése a megértést segítő mozgásos, játékos feladatok segítségével.

Tanári ösztönzésre a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre való egyre tudatosabb támaszkodás a szövegértés során.

A nyelv hangzásvilágának, zenéjének megismerése, megkülönböztetése az anyanyelv (játékos formában esetleg más nyelvek) hangzásvilágától és zenéjétől.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Gyermekek dalok, gyermekversek, mondókák, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, animációs filmek, gyermekeknek szóló egyéb hangzó anyagok, tanárral, tanulótársakkal, vendégekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Részvétel interakciót igénylő tevékenységekben, egyszerű nyelvi eszközök alkalmazásával.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló aktívan és örömmel vesz részt az interakciót igénylő tevékenységekben. Beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel fejezi ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva.

	Tud a számára ismert témákról egyszerű kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszerű nyelvi eszközökkel reagálni. A tanuló minta alapján rövid párbeszédeket folytat társaival a tanult témákról. Részt vesz rövid, egyszerű szövegek közös előadásában. Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.
A fejlesztés tartalma	
Nonverbális elemekkel (pl. gesztusokkal, mimikával, hangleyjtéssel, intonációval, képek, tárgyak segítségével) támogatott mondanivaló kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, azaz egy-egy szóval, rövid mondattal. Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra való reagálás egyszavas válaszokkal, cselekvéssel. Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó konkrét, egyszerű kérdések feltevése. Ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal. Dalok, mondókák, mesék, történetek előadásában, gyermekjátékokban való aktív részvétel; nonverbális elemekkel támogatott, közösen mondott szövegekbe, mesemondásba való bekapcsolódás ismert szavak, kifejezések, nyelvi fordulatok ismétlésével. A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mesék, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszédek, néhány mondatos leírások.	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Néhány összefüggő mondat elmondása önmagáról és a tanult témákról. A megismert versek, mondókák felidézése.
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló elmond rövid, egyszerű szövegeket. Társaival közösen előad egyszerű szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel. Számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről beszél röviden, összefüggően, nonverbális elemekkel támogatva. A tanuló bemutatja munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel. Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.
A fejlesztés tartalma	
Gyermekirodalmi mű, mondóka, vers, dal, mese stb. közös vagy önálló előadása (pl. zenei kísérettel vagy bábjáték formájában) társak, másik tanulócsoport, osztály, szülők vagy tanárok részére. Tanult cselekvéssor (pl. egyszerű tornagyakorlat, öltözködés) elmondása képek segítségével vagy mozgással kísérve. Nonverbális elemekkel támogatott, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal, megfelelő gyakorlás, felkészülés után. Saját vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy egyszerű nyelvi eszközöket, fordulatokat tartalmazó, rövid bemutatása (pl. mesekönyv készítése, kiállítása és szóbeli bemutatása). Tanári példa és autentikus hangzóanyag hallgatása és együttmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy	

hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mozgással kísért rövid történetek, cselekvéssorok, mesék, leírás (pl. tanulói munka bemutatása).

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Résztétel olvasást igénylő nyelvi tevékenységekben, ismert szavak, rövid szövegek elolvasása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló észreveszi az anyanyelven, illetve a tanult idegen nyelven történő olvasás közötti különbségeket. Képes ismert szavak néma olvasására és megértésére, valamint tanári minta után a szavak helyes felolvasására. Képes rövid szöveg közös megismerése és feldolgozása után az önálló olvasására. Bekapcsolódik olvasást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe. Követi az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát. Felfedezi az ismert szavakat és kifejezéseket idegen forrásban. Megtapasztalja az önálló célnyelvi olvasás élményét.

A fejlesztés tartalma
Szavak, kifejezések elolvasása és kapcsolódó tevékenységek elvégzése (pl. tantermi tárgyak felcímkézése, szavak és képek párosítása, dominó játék, szókártyákból mondatvariációk összeállítása).

Egyszerű szövegek elolvasása és annak alapján megfelelő cselekvések, cselekvéssorok eljátszása, elvégzése (pl. papírtávcso vagy gyümölcssaláta készítése).

Egyszerű szövegek értő olvasása (pl. mesék, történetek, képregények, párbeszédek).

Tanárral közös meseolvasás, bekapcsolódás a történet elolvasásába az ismert szavak használatával.

Egyszerű írásbeli üzenetek elolvasása és megértése (pl. dicsérő kártyák, jókívánságok, osztálytermi utasítások).

Ismert dalok szövegének követése, olvasása a képernyőn vagy a kivetítőn (pl. karaoke).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Szó- és mondatkártyák, feliratos poszterek és képek, társasjátékok, egyszerű képregények, képeskönyvek, mesék, gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, feliratok, brosrák, ismertető, táblák, célnyelvi szövegeket tartalmazó csomagolóeszközök, videofelvételek, animációs filmek, dalok, mondókák animált változata.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Részvétel írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekben, s ezek során rövid szavak, mondatok másolása, írása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló észreveszi az anyanyelvén, illetve a tanult idegen nyelven történő írás közötti különbségeket. A tanuló ismeri az adott nyelv ábécéjét. Különböző nyelvi tevékenységek során lemásol, illetve leír rövid szavakat, mondatokat. Bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.
A fejlesztés tartalma	

Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szavak szintjén (pl. keresztrejtvény, szókereső, akasztófa, tárgyak, képek részeinek felcímkézése, rímpárok alkotása, szógyűjtés).
Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szó szerkezetek, rövid mondatok szintjén (pl. képregény rajzolása, s ezekhez szövegbuborékok írása; tárgyak, képek részeinek felcímkézése, üzenőfal létrehozása).
Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szöveg szintjén (pl. mesekönyv, kiskönyv összeállítása, rímek, egyszerű versikék írása, képeslap, meghívó írása, egyszerű társasjáték tervezése, szabályainak megfogalmazása tanári segítséggel).
Ismert szavakat tartalmazó nyelvi fordulatok (pl. rímpárok) felfedezése és minta után való önálló alkotása.
<i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i>
Egyszerű hétköznapi témájú írott szövegek a szavak, kifejezések, egyszerű mondatok és rövid szövegek szintjén.

Kommunikációs eszközök		
<i>Témakör</i>	<i>Szókincs</i>	<i>Nyelvtan</i>
<i>Welcome</i>	<i>Numbers 50-100</i> <i>in the morning, in the afternoon, in the evening, at night</i>	<i>I (get up) in the (morning).</i>

<i>Free time</i>	<i>Free time activities</i>	<i>I/you like (sleeping).</i> <i>I/you don't like (sleeping).</i> <i>He/she likes (playing football).</i> <i>He/she doesn't like (playing football).</i> <i>Does he/she like reading?</i> <i>What do you like doing?</i> <i>Do you like (playing the guitar)?</i>
<i>Animals</i>	<i>African animals</i>	<i>What do (lions) eat?</i> <i>(Lions)/they eat (meat).</i> <i>Do (lions)/they eat (meat)?</i> <i>Yes, they do. / No, they don't.</i> <i>(Lions)/They live in (Africa).</i> <i>(My cat)/He/She/It lives (with me).</i> <i>He/She/It eats meat.</i>

<i>Weather</i>	<i>Weather conditions</i>	<i>What's the weather like (today)?</i> <i>It's (cold) and (snowy).</i> <i>It's (spring).</i> <i>It (snows) in the (winter).</i>
<i>My week</i>	<i>Extra-curricular activities</i>	<i>He/she (has Music lessons) at (4 o'clock/ half past 7).</i> <i>What time do you/ does he/she (do karate)?</i> <i>How do you/does he/she go to (school)?</i> <i>He/she goes to (school) by (car).</i> <i>He/she walks to (school).</i> <i>What does (Fifi) do on (Saturdays)?</i> <i>What do you do on (Saturdays)?</i> <i>On (Saturdays) he/she goes (swimming).</i>

<i>Jobs</i>	<i>Jobs</i>	<i>What do you want to be?</i> <i>I want/don't want to be a (farmer).</i> <i>What does he/ want to be?</i> <i>He/She wants to be a (teacher).</i> <i>Does he/she want to be a (doctor)?</i> <i>Yes, he/she does.</i> <i>No, he/she doesn't.</i>
<i>Rainforest</i>	<i>Animals, plants in the rainforest</i>	<i>He's/She's/It's (behind) the box.</i>
<i>Feelings</i>	<i>Different kinds of feelings</i>	<i>Why is he/she (crying)?</i> <i>Because he/she's (sad).</i> <i>What makes you feel (happy)?</i> <i>(Sunny days) make me feel (happy).</i> <i>What makes you (cry)?</i> <i>(Sad films) make me (cry).</i> <i>I'm (happy).</i> <i>It makes me feel (happy).</i> <i>How does it make you feel?</i>

<i>By the sea</i>	<i>Sea animals and plants</i>	<i>What are you scared of?</i> <i>I'm scared of (sharks).</i> <i>I'm bored with (toy cars).</i> <i>I'm keen on (fishing).</i> <i>I'm terrified of (spiders).</i> <i>I'm having fun.</i>

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A továbblépés feltételeire a 4. osztály végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet méréshez a szókincs, beszédkésztség, beszédértést mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdést vagy állítást pontosan megért.

Beszédkésztség

A tanuló

- egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű, rövid szövegeket (mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témáról, tanult tárgyakról, élőlényekről képes rövid mondatokkal, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott négy-öt mondatos szöveget elolvas
- ismert nyelvi elemekből álló négy-öt mondatos szövegben fontos információkat megtalál.

Íráskészség

A tanuló

- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, négy-öt mondatos szöveget.

5. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, képkártyák, szókérták, sztorikártyák, nyomtatott feladatlapok, tanulók által készített projekt munkák, színezők, interaktív tananyag, eredeti gyermekdalok, mondókák audió és videó formátumban

Matematika tantárgy

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam matematika tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Matematika 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Évfolyam	Heti órakeret	Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret
1. évfolyam	4	144	136	8

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	4	
Rendszerezés, rendszerképzés	4	
Állítások	4	
Problémamegoldás	4	
Szöveges feladatok megoldása	4	
Szám és valóság kapcsolata	10	
Számlálás, becslés	5	
Számok rendezése	6	
Számok tulajdonságai	9	
Számok helyi értékes alakja	4	
Mérőeszköz használata, mérései	10	
Alapműveletek értelmezése	8	

Alapműveletek tulajdonságai	8	
Szóbeli számolási eljárások	10	
Fejben számolás	12	
Alkotás térben és síkon	4	
Alakzatok geometriai tulajdonságai	6	
Transzformációk	3	
Tájékozódás térben és síkon	5	
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	10	
Adatok megfigyelése	3	
Valószínűségi gondolkodás	3	
Ismétlés, rendszerezés, gyakorlás		4
Számonkérés, beszámoltatás		4
Összes óraszám:	136	8

Témakör: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- játékos feladatokban személyeket, tárgyakat, számokat, formákat néhány meghatározó tulajdonsággal jellemez;
- tudatosan emlékezetébe vési az észlelt tárgyakat, személyeket, dolgokat, és ezek jellemző tulajdonságait, elrendezését, helyzetét;
- válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között;
- felismeri a mások válogatásában együvé kerülő dolgok közös és a különválogatottak eltérő tulajdonságát;
- folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;

- azonosítja a közös tulajdonsággal rendelkező dolgok halmazába nem való elemeket;
- megnevezi egy adott tulajdonság szerint ki nem válogatott elemek közös tulajdonságát a tulajdonság tagadásával;
- barkochbázik valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Tárgyak, dolgok felismerése különféle érzékszervekkel, más érzékszervek kizárásával, például csak hallással, csak tapintással
- Tárgyak, dolgok tulajdonságainak felismerése különféle érzékszervekkel, mások kizárásával
- Két vagy több dolog különbözőségének és azonosságának felismerése egy vagy több szempont alapján
- Közös tulajdonságok megfigyelése személyeken, tárgyakon, képeken, alakzatokon, jeleken
- A tulajdonságok változásának felismerése

Fogalmak

tulajdonság, azonos, különböző, logikai „nem”

Témakör: Rendszerezés, rendszerképzés

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- barkochbázik valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- keresi az okát annak, ha a halmazára valamelyik részébe nem kerülhet egyetlen elem sem;
- adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is;

- Fejlesztési feladatok és ismeretek
- Saját eszközök, felszerelések számbavétele és rendben tartása
- Barkochbázás konkrét dolgok kirakásával
- Barkochbázás során felesleges kérdések kerülése, felismerése
- Adott halmaz elemeinek rendszerezése a tanító irányításával

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Állítások

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- tudatosan emlékeztetbe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Konkrét tevékenységekhez kapcsolt köznyelvi és matematikai tartalmú kijelentések, állítások megfogalmazása adott helyzetről, személyekről, tárgyakról, dolgokról, képről, történésről, összességekről szabadon és irányított megfigyelések alapján
- Egyszerű, lezárt hiányos állítások igazságának megítélése

Fogalmak

igaz-hamis

Témakör: Problémamegoldás

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
- kérésre, illetve problémahelyzetben felidézi a kívánt, szükséges emlékképet;
- megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez;
- az értelmezett problémát megoldja;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hétköznapi helyzetekben, tevékenységek során felmerülő problémahelyzetben megoldás keresése
- Megfogalmazott probléma értelmezése tevékenységgel, megjelenítéssel
- Tevékenységgel, megjelenítéssel értelmezett probléma megoldása

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Szöveges feladatok megoldása

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt;
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű szöveges feladatokat;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Elmondott történet, helyzet értelmezése közösen eljátszással; megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal
- Elmondott szöveges feladatok értelmezése közösen eljátszással, megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal tanítói segítséggel
- Szöveges feladatok olvasása, értelmezése, eljátszása, megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal tanítói segítséggel
- Adatok gyűjtése, lényeges adatok kiemelése tanítói segítséggel
- Kérdés értelmezése, a keresendő adatok azonosítása tanítói segítséggel

Fogalmak

szöveges feladat, adat, ismeretlen adat, információ, ellenőrzés, szöveges válasz

Témakör: Szám és valóság kapcsolata

Óraszám: 10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összehasonlítja véges halmazokat az elemek száma szerint;
- ismeri két halmaz elemeinek kölcsönösen egyértelmű megfeleltetését (párosítását) az elemszámok szerinti összehasonlításra;
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 20-as számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat;
- érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 20- számkörben;
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
- helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- kis darabszámokat ránézésre felismer többféle rendezett alakban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Mennyiségek (hosszúság, tömeg, terület, űrtartalom, idő, pénz) összemérése, összehasonlítása: kisebb, kevesebb, nagyobb, több, ugyanakkora, ugyanannyi
- A mennyiség, darabszám megmaradásának érzékszervi tapasztalatok során történő tudatosítása
- Halmazok elemszám szerinti összehasonlítása párosítással (egy-egy értelmű leképezéssel): több, kevesebb, ugyanannyi relációk felismerése, megnevezése 20-as számkörben
- Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a $<$, $>$, $=$ jelekkel
- Szám jelének hozzákapcsolása az ugyanannyi viszonyban lévő mennyiségekhez 20-as számkörben
- Számok tulajdonságainak vizsgálata cselekvő tapasztalatszerzés alapján
- Kis darabszámok felismerése összkép alapján ránézésre többféle rendezett alakban
- Számképek felismerése többfelé bontott alakban is 20-ig
- Számok többfelé bontása 20-ig

Fogalmak

kisebb, nagyobb, ugyanakkora, több, kevesebb, ugyanannyi, párosítás, bontás

Témakör: Számlálás, becslés

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megszámlál és leszámlál a 20-as számkörben; oda-vissza számlálás
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Meg- és leszámlálások egyesével

- Meg- és leszámlálások valahányasával, például kettesével, tízesével, ötösével, négyesével, hármassával oda-vissza 20-as számkörben eszközökkel (például: hétköznapi tárgyak, abakusz, pénz)
- Tapasztalatszerzés darabszámok, mennyiségek becslésével kapcsolatban, 20-as számkörben
- Becslés szerepének megismerése

Fogalmak

számlálás, becslés

Témakör: Számok rendezése

Óraszám: 6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban, a 20-as számkörben;
- megnevezi a 20-as számkör számainak egyes, szomszédjait

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számok nagyság szerinti összehasonlítása bontott alakban is: melyik nagyobb, mennyivel nagyobb
- Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a $<$, $>$, $=$ jelekkel
- Sorszámok ismerete, alkalmazása
- Számvonal, számegyenes alkotása, rajzolása, a számok helyének jelölésével 20-as számkörben
- Leolvasások a számegyenesről tanítói segítséggel
- Számok, műveletes alakban megadott számok (például: $2+3$; $10-3$) helyének megkeresése a számegyenesen 20-as számkörben
- Számok, mennyiségek nagyság szerinti sorba rendezése

- Számok egyes, tízes szomszédainak ismerete, megnevezése 20-as számkörben

Fogalmak

sorszám, számegyenes, számtábla, nagyobb, kisebb, növekedés, csökkenés, egyes számszomszéd, tízes számszomszéd

Témakör: Számok tulajdonságai

Óraszám: 9 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

helyesen írja az arab számjeleket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számok kifejezése művelettel megadott alakokban, például: $7+8$, $21-6$, $3 \cdot 5$
- Párosság és páratlanság fogalmának alapozása tevékenységgel: párosítással és két egyenlő részre osztással
- Hármásával, négyesével, ötösével... és 3, 4, 5... egyenlő darabszámú csoportból kirakható számok megfigyelése különféle eszközökkel végzett csoportosítások, építések során
- Számok közti viszonyok megfigyelése, például: adott számnál nagyobb, kisebb valamennyivel, adott számnak a többszöröse
- Számok formai tulajdonságainak megfigyelése: számjegyek száma, számjegyek egymáshoz való viszonya

- Számok tartalmi, formai jellemzése, egymáshoz való viszonyuk kifejezése kitalálós játékokban
- Számjelek olvasása, írása

Fogalmak

számjegy; egyjegyű, kétjegyű számok; páros, páratlan

Témakör: Számok helyi értékes alakja

Óraszám: 4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érti a számok tízesekből és egyesekből való épülését, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 20-ig.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Csoportosítások, valahányasával különféle eszközökkel, például apró tárgyakkal, tojástartóval, színes rudakkal, pénzekkel, abakusszal
- Mérések különböző egységekkel
- Számok tízesekre és egyesekre bontott alakjainak előállítása és felismerése csak helyi érték szerint rendezett alakban
- Számok írása, olvasása számrendszeres, azaz helyi értékes alakjukban, 100-as számkörben

Fogalmak

csoportosítás, beváltás, bontott alak, tízes, egyes

Témakör: Mérőeszköz használata, mérési módszerek

Óraszám: 10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;
- helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzele van a mértékegységek nagyságáról;
- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: m; l; kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai pénzcímleteket 20-as számkörben;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Változatos mennyiségek érzékszervi összehasonlítása
- Változatos mennyiségek közvetlen összemérése
- Mérési módszerek megismerése
- Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése választott alkalmi egységekkel, például: arasz, lépés, pohárnyi, kanálnyi, tenyérynnyi
- Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése választott objektív egységekkel, például: pálcikák, színes rudak
- Tapasztalatszerzés a mennyiségről
- Mérőszám fogalmának megértése
- Mennyiségek összehasonlítása; mennyivel nagyobb mennyiség, mennyivel kisebb mennyiség
- Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése szabványmértékegységek közül a következőkkel: m; l; kg
- Hétköznapi tapasztalatok szerzése a szabványmértékegységek nagyságáról
- Szabványos mérőeszközök használata
- Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok megismerése; időbeli relációt tartalmazó szavak értelmezése
- Az időmérés egységeinek megismerése: óra,
- Egész órák leolvasása különféle analóg és digitális órákról

- Különböző hazai pénzek címleteinek megismerése 20-as számkörben, szituációs játékokban

Fogalmak

összehasonlítás, mérés, mérőeszköz, mérőszám, mértékegység, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő, m, l, kg, óra, nap, hét, hónap, év

Témakör: Alapműveletek értelmezése

Óraszám: 8 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- helyesen értelmezi a 20-as számkörben az összeadást, a kivonást,
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;
- értelmezi a műveleteket megjelenítéssel,
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség,
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;
- szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen használja a műveletek jeleit;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Összeadás és kivonás értelmezései darabszám és mérőszám tartalommal valóságos helyzetekben, tevékenységekkel, képpárokkal, képekkel, történetekkel
- Összeadás, kivonás értelmezése, mint hozzáadás és elvétel
- Összeadás, kivonás értelmezése, mint egyesítés, és mint az egészből az egyik rész meghatározása

- Összeadás, kivonás értelmezése, mint összehasonlítás: valamennyivel kevesebb, valamennyivel több
- Kivonás értelmezése, mint különbség kifejezése
- Egyenlővé tevés tevékenységekkel és számokkal
- Történésről, kirakásról, képről többféle művelet értelmezése, leolvasása, lejegyzése
- Műveletről kirakás, kép, szöveges feladat készítése; műveletek eljátszása, lerajzolása, szöveggel értelmezése
- Szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveletek megértése tanítói segítséggel

Fogalmak

összeadás, kivonás, összeg, különbség, egyenlő részekre osztás, művelet

Témakör: Alapműveletek tulajdonságai

Óraszám: 8 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg;) változtatásának következményeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Műveleti tulajdonságok megfigyelése változatos tevékenységek alapján: tagok, tényezők felcserélhetősége, csoportosíthatósága; összeg, különbség
- A megértett műveleti tulajdonságok alkalmazása számolási eljárásokban, szöveges feladatokban, ellenőrzésnél
- Hiányos műveletek és műveletsorok megoldása az eredmény ismeretében 20-ig
- Műveletekben szereplő számok változtatása közben az eredmény változásának megfigyelése

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Szóbeli számolási eljárások

Óraszám: 10 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számolási eljárások a műveletek értelmezései alapján 20-as számkörben
- Számolási eljárások szám- és műveleti tulajdonságok felhasználásával 20-as számkörben
- Bontások és pótlások alkalmazása
- Tízestlépéses összeadás, kivonás bontások és 10-re pótlások alkalmazásával
- 10 és 20 közötti számok és egyjegyűek összeadása, kivonása a 10-nél kisebb számokra vonatkozó összeadással, kivonással való analógia alapján
- hozzáadása, elvétele
- Különféle számolási eljárások megismerése és a tanuló számára legkézenfekvőbb kiválasztása, begyakorlása,

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Fejben számolás

Óraszám: 12 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- fejben pontosan összead és kivon a 20-as számkörben;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Fejben számolás egyes lépéseinek megértése, begyakorlása eszközökkel; az eszközök szükség szerinti használata feladatok megoldása során
- Fejben számolás 20-as számkörben

Fogalmak

Témakör: Alkotás térben és síkon

Óraszám: 4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;
- sormintát folytat;
- alkotásában követi az adott feltételeket;
- síkidomokat felismer
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Építés térbeli építőelemekből, testekből szabadon, másolással, megadott feltétel szerint
- Síkbeli alkotások szabadon, másolással, megadott feltétel szerint: kirakások mozaiklapokkal, nyírás, tépés, hajtogatás, alakzatok határvonalainak elkészítése pálcákból, rajzolás (szabad kézzel, vonalzóval, alaklemezzel)
- Sorminták, területminták kirakása és folytatása síkban, térben

- Szimmetrikus alakzatok létrehozása térben és síkban (például: építéssel, kirakással, nyírással, hajtogatással, festéssel), és szükség szerint a szimmetria meglétének ellenőrzése választott módszerrel (például: tükör, hajtogatás)

Fogalmak

Szimmetrikus

Témakör: Alakzatok geometriai tulajdonságai

Óraszám: 6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat;
- megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján;
- megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket;
- megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- különbséget tesz testek és síkidomok között;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Válogatások előállított vagy megadott testek között szabadon
- Testek és síkidom modellek megkülönböztetése

- Testek jellemző tulajdonságainak keresése, megfigyelése, megnevezése: sík vagy görbe felületek, „lyukas – nem lyukas”, „tömör”, „bemélyedése van”, „tükrös”
- Válogatások előállított vagy megadott síkidomok között szabadon
- Síkbeli alakzatok jellemző tulajdonságainak keresése, megfigyelése, megnevezése: egyenes vagy görbe határvonalak, „lyukasság”, „tükrösség”
- Háromszögek, négyszögek, körlapok felismerése, kiválogatása, megnevezése

Fogalmak

test, síkbeli alakzat; sík, görbe felület; egyenes, görbe vonal; oldal, lap, körlap, háromszög, négyszög, téglalap, négyzet

Témakör: Transzformációk

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükrökép előállításáról;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
- ellenőrzi a tükrözés helyességét tükrözési vagy másolópapír segítségével;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Szimmetriák, tükröképek megfigyelése a természetes és az épített környezetben térben és síkban
- Tárgyak, építmények, képek tükröképének megfigyelése térben, síkban tükrözési segítségével
- Síkbeli alakzatok tükrötengelyeinek keresése tükrözési, hajtogatással

Fogalmak

tükrökép, tükrötengely,

Témakör: Tájékozódás térben és síkon

Óraszám: 5 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Irányokat, távolságokat jelölő szavak jelentésének megismerése térben és síkban tevékenységekkel és játékos szituációkkal
- Tájékozódást segítő játékok, tevékenységek nagymozgásokkal
- Útvonalak bejárása utánzással; az útvonal tudatosítása
- Bejárt útvonal újrajárása emlékezetből
- Téri tájékozódás mozgással, tárgyak mozgatásával
- Függőleges és vízszintes síkon való tájékozódás tárgyak elhelyezésével, mozgatásával, például „fölé”, „alá” többféle értelmezése
- Térbeli és síkbeli elhelyezkedést kifejező szavak jelentésének megismerése játékos tevékenységekkel
- Irány és állás megfigyelése, követése az olvasáshoz, íráshoz kapcsolódva

Fogalmak

jobb, bal, le, fel, előtte, mögötte, mellette, kint, bent, előre, hátra, távolabb, közelebb

Témakör: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése

Óraszám: 10 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében;
- megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- megadott szabály szerint sorozatot alkot;
- tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat;
- elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;
- felismer kapcsolatot elempárok, elemhármassok tagjai között;
- Fejlesztési feladatok és ismeretek
- Adott viszonyban lévő, adott összefüggésnek megfelelő párok keresése
- Személyek, tárgyak, dolgok, számok, testek, síklapok között megjelenő kapcsolatok megfigyelése, felfedezése
- Számpárok, számhármassok közötti kapcsolatok felfedezése, jellemzése
- A problémákban szereplő adatok viszonyának felismerése, például: időrend, nagyságviszonyok, változások, egyenlőségek
- Megfigyelt kapcsolatok megfordítása, például Anna alacsonyabb, mint Berci, Berci magasabb, mint Anna
- Változó helyzetek megfigyelése, a változás jelölése nyíllal
- Sorozatok képzése tárgyakkal, mozgással, hanggal, valamilyen logikai készlet elemeivel, számokkal
- Összefüggések keresése egyszerű sorozatok elemei között
- Sorozat alkotása közösen értelmezett szabály szerint
- Tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott egyszerű periodikus sorozatok folytatása
- A mindennapi életünkből jól ismert periódusok megfigyelése: évszakok, hónapok, hetek napjai, napszakok
- Elkezdett sorozatok, táblázatok egyszerű szabályának felismerése

Fogalmak

szabály, sorozat, számsorozat, növekvő, csökkenő, kapcsolat, számpár, számhármass

Témakör: Adatok megfigyelése

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adatokat gyűjt a környezetében;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Minőségi és mennyiségi tulajdonsággal kapcsolatos adatok megfigyelése, gyűjtése, rögzítése

Fogalmak

adat

Témakör: Valószínűségi gondolkodás

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik;
- tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;
- megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát;
- tapasztalatai alapján tippet fogalmaz meg arról, hogy két esemény közül melyik esemény valószínűbb olyan, véletlentől függő szituációk során, melyekben a két esemény valószínűsége között jól belátható a különbség;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Résztvétel valószínűségi játékokban; intuitív esélylatolgatás, tippek megfogalmazása
- Valószínűségi kísérletek végzése, események megfigyelése

- Játékos tapasztalatszerzés a véletlenről, a biztosról és a lehetetlenről
- „Biztos”, „lehetséges, de nem biztos” és „lehetetlen” események megfigyelése kísérletek során

Fogalmak

véletlen; „biztos”, „lehetséges, de nem biztos”, „lehetetlen” esemény; tipp

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei

A továbbhaladás feltételei az 1. évfolyam végén

A továbbhaladás feltételei az 1. évfolyam végén	A tanuló képes 20-as számkörben: • halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint; • halmazt alkotni; • állítások igazságtartalmának eldöntésére; • állítások megfogalmazására; • összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés megállapítására; • közös tulajdonság felismerésére, megnevezésére; • több, kevesebb, ugyannyi fogalmának helyes használatára; • néhány elem sorba rendezésére próbálgatással; • számokat ír, olvas; • megtalálja a számok helyét a számegyenesen; • meghatározni az egyes, tízes számszomszédokat; • természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására; • matematikai jelek: +, −, =, <, > ismerete, használata; • képes összeadni, kivonni; • képes szöveges feladat értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírása számokkal, segítséggel • megkülönbözteti a páros és páratlan számokat; • növekvő és csökkenő számsorozatok folytatása; • számpárok közötti kapcsolatok felismerése. • ismeri az egyenes, görbe vonalakat; • képes a test és a síkidom megkülönböztetésére; • képes tájékozódni, ismeri az irányokat; • ismeri a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő fogalmak jelentését; • a szabvány mértékegységeket ismer: m, l, kg, óra, nap, hét, hónap, év; • mennyiségek közötti összefüggések felismerése;

	• mérőeszközök használatára; • közös tevékenységekben, csoportokban dolgozni, gondolkodni, társait segíteni, együttműködni; • adatokról megállapításokat megfogalmazni.

5. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, négyzetrácsos kisfüzet, digitális tábla, számoló korong készlet, számoló pálcika, számjel kártyák, műveleti jel kártyák, színesrúd készlet, logikai készlet, számegyenes, helyiérték táblázat, kézi tükör, egyenes vonalzó, síkidom kártyák, mértani testek, méterrúd, demonstrációs óra

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

A 2. évfolyam matematika tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Matematika 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Évfolyam	Heti órakeret	Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret
2. évfolyam	4	144	136	8

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	4	
Rendszerezés, rendszerképzés	4	
Állítások	4	
Problémamegoldás	4	
Szöveges feladatok megoldása	7	
Szám és valóság kapcsolata	9	
Számlálás, becslés	7	
Számok rendezése	6	
Számok tulajdonságai	9	
Számok helyi értékes alakja	6	
Mérőeszköz használata, mérési	10	
Alapműveletek értelmezése	12	
Alapműveletek tulajdonságai	8	
Szóbeli számolási eljárások	10	

Fejben számolás	6	
Alkotás térben és síkon	4	
Alakzatok geometriai tulajdonságai	6	
Transzformációk	3	
Tájékozódás térben és síkon	3	
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	8	
Adatok megfigyelése	3	
Valószínűségi gondolkodás	3	
Ismétlés, rendszerezés, gyakorlás		4
Számonkérés, beszámoltatás		4
Összes óraszám:	136	8

Témakör: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- halmazábrán elhelyez elemeket adott címkék szerint;
- adott, címkékkel ellátott halmazábrán elhelyezett elemekről eldönti, hogy a megfelelő helyre kerültek-e; a hibás elhelyezést javítja;
- talál megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Rész-egész viszonyának vizsgálata tevékenységekkel
- Adott elemek válogatása választott vagy megadott szempont szerint
- Elkezdett válogatás során létrejövő halmazelemek közös tulajdonságának felismerése, megnevezése; címkézés, a válogatás folytatása
- Megadott elemek egy tulajdonság szerinti kétfelé válogatása; a logikai „nem” használata a tulajdonság tagadására
- Halmazok képzése tagadó formában megfogalmazott tulajdonság szerint, például nem piros
- Konkrét tárgyak, készletek elemeinek halmazokba rendezése mozgásos tevékenységgel
- Elemek elhelyezése halmazábrában
- Tulajdonságok alapján igaz állítások megfogalmazása

Fogalmak

tulajdonság, azonos, különböző, logikai „nem”

Témakör: Rendszerezés, rendszerképzés

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint;
- két, három szempont szerint elrendez adott elemeket többféleképpen is; segédeszközként használja a táblázatos elrendezést és a fadiagramot;
- megkeresi egyszerű esetekben a két, három feltételnek megfelelő összes elemet, alkotást;
- megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait;

- megkeresi két, három szempont szerint teljes rendszert alkotó, legfeljebb 48 elemű készlet hiányzó elemeit, felismeri az elemek által meghatározott rendszert.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Különbféle logikai készletek esetén (teljes rendszert alkotó legfeljebb 24 elemnél) a hiány felismerése a rendszerező tevékenység elvégzése után
- Feltételeknek megfelelő alkotások felsorolása egyszerű esetekben: két feltétel esetén, kis elemszámú problémánál

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Állítások

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan emlékezetébe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást;
- hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból;
- egy állításról ismeretei alapján eldönti, hogy igaz vagy hamis;
- ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat;
- példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Konkrét, megfigyeléssel ellenőrizhető állítások igazságának eldöntése
- Egyszerű hiányos állítások kiegészítése igazzá vagy tévessé konkrét elemek, elempárok nevének, jelének behelyettesítésével, például személyek, tárgyak, színes rudak, formák

Fogalmak

igaz-hamis

Témakör: Problémamegoldás

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- az értelmezett problémát megoldja;
- a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégzi;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi;
- kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;
- egy- és többszemélyes logikai játékban döntéseit mérlegelve előre gondolkodik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Tevékenységgel, megjelenítéssel értelmezett probléma megoldása
- Egy- és kétlépéses cselekvéssor, műveletsor elvégzése visszafelé is
- Ismert problémák, feladatok megoldása változatos formákban
- Részvétel egy- és többszemélyes logikai játékban

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Szöveges feladatok megoldása

Óraszám: 7 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi problémát
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold következtetési, szöveges feladatokat;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt;
- a megválasztott modellen belül meghatározza a keresett adatokat;
- a modellben kapott megoldást értelmezi az eredeti problémára; arra vonatkoztatva ellenőrzi a megoldást;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;
- önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget;
- nyelvi szempontból megfelelő választ ad a feladatokban megjelenő kérdésekre.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Elmondott szöveges feladatok értelmezése megjelenítése kirakásokkal
- Szöveges feladatok olvasása, értelmezése, eljátszása, megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal
- Adatok gyűjtése, lényeges adatok kiemelése
- Kérdés értelmezése, a keresendő adatok azonosítása
- Szöveges feladatok megoldása
- Adatok és azok kapcsolatainak megjelenítése valamilyen egyszerűsített rajz, matematikai modell segítségével, például művelet, nyíldiagram, halmazábra, sorozat tanítói segítséggel
- Ismeretlen adatok meghatározása a modellen belül
- Megoldás értelmezése az eredeti problémára, és ellenőrzés a szöveg szerinti szituációban
- Nyelvi és matematikailag helyes válasz megfogalmazása

- Egy-, kétlépéses alpműveletekkel leírható szöveges feladatok megoldása tanítói segítséggel
- Szöveges feladatok alkotása hétköznapi szituációkhoz, képekhez, képpárokhoz, adott matematikai modellhez, számfeladathoz

Fogalmak

szöveges feladat, adat, ismeretlen adat, információ, ellenőrzés, szöveges válasz

Témakör: Szám és valóság kapcsolata

Óraszám: 9 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összehasonlítja véges halmazokat az elemek száma szerint;
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 100-as számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat;
- érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 100-as számkörben;
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
- helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket;
- megfelelő szókinccset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- kis darabszámokat ránézésre felismer többféle rendezett alakban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Mennyiségek (hosszúság, tömeg, terület, űrtartalom, idő, pénz) összemérése, összehasonlítása: kisebb, kevesebb, nagyobb, több, ugyanakkora, ugyanannyi

- Halmazok elemszám szerinti összehasonlítása párosítással (egy-egy értelmű leképezéssel): több, kevesebb, ugyanannyi relációk felismerése, megnevezése 100-as számkörben
- Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a $<$, $>$, $=$ jelekkel
- Szám jelének hozzákapcsolása az ugyanannyi viszonyban lévő mennyiségekhez 100-as számkörben
- A mennyiségi viszonyok kifejezésére szolgáló szavak, jelek értése és használata szóban és írásban
- Számok tulajdonságainak vizsgálata cselekvő tapasztalatszerzés alapján
- Tapasztalatszerzés a 100-as számkör számainak mérőszámként való megjelenéséről (például: 28, 28 dl, 28 l, 28 kg; 64 tízes számszomszédjai, 64 cm, 60 cm-nél nagyobb és 70 cm-nél kisebb mennyiség; tízes csoportosítás érzékeltetése kirakással: 64 cm az 6 narancssárga rúd és 4 fehér kis kocka hosszúságú)

Fogalmak

kisebb, nagyobb, ugyanakkora, több, kevesebb, ugyanannyi, párosítás, bontás

Témakör: Számlálás, becslés

Óraszám: 7 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megszámlál és leszámál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 100-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százasokkal, ezresekkel;
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Meg- és leszámolások egyesével
- Számlálás során az utolsó számnév hozzákapcsolása az összességhez

- Meg- és leszámlálások valahányasával, például kettesével, tízesével, ötösével, négyesével, hármassal oda-vissza 100-as számkörben eszközökkel (például: hétköznapi tárgyak, abakusz, pénz) és eszközök nélkül
- Tapasztalatszerzés darabszámok, mennyiségek becslésével kapcsolatban 100-as számkörben
- Becslés szerepének, korlátainak megismerése
- Becslés során a korábbi tapasztalatok és a becslendő mennyiség tulajdonságainak figyelembevétele
- Becslés ellenőrzése párosítással, összeméréssel
- Becslések értékelése

Fogalmak

számlálás, becslés

Témakör: Számok rendezése

Óraszám: 6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 100-as számkörben;
- megnevezi a 100-es számkör számainak egyes, tízes szomszédjait, tízesekre kerekített értékét.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Sorszámok ismerete, alkalmazása
- Számvonal, számegyenes alkotása, rajzolása, a számok helyének jelölésével 100-as számkörben
- Számegyenes irányának, egységének megadása két szám kijelölésével

- Leolvasások a számegyenesről
- Számok, műveletes alakban megadott számok (például: $20:2$, $5 \cdot 2$) helyének megkeresése a számegyenesen 100-as számkörben
- Számok, mennyiségek nagyság szerinti sorba rendezése
- Számok helyének azonosítása számtáblázatokban
- Számok helyének azonosítása 10×10 -es táblán (0–99-ig, valamint 1–100-ig)
- Számok változásának követése 10×10 -es táblán (0–99-ig, valamint 1–100-ig)
- Számok egyes, tízes szomszédainak ismerete, megnevezése 100-as számkörben

Fogalmak

sorszám, számegyenes, számtábla, nagyobb, kisebb, növekedés, csökkenés, egyes számszomszéd, tízes számszomszéd

Témakör: Számok tulajdonságai

Óraszám: 9 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I – XX-ig jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen írja az arab számjeleket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számok kifejezése művelettel megadott alakokban, például: $21-6$, $3 \cdot 5$
- Párosság és páratlanság ismerete
- Hármásával, négyesével, ötösével... és 3, 4, 5... egyenlő darabszámú csoportból végzett csoportosítások

- Háromszögszámok, négyzetszámok megfigyelése különféle eszközökkel végzett alkotások során
- Számok közti viszonyok megfigyelése, például: adott számnál nagyobb, kisebb valamennyivel, adott számnak a többszöröse
- Számok formai tulajdonságainak megfigyelése: számjegyek száma, számjegyek egymáshoz való viszonya
- Számok tartalmi, formai jellemzése, egymáshoz való viszonyuk kifejezése kitalálós játékokban

Fogalmak

számjegy; egyjegyű, kétjegyű számok; páros, páratlan

Témakör: Számok helyi értékes alakja

Óraszám: 6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érti a számok tízesekből és egyesekből való épülését, százasok, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- ismert a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 100-ig.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Csoportosítások, beváltások valahánysával különféle eszközökkel, például apró tárgyakkal, tojástartóval, színes rudakkal, pénzekkel, abakusszal
- Mérések különböző egységekkel és többszöröseikkel
- Leltárak készítése az elvégzett tevékenységek alapján nem tízes számrendszerekben (főleg 3-asával, 4-esével, 2-esével való csoportosítást követően)
- Csoportosítások, beváltások tízesével különféle eszközökkel, például: apró tárgyak, tojástartó, építőkockák, pénzek, abakusz
- Leltárak készítése 10-esével történő csoportosítások, beváltások után

- Számok tízesekre és egyesekre bontott alakjainak előállítása és felismerése nem csak helyi érték szerint rendezett alakban
- Számok írása, olvasása számrendszeres, azaz helyi értékes alakjukban, 100-as számkörben

Fogalmak

csoportosítás, beváltás, leltár, bontott alak, tízes, egyes

Témakör: Mérőeszköz használata, mérési módszerek

Óraszám: 10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;
- helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzele van a mértékegységek nagyságáról;
- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai pénzcímleteket 100-as számkörben;
- összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összeveti ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésakor kapott mérőszámait;
- területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással;
- alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Változatos mennyiségek érzékszervi összehasonlítása
- Változatos mennyiségek közvetlen összemérése
- Változatos mennyiségek összemérése közvetítő segítségével

- Mérési módszerek megismerése
- Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése választott alkalmi egységekkel, például: aras, lépés, pohárnyi, kanálnyi, tenyérnyi
- Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése választott objektív egységekkel, például: pálcikák, színes rudak
- Tapasztalatszerzés a mennyiségről mint az egység többszöröséről
- Mérőszám fogalmának megértése
- Mennyiségek összehasonlítása; mennyivel nagyobb mennyiség, mennyivel kisebb mennyiség, hányszor akkora, hanyadrésze
- Különböző mennyiségek mérése ugyanazzal az egységgel; annak megfigyelése, tudatosítása, hogy a nagyobb mennyiséget több egység teszi ki, a kevesebb mennyiséget kevesebb egység teszi ki
- Azonos mennyiségek mérése különböző egységekkel; annak megtapasztalása, megfigyelése, hogy kisebb egységből több teszi ki ugyanazt a mennyiséget, nagyobb egységből kevesebb teszi ki ugyanazt a mennyiséget
- Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése szabványmértékegységek közül a következőkkel: cm, dm, m; dl, l; kg
- Hétköznapi tapasztalatok szerzése a szabványmértékegységek nagyságáról
- Skálázott mérőeszközök készítése alkalmi egységekkel, használata tanítói segítséggel
- Szabványos mérőeszközök használata
- Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok megismerése; időbeli relációt tartalmazó szavak értelmezése
- Az időmérés egységeinek megismerése: óra, perc, másodperc
- Egész órák és percek leolvasása különféle analóg és digitális órákról
- Különböző hazai és külföldi pénzek címleteinek megismerése 100-as számkörben szituációs játékokban

Fogalmak

összehasonlítás, mérés, mérőeszköz, mérőszám, mértékegység, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő, cm, dm, m, dl, l, kg, másodperc, perc, óra, nap, hét, hónap, év

Témakör: Alapműveletek értelmezése

Óraszám: 12 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- helyesen értelmezi a 100-as számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;
- értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal;
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;
- szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen használja a műveletek jeleit;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Összeadás, kivonás értelmezése, mint hozzáadás és elvétel
- Összeadás, kivonás értelmezése, mint egyesítés, és mint az egészből az egyik rész meghatározása
- Összeadás, kivonás értelmezése, mint összehasonlítás: valamennyivel kevesebb, valamennyivel több
- Kivonás értelmezése, mint különbség kifejezése
- Szorzás értelmezése tevékenységekkel egyenlő tagok összeadásaként
- Többszörösök közötti kapcsolatok megértése a szorzás értelmezése alapján (pl. adott szám 4-szerese a számmal nagyobb az adott szám 3-szorosánál, adott szám 2-szeresének és 3-szorosának az összege a szám 5-szöröse)

- A szorzó- és bennfoglaló táblák felépítése összefüggéseik szerint: 2-5-10, 2-4-8, 3-6-9, 7
- Osztás, mint bennfoglaló osztás és mint egyenlő részekre osztás értelmezése tevékenységekkel (például: szituációs játékok, különböző eszközökkel való kirakások)
- Maradékos bennfoglaló osztás értelmezése tevékenységek során
- Szorzás és a kétféle osztás kapcsolatának értelmezése tevékenységek során előállított képek, majd megadott ábrák alapján
- Egyenlővé tevés tevékenységekkel és számokkal
- Történésről, kirakásról, képről többféle művelet értelmezése, leolvasása, lejegyzése
- Műveletről kirakás, kép, szöveges feladat készítése; műveletek eljátszása, lerajzolása, szöveggel értelmezése
- Szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveletek megértése tanítói segítséggel

Fogalmak

összeadás, kivonás, összeg, különbség, szorzás, bennfoglalás, egyenlő részekre osztás, művelet, egyenlővé tevés, többszörös

Témakör: Alapműveletek tulajdonságai

Óraszám: 8 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
- alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbítendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Műveleti tulajdonságok megfigyelése változatos tevékenységek alapján: tagok, tényezők felcserélhetősége, csoportosíthatósága; összeg, különbség szorzása, szorzat széttagolása; például: $9+62 = 62+9$; $25-17+5 = (25+5)-17$; $3 \cdot 9 = 3 \cdot 5 + 3 \cdot 4$
- A megértett műveleti tulajdonságok alkalmazása számolási eljárásokban, szöveges feladatokban, ellenőrzésnél
- Hiányos műveletek és műveletsorok megoldása az eredmény ismeretében a művelet megfordításával is 100-ig
- Műveletekben szereplő számok változtatása közben az eredmény változásának megfigyelése
- Műveletek közötti kapcsolatok megfigyelése és alkalmazása ellenőrzésnél

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Szóbeli számolási eljárások

Óraszám: 10 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- fejben pontosan számol a 100-es számkörben a számok 10-zel, történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor.
- elvégzi a feladathoz szükséges ésszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számolási eljárások a műveletek értelmezései alapján 100-as számkörben
- Számolási eljárások szám- és műveleti tulajdonságok felhasználásával 100-as számkörben
- Bontások és pótlások alkalmazása

- 100-as számkörben való összeadás, kivonás a 20-as számkörben tanultakkal való analógia alapján (tízesekre, egyesekre bontás felhasználásával)
- Különféle számolási eljárások megismerése és a tanuló számára legkézenfekvőbb kiválasztása, begyakorlása
- Szorzó- és bennfoglaló táblák belső összefüggéseinek és egymás közti kapcsolatainak alkalmazása számolások során,

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Fejben számolás

Óraszám: 6 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
- emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Összeadás és kivonás kerek tízesekkel a 100-as számkörben
- Összeadás és kivonás kerek tízesekkel és egyjegyűekkel a 100-as számkörben
- Összeadás és kivonás teljes kétjegyűekkel és egyjegyűekkel a 100-as számkörben
- Teljes kétjegyű számok összeadása és kivonása 100-as számkörben eszközökkel, például tojástartókkal, számtáblázatokkal, abakusszal, pénzzel
- Teljes kétjegyű számok összeadása és kivonása 100-as számkörben, fejben

- A szorzó- és bennfoglaló táblákon belüli kapcsolatok alapos megismerése, megértése tevékenységek, ábrák segítségével, és számolás a felfedezett összefüggések alkalmazásával
- A szorzó- és bennfoglaló táblák közti kapcsolatok alapos megismerése, megértése tevékenységek, ábrák segítségével, és számolás a felfedezett összefüggések alkalmazásával
- A 2-es, 5-ös, 10-es, 3-as, 4-es, 9-es szorzó- és bennfoglaló táblák eseteinek emlékezetből való felidézése
- A 6-os, 7-es, 8-as szorzó- és bennfoglaló táblák eseteinek kiszámolása valamilyen számolási eljárás segítségével
- 100-as számkörben szorzatok, hányadosok kiszámolása ismert szorzatokhoz való viszonyítással

Foglalkozások

kerek tízes

Témakör: Alkotás térben és síkon

Óraszám: 4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- testeket épít élekből, lapokból; testeket épít képek, alaprajzok alapján; elkészíti egyszerű testek alaprajzát;
- síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével;
- alaklemez, vonalzót használ alkotáskor;
- megtalálja az összes, több feltételnek megfelelő építményt, síkbeli kirakást;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Építés egyszerűbb nézetek, egyszerűbb alaprajzok alapján
- Söszögek előállítása nyírással, hajtogatással, pálcikákkal, gumikarika kifeszítésével, vonalzó rajzolással adott feltételek szerint
- Szimmetrikus alakzatok létrehozása térben és síkban (például: építéssel, kirakással, nyírással, hajtogatással, festéssel), és szükség szerint a szimmetria meglétének ellenőrzése választott módszerrel (például: tükör, hajtogatás)
- Adott feltételeknek megfelelő többféle alakzat, minta előállítása

Fogalmak

alaprajz

Témakör: Alakzatok geometriai tulajdonságai

Óraszám: 6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfigyeli az alakzatok közös tulajdonságát, megfelelő címkéket talál megadott és halmazokba rendezett alakzatokhoz;
- megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat;
- megnevezi a tevékenységei során előállított, válogatásai során előkerülő alakzatokon megfigyelt tulajdonságokat;
- megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait;
- megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat;
- tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, összehajtással megmutatja a téglalap szögeinek egyenlőségét;
- megmutatja a téglalap azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatja és megszámlálja a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit;
- megfigyeli a kocka, mint speciális téglatest és a négyzet mint speciális téglalap tulajdonságait;

- megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet;
- megfigyelt tulajdonságaival jellemzi a létrehozott síkbeli és térbeli alkotást, mintázatot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- különbséget tesz testek és síkidomok között;
- kiválasztja megadott síkidomok közül a sokszögeket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Sokféle alakú testek közül a gömb és a szögletes testek kiemelése érzékszervi tapasztalatok alapján
- Sokszöglapokkal határolt testek lapjainak, éleinek, csúcsainak megfigyelése
- Egyszerű, sokszöglapokkal határolt test lapjainak megszámlálása
- Téglatest lapjainak megszámlálása
- Sokféle alakú síklapok közül a körlap és a sokszögek kiemelése
- Sokszögek előállításánál az oldal és csúcs szavak megismerése, használata
- Sokszögek oldalainak és csúcsainak megszámlálása
- Sokszögek elnevezése oldalak és csúcsok száma szerint
- Téglalap oldalainak és csúcsainak megszámlálása
- Téglalap átlóinak és tükrötengelyeinek megfigyelése
- Sokszögek közül a nem négyzet téglalapok és négyzetek kiválogatása

Fogalmak

test, síkbeli alakzat; sík, görbe felület; egyenes, görbe vonal; oldal, csúcs, lap, sokszög, körlap, háromszög, négyszög, téglalap, négyzet

Témakör: Transzformációk

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megépíti, kirakja, megrajzolja hálón, jelölés nélküli lapon sablonnal, másolópapír segítségével alakzat tükörképét, eltolt képét;
- ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével;
- követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;
- térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Tárgyak, építmények, képek tükörképének kirakása, előállítása különböző tevékenységek során; a kapott alakzat ellenőrzése tükör segítségével
- Alakzatok eltolt képének előállítása térben és síkban mozgással, mozgatással, másolópapír segítségével
- Sor- és síkminták készítése eltolással és tükrözéssel

Fogalmak

tükörkép, tükrötengely, eltolt kép, mozgatás

Témakör: Tájékozódás térben és síkon

Óraszám: 3 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Bejárt útvonal újrajárása emlékezetből
- Függőleges és vízszintes síkon való tájékozódás tárgyak elhelyezésével, mozgatásával, például „fölé”, „alá” többféle értelmezése
- Hely meghatározása sakktáblán
- Tájékozódás négyzethálón

Fogalmak

jobb, bal, le, fel, előtte, mögötte, mellette, kint, bent, előre, hátra, távolabb, közelebb

Témakör: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése

Óraszám: 8 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megadott szabály szerint sorozatot alkot; megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozatot, táblázatot állít elő modellként;
- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat;
- tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát;
- szabályjátékok során létrehoz a felismert kapcsolat alapján további elempárokat, elemhármassokat;
- a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Megkezdett egyszerű szabályú sorozat folytatása mindkét irányban
- Gépjátékok különféle elemekkel (például: tárgyak, számok, alakzatok)
- Gépjátékok szabályának felismerése
- Gépjátékokban több eset kipróbálása után elempárok, elemhármassok hiányzó elemének megtalálása
- Megfigyelt szabály alapján további elempárok, elemhármassok alkotása
- Sorozatban, gépjátékokban, táblázatban felismert összefüggés megfogalmazása saját szavakkal
- Felismert kapcsolatok, összefüggések, szabályszerűségek szóbeli kifejezése

- Sorozatok, szabályjátékok alkotása

Fogalmak

szabály, sorozat, számsorozat, növekvő, csökkenő, kapcsolat, számpár, számhármass

Témakör: Adatok megfigyelése

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
- adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;
- jellemzi az összességeket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Tevékenységek során kapott adatok lejegyzése
- Közös tevékenységek során szerzett adatok alapján egyszerű diagram készítése
kirakással, rajzzal
- Egyszerű diagramról adatok, összefüggések leolvasása közösen
- Egyenlő adatok keresése, legkisebb, legnagyobb kiválasztása

Fogalmak

adat, diagram

Témakör: Valószínűségi gondolkodás

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tetszőleges vagy megadott módszerrel összeszámolja az egyes kimenetek előfordulásait olyan egyszerű játékokban, kísérletekben, amelyekben a véletlen szerepet játszik;
- a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összeveti a megfigyelt előfordulásokkal.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Véletlen események bekövetkezéseinek összeszámolása, ábrázolása különféle módokon, például: strigulázással, diagrammal, táblázatba rögzítéssel
- A „biztos” és „lehetetlen” cáfolata ellenpélda mutatóásával

Fogalmak

véletlen; „biztos”, „lehetséges, de nem biztos”, „lehetetlen” esemény; tipp

4. A továbbhaladás feltételei az 2. évfolyam végén

A továbbhaladás feltételei az 2. évfolyam végén	A tanuló 100-as számkörben: • képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni; • képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni; • halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi; • több, kevesebb, ugyanynyi fogalmát helyesen használja; • néhány elemet sorba rendez; • helyi érték fogalmát; • számokat ír, olvas; • tud római számokat írni, olvasni (I, V, X, L, C) • megtalálja számok helyét a számegyenesen; • meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat; • képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására; • tud kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani; • a matematikai jeleket $+$, $-$, $\cdot$, $:$, $=$, $<$, $>$, $()$ helyesen használja; • képes összeadni, kivonni, szorozni, osztani; • ismeri a szorzótáblát; • ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét;

	• képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására művelettel; • megkülönbözteti a páros és páratlan számokat; • figyelme tudatosan irányítható; • ismerete az egyenes és görbe vonalakat; • képes a test és a síkidom megkülönböztetésére; • tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint; • képes tájékozódni, ismeri az irányokat; • képes a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére; • ismeri a szabvány mértékegységeket: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év. • képes átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között; • felismeri a mennyiségek közötti összefüggéseket; • mérés során helyesen használja a mérőeszközöket; • felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni; • felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat; • képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni; • tud adatokról megállapításokat megfogalmazni;

5. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, négyzetrácsos kisfüzet, digitális tábla, számok százig számtábla, színesrúd készlet, szorzótábla készlet, logikai készlet, számegyenes, helyiérték táblázat, kézi tükör, egyenes vonalzó, síkidom kártyák, mértani testek, méterrúd, tanulói óra

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

A 3. évfolyam matematika tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Matematika 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Évfolyam	Heti órakeret	Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret
3. évfolyam	4	144	136	8

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	3	
Rendszerezés, rendszerképzés	4	
Állítások	3	
Problémamegoldás	5	
Szöveges feladatok megoldása	8	
Szám és valóság kapcsolata	3	
Számlálás, becslés	5	
Számok rendezése	2	
Számok tulajdonságai	10	
Számok helyi értékes alakja	5	
Mérőeszköz használata, mérési	10	
Alapműveletek értelmezése	3	
Alapműveletek tulajdonságai	4	
Szóbeli számolási eljárások	7	

Fejben számolás	9	
Írásbeli összeadás és kivonás	7	
Írásbeli szorzás és osztás	7	
Tötrészek	5	
Negatív számok	3	
Alkotás térben és síkon	6	
Alakzatok geometriai tulajdonságai	6	
Transzformációk	3	
Tájékozódás térben és síkon	4	
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	7	
Adatok megfigyelése	3	
Valószínűségi gondolkodás	4	
Rendszerezés, ismétlés, gyakorlás		4
Számonkérés, beszámoltatás		4
Összes óraszám:	136	8

Témakör: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

Óraszám: 3 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megkülönböztet, azonosít egyedi, konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- játékos feladatokban személyeket, tárgyakat, számokat, formákat néhány meghatározó tulajdonsággal jellemez;
- tudatosan emlékezetébe vési az észlelt tárgyakat, személyeket, dolgokat, és ezek jellemző tulajdonságait, elrendezését, helyzetét;
- válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között;
- felismeri a mások válogatásában együvé kerülő dolgok közös és a különválogatottak eltérő tulajdonságát;
- folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;

- azonosítja a közös tulajdonsággal rendelkező dolgok halmazába nem való elemeket;
- megnevezi egy adott tulajdonság szerint ki nem válogatott elemek közös tulajdonságát a tulajdonság tagadásával;
- barkochbázik valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket;
- halmazábrán is elhelyez elemeket adott címkék szerint;
- adott, címkékkel ellátott halmazábrán elhelyezett elemekről eldönti, hogy a megfelelő helyre kerültek-e; a hibás elhelyezést javítja;
- talál megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Barkochbázis konkrét tárgyak kirakása nélkül
- Barkochba játékokban minél kevesebb kérdésre törekvés
- Személyek, tárgyak, képek, alakzatok, jelek, számok válogatása választott vagy adott szempont, tulajdonság szerint
- Elkezdett válogatások esetén az elemek közös tulajdonságának felismerése, a válogatás szempontjának megfogalmazása; címkézés, a felismert szempont alapján a válogatás folytatása
- A halmazba nem való elemek esetén az elemek tulajdonságainak tagadása, a logikai „nem” használata
- Halmazok képzése tagadó formában megfogalmazott tulajdonság szerint, például nem kör
- Válogatások kétszer kétfelé (két szempont szerint) tárgyi tevékenységgel; az egy helyre kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságainak keresése, értéke: a logikai „nem” és a logikai „és”
- Két halmaz közös részének jellemzése logikai „és”-sel
- Elemek elhelyezése halmazábrában, a halmazára egyes részeinek jellemzése, például piros, de nem háromszög; se nem piros, se nem háromszög
- A kétszer kétfelé (két szempont szerint) válogatás ábrázolása Venn-diagramon
- Konkrét halmazok közös részéből elemek felsorolása
- Két szempont egyidejű figyelembevétele, például: háromjegyű és számjegyeinek összege 8; tükrös és négy szöge van
- A logikai „és” helyes használata két halmaz közös részének jellemzésére

Fogalmak

logikai „nem”, logikai „és”

Témakör: Rendszerezés, rendszerképzés

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- barkochbázik valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- keresi az okát annak, ha a halmazára valamelyik részébe nem kerülhet egyetlen elem sem;
- adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is;
- sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint;
- két, három szempont szerint elrendez adott elemeket többféleképpen is; segédeszközként használja a táblázatos elrendezést és a fadiagramot;
- megkeresi egyszerű esetekben a két, három feltételnek megfelelő összes elemet, alkotást;
- megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait;
- megkeresi két, három szempont szerint teljes rendszert alkotó, legfeljebb 48 elemű készlet hiányzó elemeit, felismeri az elemek által meghatározott rendszert.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Elemek sorozatba rendezése az egyező és eltérő tulajdonságok száma alapján (például: a szomszédos elemek pontosan egy tulajdonságban különbözzenek)
- A válogatás, osztályozás, rendszerezés alkalmazása más tantárgyak tanulásakor
- Alkalmilag összeállított készletek és különféle teljes logikai készletek elemeinek egy vagy több szempont szerinti válogatása, rendszerezése tevékenységgel, mozgással
- Adott halmaz elemeinek rendszerezése megadott szempont szerint, különböző módszerekkel, például: táblázat, fadiagram, ágrajz
- Teljes rendszert alkotó legfeljebb 48 elemnél a hiány felismerése a rendszerezés elvégzése után

- Az összes, a feltételeknek megfelelő alkotás felsorolása egyszerű esetekben: 2-3 feltétel esetén, kis elemszámú problémánál

Témakör: Állítások

Óraszám: 3 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- tudatosan emlékezetébe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást;
- hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból;
- egy állításról ismeretei alapján eldönti, hogy igaz vagy hamis;
- ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat;
- példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Adott konkrét helyzetről köznyelvi és matematikai tartalmú állítások megfogalmazása szabadon és irányított megfigyelések alapján
- Konkrét, megfigyeléssel ellenőrizhető állítások igazságának és hamisságának eldöntése
- Adott halmazra és egyes részeire vonatkozó állítások megfogalmazása
- Halmazra és a halmaz részhalmazaira vonatkozó állítások igazságának eldöntése
- Igaz és hamis állítások alátámasztására példák és ellenpéldák keresése, felsorolása
- Személyekre, tárgyakra, formákra, számokra vonatkozó hiányos állítások kiegészítése igazzá, nem igazzá; kis elemszámú alaphalmazon az összes igazzá tevő elem, elempár megkeresése
- Lezárt hiányos állítások igazságának megítélése

Témakör: Problémamegoldás

Óraszám: 5 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
- kérésre, illetve problémahelyzetben felidézi a kívánt, szükséges emlékképet;
- megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez;
- az értelmezett problémát megoldja;
- a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégzi;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi;
- kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;
- egy- és többszemélyes logikai játékokban döntéseit mérlegelve előre gondolkodik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hétköznapi helyzetekben, tevékenységek során felmerülő problémahelyzet felismerése, arra megoldás keresése
- Hiányzó információk pótlása méréssel, számlálással, információgyűjtéssel
- Megfogalmazott probléma értelmezése tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással
- Tevékenységgel, megjelenítéssel értelmezett probléma megoldása
- A kapott megoldás visszahelyezése a szituációba, a megoldás értelmezése
- Ellenőrzés: a kapott megoldás megfelel-e a megadott feltételeknek
- Kérdésfeltevés a problémahelyzet kapcsán
- Többlépéses cselekvéssor, művelet sor elvégzése visszafelé is
- Visszafelé gondolkodással következtetési feladatok megoldása
- Egyszerű következtetési szöveges feladatok megoldása, például: tevékenységgel, ábrarajzolással, szakaszos ábrázolással
- Egyszerű gondolkodtató, logikai feladatok megoldásának keresése
- Egy- és többszemélyes logikai játékokban egy-két lépéssel előre tervezés
- Többféle megoldási mód keresése, a különböző megoldási módok értékelése

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Szöveges feladatok megoldása

Óraszám: 8 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt;
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési, szöveges feladatokat;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt;
- a megválasztott modellen belül meghatározza a keresett adatokat;
- a modellben kapott megoldást értelmezi az eredeti problémára; arra vonatkoztatva ellenőrzi a megoldást;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;
- önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget;
- nyelvi szempontból megfelelő választ ad a feladatokban megjelenő kérdésekre.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveg önálló értelmezése
- Hétköznapi felmerülő matematikai tartalmú problémákkal kapcsolatos szöveges feladatok értelmezése, megoldása (például: bajnokság, időbeosztás, vásárlás, sütés-főzés)
- Szöveges feladatok olvasása, értelmezése, eljátszása, megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal önállóan
- Adatok gyűjtése, lényeges adatok kiemelése
- Kérdés értelmezése, keresendő adatok azonosítása
- Adatok különböző típusainak megkülönböztetése, például: felesleges, hiányos
- Adatok és azok kapcsolatainak megjelenítése valamilyen szimbolikus rajz, matematikai modell segítségével, például művelet, táblázat, szakaszos ábra, nyíldiagram, halmazábra, sorozat
- Ismeretlen adatok meghatározása a modellen belül
- Egy-, kétlépéses alpműveletekkel leírható szöveges feladatok megoldása
- Fordított szövegezésű feladatok értelmezése, megoldása
- Megoldás értelmezése az eredeti problémára, ellenőrzés
- Nyelvileg és matematikailag helyes válasz megfogalmazása
- Szöveges feladatok alkotása hétköznapi szituációkra, adott matematikai modellhez, számfeladathoz

Fogalmak

felesleges adat

Témakör: Szám és valóság kapcsolata

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összehasonlítja véges halmazokat az elemek száma szerint;
- ismeri két halmaz elemeinek kölcsönösen egyértelmű megfeleltetését (párosítását) az elemszámok szerinti összehasonlításra;
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 10 000-es számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat;
- érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 1000-es számkörben;
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
- helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket;
- megfelelő szókinccset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Természetes szám darabszám, mérőszám és értékmérő tartalommal 1 000-es számkörben
- Számkörbővítések során valóságos tapasztalatszerzés a nagyobb számokról konkrét számlálással, egyénileg és csoportosan végzett tevékenységekkel (például: 415 kukoricaszem, 120 pálcika/gyerek, 1000 db papír zsebkendő 100-as csomagolású papír zsebkendő segítségével kirakva)
- Tapasztalatszerzés nagy számok mérőszámként való megjelenéséről a valóságban (például: 1000cm, 100mm, 1000 g, 180 másodperc)
- Mennyiségek (hosszúság, tömeg, terület, űrtartalom, idő, pénz) összehasonlítása mérőszámaik alapján, kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációk felismerése, megnevezése 1000-es számkörben
- A természetes számok körében a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezések helyes használata
- Mennyiségekre vonatkozó feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmak helyes használata 1000-es számkörben

- A mennyiségi viszonyokat kifejező szavak, nyelvtani szerkezetek helyes használata
- A mennyiségi viszonyokat kifejező szimbólumok helyes használata szóban és írásban

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Számlálás, becslés

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 1000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel;
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számlálások egyesével, kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel oda-vissza 10 000-es számkörben eszközökkel (például: hétköznapi tárgyak, abakusz, pénz) és eszközök nélkül
- Tapasztalatszerzés darabszámok, mennyiségek becslésével kapcsolatban 10 000-es számkörben
- Becslés szerepének, korlátainak tudatosítása
- Becslési módszerek ismerete, közelítő számítás, kerekítés, közelítés pontosítása, becslés finomítása, újrabecslés valóságos dolgokkal, mennyiségekkel gyakorlati helyzetekben (például vásárlás), számítások ellenőrzésekor
- Becslések értékelése

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Számok rendezése

Óraszám: 2 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;

- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 1000-es számkörben;
- megnevezi a 1 000-es számkör számainak egyes, tízes, százaz, ezres szomszédjait, százazokra, ezresekre kerekített értékét.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számok nagyság szerinti összehasonlítása művelettel megadott alakokban is (például: 2000/2, 500·2, 1250–250): melyik nagyobb, mennyivel nagyobb, (körülbelül) hányszor akkora, hányada
- Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a <, >, = jelekkel
- Számegyenes rajzolása a számok helyének jelölésével 1000-es számkörben
- Számegyenes irányának, egységének megadása két szám kijelölésével
- Leolvasások a számegyenesről; számok, műveletes alakban megadott számok (például: 300–160, 40·20) helyének megkeresése a számegyenesen 1000-es számkörben
- Számok, mennyiségek nagyság szerinti sorba rendezése, helyük megtalálása a számegyenesen
- Számok helyének azonosítása különböző tartományú és léptékű számtáblákon, például: 300-tól 400-ig egyesével; 1200-tól 2850-ig tízesével
- Számok egyes, tízes, százaz, ezres szomszédainak ismerete 1000-es számkörben
- Számok tízesekre, százazokra, ezresekre kerekítése 1 000-es számkörben

Fogalmak

százaz számszomszéd, ezres számszomszéd, kerekítés

Témakör: Számok tulajdonságai

Óraszám: 10 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számok kifejezése művelettel megadott alakokkal

- Párosság és páratlanság fogalmának értelmezése párosítással és két egyenlő részre osztással a 1 000-es számkörben
- Hármasával, négyesével, ötösével... és 3, 4, 5... egyenlő darabszámú csoportból kirakható számok megfigyelése és gyűjtése különféle eszközökkel végzett csoportosítások, építések, megfigyelések során
- Háromszögszámok, négyzetszámok gyűjtése különféle eszközökkel végzett alkotások során
- Számok jellemzése más számokhoz való viszonyukkal, például: adott számnál nagyobb, kisebb valamennyivel, adott számnak a többszöröse
- Számok formai tulajdonságainak megfigyelése: számjegyek száma, számjegyek egymáshoz való viszonya, számjegyeinek összege
- Számok tartalmi, formai jellemzése, egymáshoz való viszonyuk kifejezése kitalálós játékokban
- A római számjelek közül az I, V, X jelek, valamint az ezekből képezhető számok írása, olvasása a hétköznapi helyzetekben, például: óra, keltezés, kerületek jelölése

Fogalmak

három- és négyjegyű számok, római számok

Témakör: Számok helyi értékes alakja

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összekapcsolja a tízes számrendszerben a számok épülését a különféle számrendszerekben végzett tevékenységeivel;
- érti a számok ezresek, százasokból, tízesekből és egyesekből való épülését, ezresek, százasok, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 1000-ig.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Csoportosítások, beváltások tízes számrendszerben különféle eszközökkel a 100-es és 1000-es számkörben, például előre csomagolt, illetve jól csomagolható tárgyakkal, pénzekkel, abakusszal
- Mérések különböző egységekkel és többszöröseikkel
- Leltárak készítése tízes számrendszerben az elvégzett tevékenységek alapján 100-as és 1000-es számkörben
- Számok ezresek, százasok, tízesek és egyesek bontott alakjainak előállítás, felismerése nem csak rendezett alakban eszközzel (például: pénz) és eszköz nélkül

- Számok írása, olvasása helyiérték-táblázat alapján
- A helyi értékek egymáshoz való viszonyának megértése
- Számok számjegyeinek helyi, alaki és valódi értéke tapasztalatok alapján
- Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmának ismerete
- Számok írása, olvasása számrendszeres, azaz helyi értékes alakjukban, 1000-es számkörben
- Számok nagyság szerinti összehasonlítása hallás alapján és leírt jelük alapján 1000-es számkörben

Fogalmak

helyi érték, alaki érték, valódi érték, százaz, ezres, tízezres, helyiérték-táblázat, tízes számrendszer

Témakör: Mérőeszköz használata, mérési módszerek

Óraszám: 10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;
- helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzete van a mértékegységek nagyságáról;
- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai és külföldi pénzcímleteket 1000-es számkörben;
- alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között;
- összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összeveti ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésekor kapott mérőszámait;
- megméri különböző sokszögek területét különböző egységekkel;
- területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással;
- alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között;
- ismer a terület és kerület mérésére irányuló tevékenységeket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Mennyiségek érzékszervi összehasonlítása
- Mennyiségek összemérése
- Mérés módszerek alkalmazása

- Mennyiségek becslése, kimérése, megmérése szabványmértékegységek közül a következőkkel: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg
- Hétköznapi tapasztalatok szerzése a szabványmértékegységek nagyságáról
- Szabványos mérőeszközök használata
- Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok közti tájékozódás; időbeli relációt tartalmazó szavak értő használata
- Időpontok leolvasása különféle órákról, időtartamok meghatározása
- Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok kapcsolatai; időbeli relációt tartalmazó szavak értelmezése
- Időpontok és időtartamok közötti összefüggés megértése
- Különböző hazai és külföldi pénzek címleteinek megismerése 1 000-es számkörben
- Összefüggések megtapasztalása a mennyiségek nagysága, az egység nagysága és a mérőszámok között
- Mértékváltás eszköz segítségével
- Nagyobb pénzek címleteinek felváltása, kisebb pénzek beváltása hazai és külföldi pénzegységekkel egyaránt
- Takarékoság fontosságának megértése elvégzett mérésekre alapozva (például: csöpögő csapból elpazarolt vízmennyiség; műanyag flakon térfoglalása a szelektív kukában eredeti méretben és összenyomva)
- Síkbeli alakzatok kerületének becslése, mérése alkalmi és szabványegységekkel különféle eszközök segítségével (például: fonal, négyzetrács, vonalzó)
- Síkbeli alakzatok területének becslése, mérése különféle alkalmi egységekkel való lefedéssel vagy darabolással (például: körlapokkal, mozaiklapokkal, négyzetlapokkal)
- A terület és kerület szavak értő használata

Fogalmak

kerület, km, ml, cl, g, dkg

Témakör: Alapműveletek értelmezése

Óraszám:3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen értelmezi a 1000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;
- értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal;
- helyesen használja a műveletek jeleit;

- megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;
- szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Összeadás és kivonás értelmezései és kapcsolatuk 100-as, 1 000-es számkörben
- Szorzás és osztás értelmezései és kapcsolatuk a 1000-es számkörben
- Maradékos osztásra vezető tevékenységek végzése, feladatok megoldása
- Műveletről szöveges feladat, ábra készítése; műveletek eljátszása, lerajzolása, szöveggel értelmezése
- Szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveletek megértése
- A műveletekben szereplő számok megnevezésének ismerete, megértése: tényezők, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék
- Zárójel használata konkrét esetekben megfogalmazott problémák leírásához, megoldásához

Fogalmak

tag, tényező, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék, maradékos osztás, zárójel

Témakör: Alapműveletek tulajdonságai

Óraszám: 4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
- alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Műveleti tulajdonságok megfigyelése tapasztalások során: tagok, tényezők felcserélhetősége, csoportosíthatósága; összeg, különbség szorzása, szorzat széttagolása
- Műveleti tulajdonságok alkalmazása számolási eljárásokban, szöveges feladatokban, ellenőrzésnél
- Hiányos művelet és műveletsorok megoldása az eredmény ismeretében a művelet megfordításával is 1000-ig
- Műveletekben szereplő számok változtatása közben az eredmény változásának megfigyelése; a tapasztalatok alkalmazása számolásnál
- Műveletek közötti kapcsolatok megfigyelése; alkalmazása ellenőrzéshez és a számolási módok egyszerűsítésére

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Szóbeli számolási eljárások

Óraszám: 7 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- érti a 10-zel, 100-zal való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol a 1 000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- teljes négyjegyűek összegét, különbségét százásokra kerekített értékekkel megbecsüli, teljes kétjegyűek két- és egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számolási eljárások a műveletek értelmezései alapján 1000-es számkörben
- Számolási eljárások szám- és műveleti tulajdonságok felhasználásával 1 000-es számkörben
- A 100-as számkörben tanult számolási eljárások gyakorlása és analógiák alapján történő kiterjesztése a 1000-es számkörre kerek tízesekkel és kerek százasokkal való számolás során
- A 10-zel, 100-zal való szorzás, osztás és a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódás kapcsolatának megértése

- Műveletek eredményének észszerű becslése, a becslés során kapott eredmény értékelése, alkalmazása
- Teljes négyjegyűek összegének, különbségének százasokra kerekített értékekkel való becslése
- Teljes kétjegyűek két- és egyjegyűvel való szorzatának becslése
- Hétköznapi helyzetekben alkalmazható észszerű becslés megválasztása, a becslés pontosságának ellenőrzése

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Fejben számolás

Óraszám: 9 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
- emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
- fejben pontosan számol a 1 000-es számkörben a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Fejben számolás egyes lépéseinek megértése, begyakorlása eszközökkel; az eszközök szükség szerinti használata feladatok során
- Teljes kétjegyűek összeadása, kivonása
- A kisegyszeregy, annak megfelelő bennfoglalások és egyenlő részekre osztások emlékezetből való ismerete
- Fejszámolás gyakorlása 100-as számkörben
- Fejszámolás a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során, például: szorzótáblák;
- Fejszámolás a 1 000-es számkörben kerek tízesekkel, százasokkal, ezresekkel a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben,

Fogalmak

kerek százas, kerek ezres

Témakör: Írásbeli összeadás és kivonás

Óraszám: 7 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az írásbeli műveleti eljárások alapozása, megértése a számrendszeres gondolkodás továbbépítésével és különféle eszközökkel
- Az írásbeli összeadás algoritmusának fokozatos megismerése: továbbvitel az egyes, a tízes, a százaskénti értékekre
- Hiányos összeadások gyakorlása az írásbeli kivonás előkészítésére
- Az írásbeli kivonás algoritmusának megismerése pótlással, elvétellel a különbség változása alapján
- A kivonás pótlásos eljárásának begyakorlása
- Az írásbeli összeadás és kivonás eredményének becslése célszerűen kerekített értékekkel; az eredmény összevetése a becsléssel; szükség esetén ellenőrzés az ellentétes művelettel

Fogalmak

írásbeli művelet, hiányos összeadás, pótlás, tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség

Témakör: Írásbeli szorzás és osztás

Óraszám: 7 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen végzi el az írásbeli szorzást egyjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Több egyenlő tag írásbeli összeadása

- Az írásbeli szorzás algoritmusának begyakorlása egyjegyű szorzóval
- Írásbeli szorzás kerek tízesekkel
- Írásbeli szorzás egyjegyűvel
- Írásbeli osztás szemléltetése pénzekkel, részekre osztással
- Írásbeli osztás egyjegyű osztóval, visszaszorzással, kivonással
- Többféle módon való becslés és ellenőrzés megismerése a szorzat, hányados nagyságrendjének meghatározásához, a számolás ellenőrzéséhez

Fogalmak

tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados , maradék,

Témakör: Törtrészek

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén;
- a kirakást, a mérést és a rajzot mint modellt használja a törtrészek összehasonlítására.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- tevékenységekkel megjelenít egységtörteket
- a kirakást, a mérést és a rajzot mint modellt használja a törtrészek összehasonlítására

Fogalmak

egész, törtrész,

Témakör: Negatív számok

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, idő) és hiányként (adósság) értelmezi;
- nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az „előtt” és „után” térbeli és időbeli értelmezése
- Tapasztalatszerzés irányított mennyiségekről a térben (például: emeletek, tengerszinthez viszonyított magassági szintek); az „alatta” és „felette” értelmezése a síkon és a térben
- Hőmérséklet mérése, hőmérő leolvasása (levegő, folyadék)
- Hőmérőmodell használata
- Tapasztalatszerzés a vagyon, készpénz és adósság kapcsolatairól kirakásokkal, rajzos feladatokkal és diagramon való ábrázolással
- A negatív szám megjelenítése különböző tevékenységek során
- Konkrét helyzetben a mennyiségek összehasonlítása, döntés a mennyiségek növekedéséről, csökkenéséről, megmaradásáról

Fogalmak

pozitív, negatív, adósság

Témakör: Alkotás térben és síkon

Óraszám: 6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- alkotásában követi az adott feltételeket;
- testeket épít élekből, lapokból; elkészíti a testek élvázát, hálóját; testeket épít képek, alaprajzok alapján; elkészíti egyszerű testek alaprajzát;
- síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével;
- alaklemez, vonalzót, körzőt használ alkotáskor;
- megtalálja az összes, több feltételnek megfelelő építményt, síkbeli kirakást;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
- megfogalmazza az alkotásai közti különbözőséget.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Építések térbeli építőelemekből, testekből, lapokból, testhálókából, élvázépítőkből szabadon, másolással, megadott feltétel szerint
- Különböző téglatestek alkotása adott feltételek szerint
- Építések és alkotások, alaprajzok, nézetek, hálók alapján egyszerűbb esetekben

- Egyszerű testek alaprajzának, nézeteinek, hálójának azonosítása és annak ellenőrzése megalkotással
- Síkbeli alkotások szabadon, másolással, megadott feltétel szerint: kirakások mozaiklapokkal, nyírás, tépés, hajtogatás, alakzatok határvonalainak elkészítése pálcákból, szívószálból vagy gumival kifeszítve, rajzolás (szabad kézzel, vonalzóval, alaklemezzel, körzővel)
- Alaklemez, vonalzó és körző helyes használatának gyakorlása játékos feladatok során
- Sokszögek előállítása nyírással, hajtogatással, pálcikákkal, gumikarika kifeszítésével, vonalzós rajzolással adott feltételek szerint
- Sorminták, terülminták kirakása, folytatása, tervezése síkban, térben, a szimmetriák megfigyelése
- Szimmetrikus alakzatok létrehozása térben és síkban (például: építéssel, kirakással, nyírással, hajtogatással, festéssel), és a szimmetria meglétének ellenőrzése választott módszerrel (például: tükör, hajtogatás)
- Adott feltételeknek megfelelő minél több alakzat, minta előállítása, az összes lehetséges alkotás keresése, az alakzatok megkülönböztetése, jellemző tulajdonságok kiemelése

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Alakzatok geometriai tulajdonságai

Óraszám: 6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megkülönböztet, azonosít egyedi, konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat;
- megfigyeli az alakzatok közös tulajdonságát, megfelelő címkéket talál megadott és halmazokba rendezett alakzatokhoz;
- megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat;
- megnevezi a tevékenységei során előállított, válogatásai során előkerülő alakzatokon megfigyelt tulajdonságokat;

- megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján;
- megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket;
- megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat;
- megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait;
- megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat;
- tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, összehajtással megmutatja a téglalap szögeinek egyenlőségét;
- megmutatja a téglalap azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatja és megszámlálja a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit;
- megfigyeli a kocka mint speciális téglatest és a négyzet mint speciális téglalap tulajdonságait;
- megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet;
- megfigyelt tulajdonságaival jellemzi a létrehozott síkbeli és térbeli alkotást, mintázatot.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Válogatások előállított és gyűjtött testek között szabadon
- Halmazokba rendezett testek, síkbeli alakzatok közös tulajdonságainak megfigyelése, halmazok címkézése
- Testek, síkbeli alakzatok halmazokba rendezése közös tulajdonság alapján
- Halmazba nem tartozó alakzatok keresése
- Testek jellemző tulajdonságainak keresése, megfigyelése, megnevezése: sík vagy görbe felületek, „lyukas”, „tükrös”, „van-e bemélyedése”
- Sokszöglapokkal határolt egyszerű testek lapjainak, éleinek, csúcsainak megfigyelése
- Válogatások előállított és megadott síkidomok között szabadon
- Síkbeli alakzatok jellemző tulajdonságainak keresése, megfigyelése, megnevezése: egyenes vagy görbe határvonalak, szakaszok, „lyukasság”, „tükrösség”, „van-e bemélyedése”
- A létrehozott síkbeli és térbeli alkotások, mintázatok jellemzése megfigyelt tulajdonságaikkal
- Egyszerű szögletes testek lapjainak, éleinek, csúcsainak megszámlálása
- Környezetükből gyűjtött testek közül a téglatestek kiválogatása
- Téglatest tulajdonságainak megfigyelése tevékenységek során: lapok alakja, egy csúcsból induló élék száma, élék hossza, az élék, lapok egymáshoz való viszonya, test tükröszimmetriája
- Téglatest egybevágó lapjainak felismerése
- Kocka kiemelése a téglatestek közül élék, lapok alapján
- Előállított vagy megadott sokszögek jellemzése felismert tulajdonságokkal

- Sokszögek oldalainak és csúcsainak megszámlálása, oldalak összemérése hajtogatással, szögek összemérése egymásra illesztéssel
- Téglalap tulajdonságainak megfigyelése: szögek, oldalak, szimmetria
- Téglalap szögei egyenlőségének megmutatása egymásra hajtással
- Téglalap egyenlő hosszúságú oldalainak keresése hajtogatással
- Négyzet kiemelése a téglalapok közül oldalai és szimmetriái alapján
- Testek, síkbeli alakzatok jellemzése megfigyelt tulajdonságok alapján

Fogalmak

lap, él, téglatest, kocka,

Témakör: Transzformációk

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
- megépíti, kirakja, megrajzolja hálón, jelölés nélküli lapon sablonnal, másolópapír segítségével alakzat tükörképét, eltolt képét;
- ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével;
- követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;
- térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Szimmetriák, tükörképek megfigyelése a természetes és az épített környezetben térben és síkban
- Tárgyak, építmények, képek tükörképének megfigyelése térben, síkban tükör segítségével
- Tükörkép megépítése térben; tükrös és nem tükrös formák létrehozása, a kapott alakzat ellenőrzése tükör segítségével
- Síkbeli alakzatok tükrötengelyeinek keresése tükörrel, hajtogatással
- Tükörkép alkotása különböző eszközökkel síkban; tükrös és nem tükrös alakzatok létrehozása; ellenőrzés tükörrel, másolópapírral
- Építmények eltolása, az eltolt kép összehasonlítása a tükörképpel
- Formák eltolása a síkban; az eltolt alakzat összehasonlítása a tükrözéssel keletkező alakzattal; ellenőrzés másolópapírral

- Testek és síkbeli alakzatok megkülönböztetése, azonosítása alak és méret szerint: a hasonlóság és az egybevágóság fogalmának előkészítése
- Térben, síkban az eredetihez hasonló testek, síkidomok alkotása nagyított vagy kicsinyített elemekkel, hálón való rajzolással
- Játékok, tevékenységek során alakzatok elforgatott, eltolt, tükrös képeinek felismerése a síkban és a térben

Fogalmak

eltolt kép, mozgatás, elforgatott kép

Témakör: Tájékozódás térben és síkon

Óraszám: 4 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat;
- térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Irányokat, távolságokat jelölő szavak használata térben és síkban
- Irány és állás megfigyelése, követése síkbeli alakzatok és mozgatások során
- Téri tájékozódást segítő játékok, tevékenységek
- Útvonalak bejárása oda-vissza, térbeli viszonyokat kifejező szavak segítségével
- Útvonal bejárásának irányítása térbeli viszonyokat kifejező szavak segítségével
- Térbeli és síkbeli elhelyezkedést kifejező szavak használata tevékenységekben és játékos szituációkban
- Tájékozódás lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalálás adott helyre; adott utca és házszám alapján ház megtalálása
- Egyszerű térképek készítése
- Tájékozódás négyzethálón, térképen

Fogalmak

négyzetháló, térkép

Témakör: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése

Óraszám: 7 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében;
- megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat;
- érti a problémákban szereplő adatok viszonyát;
- megfogalmazza a felismert összefüggéseket;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- megadott szabály szerint sorozatot alkot; megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozatot, táblázatot állít elő modellként;
- tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat;
- felsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;
- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat;
- tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát;
- felismer kapcsolatot elempárok, elemhármak tagjai között;
- szabályjátékok során létrehoz a felismert kapcsolat alapján további elempárokat, elemhármakat;
- a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Személyek, tárgyak, dolgok, számok, testek, síklapok között megjelenő kapcsolatok megfigyelése, felfedezése, megnevezése
- Számpárok, számhármak közötti kapcsolatok felfedezése, jellemzése
- Változó helyzetek megfigyelése, a változás jelölése nyíllal
- Tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatok folytatása
- Az évszakok, hónapok, napok elsorolása egymás után tetszőleges kezdőpontból
- Ismert műveletekkel alkotott sorozat szabályának felismerése
- Megkezdett sorozat folytatása a felismert szabály szerint mindkét irányba
- Sorozat szabályának megfogalmazása, egyszerűbb esetben jelekkel is (például: nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal)
- Gépjátékok különféle elemekkel (például: tárgyak, számok, alakzatok)

- Gépjátékhoz szabály alkotása; az egyszerű gép szabályának megfordításával nyert gép szabályának felismerése
- Szabályjátékokban az elempárok, elemhármak megjelenítése táblázatban
- Szabályjátékok során a felismert kapcsolat alapján további elempárok, elemhármak létrehozása
- Táblázatokban, gépjátékokban a felismert összefüggések megfogalmazása, egyszerűbb esetekben jelekkel is (például: nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal)
- Sorozatok, szabályjátékok alkotása
- Megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozat, táblázat, esetleg nyíldiagram alkotása modellként

Fogalmak

táblázat, nyitott mondat

Témakör: Adatok megfigyelése

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adatokat gyűjt a környezetében;
- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
- adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;
- jellemzi az összességeket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Minőségi és mennyiségi tulajdonsággal kapcsolatos adatok megfigyelése, gyűjtése, rögzítése tanítói segítséggel
- Adatgyűjtés vásárlással kapcsolatban (például: árak megfigyelése boltokban, nyugtán)
- Mért adatok lejegyzése
- Közös tevékenységek során szerzett adatok alapján egyszerű diagram készítése térben és síkban
- Egyszerű diagramról adatok, összefüggések leolvasása
- Az összes adat együttes jellemzőinek megfigyelése, például egyenlő adatok, legkisebb, legnagyobb kiválasztása

Fogalmak

adat, diagram

Témakör: Valószínűségi gondolkodás

Óraszám: 4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik;
- tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;
- megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát;
- tapasztalatai alapján tippet fogalmaz meg arról, hogy két esemény közül melyik esemény valószínűbb olyan, véletlentől függő szituációk során, melyekben a két esemény valószínűsége között jól belátható a különbség;
- tetszőleges vagy megadott módszerrel összeszámlálja az egyes kimenetek előfordulásait olyan egyszerű játékokban, kísérletekben, amelyekben a véletlen szerepet játszik;
- a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összeveti a megfigyelt előfordulásokkal.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Részvétel valószínűségi játékokban; intuitív esélylatolgatás, tippek megfogalmazása
- Események megfigyelése valószínűségi kísérletekben
- Valószínűségi játékok során stratégiák alakítása, kipróbálása, értékelése
- „Biztos”, „lehetséges, de nem biztos”, „lehetetlen” események megkülönböztetése
- Véletlen események gyakoriságának összeszámlálása, ábrázolása különféle módszerekkel: strigulázással, diagrammal, táblázatba rögzítéssel
- Véletlen események előfordulásainak vizsgálata, a kimenetek számának összehasonlítása az előzetes tippekkel, magyarázatok keresése
- A „biztos” és „lehetetlen” cáfolata ellenpélda mutatásával

Fogalmak

Nincs új fogalom.

4. A továbbhaladás feltételei az 3. évfolyam végén

A továbbhaladás feltételei az 3. évfolyam végén	A tanuló 1000-es számkörben: • ismerje az alaphalmaz, részhalmaz fogalmát; • tudjon elhelyezni elemeket egyszerű tulajdonságú halmazokba, • állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, kis segítséggel tudja folytatni az elkezdett sorozatot, • tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni; • tudjon egyszerű nyitott mondatok igazsághalmazát megkeresni véges alaphalmazon; • értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, segítséggel tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni. • Tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 1000-es számkörön belül. • Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint. • Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni. • Ismerje a számok egyes, tízes, százaz szomszédjait, tízesekre, százazokra kerekített értékét. • Tudja értelmezni, eszközzel elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást. • Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal. • Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).. • Ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén. • Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával. • Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat. • Tudjon előállítani síkidomokat tevékenységgel. • Ismerje és használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során. • Tudjon megoldani egyszerű szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc). • Legyen képes: • Kísérletek, játékok alapján a lehetséges esetek keresésére. • Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos események eldöntésére egyszerűbb esetekben.

	• Események bekövetkezésének megfigyelésére, lejegyzésére kis segítséggel. • Igaz, hamis állítások felismerésére, szétválogatására.

5. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, négyzetrácsos kislemez, digitális tábla, számok ezerig számtábla, színesrúd készlet, törtkorong-, törtrúd készlet, hőmérő modell, számegetes, helyiérték táblázat, kézi tükör, egyenes vonalzó, derékszögű vonalzó, síkidom kártyák, mértani testek, méterrúd, tanulói óra, mérleg súlykészlettel

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

A 4. évfolyam matematika tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Matematika 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Évfolyam	Heti órakeret	Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret
4. évfolyam	4	144	136	8

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	3	
Rendszerezés, rendszerképzés	6	
Állítások	5	
Problémamegoldás	5	
Szöveges feladatok megoldása	8	
Szám és valóság kapcsolata	5	
Számlálás, becslés	5	
Számok rendezése	4	
Számok tulajdonságai	7	
Számok helyi értékes alakja	7	
Mérőeszköz használata, mérési	10	
Alapműveletek értelmezése	3	
Alapműveletek tulajdonságai	4	
Szóbeli számolási eljárások	5	

Fejben számolás	6	
Írásbeli összeadás és kivonás	5	
Írásbeli szorzás és osztás	5	
Tötrészek	5	
Negatív számok	3	
Alkotás térben és síkon	6	
Alakzatok geometriai tulajdonságai	6	
Transzformációk	5	
Tájékozódás térben és síkon	2	
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	11	
Adatok megfigyelése	3	
Valószínűségi gondolkodás	2	
Rendszerezés, ismételés, gyakorlás		4
Számonkérés, beszámoltatás		4
Összes óraszám:	136	8

Témakör: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

Óraszám: 3 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megkülönböztet, azonosít egyedi, konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- játékos feladatokban személyeket, tárgyakat, számokat, formákat néhány meghatározó tulajdonsággal jellemez;
- tudatosan emlékezetébe vési az észlelt tárgyakat, személyeket, dolgokat, és ezek jellemző tulajdonságait, elrendezését, helyzetét;
- válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között;
- felismeri a mások válogatásában együvé kerülő dolgok közös és a különválogatottak eltérő tulajdonságát;
- folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;

- azonosítja a közös tulajdonsággal rendelkező dolgok halmazába nem való elemeket;
- megnevezi egy adott tulajdonság szerint ki nem válogatott elemek közös tulajdonságát a tulajdonság tagadásával;
- barkochbázik valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket;
- halmazábrán is elhelyez elemeket adott címkék szerint;
- adott, címkékkal ellátott halmazábrán elhelyezett elemekről eldönti, hogy a megfelelő helyre kerültek-e; a hibás elhelyezést javítja;
- talál megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Barkochbázis konkrét tárgyak kirakása nélkül
- Barkochba játékokban minél kevesebb kérdésre törekvés
- Személyek, tárgyak, képek, alakzatok, jelek, számok válogatása választott vagy adott szempont, tulajdonság szerint
- Elkezdett válogatások esetén az elemek közös tulajdonságának felismerése, a válogatás szempontjának megfogalmazása; címkézés, a felismert szempont alapján a válogatás folytatása
- A halmazba nem való elemek esetén az elemek tulajdonságainak tagadása, a logikai „nem” használata
- Halmazok képzése tagadó formában megfogalmazott tulajdonság szerint, például nem kör
- Válogatások kétszer kétfelé (két szempont szerint) tárgyi tevékenységgel; az egy helyre kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságainak keresése, értéke: a logikai „nem” és a logikai „és”
- Két halmaz közös részének jellemzése logikai „és”-sel
- Elemek elhelyezése halmazábrában, a halmazára egyes részeinek jellemzése, például piros, de nem háromszög; se nem piros, se nem háromszög
- A kétszer kétfelé (két szempont szerint) válogatás ábrázolása Venn-diagramon
- Konkrét halmazok közös részéből elemek felsorolása
- Két szempont egyidejű figyelembevétele, például: háromjegyű és számjegyeinek összege 8; tükrös és négy szöge van

- A logikai „és” helyes használata két halmaz közös részének jellemzésére

Fogalmak

logikai „nem”, logikai „és”

Témakör: Rendszerezés, rendszerképzés

Óraszám: 6 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- barkochbázik valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket;
- két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
- felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- keresi az okát annak, ha a halmazára valamelyik részébe nem kerülhet egyetlen elem sem;
- adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is;
- sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint;
- két, három szempont szerint elrendez adott elemeket többféleképpen is; segédeszközként használja a táblázatos elrendezést és a fadiagramot;
- megkeresi egyszerű esetekben a két, három feltételnek megfelelő összes elemet, alkotást;
- megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait;
- megkeresi két, három szempont szerint teljes rendszert alkotó, legfeljebb 48 elemű készlet hiányzó elemeit, felismeri az elemek által meghatározott rendszert.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Elemek sorozatba rendezése az egyező és eltérő tulajdonságok száma alapján (például: a szomszédos elemek pontosan egy tulajdonságban különbözzenek)
- A válogatás, osztályozás, rendszerezés alkalmazása más tantárgyak tanulásakor
- Alkalmilag összeállított készletek és különféle teljes logikai készletek elemeinek egy vagy több szempont szerinti válogatása, rendszerezése tevékenységgel, mozgással
- Adott halmaz elemeinek rendszerezése megadott szempont szerint, különböző módszerekkel, például: táblázat, fadiagram, ágrajz
- Teljes rendszert alkotó legfeljebb 48 elemnél a hiány felismerése a rendszerezés elvégzése után

- Az összes, a feltételeknek megfelelő alkotás felsorolása egyszerű esetekben: 2-3 feltétel esetén, kis elemszámú problémánál

Témakör: Állítások

Óraszám: 5 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis;
- megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;
- tudatosan emlékezetébe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást;
- hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból;
- egy állításról ismeretei alapján eldönti, hogy igaz vagy hamis;
- ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat;
- példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Adott konkrét helyzetről köznyelvi és matematikai tartalmú állítások megfogalmazása szabadon és irányított megfigyelések alapján
- Konkrét, megfigyeléssel ellenőrizhető állítások igazságának és hamisságának eldöntése
- Adott halmazra és egyes részeire vonatkozó állítások megfogalmazása
- Halmazra és a halmaz részhalmazaira vonatkozó állítások igazságának eldöntése
- Igaz és hamis állítások alátámasztására példák és ellenpéldák keresése, felsorolása
- Személyekre, tárgyakra, formákra, számokra vonatkozó hiányos állítások kiegészítése igazzá, nem igazzá; kis elemszámú alaphalmazon az összes igazzá tevő elem, elempár megkeresése
- Lezárt hiányos állítások igazságának megítélése

Témakör: Problémamegoldás

Óraszám: 5 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
- kérésre, illetve problémahelyzetben felidézi a kívánt, szükséges emlékképet;
- megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez;
- az értelmezett problémát megoldja;
- a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégzi;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi;
- kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;
- egy- és többszemélyes logikai játékokban döntéseit mérlegelve előre gondolkodik.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hétköznapi helyzetekben, tevékenységek során felmerülő problémahelyzet felismerése, arra megoldás keresése
- Hiányzó információk pótlása méréssel, számlálással, információgyűjtéssel
- Megfogalmazott probléma értelmezése tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással
- Tevékenységgel, megjelenítéssel értelmezett probléma megoldása
- A kapott megoldás visszahelyezése a szituációba, a megoldás értelmezése
- Ellenőrzés: a kapott megoldás megfelel-e a megadott feltételeknek
- Kérdésfeltevés a problémahelyzet kapcsán
- Többlépéses cselekvéssor, művelet sor elvégzése visszafelé is
- Visszafelé gondolkodással következtetési feladatok megoldása
- Egyszerű következtetési szöveges feladatok megoldása, például: tevékenységgel, ábrarajzolással, szakaszos ábrázolással
- Egyszerű gondolkodtató, logikai feladatok megoldásának keresése
- Egy- és többszemélyes logikai játékokban egy-két lépéssel előre tervezés
- Többféle megoldási mód keresése, a különböző megoldási módok értékelése

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Szöveges feladatok megoldása

Óraszám: 8 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt;
- szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési, szöveges feladatokat;
- megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
- megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
- az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt;
- a megválasztott modellen belül meghatározza a keresett adatokat;
- a modellben kapott megoldást értelmezi az eredeti problémára; arra vonatkoztatva ellenőrzi a megoldást;
- választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre;
- önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget;
- nyelvi szempontból megfelelő választ ad a feladatokban megjelenő kérdésekre.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveg önálló értelmezése
- Hétköznapi felmerülő matematikai tartalmú problémákkal kapcsolatos szöveges feladatok értelmezése, megoldása (például: bajnokság, időbeosztás, vásárlás, sütés-főzés)
- Szöveges feladatok olvasása, értelmezése, eljátszása, megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal önállóan
- Adatok gyűjtése, lényeges adatok kiemelése
- Kérdés értelmezése, keresendő adatok azonosítása
- Adatok különböző típusainak megkülönböztetése, például: felesleges, hiányos
- Adatok és azok kapcsolatainak megjelenítése valamilyen szimbolikus rajz, matematikai modell segítségével, például művelet, táblázat, szakaszos ábra, nyíldiagram, halmazábra, sorozat
- Ismeretlen adatok meghatározása a modellen belül
- Egy-, kétlépéses alpműveletekkel leírható szöveges feladatok megoldása
- Fordított szövegezésű feladatok értelmezése, megoldása
- Megoldás értelmezése az eredeti problémára, ellenőrzés
- Nyelvileg és matematikailag helyes válasz megfogalmazása

- Szöveges feladatok alkotása hétköznapi szituációkra, adott matematikai modellhez, számfeladathoz

Fogalmak

felesleges adat

Témakör: Szám és valóság kapcsolata

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összehasonlítja véges halmazokat az elemek száma szerint;
- ismeri két halmaz elemeinek kölcsönösen egyértelmű megfeleltetését (párosítását) az elemszámok szerinti összehasonlításra;
- helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 10 000-es számkörben;
- helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat;
- érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 10 000-es számkörben;
- használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
- helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket;
- megfelelő szókincset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Természetes szám darabszám, mérőszám és értékmérő tartalommal 10 000-es számkörben
- Számkörbővítések során valóságos tapasztalatszerzés a nagyobb számokról konkrét számlálással, egyénileg és csoportosan végzett tevékenységekkel (például: 415 kukoricaszem, 120 pálcika/gyerek, 4512 db papír zsebkendő 100-as csomagolású papír zsebkendő segítségével kirakva)
- Tapasztalatszerzés nagy számok mérőszámként való megjelenéséről a valóságban (például: 4512 cm, 4512 mm, 4512 g, 4512 másodperc)

- Mennyiségek (hosszúság, tömeg, terület, űrtartalom, idő, pénz) összehasonlítása mérőszámaik alapján, kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációk felismerése, megnevezése 10 000-es számkörben
- A természetes számok körében a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezések helyes használata
- Mennyiségekre vonatkozó feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmak helyes használata 10 000-es számkörben
- A mennyiségi viszonyokat kifejező szavak, nyelvtani szerkezetek helyes használata
- A mennyiségi viszonyokat kifejező szimbólumok helyes használata szóban és írásban

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Számlálás, becslés

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megszámol és leszámol; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 10 000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel;
- ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számlálások egyesével, kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel oda-vissza 10 000-es számkörben eszközökkel (például: hétköznapi tárgyak, abakusz, pénz) és eszközök nélkül
- Tapasztalatszerzés darabszámok, mennyiségek becslésével kapcsolatban 10 000-es számkörben
- Becslés szerepének, korlátainak tudatosítása
- Becslési módszerek ismerete, közelítő számítás, kerekítés, közelítés pontosítása, becslés finomítása, újrabecslés valóságos dolgokkal, mennyiségekkel gyakorlati helyzetekben (például vásárlás), számítások ellenőrzésekor
- Becslések értékelése

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Számok rendezése

Óraszám: 4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
- megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;
- megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 10000-es számkörben;
- megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, százaz, ezres szomszédjait, tízesekre, százazokra, ezresekre kerekített értékét.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számok nagyság szerinti összehasonlítása művelettel megadott alakokban is (például: $2000/2$, $500 \cdot 2$, $1250-250$): melyik nagyobb, mennyivel nagyobb, (körülbelül) hányszor akkora, hányada
- Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a $<$, $>$, $=$ jelekkel
- Számegyenes rajzolása a számok helyének jelölésével 10 000-es számkörben
- Számegyenes irányának, egységének megadása két szám kijelölésével
- Leolvasások a számegyenesről; számok, műveletes alakban megadott számok (például: $300-160$, $40 \cdot 20$) helyének megkeresése a számegyenesen 10 000-es számkörben
- Számok, mennyiségek nagyság szerinti sorba rendezése, helyük megtalálása a számegyenesen
- Számok helyének azonosítása különböző tartományú és léptékű számtáblákon, például: 300-tól 400-ig egyesével; 1200-tól 2850-ig tízesével
- Számok egyes, tízes, százaz, ezres szomszédainak ismerete 10 000-es számkörben
- Számok tízesekre, százazokra, ezresekre kerekítése 10 000-es számkörben

Fogalmak

százaz számszomszéd, ezres számszomszéd, kerekítés

Témakör: Számok tulajdonságai

Óraszám: 7 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
- számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
- ismeri a római számjelek közül az I, V, X, L, C, D, M jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számok kifejezése művelettel megadott alakokkal
- Párosság és páratlanság fogalmának értelmezése párosítással és két egyenlő részre osztással a 10 000-es számkörben
- Hármassával, négyesével, ötösével... és 3, 4, 5... egyenlő darabszámú csoportból kirakható számok megfigyelése és gyűjtése különféle eszközökkel végzett csoportosítások, építések, megfigyelések során
- Háromszögszámok, négyzetszámok gyűjtése különféle eszközökkel végzett alkotások során
- Számok jellemzése más számokhoz való viszonyukkal, például: adott számnál nagyobb, kisebb valamennyivel, adott számnak a többszöröse
- Számok formai tulajdonságainak megfigyelése: számjegyek száma, számjegyek egymáshoz való viszonya, számjegyeinek összege
- Számok tartalmi, formai jellemzése, egymáshoz való viszonyuk kifejezése kitalálós játékokban
- A római számjelek közül az I, V, X, L, C, D, M jelek, valamint az ezekből képezhető számok írása, olvasása a hétköznapi helyzetekben, például: óra, keltezés, kerületek jelölése

Fogalmak

három- és négyjegyű számok, római számok

Témakör: Számok helyi értékes alakja

Óraszám: 7 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összekapcsolja a tízes számrendszerben a számok épülését a különféle számrendszerekben végzett tevékenységeivel;
- érti a számok ezresek, századokból, tízesekből és egyesekből való épülését, ezresek, századok, tízesek és egyesek összegére való bontását;
- érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 10000-ig.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Csoportosítások, beváltások tízes számrendszerben különféle eszközökkel a 1000-es és 10 000-es számkörben, például előre csomagolt, illetve jól csomagolható tárgyakkal, pénzekkel, abakusszal
- Mérések különböző egységekkel és többszöröseikkel
- Leltárak készítése tízes számrendszerben az elvégzett tevékenységek alapján 1000-es és 10 000-es számkörben
- Számok ezresekre, százasokra, tízesekre és egyesekre bontott alakjainak előállítása, felismerése nem csak rendezett alakban eszközzel (például: pénz) és eszköz nélkül
- Számok írása, olvasása helyiérték-táblázat alapján
- A helyi értékek egymáshoz való viszonyának megértése
- Számok számjegyeinek helyi, alaki és valódi értéke tapasztalatok alapján
- Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmának ismerete
- Számok írása, olvasása számrendszeres, azaz helyi értékes alakjukban, 10 000-es számkörben
- Számok nagyság szerinti összehasonlítása hallás alapján és leírt jelük alapján 10 000-es számkörben

Fogalmak

helyi érték, alaki érték, valódi érték, százas, ezres, tízezres, helyiérték-táblázat, tízes számrendszer

Témakör: Mérőeszköz használata, mérési módszerek

Óraszám: 10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;
- helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzele van a mértékegységek nagyságáról;
- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg;
- ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- ismer hazai és külföldi pénzcímleteket 10 000-es számkörben;
- alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között;

- összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összeveti ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésekor kapott mérőszámait;
- megméri különböző sokszögek területét különböző egységekkel;
- területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással;
- alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között;
- ismer a terület és kerület mérésére irányuló tevékenységeket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Mennyiségek érzékszervi összehasonlítása
- Mennyiségek összemérése
- Mérési módszerek alkalmazása
- Mennyiségek becslése, kimérése, megmérése szabványmértékegységek közül a következőkkel: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg
- Hétköznapi tapasztalatok szerzése a szabványmértékegységek nagyságáról
- Szabványos mérőeszközök használata
- Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok közti tájékozódás; időbeli relációt tartalmazó szavak értő használata
- Időpontok leolvasása különféle órákról, időtartamok meghatározása
- Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok kapcsolatai; időbeli relációt tartalmazó szavak értelmezése
- Időpontok és időtartamok közötti összefüggés megértése
- Különböző hazai és külföldi pénzek címleteinek megismerése 10 000-es számkörben
- Összefüggések megtapasztalása a mennyiségek nagysága, az egység nagysága és a mérőszámok között
- Mértékváltás eszköz segítségével
- Nagyobb pénzek címleteinek felváltása, kisebb pénzek beváltása hazai és külföldi pénzegységekkel egyaránt
- Takarékoság fontosságának megértése elvégzett mérésekre alapozva (például: csöpögő csapból elpazarolt vízmennyiség; műanyag flakon térfoglalása a szelektív kukában eredeti méretben és összenyomva)
- Síkbeli alakzatok területének becslése, mérése alkalmi és szabványegységekkel különféle eszközök segítségével (például: fonal, négyzetrács, vonalzó)
- Síkbeli alakzatok területének becslése, mérése különféle alkalmi egységekkel való lefedéssel vagy darabolással (például: körlapokkal, mozaiklapokkal, négyzetlapokkal)
- A terület és kerület szavak értő használata

Fogalmak

kerület, km, ml, cl, g, dkg

Témakör: Alapműveletek értelmezése

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen értelmezi a 10000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
- hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;
- értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal;
- helyesen használja a műveletek jeleit;
- megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;
- szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Összeadás és kivonás értelmezései és kapcsolatuk 1000-es, 10 000-es számkörben
- Szorzás és osztás értelmezései és kapcsolatuk a 10 000-es számkörben
- Maradékos osztásra vezető tevékenységek végzése, feladatok megoldása
- Műveletről szöveges feladat, ábra készítése; műveletek eljátszása, lerajzolása, szöveggel értelmezése
- Szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveletek megértése
- A műveletekben szereplő számok megnevezésének ismerete, megértése: tényezők, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék
- Zárójel használata konkrét esetekben megfogalmazott problémák leírásához, megoldásához

Fogalmak

tag, tényező, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék, maradékos osztás, zárójel

Témakör: Alapműveletek tulajdonságai

Óraszám: 4 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
- alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Műveleti tulajdonságok megfigyelése tapasztalások során: tagok, tényezők felcserélhetősége, csoportosíthatósága; összeg, különbség szorzása, szorzat széttagolása
- Műveleti tulajdonságok alkalmazása számolási eljárásokban, szöveges feladatokban, ellenőrzésnél
- Hiányos művelet és műveletsorok megoldása az eredmény ismeretében a művelet megfordításával is 10 000-ig
- Műveletekben szereplő számok változtatása közben az eredmény változásának megfigyelése; a tapasztalatok alkalmazása számolásnál
- Műveletek közötti kapcsolatok megfigyelése; alkalmazása ellenőrzéshez és a számolási módok egyszerűsítésére

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Szóbeli számolási eljárások

Óraszám: 5 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
- érti a 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol a 10000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal, 1000-rel történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- teljes négyjegyűek összegét, különbségét százásokra kerekített értékekkel megbecsüli, teljes kétjegyűek két- és egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Számolási eljárások a műveletek értelmezései alapján 10000-es számkörben
- Számolási eljárások szám- és műveleti tulajdonságok felhasználásával 10000-es számkörben
- A 100-as számkörben tanult számolási eljárások gyakorlása és analógiák alapján történő kiterjesztése a 10000-es számkörre kerek tízesekkel és kerek százatokkal való számolás során
- A 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás és a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódás kapcsolatának megértése
- Műveletek eredményének észszerű becslése, a becslés során kapott eredmény értékelése, alkalmazása
- Teljes négyjegyűek összegének, különbségének százásokra kerekített értékekkel való becslése
- Teljes kétjegyűek két- és egyjegyűvel való szorzatának becslése
- Hétköznapi helyzetekben alkalmazható észszerű becslés megválasztása, a becslés pontosságának ellenőrzése

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Fejben számolás

Óraszám: 6 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
- emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
- érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
- fejben pontosan számol a 10000-es számkörben a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Fejben számolás egyes lépéseinek megértése, begyakorlása eszközökkel; az eszközök szükség szerinti használata feladatok során
- Teljes kétjegyűek összeadása, kivonása
- A kisegyszeregy, annak megfelelő bennfoglalások és egyenlő részekre osztások emlékezetből való ismerete
- Fejszámolás gyakorlása 100-as számkörben
- Fejszámolás a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során, például: szorzótáblák;
- Fejszámolás a 10000-es számkörben kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben,

Fogalmak

kerek százaz, kerek ezres

Témakör: Írásbeli összeadás és kivonás

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az írásbeli műveleti eljárások alapozása, megértése a számrendszeres gondolkodás továbbépítésével és különféle eszközökkel
- Az írásbeli összeadás algoritmusának fokozatos megismerése: továbbvitel az egyes, a tízes, a százaskénti értékekre
- Hiányos összeadások gyakorlása az írásbeli kivonás előkészítésére
- Az írásbeli kivonás algoritmusának megismerése pótlással, elvétellel a különbség változása alapján
- A kivonás pótlásos eljárásának begyakorlása
- Az írásbeli összeadás és kivonás eredményének becslése célszerűen kerekített értékekkel; az eredmény összevetése a becsléssel; szükség esetén ellenőrzés az ellentétes művelettel

Fogalmak

írásbeli művelet, hiányos összeadás, pótlás

Témakör: Írásbeli szorzás és osztás

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen végzi el az írásbeli szorzást egy- és kétjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval;
- elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
- megoldását értelmezi, ellenőrzi.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Több egyenlő tag írásbeli összeadása
- Az írásbeli szorzás algoritmusának begyakorlása egyjegyű szorzóval
- Írásbeli szorzás kerek tízesekkel
- Írásbeli szorzás teljes kétjegyűekkel két lépésben
- Írásbeli osztás szemléltetése pénzekkel, részekre osztással
- Írásbeli osztás egyjegyű osztóval, visszaszorzással, kivonással

- Többféle módon való becslés és ellenőrzés megismerése a szorzat, hányados nagyságrendjének meghatározásához, a számolás ellenőrzéséhez

Fogalmak

visszaszorzás

Témakör: Törtrészek

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén;
- a kirakást, a mérést és a rajzot mint modellt használja a törtrészek összehasonlítására.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az egész egyenlő részekre osztása, az egységtörtek értelmezése, megnevezése (például: 1 ketted) különféle mennyiségeken (hosszúság, tömeg, űrtartalom, terület) különféle tevékenységekkel (például: méréssel, papírhajtogatással, színezéssel)
- Az egységtörtek többszöröseinek előállítása, értelmezése, megnevezése (például: 2 harmad) különféle mennyiségeken különféle tevékenységekkel, többféle egységválasztással
- Egészek és törtrészek kirakása, megjelenítése más törtrészekkel
- Törtrészekkel ábrázolt törtek nagyság szerinti összehasonlítása, egyenlők keresése

Fogalmak

egész, törtrész, egységtört

Témakör: Negatív számok

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, idő) és hiányként (adósság) értelmezi;
- nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az „előtt” és „után” térbeli és időbeli értelmezése
- Tapasztalatszerzés irányított mennyiségekről a térben (például: emeletek, tengerszinthez viszonyított magassági szintek); az „alatta” és „felette” értelmezése a síkon és a térben
- Hőmérséklet mérése, hőmérő leolvasása (levegő, folyadék)
- Hőmérőmodell használata
- Tapasztalatszerzés a vagyon, készpénz és adósság kapcsolatairól kirakásokkal, rajzos feladatokkal és diagramon való ábrázolással
- A negatív szám megjelenítése különböző tevékenységek során
- Konkrét helyzetben a mennyiségek összehasonlítása, döntés a mennyiségek növekedéséről, csökkenéséről, megmaradásáról

Fogalmak

pozitív, negatív, adósság

Témakör: Alkotás térben és síkon

Óraszám: 6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;
- minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
- sormintát, síkmintát felismer, folytat;
- alkotásában követi az adott feltételeket;
- testeket épít élekből, lapokból; elkészíti a testek élvázát, hálóját; testeket épít képek, alaprajzok alapján; elkészíti egyszerű testek alaprajzát;
- síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével;
- alaklemez, vonalzót, körzőt használ alkotáskor;
- megtalálja az összes, több feltételnek megfelelő építményt, síkbeli kirakást;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
- megfogalmazza az alkotásai közti különbséget.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Építések térbeli építőelemekből, testekből, lapokból, testhálókából, élvázépítőkből szabadon, másolással, megadott feltétel szerint
- Különböző téglatestek alkotása adott feltételek szerint

- Építések és alkotások, alaprajzok, nézetek, hálók alapján egyszerűbb esetekben
- Egyszerű testek alaprajzának, nézeteinek, hálójának azonosítása és annak ellenőrzése megalkotással
- Síkbeli alkotások szabadon, másolással, megadott feltétel szerint: kirakások mozaiklapokkal, nyírás, tépés, hajtogatás, alakzatok határvonalainak elkészítése pálcákból, szívószálból vagy gumival kifeszítve, rajzolás (szabad kézzel, vonalzóval, alaklemezsel, körzővel)
- Alaklemez, vonalzó és körző helyes használatának gyakorlása játékos feladatok során
- Sokszögek előállítása nyírással, hajtogatással, pálcikákkal, gumikarika kifeszítésével, vonalzos rajzolással adott feltételek szerint
- Sorminták, terülminták kirakása, folytatása, tervezése síkban, térben, a szimmetriák megfigyelése
- Szimmetrikus alakzatok létrehozása térben és síkban (például: építéssel, kirakással, nyírással, hajtogatással, festéssel), és a szimmetria meglétének ellenőrzése választott módszerrel (például: tükör, hajtogatás)
- Adott feltételeknek megfelelő minél több alakzat, minta előállítása, az összes lehetséges alkotás keresése, az alakzatok megkülönböztetése, jellemző tulajdonságok kiemelése

Fogalmak

Nincs új fogalom.

Témakör: Alakzatok geometriai tulajdonságai

Óraszám: 6 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megkülönböztet, azonosít egyedi, konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
- személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
- két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
- megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat;
- megfigyeli az alakzatok közös tulajdonságát, megfelelő címkéket talál megadott és halmazokba rendezett alakzatokhoz;
- megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat;

- megnevezi a tevékenységei során előállított, válogatásai során előkerülő alakzatokon megfigyelt tulajdonságokat;
- megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján;
- megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket;
- megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat;
- megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait;
- megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat;
- tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, összehajtással megmutatja a téglalap szögeinek egyenlőségét;
- megmutatja a téglalap azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatja és megszámlálja a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit;
- megfigyeli a kocka mint speciális téglatest és a négyzet mint speciális téglalap tulajdonságait;
- megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet;
- megfigyelt tulajdonságaival jellemzi a létrehozott síkbeli és térbeli alkotást, mintázatot.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Válogatások előállított és gyűjtött testek között szabadon
- Halmazokba rendezett testek, síkbeli alakzatok közös tulajdonságainak megfigyelése, halmazok címkézése
- Testek, síkbeli alakzatok halmazokba rendezése közös tulajdonság alapján
- Halmazba nem tartozó alakzatok keresése
- Testek jellemző tulajdonságainak keresése, megfigyelése, megnevezése: sík vagy görbe felületek, „lyukas”, „tükrös”, „van-e bemélyedése”
- Sokszöglapokkal határolt egyszerű testek lapjainak, éleinek, csúcsainak megfigyelése
- Válogatások előállított és megadott síkidomok között szabadon
- Síkbeli alakzatok jellemző tulajdonságainak keresése, megfigyelése, megnevezése: egyenes vagy görbe határvonalak, szakaszok, „lyukasság”, „tükrösség”, „van-e bemélyedése”
- A létrehozott síkbeli és térbeli alkotások, mintázatok jellemzése megfigyelt tulajdonságaikkal
- Egyszerű szögletes testek lapjainak, éleinek, csúcsainak megszámlálása
- Környezetükből gyűjtött testek közül a téglatestek kiválogatása
- Téglatest tulajdonságainak megfigyelése tevékenységek során: lapok alakja, egy csúcsból induló élék száma, élék hossza, az élék, lapok egymáshoz való viszonya, test tükröszimmetriája

- Téglatest egybevágó lapjainak felismerése
- Kocka kiemelése a téglatestek közül élek, lapok alapján
- Előállított vagy megadott sokszögek jellemzése felismert tulajdonságokkal
- Sokszögek oldalainak és csúcsainak megszámlálása, oldalak összemérése hajtogatással, szögek összemérése egymásra illesztéssel
- Derékszög előállítása elfordulással, hajtogatással
- Derékszögnél kisebb, nagyobb szögek előállítása elforduló mozgással; hozzámérés a hajtogatott derékszöghöz
- Téglalap tulajdonságainak megfigyelése: szögek, oldalak, szimmetria
- Téglalap szögei egyenlőségének megmutatása egymásra hajtással
- Téglalap egyenlő hosszúságú oldalainak keresése hajtogatással
- Négyzet kiemelése a téglalapok közül oldalai és szimmetriái alapján
- Testek, síkbeli alakzatok jellemzése megfigyelt tulajdonságok alapján

Fogalmak

lap, él, téglatest, kocka, szög, derékszög

Témakör: Transzformációk

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról;
- szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
- megépíti, kirakja, megrajzolja hálón, jelölés nélküli lapon sablonnal, másolópapír segítségével alakzat tükörképét, eltolt képét;
- ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével;
- követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;
- térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Szimmetriák, tükörképek megfigyelése a természetes és az épített környezetben térben és síkban
- Tárgyak, építmények, képek tükörképének megfigyelése térben, síkban tükör segítségével

- Tükörkép megépítése térben; tükrös és nem tükrös formák létrehozása, a kapott alakzat ellenőrzése tükör segítségével
- Síkbeli alakzatok tükrötengelyeinek keresése tükörrel, hajtogatással
- Tükörkép alkotása különböző eszközökkel síkban; tükrös és nem tükrös alakzatok létrehozása; ellenőrzés tükörrel, másolópapírral
- Építmények eltolása, az eltolt kép összehasonlítása a tükörképpel
- Formák eltolása a síkban; az eltolt alakzat összehasonlítása a tükrözéssel keletkező alakzattal; ellenőrzés másolópapírral
- Testek és síkbeli alakzatok megkülönböztetése, azonosítása alak és méret szerint: a hasonlóság és az egybevágóság fogalmának előkészítése
- Térben, síkban az eredetihez hasonló testek, síkidomok alkotása nagyított vagy kicsinyített elemekkel, hálón való rajzolással
- Játékok, tevékenységek során alakzatok elforgatott, eltolt, tükrös képeinek felismerése a síkban és a térben

Fogalmak

eltolt kép, mozgatás, elforgatott kép

Témakör: Tájékozódás térben és síkon

Óraszám: 2 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
- tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat;
- térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Irányokat, távolságokat jelölő szavak használata térben és síkban
- Irány és állás megfigyelése, követése síkbeli alakzatok és mozgatások során
- Térségi tájékozódást segítő játékok, tevékenységek
- Útvonalak bejárása oda-vissza, térbeli viszonyokat kifejező szavak segítségével
- Útvonal bejárásának irányítása térbeli viszonyokat kifejező szavak segítségével
- Térbeli és síkbeli elhelyezkedést kifejező szavak használata tevékenységekben és játékos szituációkban
- Tájékozódás lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalálás adott helyre; adott utca és házszám alapján ház megtalálása

- Egyszerű térképek készítése
- Tájékozódás négyzethálón, térképen

Fogalmak

négyzetháló, térkép

Témakör: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése

Óraszám: 11 óra

A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében;
- megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat;
- érti a problémákban szereplő adatok viszonyát;
- megfogalmazza a felismert összefüggéseket;
- összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
- megadott szabály szerint sorozatot alkot; megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozatot, táblázatot állít elő modellként;
- tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat;
- felsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;
- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat;
- tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát;
- felismer kapcsolatot elempárok, elemhármak tagjai között;
- szabályjátékok során létrehoz a felismert kapcsolat alapján további elempárokat, elemhármakat;
- a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Személyek, tárgyak, dolgok, számok, testek, síklapok között megjelenő kapcsolatok megfigyelése, felfedezése, megnevezése
- Számpárok, számhármak közötti kapcsolatok felfedezése, jellemzése
- Változó helyzetek megfigyelése, a változás jelölése nyíllal

- Tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatok folytatása
- Az évszakok, hónapok, napok elsorolása egymás után tetszőleges kezdőpontból
- Ismert műveletekkel alkotott sorozat szabályának felismerése
- Megkezdett sorozat folytatása a felismert szabály szerint mindkét irányba
- Sorozat szabályának megfogalmazása, egyszerűbb esetben jelekkel is (például: nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal)
- Gépjátékok különféle elemekkel (például: tárgyak, számok, alakzatok)
- Gépjátékhoz szabály alkotása; az egyszerű gép szabályának megfordításával nyert gép szabályának felismerése
- Szabályjátékokban az elempárok, elemhármak megjelenítése táblázatban
- Szabályjátékok során a felismert kapcsolat alapján további elempárok, elemhármak létrehozása
- Táblázatokban, gépjátékokban a felismert összefüggések megfogalmazása, egyszerűbb esetekben jelekkel is (például: nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal)
- Sorozatok, szabályjátékok alkotása
- Megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozat, táblázat, esetleg nyíldiagram alkotása modellként

Foglalmak

táblázat, nyitott mondat

Témakör: Adatok megfigyelése

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adatokat gyűjt a környezetében;
- adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
- gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
- adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;
- jellemzi az összességeket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Minőségi és mennyiségi tulajdonsággal kapcsolatos adatok megfigyelése, gyűjtése, rögzítése tanítói segítséggel
- Adatgyűjtés vásárlással kapcsolatban (például: árak megfigyelése boltokban, nyugtán)
- Mért adatok lejegyzése

- Közös tevékenységek során szerzett adatok alapján egyszerű diagram készítése térben és síkban
- Egyszerű diagramról adatok, összefüggések leolvasása
- Az összes adat együttes jellemzőinek megfigyelése, például egyenlő adatok, legkisebb, legnagyobb kiválasztása

Fogalmak

adat, diagram

Témakör: Valószínűségi gondolkodás

Óraszám: 2 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik;
- tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;
- megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát;
- tapasztalatai alapján tippet fogalmaz meg arról, hogy két esemény közül melyik esemény valószínűbb olyan, véletlentől függő szituációk során, melyekben a két esemény valószínűsége között jól belátható a különbség;
- tetszőleges vagy megadott módszerrel összeszámolja az egyes kimenetek előfordulásait olyan egyszerű játékokban, kísérletekben, amelyekben a véletlen szerepet játszik;
- a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összeveti a megfigyelt előfordulásokkal.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Résztvétel valószínűségi játékokban; intuitív esélylatolgatás, tippek megfogalmazása
- Események megfigyelése valószínűségi kísérletekben
- Valószínűségi játékok során stratégiák alakítása, kipróbálása, értékelése
- „Biztos”, „lehetséges, de nem biztos”, „lehetetlen” események megkülönböztetése
- Véletlen események gyakoriságának összeszámolása, ábrázolása különféle módszerekkel: strigulázással, diagrammal, táblázatba rögzítéssel
- Véletlen események előfordulásainak vizsgálata, a kimenetek számának összehasonlítása az előzetes tippekkel, magyarázatok keresése
- A „biztos” és „lehetetlen” cáfolata ellenpélda mutatóásával

Fogalmak

Nincs új fogalom.

4. A továbbhaladás feltételei az 4. évfolyam végén

A továbbhaladás feltételei az 4. évfolyam végén	A tanuló 10000-es számkörben: • tudja halmazok számosságát megállapítani, összehasonlítani; • tudja kiválogatott elemek közös tulajdonságát megnevezni; • legyen képes összefüggések felismerésére; • tudja eldönteni állítások igazságtartamát, egyszerű igaz, hamis állításokat fogalmazni; • tudja megkeresni egyszerű nyitott mondatok igazsághalmazát; • ismerje és segítségével alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát; • tudjon folytatni egyszerű számsorozatokot a felismert szabály alapján; • tudjon tájékozódni a tízes számrendszerben 10000-es számkörön belül; • helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint; • tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni; • ismerje a számok egyes, tízes, százaz, ezres szomszédjait, tízesekre, százazokra, ezresekre kerekített értékét; • tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást; • tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel; • ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén; • legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval); • tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával. • ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat; • ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat; • ismerje a kocka és a téglatest tulajdonságait (lapok, csúcsok, élek száma);

	• ismerje és segítséggel használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során; • Kis segítséggel tudjon megoldani a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc) szám és szöveges feladatokat; • tudja kiszámítani a téglalap és a négyzet területét. • tudja használni a biztos, lehetséges és lehetetlen fogalmakat; • tudja egyszerű valószínűségi kísérletek lehetséges eseteit megkeresni; • tudjon grafiknról, táblázatból néhány adatot leolvasni; • legyen képes a halmazok számosságának megállapítására, összehasonlítására; • tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján; – használja, értelmezze pontosan a relációs jeleket ($<$, $>$, $=$); – legyen biztos számfogalma a tízes számrendszerben 10000-es számkörön belül; • helyesen írja, olvassa a számokat készségszinten; • tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást a 10000-es számkörben. • tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal szóban; • legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű és kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval); • tudja ellenőrizni a számítások helyességét;

5. Eszközök

tankönyv, munkafüzet, négyzetrácsos kifestő, sima kifestő, digitális tábla, tablet, számok tízezerig számtábla, törtkorong-, törtrúd készlet, hőmérő modell, számegetes, helyiérték táblázat, kézi tükör, egyenes vonalzó, derékszögű vonalzó, körző, síkidom kártyák, mértani testek, méterrúd, tanulói óra, mérleg súlykészlettel, űrmérték sorozat, köbdeciméter készlet

Környezetismeret tantárgy

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam környezetismeret tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Környezetismeret 3-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység óraszama összesen
I. Megfigyelés, mérés	4 óra	1 óra	5 óra
II. Az élettelen környezet kölcsönhatásai	3 óra		3 óra
III. Tájékozódás az időben	8 óra		8 óra
IV. Tájékozódás térben	8 óra		8 óra
V. Életközösségek lakóhelyünk környezetében	9 óra		9 óra
VI. Testünk, egészségünk	2 óra	1 óra	3 óra
Összesen	34 óra	2 óra	36 óra

3. Tematikai egységek, témakörök, óraszám, fejlesztési célok, fejlesztési feladatok, tanulási eredmények, ismeretek, fogalmak

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	I. Megfigyelés, mérés	Órakeret 4+1 óra
Előzetes tudás	Mérőeszközök-, mértékegységek ismerete, külső-és belső tulajdonságok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és mérhető tulajdonságokat; felismeri, megnevezi és megfigyeli az életfeltételeket, életjelenségeket; adott szempontok alapján algoritmus szerint élettelen anyagokon és élőlényeken megfigyeléseket végez; adott szempontok alapján élettelen anyagokat és élőlényeket összehasonlít, csoportosít; időjárási megfigyeléseket tesz, méréseket végez; megfigyeléseinek, összehasonlításainak és csoportosításainak tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti, megfogalmazza; figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat; növényt ültet és gondoz, megfigyeli a fejlődését, tapasztalatait rajzos formában rögzíti; méréshez megválasztja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységeket; algoritmus szerint, előzetes viszonyítás, majd becslés után méréseket végez, becsült és mért eredményeit összehasonlítja; az adott alkalmi vagy szabvány mérőeszközt megfelelően használja; a méréseket és azok tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazza.	
1. Mérhető és mérhetetlen tulajdonságok		2 óra
Ismeretek, tanulási eredmények	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Elemek elrendezése, rendszerezése adott szempont(ok) szerint.	Az élettelen anyagok, tárgyak érzékelhető tulajdonságainak megfigyelése algoritmus alapján (szín, alak, nagyság,	Matematika: halmazok, csoportosítás, összehasonlítás

	felületi minőség, összenyomhatóság, tömeg, hőmérséklet, íz, szag, hang), a tapasztalatok rögzítése. Az élettelen anyagok azonos és különböző tulajdonságainak megfigyelése, csoportosításuk különböző szempontok szerint: érezhető tulajdonságaik, anyaguk, halmazállapotuk, felhasználásuk. Élőlények és élettelen dolgok összehasonlítása, azonosságuk és különbségeik megfigyelése, különös tekintettel az életjelenségekre, életfeltételekre. A tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése	

2. Az élőlények		1+1 óra
Az élőlények külső- belső tulajdonságainak megállapítása, csoportosítása. A közvetlen környezetben található élettelen anyagok és élőlények hosszúság jellegű tulajdonságainak (hosszúság, magasság, szélesség) mérése. Űrtartalom mérése a közvetlen környezetben található élettelen anyagokon és élőlényeken. A közvetlen környezetben található élettelen anyagok és élőlények tömegének mérése.	A növényi részek összehasonlítása, csoportosítása érzékelhető tulajdonságaik alapján. A haszonnövények fogyasztható részeinek megnevezése. Az állatok (emlősök – madarak – halak – rovarok – kételtűek – hüllők) testrészeinek felismerése, megfigyelése a megfelelő algoritmus alapján. A testrészek szerepének megfigyelése az állat mozgásában, táplálkozásában, életmódjában.	Irodalom: ismeretterjesztő szövegek Matematika: részekre bontás, csoportosítás
3. A környezet tényezői		1 óra
A víz megjelenésének, tulajdonságainak megfigyelése a különböző halmazállapotokban. Példák keresése a víz halmazállapot-változásaira a	A közvetlen környezet élettelen anyagai, környezeti tényezői (levegő, víz, talaj), élőlényei. Az élettelen anyagok	Vizuális kultúra: színismeret Technika és tervezés: anyagismeret

természetben. Az egyes halmazállapotok jellemzőinek megfigyelése Űrtartalom mérése a közvetlen környezetben található élettelen anyagokon és élőlényeken. A közvetlen környezetben található élettelen anyagok és élőlények tömegének mérése. A víz térfogatának, hőmérsékletének mérése, az ezekhez szükséges eszközök, mértékegységek (deciliter, liter, Celsius-fok) megismerése. A levegő hőmérsékletének mérése a különböző évszakokban, a csapadék hőmérsékletének mérése. Időjárási napló készítése a különböző hónapokban, a mért adatok lejegyzése, rajz készítése.	jellemző érzékelhető tulajdonságai (szín, alak, nagyság, felületi minőség, összenyomhatóság, tömeg, hőmérséklet, íz, szag, hang). Az élettelen környezeti tényezők jellemző érzékelhető tulajdonságai (szín, alak, nagyság, felületi minőség, összenyomhatóság, tömeg, hőmérséklet, íz, szag, hang)	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	élő, élettelen, növény, állat, ember, érzékszerv, érzékeléstípus, érzékelhető tulajdonság, halmazállapot, mérés, mérőeszköz, mérőszám, mértékegység, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	II. Az élettelen környezet kölsönhatásai	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése. Átváltások szomszédos mértékegységek között. Mérőeszközök használata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	– tanítói segítséggel egyszerű kísérleteket végez; – a vizsgálatok tapasztalatait megfogalmazza, rajzban, írásban rögzíti; – a kísérletek tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazza; – feladatvégzés során társaival együttműködik.	
1. Mágnesesség		1 óra
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Tájékozódás iránytűvel: a Föld mágneses tere, a mágneses vonzás, taszítás.	Vizsgálatok a mágnességgel kapcsolatban (vonzás, taszítás, a kölcsönösség felismerése). Az iránytű működésének értelmezése. Annak megértése, miért jelentett az iránytű feltalálása hatalmas segítséget a hajósoknak.	Irodalom: kölcsönhatásokkal, felfedezésekkel kapcsolatos mítoszok, mondák, történetek Matematika: a tájékozódást segítő viszonyok megismerése
2. A víz halmazállapotai és körforgása		1 óra
Körfolyamat: a víz körforgalma a természetben.	A vízkörforgalom egyes lépésein keresztül a már ismert fizikai változások (párolgás, lecsapódás)	Matematika: mérések, megfigyelések Magyar nyelv, irodalom: szóhasználat, szavak-, kifejezések értelmezése

	bemutatása, az ellentétes irányú folyamatok felismerése. A víztakarékosság, az édesvíz-készlet védelme fontosságának felismerése.	
3. A különleges víz		1 óra
Keverékek és oldatok. Megfordítható (fagyás- olvadás, oldódás- kristályosítás) és nem megfordítható folyamatok (égés). Sós víz, édesvíz. Az édesvízkészlet mennyisége a Földön a sós vízhez képest.	Példák gyűjtése környezetünkől keverékekre és oldatokra. A sós víz fagyásának vizsgálatán keresztül annak meglátása, miért fagy be nehezebben a tenger, mint az édesvíz.	Hittan: a szenteltvíz fontossága, jelentősége az egyház életében. Matematika: megfigyelés, összehasonlítás. Irodalom: fogalmak, definíciók értelmezése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	szilárd – folyékony – légnemű halmazállapot; halmazállapot-változás; olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás, mozgás, ütközés, égés	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	III. Tájékozódás időben	8 óra
Előzetes tudás	idő, napszakok, évszakok, égitestek	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	életkorának megfelelően eligazodik az időbeli relációkban, ismeri és használja az életkorának megfelelő időbeli relációs szókinccset;naptárt használ, időintervallumokat számol, adott eseményeket időrend szerint sorba rendezni; napirendet tervez a napszakok változásaihoz kapcsolva.	
1. Mérd meg az időt!		2 óra
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az idő mérése, az idő kifejezése a mindennapi kommunikációban.	Az idő fogalmának megértése, az időegységek alkalmazásának fejlesztése, az időfogalom mélyítése. Időmérő eszköz, napóra készítése, megfigyelése. Időmérő eszközök régen és ma. A helyes időbeosztás megismerése. Időmérő eszközök csoportosítása (pontosság, használhatóság, esztétikum szerint).	Matematika: idő mértékegységei, átváltások Irodalom: hasonlatok, metaforák, szólásmondások
2. Az égitestek		2 óra
A Föld mozgásai. Föld, Nap, Hold, holdfázisok képének megismerése.	A Föld, a Nap és a Hold kapcsolatának felismertetése. Kapcsolat keresése a naptár elemei és a Föld	Technika és tervezés: modellkészítés. Vizuális kultúra: az égitestek képi ábrázolása.

	mozgásai között. A Föld mozgásáról (forgás, Nap körüli keringés) elképzelés kialakítása modell alapján. Annak felismerése, hogy a Földön nem mindenütt egyszerre van nappal, illetve éjszaka. Az időzónák megsejtése. Kapcsolat keresése a naptár elemei és a Föld mozgásai között. Az egyes holdfázisok rajzolása, elhelyezése a naptárban, a ciklikus ritmus felismerése. Annak megsejtése, hogy a különböző időszámítási módszerek miatt eltérések adódhatnak.	Matematika: folyamat mozzanatainak időbeli elrendezése.
3. Az emberi élet szakaszai		2 óra
Emberi életszakaszok ismerete. Születés és halál. A gyermek születésével és fejlődésével kapcsolatos családi történetek megismerése.	Az idő múlása jeleinek felismerése, szóbeli leírása az emberi egyedfejlődés egyes szakaszaiban. A születéssel, gyermekvárással, az	Hittan: Jézus születése és halála körüli események. Matematika: folyamat mozzanatainak időbeli elrendezése. Irodalom: elődeink, őseink felkutatása, könyvtárhasználat.

Családfakészítés.	elmúlással, az emberi életszakaszokkal kapcsolatos gyermeki elképzelések megbeszélése.	Technika és tervezés: internetes kutatómunka.
4. Kalendárium		2 óra
Jeles napok, ünnepek kapcsolata a természet változásaival. Népszokások történetének megismerése. Zöld jeles napok ismerete.	A természeti ritmusok és ünnepeink, jeles napjaink közötti kapcsolatok felismertetése. Kalendárium készítése, jeles napok és természeti történések, népdalok, népköltések és versek, szépirodalmi részletek megjelenítésével.	Irodalom: népszokások, hagyományok felelevenítése, ezek időpontjai. Matematika: rendszerezés, időrendi sorrenbe állítás. Hittan: fő ünnepeink (húsvét, pünkösd, karácsony) köréhez tartozó történetek a Bibliából
Kulcsfogalmak/ fogalmak	évszak, életkor, életszakasz, körforgás, Föld forgása, Föld keringése, naptár, hónap, nap, napszak, szaporodás, fejlődés	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	IV. Tájékozódás térben	8 óra
Előzetes tudás	Fő világtájak, tájékozódás vázlatrajz alapján, saját település neve, környezet.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	– ismeri és használja az életkorának megfelelő relációs szókinccset; – iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat;	

	– irányokat ad meg viszonyítással; – megkülönböztet néhány térképfajtát: domborzati, közigazgatási, turista-, autós; – felismeri és használja az alapvető térképeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok.	
1. Lakókörnyezeted		2 óra
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
A települések infrastruktúra rendszere: nagyváros, város, falu, tanya. Külváros, kertváros, belváros. Lakóhelyünk, lakókörnyezetünk néhány főbb természeti és kulturális nevezetessége. A lakóhely történetének néhány fontosabb eseménye és természeti környezete.	A helyi azonosságtudat megalapozása, alakítása. A lakókörnyezettel kapcsolatos pozitív attitűd megalapozása. A lakóhelyek csoportosítása szerkezet, földrajzi elhelyezkedés alapján, konkrét példák besorolása.	Irodalom: helytörténeti történetek, nevezetességek
2. Világtájak, térképek		2 óra
Térképhasználat, tájékozódás iránytű segítségével.	A térbeli tájékozódás fejlesztése. A térképhasználat előkészítése. A fő világtájak megnevezése, elhelyezése a térképen. Az égtájak azonosítása	Vizuális kultúra: nemzeti szimbólumaink, illetve az egyes tájegységekhez köthető jelképek. Ének-zene: Magyarországhoz, illetve az egyes nagy tájegységekhez vagy a lakóhelyhez köthető népdalok, zeneművek.

	a közvetlen környezetben.	
3. Csodás fővárosunk, Budapest		2 óra
A magyar nagyvárosok főbb természeti és kulturális nevezetességei. Külváros, kertváros, belváros. Vonzáskörzet.	Hazánkkal kapcsolatos pozitív attitűd megalapozása. Egy tájegységgel kapcsolatban kutatómunka elvégzése: képek, történetek keresése. Néhány jellegzetes magyar nevezetesség megismerése képeken, multimédián keresztül.	Matematika: Tájékozódás a síokban. Távolságok, nagyságrendek becslése, megnevezése, mérése Irodalom: Magyarország értékeinek, illetve a lakóhelyhez köthető értékek megjelenítése a szépirodalomban.
4. Földön, vízen, levegőben		2 óra
Hogyan tervezhetünk meg egy utazást? Közlekedési eszközök. Tömegközlekedés. A vízi, szárazföldi és légi közlekedési eszközök.	A közlekedéssel kapcsolatos tudás bővítése, a térbeli tájékozódás fejlesztése. Utazás tervezése a lakóhely és valamely nevezetes helység között, térkép segítségével: látnivalók felsorolása, a távolság és időtartam becslése. Menetrendek, térképek, Internet, útikönyv használatának gyakorlása. A tömegközlekedési	Technika és tervezés: közlekedés, utazás, közlekedési eszközök.

	rendszer jelentőségének, környezeti hatásainak elemzése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	fő- és mellékvilágítáj, alaprajz, térképvázlat, térkép, domborzati térkép, közigazgatási térkép, autóstérkép, turistatérkép, felszínforma	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	V. Életközösségek lakóhelyünk környezetében	9 óra
Előzetes tudás	erdő-, mező-rét, víz-vízpart fogalmak ismerete, életfeltételek, tápanyagok, táplálék, évszakok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	– ismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek (erdő, mező-rét, víz-vízpart) főbb jellemzőit; – felelősségtudattal rendelkezik a szűkebb, illetve tágabb környezete iránt; – tevékenységeinek tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti.	
1. Napérlelte gyümölcsseink, zöldségeink		1 óra
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Zöldségek, gyümölcsök. A növény részei (gyökér, szár, levél, virág, termés). A mag. Ehető növényi részek. Életszakaszok, csírázás, fejlődés, növekedés, öregedés.	Naptár készítése az idényszöldségekről és idénygyümölcsökről. Növény fejlődésének megfigyelése. A megfigyelt élőhelyen talált növények csoportosítása aszerint,	Technika és tervezés: vágás, tépés, ragasztás, hajtogatás Vizuális kultúra: zöldség-gyümölcscsendéletek megjelenítése Ének-zene: növényekkel kapcsolatos dalok Irodalom: élőlényekkel kapcsolatos versek, mondókák, mesék

A virág részeinek megnevezése.	mely életszakaszban voltak.	
Lebomlás, komposztálás, rothadás.	Példák keresése magra, termésre. A növényi életszakaszok: a csírázás, a fejlődés, a növekedés feltételeinek felismerése. Lebomlás vizsgálata. A komposztálás szerepének felismerése. Szerves hulladékok csoportosítása a komposztálhatóság szerint.	
2. Haszonnövények: gyümölcsök, gyógy- és fűszernövények		1 óra
Haszonnövények: alma, meggy, szőlő. Gyógy- és fűszernövények: galagonya, szeder, menta.	Gyógy- és fűszernövények és hatásuk gyógyteakészítés. A felépítés és működés kapcsolatában az élőlények csoportosítása, a haszonnövények fogyasztható részeinek megnevezése.	Technika és tervezés: gyógyteák készítése, kóstolása, gyógynövények préselése, szárítása. Vizuális kultúra: gyógynövényekből készült kép készítése. Irodalom: versek, ismeretterjesztő szövegek. Ének-zene: növényekkel kapcsolatos dalok.

	A természetben rejlő értékek felismertetése.	
3. Hogyan lesz a búzából kenyér?		2 óra
Kenyérsütés: búza, liszt és kenyér példáján a nyersanyag, termék, késztermék fogalma, a rostálás, a szítálás, az őrlés, a kelesztés és a dagasztás folyamata, az üzletekben kapható kenyerek és az adalékok szerepe, kenyérsütés házilag, kapcsolódás az új kenyér ünnepéhez, a kenyérrel kapcsolatos hagyományok.	Haszonnövények felhasználása a búza növényen keresztül. Az üzletekben kapható kenyerek és kenyérsütés házi módszerének ismerete. Példák gyűjtése kenyérfajtákra, összehasonlításuk különböző szempontok szerint. A kenyérsütés példáján a természet tiszteletének felismerése a hagyományos életmód egyszerű cselekvéseiben.	Hittan: kalács- és kenyérszentelés ünnepe Technika és tervezés: kenyértészta elkészítése (alapanyagok, dagasztás, kelesztés, sütés) Irodalom: kenyérrel kapcsolatos hasonlatok, szólás-mondások, mesék, mondák, műalkotások
4. Háziállatok, haszonállatok		2 óra
Leggyakoribb háziállatok, haszonállatok hazai vadon élő állatok felismerése. Haszonállatok: mézelő méh, szürkemarha, mangalica, racka, juh-bárány.	Az állatok testfelépítése és életmódjának összefüggései, csoportosításuk élőhely szerint. Az ember és az állatok kapcsolatának felismertetése.	Irodalom: állatokkal kapcsolatos mesék, szólások-mondások Technika és tervezés: origami állatok Vizuális kultúra: árnyrajzok, baromfiudvar rajzolása Ének-zene: állatokkal kapcsolatos dalok, zeneművek

	Példaállatok csoportosítása a tanult csoportok szerint (háziállat, haszonállat, vadon élő állat, illetve ízeltlábúak, halak, madarak, emlősök).	Hittan: bárány- húsvét
5. Vadon élő állatok/ Élet az erdőben		1 óra
Vadon élő állatok felismerése, életmódjuk ismerete. Hazai vadon élő állatok: kárász, csuka, nemes kócsag, fehér gólya.	Az állatok testfelépítése és életmódjának összefüggései, csoportosításuk élőhely szerint. Az ember és az állatok kapcsolatának felismertetése. Példaállatok csoportosítása a tanult csoportok szerint (háziállat, haszonállat, vadon élő állat, illetve ízeltlábúak, halak, madarak, emlősök). Példák keresése arra, hogyan védhetjük meg a vadon élő állatokat, ill. hogyan tarthatunk haszonállatokat.	Matematika: csoportosítás, összehasonlítás, rendszerezés Irodalom: állatokkal kapcsolatos mesék, szövegek-mondások Technika és tervezés: hajtogatás Vizuális kultúra: állatok rajzolása, festése, mozaikképek
6. Élet a mezőn		1 óra
Hazai vadon élő állatok, növények (rókalepke,	A környezet- és természetvédelem	Matematika: csoportosítás, összehasonlítás, rendszerezés

májusi cserebogár, kárász, csuka, seregély, feketerigó, mezei pocok, őz, róka, tartós szegfű).	szerepének felismertetése. Az ember-természet kapcsolat, mint rendszer értelmezése konkrét példán keresztül.	Irodalom: állatokkal kapcsolatos mesék, szólások-mondások Technika és tervezés: hajtogatás Vizuális kultúra: állatok rajzolása, festése, mozaikképek
7. Élet a vízben, vízparton		1 óra
A lakóhely hagyományai (pl.: Lázár-tó) A gazdálkodó ember természeti és épített környezetének kölcsönhatása az ártéri fokgazdálkodás példáján. A folyószabályozás hatása és a vizek védelme.	Példák keresése arra, hogyan látták el az ártéri gazdálkodásból élők táplálékigényüket (növények, tenyésztett állatok, halászat, vadászat), hogyan készítették és tartósították ételeiket, milyen használati tárgyakat és milyen nyersanyagokból készítettek, hogyan ügyeltek arra, hogy a megújuló természet hosszú távon is biztosítsa igényeiket.	Magyar nyelv: többjelentésű szavak Ének-zene: népdalok Vizuális kultúra: népművészet, képek a vízről Hittan: a természet tisztelete, a hagyományok jelentősége Technika és tervezés: élelmiszer tartósítás
Kulcsfogalmak/ fogalmak	természetes és mesterséges életközösség, erdő, mező-rét, víz-vízpart, élőhely, életmód, környezeti igény, alkalmazkodás, testfelépítés, tápláléklánc, táplálékhalózat	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	VI. Testünk, egészségünk	2+1 óra
Előzetes tudás	Testrészek, egészséges táplálkozás elemei	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	– ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait; – tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal, azokat igyekszik betartani; – felismeri az egészséges, gondozott környezet jellemzőit. Megfogalmazza, milyen hatással van a környezet az egészségre.	
1. Éljen egészségesen!		1 óra
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az egészséges életmód ismerete: egészséges táplálkozás, aktív és passzív pihenés, megfelelő öltözködés, személyes higiéné, rendszeres testmozgás, lelki egészség.	Az egészség védelmét szolgáló emberi szokások megismerése. Az egészségünket károsító és védő szokások csoportosítása. Példák gyűjtése az aktív és passzív pihenésre. Az egészséges életmód szerepének felismerése.	Testnevelés: a rendszeres testmozgás szerepe, stresszoldás. Irodalom: hasonlatok, szólásmondások, közmondások, (az egészséggel és betegséggel kapcsolatban). Hittan: imádságok
2. Betegség, gyógyulás		1 óra
A betegség (nátha, influenza, bárányhimlő) tünetei.	A betegségtünetek felismerésének gyakorlása esettanulmányokon keresztül.	Testnevelés: a rendszeres testmozgás szerepe, stresszoldás.

A testhőmérséklet, láz mérése. A betegség okai: fertőzés, örökletes betegség, életmód.	A fertőzés megelőzési módjainak gyakorlása.	Irodalom: hasonlatok, szólásmondások, közmondások, (az egészséggel és betegséggel kapcsolatban). Hittan: imádságok a betegekért
3. Kórházi gyógykezelések		+1 óra
A gyógyítás. A körzeti orvos és a kórház feladatai. A gyógyszertár. A védőoltások szerepe. Baleset: megelőzés, segélykérés, a mentők értesítése. A mentők munkája.	A gyógyítók munkájának elismerése, tisztelete. Az egyes egészségügyi intézmények használatának megismerése. A megelőzés szerepének felismerése. A mentők munkájának értékelése, tisztelete. Teendők, segítségkérés módjainak megismerése baleset esetén.	Testnevelés: a rendszeres testmozgás szerepe, stresszoldás Irodalom: hasonlatok, szólásmondások, közmondások, (az egészséggel és betegséggel kapcsolatban)
Kulcsfogalmak/ fogalmak	szerv, érzékszerv, testrész, szervezet, túlsúly, alultápláltság, egészség, betegség, egészségvédelem, egészségvédő szokások	

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltétel

Megfigyelés, mérés:

- azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét növény választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében;
- megnevezi az időjárás fő elemeit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét állat választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a megismert rész szerepe az állat életében;
- felismeri az élettelen anyagokon és az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat.

Az élettelen környezet kölcsönhatásai:

- a kísérletezés elemi lépéseit annak algoritmusa szerint megvalósítja;
- a tanító által felvetett akadállyal kapcsolatosan hipotézist fogalmaz meg, a vizsgálatok eredményét összeveti hipotézisével;
- az adott kísérlethez választott eszközöket megfelelően használja;
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például olvadás, forrás, fagyás, párolgás, lecsapódás, égés, ütközés);
- megfigyeli a mozgások sokféleségét, csoportosítja a mozgásformákat: hely- és helyzetváltoztató mozgás;
- egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot-változásokat: fagyás, olvadás, forrás, párolgás, lecsapódás;
- tanítói segítséggel égéssel kapcsolatos egyszerű kísérleteket végez. Csoportosítja a megvizsgált éghető és éghetetlen anyagokat;
- megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében.

Tájékozódás időben:

felismeri a napszakok, évszakok változásai, valamint a Föld mozgásai közötti összefüggéseket; megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát, relációit;

figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például víz körforgása, emberi élet szakaszai, növények csírázása, növekedése);

az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, tapasztalatait rögzíti, és az adatokból következtetéseket von le;

megismeri és modellezi a víz természetben megtett útját, felismeri a folyamat ciklikus jellegét; megnevezi az ember életszakaszait; megfigyeli a növények csírázásának és növekedésének feltételeit, ezekre vonatkozóan egyszerű kísérleteket végez; analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt.

Tájékozódás térben:

a tanterméről, otthona valamely helyiségéről egyszerű alaprajzot készít és leolvas; az iskola környezetéről egyszerű térképvázlatot készít; tájékozódik az iskola környékéről és településéről készített térképvázlattal és térképpel. Az iskola környezetéről egyszerű térképvázlatot készít; felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket, ismeri jellemzőiket. Ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja; felismeri lakóhelyének jellegzetes felszínformáit; domborzati térképen felismeri a felszínformák és vizek jelölését.

Életközösségek lakóhelyünk környezetében:

- felismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek és az ott élő élőlények közötti különbségeket (pl. természetes – mesterséges életközösség, erdő – mező, rét – víz, vízpart – park, díszkert – zöldséges, gyümölcsöskert esetében);
 - megnevezi a megismert életközösségekre jellemző élőlényeket, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket;
 - algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja a saját lakókörnyezetében fellelhető növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt tulajdonságok alapján csoportokba rendezi azokat;
 - konkrét példán keresztül megfigyeli és felismeri az élőhely, életmód és testfelépítés kapcsolatát;
 - megfigyeléseit mérésekkel (például időjárási elemek, testméret), modellezéssel, egyszerű kísérletek végzésével (például láb- és csőrtípusok) egészíti ki;
 - felismeri, hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérőek;
 - felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat;
 - példákkal mutatja be az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását.
- Felismeri a természetvédelem jelentőségét;

Testünk, egészségünk:

- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét;
- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban;
- belátja az érzékszervek védelmének fontosságát, és ismeri ezek eszközeit, módjait;
- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.

5. Eszközök

Tankönyv, munkafüzet, füzet, lexikonok, könyvek, térkép, Földrajzi atlasz, internet használat, földgömb, tanulmányi séta, iránytű.

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam környezetismeret tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Környezetismeret 3-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység óraszám összesen
I. Megfigyelés, mérés	8 óra		8 óra
II. Az élettelen környezet kölcsonhatásai	5 óra		5 óra
III. Hazánk, Magyarország	6 óra	1 óra	7 óra
IV. Életközösségek lakóhelyünk környezetében	11 óra	1 óra	12 óra
V. Testünk, egészségünk	4 óra		4 óra
Összesen	34 óra	2 óra	36 óra

3. Tematikai egységek, témakörök, óraszám, fejlesztési célok, fejlesztési feladatok, tanulási eredmények, ismeretek, fogalmak

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	I. Megfigyelés, mérés	8 óra
Előzetes tudás	Mérőeszközök-, mértékegységek ismerete, külső-és belső tulajdonságok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és mérhető tulajdonságokat; felismeri, megnevezi és megfigyeli az életfeltételeket, életjelenségeket; adott szempontok alapján algoritmus szerint élettelen anyagokon és élőlényeken megfigyeléseket végez; adott szempontok alapján élettelen anyagokat és élőlényeket összehasonlít, csoportosít; időjárási megfigyeléseket tesz, méréseket végez; megfigyeléseinek, összehasonlításainak és csoportosításainak tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti, megfogalmazza; figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat; növényt ültet és gondoz, megfigyeli a fejlődését, tapasztalatait rajzos formában rögzíti; méréshez megválasztja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységeket; algoritmus szerint, előzetes viszonyítás, majd becslés után méréseket végez, becsült és mért eredményeit összehasonlítja; az adott alkalmi vagy szabvány mérőeszközt megfelelően használja; a méréseket és azok tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazza.	
1. Mérhető és mérhetetlen tulajdonságok		3 óra
Ismeretek, tanulási eredmények	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok

Elemek elrendezése, rendszerezése adott szempont(ok) szerint.	Az élettelen anyagok, tárgyak érzékelhető tulajdonságainak megfigyelése algoritmus alapján (szín, alak, nagyság, felületi minőség, összenyomhatóság, tömeg, hőmérséklet, íz, szag, hang), a tapasztalatok rögzítése. Az élettelen anyagok azonos és különböző tulajdonságainak megfigyelése, csoportosításuk különböző szempontok szerint: érzékelhető tulajdonságaik, anyaguk, halmazállapotuk, felhasználásuk. Élőlények és élettelen dolgok összehasonlítása, azonosságuk és különbségeik megfigyelése, különös tekintettel az életjelenségekre, életfeltételekre. A tapasztalatok	Matematika: halmazok, csoportosítás, összehasonlítás

	megfogalmazása, rögzítése	
2.Az élőlények		3 óra
Az élőlények külső- belső tulajdonságainak megállapítása, csoportosítása. A közvetlen környezetben található élettelen anyagok és élőlények hosszúság jellegű tulajdonságainak (hosszúság, magasság, szélesség) mérése. Úrtartalom mérése a közvetlen környezetben található élettelen anyagokon és élőlényeken. A közvetlen környezetben található élettelen anyagok és élőlények tömegének mérése.	A növényi részek összehasonlítása, csoportosítása érezhető tulajdonságaik alapján. A haszonnövények fogyasztható részeinek megnevezése. Az állatok (emlősök – madarak – halak – rovarok – kételtűek – hüllők) testrészeinek felismerése, megfigyelése a megfelelő algoritmus alapján. A testrészek szerepének megfigyelése az állat mozgásában, táplálkozásában, életmódjában.	Irodalom: ismeretterjesztő szövegek Matematika: részekre bontás, csoportosítás
3. A környezet tényezői		2 óra
A víz megjelenésének, tulajdonságainak megfigyelése a	A közvetlen környezet élettelen anyagai, környezeti tényezői	Vizuális kultúra: színismeret Technika és tervezés: anyagismeret

különböző halmazállapotokban. Példák keresése a víz halmazállapot- változásaira a természetben. Az egyes halmazállapotok jellemzőinek megfigyelése Úrtartalom mérése a közvetlen környezetben található élettelen anyagokon és élőlényeken. A közvetlen környezetben található élettelen anyagok és élőlények tömegének mérése. A víz térfogatának, hőmérsékletének mérése, az ezekhez szükséges eszközök, mértékegységek (deciliter, liter, Celsius- fok) megismerése. A levegő hőmérsékletének mérése a különböző évszakokban, a csapadék hőmérsékletének mérése. Időjárási napló készítése a különböző hónapokban, a mért	(levegő, víz, talaj), élőlényei. Az élettelen anyagok jellemző érzékelhető tulajdonságai (szín, alak, nagyság, felületi minőség, összenyomhatóság, tömeg, hőmérséklet, íz, szag, hang). Az élettelen környezeti tényezők jellemző érzékelhető tulajdonságai (szín, alak, nagyság, felületi minőség, összenyomhatóság, tömeg, hőmérséklet, íz, szag, hang)	

adatok lejegyzése, rajz készítése.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	élő, élettelen, növény, állat, ember, érzékszerv, érzékeléstípus, érzékelhető tulajdonság, halmazállapot, mérés, mérőeszköz, mérőszám, mértékegység, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	II. Az élettelen környezet kölcsönhatásai	5 óra
Előzetes tudás	A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése. Átváltások szomszédos mértékegységek között. Mérőeszközök használata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	– tanítói segítséggel egyszerű kísérleteket végez; – a vizsgálatok tapasztalatait megfogalmazza, rajzban, írásban rögzíti; – a kísérletek tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazza; – feladatvégzés során társaival együttműködik.	
1. Csillagközi utazás		1 óra
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
A távcső mint a távoli objektumok megfigyelésének eszköze. A távcső működése, használati lehetőségei a mindennapi életben.	A tudomány és technika fejlődésének felismertetése példák alapján, a találmányok jelentőségének meglátása a távcső példáján.	Irodalom: felfedezésekkel kapcsolatos mítoszok, mondák, történetek Matematika: a tájékozódást segítő viszonyok megismerése

Tájékozódás csillagképek alapján.	A távcső működésének, szerkezetének vizsgálata. A távcső felfedezésének története konkrét példák alapján. Annak megértése konkrét példák alapján, miért jelentett a távcső felfedezése hatalmas mérőkövet a tudomány fejlődésében. Képek keresése, közös bemutató készítése: az égitestek szépségének meglátása. Rajz készítése szabadon választott csillagképről, a csillagkép nevével kapcsolatos gyűjtőmunka végzése.	
2. Földi jelenségek		1 óra
Miért színes a szivárvány? Van-e hang a Holdon? Példák hang- és fényjelenségekre. Példák természetes és mesterséges fényforrásra, fénytörésre.	Hang- és fényjelenségek tanulmányozása. A tudomány, technika, kultúra szempontjából az egyes jelenségek gyakorlati alkalmazásának megismerése. Konkrét jelenségek (rezgő húrok, megütött vizes pohár, rezgő	Matematika: mérések, megfigyelések Irodalom: szóhasználat, szavak-, kifejezések értelmezése

	vonalzó stb.) vizsgálatán keresztül annak megtapasztalása, hogy a hangot a levegő rezgésén keresztül érzékeljük. Fénytörés és -szóródás vizsgálatán keresztül annak felismerése, hogy a fehér fény különböző színek keveréke.	
3. A mozgás		1 óra
A mozgásfajták megkülönböztetése (egyenletes és gyorsuló mozgás, ütközés).	A mozgásjelenségek tanulmányozása során az állandóság és változás és kapcsolatuk felismertetése. Mozgásjelenségek vizsgálata játékos kísérleteken keresztül: kérdések megfogalmazása a mozgások jellemzőivel kapcsolatban. A jelenségek megfigyelése az állandóság és a változás szempontjából, a változások megfigyelése, adott szempontú besorolása (a	Testnevelés

	mozgás gyorsasága, iránya).	
4. Az állatok mozgása		1 óra
Halak, madarak, emlősök mozgásának leírása: testfelépítés, alkalmazkodás a környezethez. Miért vágat sebesen a paripa? A ló leírása: testfelépítés, életmód, alkalmazkodás a környezethez. A ló mozgása: ügetés, poroszkálás, vágta.	A felépítés és működés kapcsolatának beláttatása a ló testfelépítésének és mozgásának példáján. A kapcsolat felismerése az állatok testfelépítése és mozgása között. Példák gyűjtése mozgással kapcsolatos rekordokra. A kapcsolat felismerése a ló testfelépítése és életmódja, illetve természetes környezete között. Annak magyarázata, miért elterjedt haszonállat a ló: példák keresése a ló és az ember kapcsolatára. A ló mozgásának megfigyelése és a különböző mozgásformáinak összehasonlítása.	Testnevelés
5. Az ember mozgása		1 óra

Kiből lesz jó rövidtávfutó? És jó hosszútávfutó? Hogyan fejleszthetjük mozgásunkat? A csontok, izmok, ízületek szerepe: hajlékonyság, erő, rugalmasság, gyorsaság, ügyesség. Az edzés és a bemelegítés. A testalkatnak, testi adottságoknak megfelelő mozgásformák. A tánc mint mozgás. A mozgás mint aktív pihenési forma. A mozgásszegény életmód veszélyei.	Az ember megismerése és egészsége szempontjából a mozgás szerepének felismertetése az egészségmegőrzésben, a mozgás-szervrendszer működésének alapvető megértetése. A rendszeres testmozgás jelentőségének felismerése. Esettanulmányok, példák feldolgozása arról, hogy a rendszeres testmozgás hogyan fejleszti az akaraterőt, állóképességet, ügyességet. A bemelegítés fontosságának, az edzőmunka során a fokozatosság elvének belátása. Lehetőségek keresése a lakóhelyen a rendszeres testmozgás gyakorlására. Példák keresése arra, hogy melyik sportág melyik testrész izomzatát fejleszti.	Testnevelés

Kulcsfogalmak/ fogalmak	szilárd – folyékony – légnemű halmazállapot; halmazállapot- váltás; olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás, mozgás, ütközés, égés

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	III. Hazánk, Magyarország	6+1 óra
Előzetes tudás	Fő- és mellékvilágtájak, térképismeret	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	– ismeri és használja az életkorának megfelelő térbeli relációs szókinccset; – megnevezi és iránytű segítségével megállapítja a fő- és mellékvilágtájakat, irányokat ad meg viszonyítással; – felismeri és használja az alapvető térképjeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok; – megkülönböztet néhány térképajtát: domborzati, közigazgatási, turista-, autós.	
1. Alföld		1+1óra
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Magyarország nagy tájegységei. Lakóhelyünk, lakókörnyezetünk és hazánk néhány főbb természeti és kulturális nevezetessége. A lakóhely történetének néhány fontosabb	A nagy tájegységek felismerése Magyarország térképén. Irányok, távolságok leolvasása. A lakóhely elhelyezése az infrastruktúra rendszerében. Konkrét példák besorolása.	Matematika: Tájékozódás a síkban. Távolságok, nagyságrendek becslése, megnevezése, mérése. Irodalom: Magyarország értékeinek, illetve a lakóhelyhez köthető értékek megjelenítése a szépirodalomban. Vizuális kultúra: nemzeti szimbólumaink, illetve az egyes tájegységekhez köthető jelképek.

eseménye és természeti környezete. Magyarország nemzeti parkjainak felsorolása. A lakóhely közelében levő nemzeti parkról szerzett ismeretek elsajátítása.	Az Alfölddel kapcsolatban kutatómunka elvégzése: képek, történetek keresése. Térképmásolás. Saját település megtalálása Magyarország térképén. Néhány jellegzetes magyar nevezetesség megismerése képeken, multimédián keresztül. Közös bemutató készítése a lakóhely kulturális és természeti értékeiről. A természeti és mesterséges fogalompár alkalmazása a lakóhely értékeinek leírásában. A lakóhely közelében levő nemzeti park megismerése kutatómunkán keresztül.	Ének-zene: Magyarországhoz, illetve az egyes nagy tájegységekhez vagy a lakóhelyhez köthető népdalok, zeneművek.
2. Kisalföld		1 óra
Magyarország nagy tájegységei. Hazánk néhány főbb természeti és kulturális nevezetessége.	A nagy tájegységek felismerése Magyarország térképén. Irányok, távolságok leolvasása.	Matematika: Tájékozódás a síkban. Távolságok, nagyságrendek becslése, megnevezése, mérése.

Magyarország nemzeti parkjainak felsorolása.	Az Kisalfölddel kapcsolatban kutatómunka elvégzése: képek, történetek keresése. Térképmásolás.	Irodalom: Magyarország értékeinek, illetve a lakóhelyhez köthető értékek megjelenítése a szépirodalomban. Vizuális kultúra: nemzeti szimbólumaink, illetve az egyes tájegységekhez köthető jelképek. Ének-zene: Magyarországhoz, illetve az egyes nagy tájegységekhez vagy a lakóhelyhez köthető népdalok, zeneművek.
3. Nyugat- magyarországi- peremvidék		1 óra
Magyarország nagy tájegységei. Hazánk néhány főbb természeti és kulturális nevezetessége. Magyarország nemzeti parkjainak felsorolása.	A nagy tájegységek felismerése Magyarország térképén. Írányok, távolságok leolvasása. A Nyugat-magyarországi-peremvidékkel kapcsolatban kutatómunka elvégzése: képek, történetek keresése. Térképmásolás.	Matematika: Tájékozódás a síkban. Távolságok, nagyságrendek becslése, megnevezése, mérése. Irodalom: Magyarország értékeinek, illetve a lakóhelyhez köthető értékek megjelenítése a szépirodalomban. Vizuális kultúra: nemzeti szimbólumaink, illetve az egyes tájegységekhez köthető jelképek. Ének-zene: Magyarországhoz, illetve az egyes nagy tájegységekhez vagy a lakóhelyhez köthető népdalok, zeneművek.
4. Dunántúli- domb- és hegyvidék		1 óra
Magyarország nagy tájegységei.	A nagy tájegységek felismerése Magyarország térképén.	Matematika: Tájékozódás a síkban.

Hazánk néhány főbb természeti és kulturális nevezetessége. Magyarország nemzeti parkjainak felsorolása.	Irányok, távolságok leolvasása. A Dunántúli- domb- és hegyvidékkel kapcsolatban kutatómunka elvégzése: képek, történetek keresése. Térképmásolás.	Távolságok, nagyságrendek becslése, megnevezése, mérése. Irodalom: Magyarország értékeinek, illetve a lakóhelyhez köthető értékek megjelenítése a szépirodalomban. Vizuális kultúra: nemzeti szimbólumaink, illetve az egyes tájegységekhez köthető jelképek. Ének-zene: Magyarországhoz, illetve az egyes nagy tájegységekhez vagy a lakóhelyhez köthető népdalok, zeneművek.
5. Dunántúli- középhegység		1 óra
Magyarország nagy tájegységei. Hazánk néhány főbb természeti és kulturális nevezetessége. Magyarország nemzeti parkjainak felsorolása.	A nagy tájegységek felismerése Magyarország térképén. Irányok, távolságok leolvasása. A Dunántúli- középhegységgel kapcsolatban kutatómunka elvégzése: képek, történetek keresése. Térképmásolás.	Matematika: Tájékozódás a síkban. Távolságok, nagyságrendek becslése, megnevezése, mérése. Irodalom: Magyarország értékeinek, illetve a lakóhelyhez köthető értékek megjelenítése a szépirodalomban. Vizuális kultúra: nemzeti szimbólumaink, illetve az egyes tájegységekhez köthető jelképek. Ének-zene: Magyarországhoz, illetve az egyes nagy tájegységekhez vagy a lakóhelyhez köthető népdalok, zeneművek.
6. Északi- középhegység		1 óra

Magyarország nagy tájegységei. Magyarország nemzeti parkjainak felsorolása.	A nagy tájegységek felismerése Magyarország térképén. Irányok, távolságok leolvasása. Az Északi-középhegységgel kapcsolatban kutatómunka elvégzése: képek, történetek keresése. Térképmásolás. Néhány jellegzetes magyar nevezetesség megismerése képeken, multimédián keresztül. A természeti és mesterséges fogalompár alkalmazása a lakóhely értékeinek leírásában. Az Északi-középhegység közelében levő nemzeti park megismerése kutatómunkán keresztül.	Matematika: Tájékozódás a síkban. Távolságok, nagyságrendek becslése, megnevezése, mérése. Irodalom: Magyarország értékeinek, illetve a lakóhelyhez köthető értékek megjelenítése a szépirodalomban. Vizuális kultúra: nemzeti szimbólumaink, illetve az egyes tájegységekhez köthető jelképek. Ének-zene: Magyarországhoz, illetve az egyes nagy tájegységekhez vagy a lakóhelyhez köthető népdalok, zeneművek.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	térkép, domborzati térkép, közigazgatási térkép, felszínforma, megye, megyeszékhely, település, főváros	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	IV. Életközösségek lakóhelyünk környezetében	11+1óra
Előzetes tudás	erdő-, mező-rét, víz-vízpart fogalmak ismerete, életfeltételek, tápanyagok, táplálék, évszakok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	– ismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek (erdő, mező-rét, víz-vízpart) főbb jellemzőit; – felelősségtudattal rendelkezik a szűkebb, illetve tágabb környezete iránt; – tevékenységeinek tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti.	
1. Napérlelte gyümölcsöink, zöldségeink		2 óra
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Zöldségek, gyümölcsök. A növény részei (gyökér, szár, levél, virág, termés). A mag. Ehető növényi részek. Életszakaszok, csírázás, fejlődés, növekedés, öregedés. A virág részeinek megnevezése. Lebomlás, komposztálás, rothadás.	Naptár készítése az idényzöldségekről és idénygyümölcsökről. Növény fejlődésének megfigyelése. A megfigyelt élőhelyen talált növények csoportosítása aszerint, mely életszakaszban voltak. Példák keresése magra, termésre. A növényi életszakaszok: a csírázás, a fejlődés, a	Technika és tervezés: vágás, tépés, ragasztás, hajtogatás Vizuális kultúra: zöldség- gyümölcscsendéletek megjelenítése Ének-zene: növényekkel kapcsolatos dalok Irodalom: élőlényekkel kapcsolatos versek, mondókák, mesék

	növekedés feltételeinek felismerése. Lebomlás vizsgálata. A komposztálás szerepének felismerése. Szerves hulladékok csoportosítása a komposztálhatóság szerint.	
2. Haszonnövények: gyümölcsök, gyógy- és fűszernövények		1+1 óra
Haszonnövények: alma, meggy, szőlő. Gyógy- és fűszernövények: galagonya, szeder, menta.	Gyógy- és fűszernövények és hatásuk gyógyteakészítés. A felépítés és működés kapcsolatában az élőlények csoportosítása, a haszonnövények fogyasztható részeinek megnevezése. A természetben rejlő értékek felismertetése.	Technika és tervezés: gyógyteák készítése, kóstolása, gyógynövények préselése, szárítása. Vizuális kultúra: gyógynövényekből készült kép készítése. Irodalom: versek, ismeretterjesztő szövegek Ének-zene: növényekkel kapcsolatos dalok.
3. Háziállatok, haszonállatok		2 óra
Leggyakoribb háziállatok, haszonállatok hazai vadon élő állatok felismerése.	Az állatok testfelépítése és életmódjának összefüggései, csoportosításuk élőhely szerint.	Irodalom: állatokkal kapcsolatos mesék, szólások-mondások. Technika és tervezés: origami állatok

Haszonállatok: mézelő méh, szürkemarha, mangalica, racka, bárány-juh.	Az ember és az állatok kapcsolatának felismertetése. Példaállatok csoportosítása a tanult csoportok szerint (háziállat, haszonállat, vadon élő állat, illetve ízeltlábúak, halak, madarak, emlősök).	Vizuális kultúra: árnyrajzok, baromfiudvar rajzolása Ének-zene: állatokkal kapcsolatos dalok, zeneművek Hittan: bárány-húsvét
5.Vadon élő állatok/ Élet az erdőben		2 óra
Vadon élő állatok felismerése, életmódjuk ismerete. Hazai vadon élő állatok: kárász, csuka, nemes kócsag, fehér gólya.	Az állatok testfelépítése és életmódjának összefüggései, csoportosításuk élőhely szerint. Az ember és az állatok kapcsolatának felismertetése. Példaállatok csoportosítása a tanult csoportok szerint (háziállat, haszonállat, vadon élő állat, illetve ízeltlábúak, halak, madarak, emlősök). Példák keresése arra, hogyan védhetjük meg a vadon élő állatokat, ill. hogyan tarthatunk haszonállatokat.	Matematika: csoportosítás, összehasonlítás, rendszerezés Irodalom: állatokkal kapcsolatos mesék, szólások-mondások Technika és tervezés: hajtogatás Vizuális kultúra: állatok rajzolása, festése, mozaikképek

6. Élet a mezőn		2 óra
Hazai vadon élő állatok, növények (rókalepke, májusi cserebogár, kárász, csuka, seregély, feketerigó, mezei pocok, őz, róka, tartós szegfű). Szaporodás: pete, tojás, elevenszülő.	A környezet- és természetvédelem szerepének felismertetése. Az ember-természet kapcsolat mint rendszer értelmezése konkrét példán keresztül.	Matematika: csoportosítás, összehasonlítás, rendszerezés Irodalom: állatokkal kapcsolatos mesék, szólások-mondások Technika és tervezés: hajtogatás Vizuális kultúra: állatok rajzolása, festése, mozaikképek
7. Élet a vízben, vízparton		2 óra
A lakóhely hagyományai (pl.: Lázár-tó) A gazdálkodó ember természeti és épített környezetének kölcsönhatása az ártéri fők gazdálkodás példáján. A folyószabályozás hatása és a vizek védelme.	Példák keresése arra, hogyan látták el az ártéri gazdálkodásból élők táplálékigényüket (növények, tenyésztett állatok, halászat, vadászat), hogyan készítették és tartósították ételeiket, milyen használati tárgyakat és milyen nyersanyagokból készítettek, hogyan ügyeltek arra, hogy a megújuló természet hosszú távon is biztosítsa igényeiket.	Magyar nyelv: többjelentésű szavak Ének-zene: népdalok Vizuális kultúra: népművészet, képek a vízről. Hittan: a természet tisztelete, a hagyományok jelentősége Technika és tervezés: élelmiszer tartósítás

Kulcsfogalmak/ fogalmak	természetes és mesterséges életközösség, erdő, mező-rét, víz-vízpart, élőhely, életmód, környezeti igény, alkalmazkodás, testfelépítés, tápláléklánc, táplálékhálózat

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	V. Testünk, egészségünk	4 óra
Előzetes tudás	Testrészek, egészséges táplálkozás elemei	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	– ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait; – tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal, azokat igyekszik betartani; – felismeri az egészséges, gondozott környezet jellemzőit. Megfogalmazza, milyen hatással van a környezet az egészségre.	
1. Éljen egészségesen!		2 óra
Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az egészséges életmód ismerete: egészséges táplálkozás, aktív és passzív pihenés, megfelelő öltözködés, személyes higiéné, rendszeres testmozgás, lelki egészség.	Az egészség védelmét szolgáló emberi szokások megismerése. Az egészségünket károsító és védő szokások csoportosítása. Példák gyűjtése az aktív és passzív pihenésre. Az egészséges életmód szerepének felismerése.	Testnevelés: a rendszeres testmozgás szerepe, stresszoldás. Irodalom: hasonlatok, szólásmondások, közmondások, (az egészséggel és betegséggel kapcsolatban). Hittan: imádságok

2. Betegség, gyógyulás		1 óra
A betegség (nátha, influenza, bárányhimlő) tünetei. A testhőmérséklet, láz mérése. A betegség okai: fertőzés, örökletes betegség, életmód.	A betegségtünetek felismerésének gyakorlása esettanulmányokon keresztül. A fertőzés megelőzési módjainak gyakorlása.	Testnevelés: a rendszeres testmozgás szerepe, stresszoldás. Irodalom: hasonlatok, szólásmondások, közmondások, (az egészséggel és betegséggel kapcsolatban). Hittan: imádságok a betegekért
3. Kórházi gyógykezelések		1 óra
A gyógyítás. A körzeti orvos és a kórház feladatai. A gyógyszerár. A védőoltások szerepe. Baleset: megelőzés, segélykérés, a mentők értesítése. A mentők munkája.	A gyógyítók munkájának elismerése, tisztelete. Az egyes egészségügyi intézmények használatának megismerése. A megelőzés szerepének felismerése. A mentők munkájának értékelése, tisztelete. Teendők, segítségkérés módjainak megismerése baleset esetén.	Testnevelés: a rendszeres testmozgás szerepe, stresszoldás. Irodalom: hasonlatok, szólásmondások, közmondások, (az egészséggel és betegséggel kapcsolatban)
Kulcsfogalmak/ fogalmak	szerv, érzékszerv, testrész, szervezet, túlsúly, alultápláltság, egészség, betegség, egészségvédelem, egészségvédő szokások	

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

Megfigyelés, mérés:

- azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit;

felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét növény választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében;

megnevezi az időjárás fő elemeit;

felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét állat választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a megismert rész szerepe az állat életében

felismeri az élettelen anyagokon és az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat.

Az élettelen környezet kölcsönhatásai:

- a kísérletezés elemi lépéseit annak algoritmus szerint megvalósítja;
- a tanító által felvetett problémával kapcsolatosan hipotézist fogalmaz meg, a vizsgálatok eredményét összeveti hipotézisével;
- az adott kísérlethez választott eszközöket megfelelően használja;
- figyelemmel kíséri rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például olvadás, forrás, fagyás, párolgás, lecsapódás, égés, ütközés);
- megfigyeli a mozgások sokféleségét, csoportosítja a mozgásformákat: hely- és helyzetváltoztató mozgás;
- egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot-változásokat: fagyás, olvadás, forrás, párolgás, lecsapódás;
- tanítói segítséggel égéssel kapcsolatos egyszerű kísérleteket végez. Csoportosítja a megvizsgált éghető és éghetetlen anyagokat;
- megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében.

Hazánk, Magyarország:

- iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágítójakat;
- irányokat ad meg viszonyítással;

- térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit (síkság, hegy, hegység, domb, dombság), vizeit (patak, folyó, tó), ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja;
- térkép segítségével megmutatja hazánk nagytájakait, felismeri azok jellemző felszínformáit;
- térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyéit, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is.

Életközösségek lakóhelyünk környezetében:

- felismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek és az ott élő élőlények közötti különbségeket (pl. természetes – mesterséges életközösség, erdő – mező, rét – víz, vízpart – park, díszkert – zöldséges, gyümölcsöskert esetében);
- megnevezi a megismert életközösségekre jellemző élőlényeket, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja a saját lakókörnyezetében fellelhető növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt tulajdonságok alapján csoportokba rendezi azokat;
- konkrét példán keresztül megfigyeli és felismeri az élőhely, életmód és testfelépítés kapcsolatát;
- megfigyeléseit mérésekkel (például időjárási elemek, testméret), modellezéssel, egyszerű kísérletek végzésével (például láb- és csőrtípusok) egészíti ki;
- felismeri, hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérőek;
- felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat;
- példákkal mutatja be az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását.
- felismeri a természetvédelem jelentőségét.

Testünk, egészségünk:

- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét;
- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban;
- belátja az érzékszervek védelmének fontosságát, és ismeri ezek eszközeit, módjait;

- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére.

Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben.

A hosszúság és idő mérése, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése

Képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására.

A fenntartható életmód jelentőségének magyarázata konkrét példán keresztül, a hagyományok szerepének értelmezése a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében.

Az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatása, az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontsor szerint.

Egy természetes életközösség bemutatása.

Egy konkrét gyártási folyamat kapcsán a technológiai folyamat értelmezése, az ezzel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartás ismerete.

Magyarország elhelyezése a földrajzi térben, néhány fő kulturális és természeti értékének ismerete.

Informatikai és kommunikációs eszközök irányított használata az információkeresésben és a problémák megoldásában.

5. Eszközök

Tankönyv, munkafüzet, füzet, lexikonok, könyvek, térkép, Földrajzi atlasz, internet használat, földgömb, tanulmányi séta, iránytű.

Etika tantárgy

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam etika tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Etika 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység óraszám összesen
Éntudat – Önismeret	5 óra		5 óra
Család – Helyem a családban	6 óra		6 óra
Helyem az osztály közösségében	6 óra		6 óra
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	5 óra		5 óra
A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében	6 óra		6 óra
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	6 óra		6 óra
Szabadon választott		2 óra	2 óra
Összesen	34 óra	2 óra	36 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR	Éntudat- Önismeret
ÓRASZÁM	5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK	- meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a kitűzött célok teljesíthetők; - felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: - célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket;
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Önismeret • Saját jellemzők • Külső és belső tulajdonságok azonosítása, – Érzelmek megismerése • Saját alapérzelmek felismerése, szóbeli megfogalmazása • Gondolatok és érzelmek kifejezése a helyzethez illően • Kellemes és kellemetlen érzelmeket kiváltó helyzetek felismerése – Fejlődés • A változások felismerése • Saját erősségek és fejlesztésre váró területek, a két oldal egyensúlyának megtalálása
FOGALMAK	én, érzelem, öröm, bánat, félelem, harag, otthon, védettség, bizalom, fejlődés, változás, cél, szokás

TÉMAKÖR	Család – Helyem a családban
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	- felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket - azonosítja a családi szerep- és felelősségvállalást - átéli a különböző családi események fontosságát - megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni; - felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására; A témakör tanulása eredményeként a tanuló: - felismeri a különböző élethelyzetek (pl. új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait; - megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában; - képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit;

	- felismeri az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Egészséges életmód • A testi és lelki állapotok néhány fő jellemzőinek azonosítása, az érzelmek hatása a fiziológiai állapotokra • Az egészséges életmód alapelemei, • A biztonság feltételeinek megérzése a mindennapokban • Kellemetlen, bántó, feszült helyzetek azonosítása • Helyzetek azonosítása, melyekben segítség nyújtására vagy kérésére van szükség A tanács, segítség ajánlásának és kérésének módjainak gyakorlása – Családi és tágabb kapcsolatok • Családtagok, családi viszonyok jellemzése • A családtagok közös tevékenységeinek megismerése • Szokások a családban, és azok szerepének felismerése • Ünnepek a családban, a családi ünnepekhez kapcsolódó szokások átélése • A család tágabb kapcsolatrendszerének azonosítása: barátok, szomszédok, távoli rokonok, ismerősök – Érzelmek kifejezése a családban, • A pozitív, megtartó emberi kapcsolatokban megjelenő esetleges negatív érzelmek felismerése • Módszerek megismerése a negatív érzelmek kezelésére • A családon belüli lehetséges konfliktusok megérzése • A szeretet kifejezésének és elfogadásának módjainak gyakorlása
FOGALMAK	biztonság, egészség, családtag, rokon, barát, ismerős, hétköznapi, hétvége, ünnep, szeretet, tisztelet

TÉMAKÖR	Helyem az osztály közösségében
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	– felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában; – megkülönbözteti a tiszteletteljes és sértő közlési módokat hagyományos környezetben, véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki; – felismeri az együttműködést segítő, vagy akadályozó tevékenységeket, és saját szerepét az együttműködésben; A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait; – mások helyzetébe tudja képzelni magát,

	– különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, – megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, – rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Kommunikáció • A társas érintkezés és a beszélgetés alapvető szabályainak ismerete • Alapvető testbeszéd-jelzések azonosítása • A verbális és-nonverbális kommunikációs elemek azonosítása, az együttérzés kifejezése • Egyenrangú és kölcsönös kommunikáció, kommunikáció – Kortárs kapcsolatok • Kapcsolatok kialakítása, ápolása kortársakkal • A kapcsolatok kialakulását segítő és gátló viselkedési formák megkülönböztetése • A kortárs kapcsolatok minőségének meghatározása, a ba • A barátság kezdeményezése és ápolása – Konfliktusok • Az elfogadás és az elutasítás jelzéseinek azonosítása • Vita, veszekedés, harag okainak feltárása, a kibékülés, megbeszélés módjai, a megbocsátás elfogadása • Az egyenlőtlen és bántó helyzetek felismerése, és a rájuk való megfelelő reakció tanulása
FOGALMAK	figyelem, testbeszéd, tisztelet, sértés, vita, harag, kibékülés, elfogadás, megbocsátás, lelkiismeret

TÉMAKÖR	A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban
ÓRASZÁM	5 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	– ismeri az állami, nemzeti és vallási ünnepeket, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, – felismeri a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre; – ismer néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – érdeklődést mutat Magyarország történelmi emlékei iránt, felismer közülük néhányat;

	– különböző konkrét helyzetekben azonosítja, és társaival megvitatja a szabályok jelentőségét, megérti a szabályszegés lehetséges következményeit; – az igazságosság és igazságtalanság fogalmát valós helyzetekhez kapcsolja, véleményt alakít ki ezekről; – felismeri a közösségek működésének feltételeit, –és erkölcsi érzékenységgel viszonyul ezekhez.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– A lakóhely jellemzői • Saját kedvelt helyszínek a lakókörnyezetben, a lakóhelyhez kötődés megfogalmazása • Saját lakóhely néhány nevezetességének, fontos helyeinek, személyeinek megismerése – Közös ünnepek • Az egyes egyházak ünnepkörei • A nemzeti ünnepek háttérében álló történetek életkornak megfelelő megismerése • Családi, iskolai és nemzeti ünnepek jellegének megkülönböztetése • Személyes részvétel a közös ünneplés előkészítésében, lebonyolításában – Az együttélés szabályai • A társas szabályok szerepének meghatározása az együttélésben • A szabályszegés következményeinek felismerése.
FOGALMAK	lakóhely, szabály, alkalmazkodás, egyenlőség, igazságosság, együttműködés, érzelem, büszkeség

TÉMAKÖR	A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	– felismeri a természet esztétikus rendjét, – megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének fejlesztésére. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről; – megismer néhány veszélyeztetett fajt, ezek veszélyeztetettségének okait, és megfogalmazza, miért szükséges az élővilág védelme; – fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok
FEJLESZTÉSI	– A természet védelme

FELADATOK ÉS ISMERETEK	• Példák megfogalmazása ember és természet kapcsolódására • Állatok és növények felelős gondozásának gyakorlása • A természetvédelem fontosságának a felismerése • Veszélyeztetett élőlények és veszélyeztetettségük okainak megismerése • Környezetkárosító cselekvések azonosítása, elkerülése – Környezetvédelem • A fenntarthatóság helye a mindennapi cselekvésben • A szelektív hulladékgyűjtés gyakorlása • A takarékoság elvének elfogadása, megfogalmazása • A környezetkárosító magatartások elkerülési módjainak megismerése • A saját, a természetben tanúsított viselkedésének kontrolálása • Stratégiák kialakítása a környezetkárosító magatartás elkerülésére
FOGALMAK	gondozás, gondoskodás, veszélyeztetett, természetvédelem, környezetkárosítás, hulladék, szelektív gyűjtés, környezetvédelem

TÉMAKÖR	Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	– felismeri az olvasott vagy a hallott bibliai tanításokban és más kulturálisan hagyományozott történetekben megjelenő együttélési szabályokat; – megismer többféle, a jelentősebb vallási ünnepekhez kapcsolódó egyházi és kulturális szokást. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – megismer néhány fontosabb ünnephez kapcsolódó vallási eseményt és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történetet;
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Kérdések a világról • Saját kérdések megfogalmazása az ismeretlenről – Vallás, hit • Egyházi ünnepkörök és a hozzájuk kapcsolódó népszokások: Mikulás, karácsony, húsvét, pünkösd történetének megismerése – Erkölc • Az együttélést befolyásoló főbb értékek azonosítása vallási vagy kulturálisan hagyományozott történetekben (bibliai történetek, mesék, mondák) • A szeretet, tisztelet, segítőkészség, türelem megjelenési módjainak felismerése a mindennapokban • Gondolatok megfogalmazása a jóról és a rosszról

	• Annak felismerése, hogy az emberek nem egyértelműen jók vagy rosszak, csak a cselekvéseik ítélhetők meg
FOGALMAK	vallás, hit, egyházi ünnepkörök, népszokások, érték, szeretet, tisztelet, segítőkészség, türelem, jó és rossz.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- A tanuló életkorának megfelelően tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a kitűzött célok teljesíthetők.
- Felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket.
- Megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni.
- Felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában.
- Megérti a szabályszegés lehetséges következményeit.
- Felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről. Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Ismeri az egyházi ünnepköröket és a hozzájuk kapcsolódó népszokásokat: mikulás, karácsony, húsvét, pünkösd történetét.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érzi a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Érzi, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

5. Eszközök

fotók, képek, rajzok, filmek, animációs filmek, tárgyak, fényképezőgép, iskolai tablet, papír, ceruza, grafikai eszközök, zsírkréta, filctoll, akvarell, tempera, gyurma, agyag, tankönyv, füzet, interaktív tábla

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam etika tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Etika 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység óraszám összesen
Éntudat – Önismeret	5 óra		5 óra
Család – Helyem a családban	6 óra		6 óra
Helyem az osztály közösségében	6 óra		6 óra
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	5 óra		5 óra
A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében	6 óra		6 óra
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	6 óra		6 óra
Szabadon választott		2 óra	
Összesen	34 óra	2 óra	36 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR	Éntudat- Önismeret
ÓRASZÁM	5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: - meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a kitűzött célok teljesíthetők; - csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is megnevezi a saját érzelmi állapotait; - felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: - célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket; - céljai megvalósítása közben önkontrollt végez
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Önismeret • Saját környezet bemutatása • Saját szokások azonosítása – Érzelmek megismerése • Kellemes és kellemetlen érzelmeket kiváltó helyzetek felismerése • Gondolatok és érzelmek kifejezési módjainak gyakorlása • A veszélyt jelentő helyzetek azonosítása – Fejlődés • A változások felismerése • A testi és szellemi fejlődés lépéseinek azonosítása • Saját erősségek és fejlesztésre váró területek, a két oldal egyensúlyának megtalálása • Hatékony tanulási technikák és feltételek gyűjtése • Saját tanulási célok és jó szokások meghatározása • Saját viselkedésre vonatkozó reflektálás gyakorlása
FOGALMAK	én, viszonyulás a másik emberhez, érzelem, érzület, öröm, bánat, félelem, harag, otthon, védettség, bizalom, fejlődés, változás, cél, szokás

TÉMAKÖR	Család – Helyem a családban
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: - felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket - azonosítja a családi szerep- és felelősségvállalást - átéli a különböző családi események fontosságát

	- megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni; - felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: - felismeri a különböző élethelyzetek (pl. új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait; - megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában; - képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit; - felismeri az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Egészséges életmód • A testi és lelki állapotok néhány fő jellemzőinek azonosítása, az érzelmek hatása a fiziológiai állapotokra • Az egészséges életmód alapelemei, az egészségmegtartó stratégiák ismerete • A biztonság feltételeinek megérzése a mindennapokban • Kellemetlen, bántó, feszült helyzetek azonosítása (a jó és rossz stressz megkülönböztetése) • Helyzetek azonosítása, melyekben segítség nyújtására vagy kérésére van szükség A tanács, segítség ajánlásának és kérésének módjainak gyakorlása – Családi és tágabb kapcsolatok • Családtagok, családi viszonyok jellemzése • A családtagok közös tevékenységeinek megismerése • Szokások a családban, és azok szerepének felismerése • Ünnepek a családban, a családi ünnepekhez kapcsolódó szokások átélése • A család tágabb kapcsolatrendszerének azonosítása: barátok, szomszédok, távoli rokonok, ismerősök – Érzelmek kifejezése a családban, sorsfordító események • A pozitív, megtartó emberi kapcsolatokban megjelenő esetleges negatív érzelmek felismerése • Módszerek megismerése a negatív érzelmek kezelésére • A családon belüli lehetséges konfliktusok megérzése • Változások, események azonosítása a családban • A szeretet kifejezésének és elfogadásának módjainak gyakorlása
FOGALMAK	biztonság, egészség, családtag, rokon, barát, ismerős, hétköznapi, hétfő, ünnep, szeretet, tisztelet

TÉMAKÖR	Helyem az osztály közösségében
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában; – megkülönbözteti a tiszteletteljes és sértő közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt, véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki; – felismeri az együttműködést segítő, vagy akadályozó tevékenységeket, és saját szerepét az együttműködésben; A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait; – mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit; – különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére; – megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait; – rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen; ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermekjogokat
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Kommunikáció • A társas érintkezés és a beszélgetés alapvető szabályainak ismerete • Alapvető testbeszéd-jelzések azonosítása és értelmezése • A verbális és-nonverbális kommunikációs elemek azonosítása, az együttérzés kifejezése • Egyenrangú és kölcsönös kommunikáció, kommunikációt és megértést segítő verbális és non-verbális elemek felismerése – Kortárs kapcsolatok • Kapcsolatok kialakítása, ápolása kortársakkal • A kapcsolatok kialakulását segítő és gátló viselkedési formák megkülönböztetése • A kortárs kapcsolatok minőségének meghatározása, a barátságok jellemzőinek felismerése • A barátság kezdeményezése és ápolása – Konfliktusok

	• Az elfogadás és az elutasítás jelzéseinek azonosítása • Vita, veszekedés, harag okainak feltárása, a kibékülés, megbeszélés módjai, a megbocsátás elfogadása • Az egyenlőtlen és bántó helyzetek felismerése, és a rájuk való megfelelő reakció tanulása
FOGALMAK	figyelem, testbeszéd, tisztelet, sértés, vita, harag, kibékülés, elfogadás, megbocsátás, lelkiismeret

TÉMAKÖR	A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban
ÓRASZÁM	5 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – ismeri az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét; – felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre; – ismer néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – érdeklődést mutat Magyarország történelmi emlékei iránt, felismer közülük néhányat; – különböző konkrét helyzetekben azonosítja, és társaival megvitatja a szabályok jelentőségét, megérti a szabályszegés lehetséges következményeit; – az igazságosság és igazságtalanság fogalmát fiktív vagy valós helyzetekhez kapcsolja, véleményt alakít ki ezekről; – felismeri a közösségek működésének feltételeit, és erkölcsi érzékenységgel viszonyul ezekhez.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– A lakóhely jellemzői • Saját kedvelt helyszínek a lakókörnyezetben, a lakóhelyhez kötődés megfogalmazása • Saját lakóhely néhány nevezetességének, fontos helyeinek, személyeinek megismerése • Felismeri a lakókörnyezet közös gondozásának módjait és fontosságát – Közös ünnepek • Az egyes egyházak ünnepkörei • A nemzeti ünnepek hátterében álló történetek megismerése • Családi, iskolai és nemzeti ünnepek jellegének megkülönböztetése

	• Az ünnepekhez való saját kapcsolódási pontok keresése (érzelmei, gondolatok, szokások) • Személyes részvétel a közös ünnepség előkészítésében, lebonyolításában – Az együttélés szabályai • A társas szabályok szerepének meghatározása az együttélésben • A szabályszegés következményeinek felismerése • Az osztály életének közös megszervezése, megbeszélési technikák gyakorlása, kompromisszumos megoldások felismerése
FOGALMAK	lakóhely, szabály, alkalmazkodás, egyenlőség, igazságosság, együttműködés, érzelmek, büszkeség

TÉMAKÖR	A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – felismeri a természet esztétikus rendjét, – megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének fejlesztésére. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről; – megismer néhány veszélyeztetett fajt, ezek veszélyeztetettségének okait, és megfogalmazza, miért szükséges az élővilág védelme; – fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– A természet védelme • Példák megfogalmazása ember és természet kapcsolódására • Állatok és növények felelős gondozásának gyakorlása • A saját környezetben található természeti értékek gyűjtése • A természetvédelem fontosságának a felismerése • Veszélyeztetett élőlények és veszélyeztetettségük okainak megismerése • Környezetkárosító cselekvések azonosítása, elkerülése – Környezetvédelem • A fenntarthatóság helye a mindennapi cselekvésben

	• A szelektív hulladékgyűjtés gyakorlása • A takarékoság elvének elfogadása, megfogalmazása • A környezetkárosító magatartások elkerülési módjainak megismerése • A saját, a természetben tanúsított viselkedésének kontrolálása • Stratégiák kialakítása a környezetkárosító magatartás elkerülésére
FOGALMAK	gondozás, gondoskodás, veszélyeztetett, természetvédelem, környezetkárosítás, hulladék, szelektív gyűjtés, környezetvédelem

TÉMAKÖR	Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – felismeri az olvasott vagy a hallott bibliai tanításokban és más kulturálisan hagyományozott történetekben megjelenő együttélési szabályokat; – megismer többféle, a jelentősebb vallási ünnepekhez kapcsolódó egyházi és kulturális szokást. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – megismer néhány fontosabb ünnephez kapcsolódó vallási eseményt és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történetet; – a zsidó és keresztény bibliai történetekben, a kulturálisan hagyományozott történetekben megnyilvánuló igazságos és megbocsátó magatartásra, saját életéből példákat hoz.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Kérdések a világról • Saját kérdések megfogalmazása az ismeretlenről • A környező világ megismerési módjainak összegyűjtése (megfigyelés, magyarázat, kérdések a tapasztaltabbakhoz, szöveges, filmes források) • Gondolatok megfogalmazása a tapasztalaton túli világról (a gondolkodás, gondviselés, megismerés, képzelet, világmindenség, idő fogalma) – Vallás, hit • Egyházi ünnepekörök és a hozzájuk kapcsolódó népszokások: Mikulás, karácsony, húsvét, pünkösd történetének megismerése (például Jézus születésének története a keresztény vallásokban; a hanuka ünnepe a zsidó vallásban) • A környezetben található egyházak, felekezetek néhány vallási szokásának megismerése

	– Erkölcs • Az együttélést befolyásoló főbb értékek azonosítása vallási vagy kulturálisan hagyományozott történetekben (bibliai történetek, mesék, mondák) • A szeretet, tisztelet, segítőkészség, türelem megjelenési módjainak felismerése a mindennapokban • Gondolatok megfogalmazása a jóról és a rosszról • Annak felismerése, hogy az emberek nem egyértelműen jók vagy rosszak, csak a cselekvéseik ítéltetők meg
FOGALMAK	vallás, hit, egyházi ünnepkörök, népszokások, érték, szeretet, tisztelet, segítőkészség, türelem, jó és rossz.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- A tanuló életkorának megfelelően tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a kitűzött célok teljesíthetők.
- Felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket.
- Megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni.
- Felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában.
- Megérti a szabályszegés lehetséges következményeit.
- Felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről. Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Ismeri az egyházi ünnepköröket és a hozzájuk kapcsolódó népszokásokat: mikulás, karácsony, húsvét, pünkösd történetét.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Érti, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

5. Eszközök

fotók, képek, rajzok, filmek, animációs filmek, tárgyak, fényképezőgép, iskolai tablet, papír, ceruza, grafikai eszközök, zsírkréta, filctoll, akvarell, tempera, gyurma, agyag, tankönyv, füzet, interaktív tábla

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam etika tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Etika 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység óraszama összesen
Éntudat – Önismeret	5 óra		5 óra
Család – Helyem a családban	6 óra		6 óra
Helyem az osztály közösségében	6 óra		6 óra
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	5 óra		5 óra
A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében	6 óra		6 óra
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	6 óra		6 óra
Szabadon választott		2 óra	
Összesen	34 óra	2 óra	36 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR	Éntudat – Önismeret
ÓRASZÁM	5 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	– meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a gyengeségek fejleszthetők, és teljesíthető rövid távú célokat tűz maga elé saját tudásának és képességeinek fejlesztése céljából.

	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is felismeri és megnevezi a saját érzelmi állapotait; – felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit; – célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket; – céljai megvalósítása közben önkontrollt végez, siker esetén önjutalmazást gyakorol
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Önismeret • Saját főbb testi tulajdonságok és személyiségjegyek azonosítása, és a környezettől érkező jelzések értelmezése • Annak felismerése, hogy minden embernek vannak erősségei és fejleszthető területei • Saját fejlődési folyamatok észlelése, jellemzése • Önfegyelem gyakorlása – Érzelmek kezelése • Az alapérzelmeken túlmutató kellemes és kellemetlen érzelmeket kiváltó helyzetek felismerése, az ezekre adott társadalmilag elfogadható reakciók gyakorlása • Az önuralom fejlesztése • Az érzelmek konstruktív kifejezési módjai – Célok és tervek • Saját vágyak és célok megfogalmazása • Terv kialakítása egy saját cél elérése érdekében • Önmotiváló és önjutalmazási stratégiák megismerése – Siker és kudarc értelmezése • A kintartás és a pozitív viszonyulás megtartása kudarc esetén is, annak felismerése, hogy a kudarcból levont következtetések is az egyén fejlődését szolgálják • Reális és irreális célok felismerése • Személyes példaképek kiválasztása
FOGALMAK	tulajdonság, érzelem, önuralom, vágy, terv, siker, eredmény, meggyőződés, példakép

TÉMAKÖR	Család – Helyem a családban
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	– ismeri a család testi, lelki -védelemmel kapcsolatos feladatait

	– motivált az őt érintő problémák megoldáskeresésében; – saját maga is keres módszereket a stresszhelyzetben keletkezett negatív érzelmek, gondolatok és tettek kezeléséhez; A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – ismeri a családi biztonság kereteit az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat; – felismeri a különböző élethelyzetek (pl.: új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait – megérti az ünneplés jelentőségét, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni; – megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában, természetesnek tartja ezek különbözőségét; – felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz; – képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Egészség-biztonság • A testi és lelki egészség jellemzőinek megismerése, az egészségmegőrzés főbb lehetőségeinek feltárása • Stresszhelyzetek azonosítása saját példákon keresztül • A bántalmazás felismerése, megelőzése, az elérhető segítő személyek azonosítása • A kiközösítés azonosítása • Annak megértése, hogy mindenkinek joga van a biztonsághoz és az emberi méltósághoz – Családok • Ismerkedés a saját család múltjával, az idősebb generációk életével • Családi hagyományok azonosítása, családi ünnepek megtartása • Érzelmi kötelékek a családon belül, az összetartozás jeleinek felismerése • Saját szerep vállalása az ünnepek előkészítésében és megtartásában – Családi élet • Saját szerepvállalás azonosítása a család mindennapjaiban • A gyermekek és felnőttek feladatai • Saját tettekért való felelősségvállalás, a következmények elfogadása • A „szabad”, „lehet” és „kell” értelmezése

	• Az együttérzés, empátia módjainak gyakorlása • A családtagok egymásrautaltsága, közös feladatok azonosítása
FOGALMAK	együttérzés, bizalom, közösség, felelősség, következmény, feladatmegosztás, joga van

TÉMAKÖR	Helyem az osztály közösségében
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	- felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában - megkülönbözteti a sértő és tiszteletteljes közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt; saját érdekeit és véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki; - felismeri az együttműködést segítő vagy akadályozó tevékenységeket és saját szerepét az együttműködésben. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: - ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait; - mások helyzetébe tudja képzelni magát - különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére; - megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, - rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen; - társas kapcsolatait a bizalom, szeretet, együttműködés és felelősség szempontjából vizsgálja és értelmezi;
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	- Kommunikáció • A kommunikációban részt vevő partnerek nézőpontjának megismerése, a megértésre törekvés eszközeinek használata • A másik fél érzelmeinek és véleményének tiszteletben tartása • A többszereplős kommunikációban fellépő félreértés felismerése • Ismerkedés az erőszakmentes kommunikációval: az értő figyelem és az én-közlés • Verbális és non-verbális jelzések közötti ellentmondás felismerése - Kortárs kapcsolatok • Kölcsönös és megtartó kortárs kapcsolatok kezdeményezése és fenntartása

	• A barátság kialakulásához szükséges személyes preferenciák azonosítása, a visszautasítás feldolgozása • Az előítélet felismerése és a bizalom feltételei • A társak megismerésének módjai • Saját kapcsolatok véleményezése, a kapcsolatok jobbításának lehetőségei – Jogok, szabályok • Néhány alapvető gyermeki jog megismerése • Az alapvető gyermeki jogok sérülésének felismerése, a segítségkérés lehetőségei
FOGALMAK	megértés, ismerős, barát, kortárs, vélemény, türelem, jog és kötelesség

TÉMAKÖR	A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban
ÓRASZÁM	5 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	– ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, – felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket, – érdeklődést mutat a nemzet történelmi emlékei iránt, ismer közülük néhányat; – ismereteket szerez a Kárpát-medencében élő magyarokról, Magyarországon élő nemzetiségekről, népcsoportokról, – azonosítja és társaival megvitatja az együttélési alapszabályok jelentőségét, megfogalmazza a szabályszegés következményeit; – ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermeki szükségleteket; – tájékozott a gyermeki jogokról, ennek családi, iskolai és iskolán kívüli következményeiről, a gyermekek és felnőttek ezzel kapcsolatos kötelességeiről; – mérlegeli az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményt alakít ki ezekről.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Teremtett értékek • A lakóhely, a nemzet legfőbb természeti, épített, értékei • Főbb nemzetiségek és hagyományaik a lakókörnyezetben • Ismerkedés más népek életmódjával, szokásaival

	• A tárgyak és technológiák szerepe az életmódban • Az újítás és a kreativitás, mint a teremtetett értékek megőrzésének, fejlesztésének alapja – Közösség • A társas szabályok értelme, célja, értelmezése • Közösségi szabályalkotási és -értékelési technikák alkalmazása • A befogadó és együttműködő közösség jellemzőinek feltárása • Az együttműködés, felelősségvállalás, feladatvállalás alapelveinek átélése • Az ünneplés közösségformáló ereje • A másokért és a közösségért végzett tevékenységek formái • A nehéz helyzetben lévők közös segítése – Jog és biztonság • A tárgyi és szellemi tulajdon és az ahhoz való jog fogalmai • A személyiségi jogok érvényesülése és sérelme a virtuális és valós térben • A virtuális térben való viselkedés biztonsági szabályai
FOGALMAK	hagyomány, tulajdon, ünnep, egyházi ünnep, természeti érték, történelmi érték, szabályalkotás, együttműködés, befogadás, felelősségvállalás

TÉMAKÖR	A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	– megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére – felismeri az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme; képes információt gyűjteni fizikai és digitális környezetben is; – fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Környezetszennyezés • A környezetszennyezés jelensége, fő területei, hatása a Földre, az élőlényekre, köztük az ember életére • Az élet védelmének megismerése

	• A környezetszennyezés és a fajok pusztulása közötti összefüggés felismerése – Környezetvédelem • A környezetvédelem főbb szempontjai • A fenntartható életvitel néhány alapelve és azok figyelembevétele a saját döntések és választások során • Pazarlás és annak mérséklése, felesleges tárgyak és a mértékletes fogyasztási szokások • A hulladék és a szemét fogalma, a hulladék-újrahasznosítás • Cselekvési minták és újítások megismerése a környezet megújítása, szépítése, élhetőbbé tétele érdekében • Személyes és közös lista készítése a megőrzendő kulturális és természeti értékekről
FOGALMAK	környezetszennyezés, újrahasznosítás, fejlődés, mértékletesség, környezetvédelem, természeti érték

TÉMAKÖR	Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére
ÓRASZÁM	6 ÓRA
TANULÁSI EREDMÉNYEK	– azonosítja az olvasott vagy a hallott zsidó és keresztény bibliai tanításokban vagy más kulturálisan hagyományozott történetekben megjelenő együttélési szabályokat; A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket – megismer az egyes egyházak ünnepköreihez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történeteket – a zsidó és keresztény bibliai történetekben, kulturálisan hagyományozott történetekben megnyilvánuló igazságos és megbocsátó magatartásra saját életéből példákat hoz.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Kérdések a világról • A környező világ megismerésének lehetőségei • A hitbeli, és az erkölcsi tartalmú ítéletek értelmezése • A lelkiismeret működésének jelei, erkölcsi értékek a mindennapokban: a tisztelet, a becsületesség, a mértéktartás, a felelősség, az akaraterő, az önbecsülés erényei - Vallás

	• A zsidó-keresztény kultúrkör teremtéstörténete, és világképe • Alapvető egyházi ünnepkörök és a hozzájuk kapcsolódó vallási szokások, események: a karácsonyi, a húsvéti és pünkösti ünnepkör • Személyes meggyőződés és hit jelentése • Az azonos hittel rendelkezők közössége – Értékek a vallási történetekben • A hit, a vallás által közvetített alapvető emberi értékek értelmezése (önzetlenség, igazságosság, megbocsátás, jótékonykodás), az életünket vezérlő arany szabályok, példázatok megismerése • vallási történetekben gyökerező erkölcsi értékek és tanítás megfogalmazása
FOGALMAK	érték, önzetlenség, mértékletesség, igazságosság, megbocsátás, lelkiismeret, Isten, élet, halál

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- Felismeri, hogy minden embernek vannak erősségei és fejleszthető területei.
- Saját vágyakat és célokat tud megfogalmazni.
- Képes személyes példaképek kiválasztására.
- Megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében.
- Ismeri a saját családjának múltját, az idősebb generációk életét.
- Tudja a „szabad”, „lehet” és „kell” szavakat értelmezni.
- Ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket, ezekről képes ismereteket megszerezni,
- Ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét.
- Felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme; minderről képes információt gyűjteni fizikai és digitális környezetben is.
- Megismeri az élet védelmének és a felelősségvállalás etikai elvét.
- Értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákra keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.

- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.

5. Eszközök

fotók, képek, rajzok, filmek, animációs filmek, tárgyak, fényképezőgép, iskolai tablet, papír, ceruza, grafikai eszközök, zsírkréta, filctoll, akvarell, tempera, gyurma, agyag, tankönyv, füzet, interaktív tábla

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam etika tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Etika 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység óraszámja összesen
Éntudat – Önismeret	5 óra		5 óra
Család – Helyem a családban	6 óra		6 óra
Helyem az osztály közösségében	6 óra		6 óra
A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	5 óra		5 óra
A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében	6 óra		6 óra
Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	6 óra		6 óra
Szabadon választott		2 óra	
Összesen	34 óra	2 óra	36 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR	Éntudat – Önismeret
ÓRASZÁM	5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a gyengeségek fejleszthetők, és teljesíthető rövid távú célokat tűz maga elé saját tudásának és képességeinek fejlesztése céljából. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is felismeri és megnevezi a saját érzelmi állapotait; – felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit; – célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket; – céljai megvalósítása közben önkontrollt végez, siker esetén önjutalmazást gyakorol
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Önismeret • Saját főbb testi tulajdonságok és személyiségjegyek azonosítása, az önértékelés és a környezettől érkező jelzések értelmezése • Annak felismerése, hogy minden embernek vannak erősségei és fejleszthető területei • Saját fejlődési folyamatok észlelése, jellemzése • Önfegyelem gyakorlása – Érzelmek kezelése • Az alapérzelmeken túlmutató kellemes és kellemetlen érzelmeket kiváltó helyzetek felismerése, az ezekre adott társadalmilag elfogadható reakciók gyakorlása • Az önuralom fejlesztése, és cselekvési készségének megismerése • Az érzelmek konstruktív kifejezési módjai és egyén-specifikus érzelemszabályozási stratégiák kialakítása. – Célok és tervek • Saját vágyak és célok megfogalmazása és ezek elkülönítése • Terv kialakítása egy saját cél elérése érdekében: cselekvési feladatok, tervszerű lépések meghatározása, a haladás ellenőrzése és értékelése

	• Önmotiváló és önjutalmazási stratégiák megismerése, a kitűzött cél és a valóban elért eredmény összehasonlítása – Siker és kudarc értelmezése • A kitartás és a pozitív viszonyulás megtartása kudarc esetén is, annak felismerése, hogy a kudarcból levont következtetések is az egyén fejlődését szolgálják • Reális és irreális célok felismerése, a vágyak és célok összefüggéseinek feltárása • Személyes példaképek kiválasztása
FOGALMAK	tulajdonság, érzelem, önuralom, vágy, terv, siker, eredmény, meggyőződés, példakép

TÉMAKÖR	Család – Helyem a családban
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – ismeri a család testi, lelki -védelemmel kapcsolatos feladatait – motivált az őt érintő problémák megoldáskeresésében; – saját maga is keres módszereket a stresszhelyzetben keletkezett negatív érzelmek, gondolatok és tettek kezeléséhez; A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – ismeri a családi biztonság kereteit az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat; – felismeri a különböző élethelyzetek (pl.: új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait – megérti az ünneplés jelentőségét, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni; – megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában, természetesnek tartja ezek különbözőségét; – felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz;

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Egészség-biztonság • A testi és lelki egészség jellemzőinek megismerése, az egészségmegőrzés főbb lehetőségeinek feltárása • Stresszhelyzetek azonosítása saját példákon keresztül, jó és rossz stressz megkülönböztetése, a stressz- és indulatkezelés tudatos alkalmazása az azt megkívánó helyzetekben • A bántalmazás felismerése, megelőzése, az elérhető segítő személyek és szervezetek azonosítása • A kiközösítés azonosítása, elhárításának és megelőzésének lehetőségei • Annak megértése, hogy mindenkinek joga van a biztonsághoz és az emberi méltósághoz – Családok • Ismerkedés a saját család múltjával, az idősebb generációk életével • Családi hagyományok azonosítása, családi ünnepek megtartása • Érzelmi kötelékek a családon belül, az összetartozás jeleinek felismerése • Saját szerep vállalása az ünnepek előkészítésében és megtartásában – Családi élet • Saját szerepvállalás azonosítása a család mindennapjaiban • A gyermekek és felnőttek feladatai • Saját tettekért való felelősségvállalás, a következmények elfogadása • A „szabad”, „lehet” és „kell” értelmezése • Az együttérzés, empátia, a kommunikáció módjainak gyakorlása • A családtagok egymásrautaltsága, közös feladatok azonosítása, a részvállalás szükségességének felismerése
FOGALMAK	együttérzés, bizalom, közösség, felelősség, következmény, feladatmegosztás, joga van

TÉMAKÖR	Helyem az osztály közösségében
ÓRASZÁM	6 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

	– felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában – megkülönbözteti a sértő és tiszteletteljes közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt; saját érdekeit és véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki; – felismeri az együttműködést segítő vagy akadályozó tevékenységeket és saját szerepét az együttműködésben. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait; – mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit; – különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére; – megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait; – rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen; – társas kapcsolatait a bizalom, szeretet, együttműködés és felelősség szempontjából vizsgálja és értelmezi;
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Kommunikáció • A kommunikációban részt vevő partnerek nézőpontjának megismerése, a megértésre törekvés eszközeinek használata • Az indulatszabályozás, a türelem, a másik fél érzelmeinek és véleményének tiszteletben tartása • A többszereplős kommunikációban fellépő félreértés felismerése, tisztázó kérdések megfogalmazása • Ismerkedés az erőszakmentes kommunikációval: az értő figyelem és az én-közlés • Verbális és non-verbális jelzések közötti ellentmondás felismerése • Az érvelés szabályainak megismerése – Kortárs kapcsolatok • Kölcsönös és megtartó kortárs kapcsolatok kezdeményezése és fenntartása • A barátság kialakulásához szükséges személyes preferenciák azonosítása, a visszautasítás feldolgozása • Az előítélet felismerése és a bizalom feltételei

	• A társak megismerésének módjai • Saját kapcsolatok véleményezése, a kapcsolatok jobbításának lehetőségei – Jogok, szabályok • Néhány alapvető gyermeki jog megismerése • A gyermekek joggyakorlásában részt vevő felnőttek, az alapjogok elérésének különböző módjai • Az alapvető gyermeki jogok sérülésének felismerése, a segítségkérés lehetőségei • Megérti, hogy a tanulás jog és kötelesség
FOGALMAK	megértés, ismerős, barát, kortárs, vélemény, türelem, jog és kötelesség

TÉMAKÖR	A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban
ÓRASZÁM	5 óra
TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét; – felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket, ezekről képes ismereteket megszerezni, – érdeklődést mutat a nemzet történelmi emlékei iránt, ismer közülük néhányat; – ismereteket szerez a Kárpát-medencében élő magyarokról, Magyarországon élő nemzetiségekről, népcsoportokról, valamint az európai népek közös alapkultúrájáról; – különböző kontextusokban azonosítja és társaival megvitatja az együttélési alapszabályok jelentőségét, megfogalmazza a szabályszegés következményeit; – ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermeki szükségleteket;

	– tájékozott a gyermeki jogokról, ennek családi, iskolai és iskolán kívüli következményeiről, a gyermekek és felnőttek ezzel kapcsolatos kötelességeiről; – mérlegeli az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményt alakít ki ezekről.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Teremtett értékek • A lakóhely, a nemzet legfőbb természeti, épített, művészeti értékei és történelmi helyei • Főbb nemzetiségek és hagyományaik a lakókörnyezetben • Ismerkedés más népek életmódjával, szokásaival • A tárgyak és technológiák szerepe az életmódban • Az újítás és a kreativitás, mint a teremtett értékek megőrzésének, fejlesztésének alapja – Közösség • A társas szabályok értelme, célja, értelmezése • Közösségi szabályalkotási és -értékelési technikák alkalmazása • A befogadó és együttműködő közösség jellemzőinek feltárása • Az együttműködés, felelősségvállalás, feladatvállalás alapelveinek átélése • Az ünneplés közösségformáló ereje • A másokért és a közösségért végzett tevékenységek formái • A nehéz helyzetben lévők közös segítése – Jog és biztonság • A tárgyi és szellemi tulajdon és az ahhoz való jog fogalmai • A személyiségi jogok érvényesülése és sérelme a virtuális és valós térben • A virtuális térben való viselkedés biztonsági szabályai
FOGALMAK	hagyomány, tulajdon, ünnep, egyházi ünnep, természeti érték, történelmi érték, szabályalkotás, együttműködés, befogadás, felelősségvállalás

TÉMAKÖR:	A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében
ÓRASZÁM:	6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére. – felismeri az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme; minderről képes információt gyűjteni fizikai és digitális környezetben is; – fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok, és felhívja társai figyelmét is ezekre.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Környezetszennyezés • A környezetszennyezés jelensége, fő területei, hatása a Földre, az élőlényekre, köztük az ember életére • Az élet védelmének és a felelősségvállalás etikai elvének megismerése • A környezetszennyezés és a fajok pusztulása közötti összefüggés felismerése – Környezetvédelem • A környezetvédelem főbb szempontjai • A fenntartható életvitel néhány alapelve és azok figyelembevétele a saját döntések és választások során • Pazarlás és annak mérséklése, felesleges tárgyak és a mértékletes fogyasztási szokások • A hulladék és a szemét fogalma, a hulladék-újrahasznosítás • Cselekvési minták és újítások megismerése a környezet megújítása, szépítése, élhetőbbé tétele érdekében • Személyes és közös lista készítése a megőrzendő kulturális és természeti értékekről
FOGALMAK	környezetszennyezés, környezettudatosság, újrahasznosítás, fejlődés, mértékletesség, környezetvédelem, teremtettség, természeti érték

TÉMAKÖR	Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére

ÓRASZÁM	6 ÓRA
TANULÁSI EREDMÉNYEK	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – azonosítja az olvasott vagy a hallott zsidó és keresztény bibliai tanításokban vagy más kulturálisan hagyományozott történetekben megjelenő együttélési szabályokat; – megérti, értelmeli az európai, a nemzeti kultúra eredetét, forrását. A témakör tanulása eredményeként a tanuló: – értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban; – megismer az egyes egyházak ünnepköreihez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történeteket; – megismer az egyes egyházi ünnepkörökhöz (karácsony, húsvét, pünkösd, hanuka, pészah) kapcsolódó tartalmakat, jelképeket, szokásokat, néphagyományokat – a zsidó és keresztény bibliai történetekben, kulturálisan hagyományozott történetekben megnyilvánuló igazságos és megbocsátó magatartásra saját életéből példákat hoz.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	– Kérdések a világról • A környező világ megismerésének lehetőségei • A hitbeli, és az erkölcsi tartalmú ítéletek értelmezése • A lelkiismeret működésének jelei, erkölcsi értékek a mindennapokban: a tisztelet, a becsületesség, a mértéktartás, a felelősség, az akaraterő, az önbecsülés erényei - Vallás • A zsidó-keresztény kultúrkör teremtéstörténete, és világképe • Alapvető egyházi ünnepkörök és a hozzájuk kapcsolódó vallási szokások, események: a karácsonyi, a húsvéti és pünkösti ünnepkör (például halál, az élet és az újjászületés értelmezése a keresztény vallásokban, ünnepek a zsidó vallásban) • Személyes meggyőződés és hit jelentése

	• Az azonos hittel rendelkezők közössége - Értékek a vallási történetekben • A hit, a vallás által közvetített alapvető emberi értékek értelmezése (önzetlenség, igazságosság, megbocsátás, jótekönykodás), az életünket vezérlő arany szabályok, példázatok megismerése (a tékozló fiú története, a magvető példázata, a talentumokról szóló példabeszéd) • A vallási történetekben gyökerező erkölcsi értékek és tanítás megfogalmazása
FOGALMAK	érték, önzetlenség, mértékletesség, igazságosság, megbocsátás, lelkiismeret, világkép, Isten, élet, halál

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- Képes az önfegyelem gyakorlására, és az érzelmek kezelésére.
- Képes a siker és kudarc értelmezésére.
- Ismeri a családi biztonság kereteit az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat.
- Saját tettekért való felelősségvállalás, a következmények elfogadása.
- Képes az indulatszabályozásra, a türelemre, a másik fél érzelmeinek és véleményének tiszteletben tartására.
- Felismeri az alapvető gyermeki jogok sérülését, ismeri a segítségkérés lehetőségeit.
- Megérti, hogy a tanulás jog és kötelesség.
- Mérlegeli az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményt alakít ki ezekről.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos érték, amit elődeink hoztak létre.
- Ismeri a hulladék, a szemét, és a hulladék-újrahasznosítás fogalmát.
- Megismer az egyes egyházi ünnepkörökhöz (karácsony, húsvét, pünkösd, hanuka, pészah) kapcsolódó tartalmakat, jelképeket, szokásokat, néphagyományokat.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.

- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni

5. Eszközök

fotók, képek, rajzok, filmek, animációs filmek, tárgyak, fényképezőgép, iskolai tablet, papír, ceruza, grafikai eszközök, zsírkréta, filctoll, akvarell, tempera, gyurma, agyag, tankönyv, füzet, interaktív tábla

Digitális kultúra tantárgy

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam digitális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Digitális kultúra 3-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör neve	Helyi tervezésű óraszám
A digitális világ körülöttünk	2
A digitális eszközök használata	5
Alkotás digitális eszközökkel	10
Információszerzés az e-Világban	4
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	3
A robotika és a kódolás alapjai	10
Ismétlő, rendszerező óra	2
Összes óraszám:	36

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

	Heti óraszám	Éves óraszám
1. évfolyam	1	36

Témakör: A digitális világ körülöttünk

Óraszám: 2

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az online és az offline környezet összehasonlítása
- A digitális világ alapvető összefüggéseinek megértése
- Internet használatának bevezetése

- Digitális tananyagok, gyermekeknek készített alkalmazások használata

Fogalmak

internet, digitális, számítógép, információ, program, okoseszközök, adatok, keresés, oktatóprogram

Javasolt tevékenységek

- Szituációs játékok során néhány információs társadalomra jellemző élethelyzet eljátszása
- Kisiskolások számára készült portálok látogatása, az ott található alkalmazások használata

Témakör: A digitális eszközök használata

Óraszám: 5

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ismerkedés a számítógéppel
- A képernyő részei
- Néhány fontos billentyű
- Egér használata
- Ismerkedés a billentyűzettel
- Internet használatának bevezetése

Fogalmak

számítógép, okostelefon, monitor, egér, billentyűzet, laptop, ki- és bekapcsolás

Javasolt tevékenységek

- Digitális eszközök üzembe helyezése, rendeltetésüknek megfelelő használata
- Program megnyitása, bezárása
- Néhány fontos billentyű megkeresése a billentyűzeten
- Egér mozgatása, kattintás, dupla kattintás, vonszolás gyakorlása

- Kijelölés, kijelölés megszüntetése
- Autó irányítása számítógépen
- Betűk és számok megkeresése a billentyűzeten
- Tanult betűk begépelése, javítása
- Internetes portálok keresése

Témakör: Alkotás digitális eszközökkel

Óraszám: 10

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Logikai oktatóprogram használata
- Programozás bevezetése: az irányok helyes meghatározása számítógépen
- Rajzolóprogram alapfunkciói, rajzeszközök alkalmazása
- Alkalmazói készségek alapozása és fejlesztése
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete

Fogalmak

rajzolóprogram, mentés, menü, rajzeszköz, szerkesztés, visszavonás, módosítás

Javasolt tevékenységek

- Korábban elkészített digitális alkotások megnyitása
- Az elkészült alkotások mentése
- Színezés, rajzolás a számítógéppel
- Választás az adott program által biztosított lehetőségek közül
- Rajzok javítása-radír használata
- A rajzok köré képkeret szerkesztése

Témakör: Információszerzés az e-Világban

Óraszám: 4

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályok ismerete
- Az érzékszervek üzenetei
- Irányok a síkban
- Térirányok: előtte, mögötte, alatta, felette, mellette, benne kifejezések értelmezése
- Tájékozódás: helymeghatározás

Fogalmak

érzékszerv, környezet, irányok, térirányok,

Javasolt tevékenységek

- Megfigyelés
- Irányjátékok
- Viszonyítások megfigyelése, meghatározása
- Az iskola különböző részeinek megismerése, térkép használata tájékozódáshoz
- Információ kifejezése rajzzal, szavakkal és mimikával
- Szituációs játékok

Témakör: Védekezés a digitális világ veszélyei ellen

Óraszám: 3

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A személyes adat fogalmának értelmezése
- A mobileszközök alkalmazásának előnyei és veszélyei

Fogalmak

személyes adat, jelszó, bizalmas információ

Javasolt tevékenységek

- Tanácsok megfogalmazása, napirend készítése a túlzott digitális eszköz-használat ellensúlyozására, kiküszöbölésére

- Olyan érzékeny, személyes adatok megnevezése, melyeket fokozottan óvni szükséges a digitális kommunikáció során

Témakör: A robotika és a kódolás alapjai

Óraszám: 10

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése
- Irányok helyes meghatározása
- Utasítások értelmezése
- Egyszerű, hétköznapi algoritmusok felismerése, tevékenység útján történő megvalósítása
- Helyes sorrend keresése

Fogalmak

padlórobot, sorrend, eseménysor, végrehajtás, módosítás, utasítás,

Javasolt tevékenységek

- Találós kérdések
- Adott utasításoknak megfelelő mozgás (lépegetés) egy kijelölt területen (távirányítós autó)
- Útvonalak tervezése, kódolása adott feltételek alapján
- Tevékenységsorozatok helyes sorrendbe állítása
- Néhány olyan algoritmus eljátszása, kirakása, melyet mindennapi tevékenységeink során alkalmazunk
- Algoritmusok készítése rajzokkal, képekkel

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat,
- ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában

- ismerjen néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet
- elmélyülten dolgozzon digitális környezetben, önellenőrzést végezzen
- ismerje a digitális eszközök üzembe helyezését
- egyszerű feladatokat oldjon meg informatikai eszközökkel
- elsajátítson alapvető tantárgyi fogalmakat
- ismerjen néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hozzon létre
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján módosítson
- közvetlen tapasztalatokat szerezzen a digitális eszközök használatával kapcsolatban
- megismerje a digitális eszközök használatával összefüggő, a számítógépteremben érvényes szabályokat
- képes legyen összehasonlításokat végezni
- képes legyen térben tájékozódni
- képes legyen jeleket értelmezni
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait
- fejlődjön algoritmikus gondolkodásában
- értelmezni tudjon adott problémát, a megoldási lehetőségeket eljuttassa, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja
- felismerjen, játsszon, végrehajtson néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést
- önmaga tudjon utasításokat meghatározni
- egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bontson, értelmezze a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét

5. Eszközök

IKT eszközök, faliképek, Bee-Bot, Blue-Bot, robotpályák, számítógépes programok.

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam digitális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Digitális kultúra 3-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör neve	Helyi tervezésű óraszám
A digitális világ körülöttünk	2
A digitális eszközök használata	7
Alkotás digitális eszközökkel	9
Információszerzés az e-Világban	4
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	3
A robotika és a kódolás alapjai	10
Ismétlő, rendszerező óra	1
Összes óraszám:	36

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

	Heti óraszám	Éves óraszám
2. évfolyam	1	36

Témakör: A digitális világ körülöttünk

Óraszám: 2

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az online és az offline környezet összehasonlítása
- A digitális világ alapvető összefüggéseinek megértése
- Digitális tananyagok, gyermekeknek készített alkalmazások használata

Fogalmak

internet, digitális, számítógép, információ, program, applikáció, okoseszközök, adatok, keresés, oktatóprogram

Javasolt tevékenységek

- Szituációs játékok során néhány információs társadalomra jellemző élethelyzet eljátszása
- Iskolások számára készült portálok látogatása az ott található alkalmazások használatával

Témakör: A digitális eszközök használata

Óraszám: 7

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályok ismeret
- A számítógép bekapcsolása, kikapcsolásának menete
- Billentyűzet használata
- Egér mozgatása, egyszerű egérműveletek
- Ismerkedés a billentyűzettel
- Mentés, megnyitás

Fogalmak

számítógép, okostelefon, tablet, monitor, digitális fényképezőgép, egér, billentyűzet, laptop, számítógép ki és bekapcsolása

Javasolt tevékenységek

- Digitális eszközök üzembe helyezése, rendeltetésüknek megfelelő használata
- Kisiskolások számára készült portálok látogatása, alkalmazások használata
- Program megnyitása, bezárása
- Néhány fontos billentyű megkeresése a billentyűzeten

- Egér mozgatása, kattintás, dupla kattintás, vonszolás gyakorlása
- Logikai feladatok megoldása a számítógépen
- Betűk és számok megkeresése a billentyűzeten

Témakör: Alkotás digitális eszközökkel

Óraszám: 9

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Rajzoló program használata
- Rajzok másolása, tükörkép készítése, vízszintes tükrözéssel
- Kép készítése megadott témában
- Billentyűzet használata

Fogalmak

rajzolóprogram, mentés, mentés másként, menü, rajzeszköz, szerkesztés, visszavonás, módosítás, radír

Javasolt tevékenységek

- Színezés, rajzolás a számítógépen
- Rajzolás megadott témában
- Rajzok illetve a rajz egy részének kijelölése, mozgatása, másolása
- Képek készítése, tükrözése
- Szöveges dokumentum létrehozására
- Szöveges dokumentum módosítási lehetőségeinek ismerete és alkalmazása
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete

Témakör: Információszerzés az e-Világban

Óraszám: 4

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Alkalmazói készségek fejlesztése

- Egyszerű kulcsszavas keresés alkalmazása

Fogalmak

böngészőprogram, kulcsszó, keresés, keresőkifejezés, adat, címsor, weboldal, pontos kifejezés, találat

Javasolt tevékenységek

- Adatok gyűjtése az interneten személyekkel, jelenségekkel, állatokkal, növényekkel, eseményekkel kapcsolatban
- Információkeresés kulcsszavak segítségével

Témakör: Védekezés a digitális világ veszélyei ellen

Óraszám: 3

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A személyes adat fogalmának értelmezése
- A személyes adatok védelme
- A mobileszközök alkalmazásának előnyei és veszélyei

Fogalmak

személyes adat, jelszó, bizalmas információ

Javasolt tevékenységek

- Tanácsok megfogalmazása, napirend készítése a túlzott digitális eszköz-használat ellensúlyozására, kiküszöbölésére
- Visszaélésre alkalmas személyes adatok megnevezése, melyeket fokozottan óvni szükséges a digitális kommunikáció során

Témakör: A robotika és a kódolás alapjai

Óraszám: 10

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Információhordozók közvetlen környezetünkben
- Iskolai adatok gyűjtése
- Csoportosítás adott témában
- Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése
- Algoritmus lépésekre bontása
- Egyszerű, hétköznapi algoritmusok felismerése, tevékenység útján történő megvalósítása
- Adott problémához algoritmus választása
- Az irányok helyes meghatározása

Fogalmak

padlórobot, sorrend, eseménysor, végrehajtás, módosítás, utasítás,

Javasolt tevékenységek

- Információhordozók gyűjtése, értelmezése közvetlen környezetünkben
- Adatok gyűjtése, lejegyzése
- Tárgyak csoportosítása formájuk alapján
- Megfigyelés
- Számokhoz képek vagy tárgy párosítása
- Szituációs játékok
- Néhány olyan algoritmus eljátszása, kirakása, melyet mindennapi tevékenységeink során alkalmazunk
- Irányjátékok

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megoldjon különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában
- ismerjen néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet

- ismerje a digitális eszközök üzembe helyezését, rendeltetésüknek megfelelően használja
- egyszerű feladatokat oldjon meg informatikai eszközökkel
- közvetlen tapasztalatot szerezzen a digitális eszközök használata során
- ismerjen kisiskolások számára készített portált.
- adott szempontok alapján megfigyeljen néhány grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza
- grafikai alkalmazással egyszerű rajzot, grafikát, dokumentumot hozzon létre
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékeljen, módosítson
- egy szöveges dokumentumot adott szempontok alapján létrehozzon
- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez
- információkat keres
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait
- értelmezze a problémát, a megoldási lehetőségeket eljátssza, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítsa
- fejlődjön algoritmikus gondolkodásában
- képes legyen adatokat különböző szempontok alapján csoportosítani
- felismerjen, eljátsszon, végrehajtson néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést

5. Eszközök

IKT eszközök, faliképek, Bee-Bot, Blue-Bot, robotpályák, számítógépes programok.

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam digitális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Digitális kultúra 3-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör neve	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű
A digitális világ körülöttünk	3	
A digitális eszközök használata	7	
Alkotás digitális eszközökkel	9	
Információszerzés az e-Világban	4	
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	3	
A robotika és a kódolás alapjai	8	
Ismétlő, rendszerező óra	-	2
Összes óraszám:	34	2

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

	Heti óraszám	Éves óraszám
3. évfolyam	1	36

Témakör: A digitális világ körülöttünk

Óraszám: 3

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A digitális környezet elemeinek megnevezése
- Az online és az offline környezet összehasonlítása
- A digitális világ alapvető összefüggéseinek megértése
- Digitális tananyagok, gyermekeknek készített alkalmazások használata

Fogalmak

internet, digitális, számítógép, mobileszközök, információ, program, okoseszközök, adatok, tárolás, keresés, applikáció, oktatóprogram

Javasolt tevékenységek

- A tanuló környezetében található digitális eszközök megnevezése, funkcióik körülírása
- Szituációs játékok során néhány információs társadalomra jellemző élethelyzet eljátszása
- Különböző tantárgyak tanulásakor digitális eszközök alkalmazása a differenciált tanulásszervezés során
- Kisiskolások számára készült portálok látogatása, az ott található alkalmazások használata

Témakör: A digitális eszközök használata

Óraszám: 7

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Digitális eszközök és főbb funkcióinak megnevezése
- A digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályok ismerete
- Digitális eszközök használata
- Digitális eszközök védelme
- Problémamegoldás digitális eszközzel
- A digitális eszköz használatának korlátai

Fogalmak

digitális eszköz, számítógép, tablet, okostelefon, nyomtató, monitor, digitális fényképezőgép, digitális kamera, adattárolás, egér, billentyűzet, laptop, ki- és bekapcsolás, újraindítás, menü

Javasolt tevékenységek

- Digitális eszközök használata egyszerű tantárgyi feladatok megoldásához

- Az egyéni érdeklődésnek megfelelő ismeretek gyűjtése digitális eszköz segítségével
- Adott feladat megoldásához digitális eszköz kiválasztása, érvelés a választás mellett

Témakör: Alkotás digitális eszközökkel

Óraszám: 9

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftver alkalmazása
- Képes dokumentum módosítási lehetőségeinek ismerete és alkalmazása
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete
- Alkalmazói készségek alapozása és fejlesztése
- Rajzolóprogram alapfunkciói, rajzeszközök alkalmazása

Fogalmak

rajzolóprogram, mentés, mentés másként, menü, rajzeszköz, alkalmazás, szerkesztés, visszavonás, módosítás, képfájl, digitális fotó

Javasolt tevékenységek

- Az iskolai feladatoknak és az egyéni érdeklődésnek megfelelő rajz készítése digitális eszközzel
- Az adott célnak megfelelő digitális produktumok létrehozása önállóan
- Választás az adott program által biztosított lehetőségek közül
- Az adott alkalmazás beállításainak használata
- A saját és az osztálytársak digitális alkotásainak értékelése több szempont alapján,

Témakör: Információszerzés az e-Világban

Óraszám: 4

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Alkalmazói készségek fejlesztése
- Egyszerű kulcsszavas keresés alkalmazása
- Példák, tapasztalatok elemzése a hamis információkkal, azok felismerésével kapcsolatban

Fogalmak

böngészőprogram, kulcsszó, keresés, keresőkifejezés, adat, címsor, weboldal, webhely, pontos kifejezés, találat

Javasolt tevékenységek

- Adatok gyűjtése az interneten személyekkel, jelenségekkel, állatokkal, növényekkel, eseményekkel kapcsolatban
- Információkeresés kulcsszavak segítségével

Témakör: Védekezés a digitális világ veszélyei ellen

Óraszám: 3

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A személyes adat fogalmának értelmezése
- A személyes adatok védelme
- A mobileszközök alkalmazásának előnyei és veszélyei

Fogalmak

internetes zaklatás, internetfüggőség, álhír, bizalmas információk, jelszó, személyes adat

Javasolt tevékenységek

- Tanácsok megfogalmazása, napirend készítése a túlzott digitális eszköz-használat ellensúlyozására, kiküszöbölésére
- Olyan személyes adatok megnevezése, melyeket fokozottan óvni szükséges a digitális kommunikáció során

Témakör: A robotika és a kódolás alapjai

Óraszám: 8

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése
- Egyszerű, hétköznapi algoritmusok felismerése, tevékenység útján történő megvalósítása
- Algoritmus lépésekre bontása
- Algoritmusok megvalósítása, modellezése egyszerű eszközök segítségével
- Egyszerű algoritmusok kódolása pl. padlórobottal
- A robotok szerepének bemutatása

Fogalmak

robot, elemi lépések, sorrend, eseménysor, program, programozás, végrehajtás, módosítás, utasítás,

Javasolt tevékenységek

- Néhány olyan algoritmus eljátszása, kirakása, melyet mindennapi tevékenységeink során alkalmazunk
- Adott utasításoknak megfelelő mozgás (lépegetés) egy kijelölt területen, robotpályán
- A robot adott feltételek alapján végzendő mozgásának megtervezése, kirakása jelekkel, a mozgások lelépegetése
- Útvonalak tervezése, kódolása adott feltételek alapján
- Egyszerű mozgások kódolása padlórobottal

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez,
- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat,

- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit,
- tanítói segítséggel választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást,
- tanítói segítséggel, majd önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás céljából,
- ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyaglelőhelyet,
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, amelyek az adott feladat megoldásához szükségesek,
- a feladathoz, problémához digitális eszközt választ,
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel,
- közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban.
- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza,
- grafikai alkalmazással egyszerű rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre,
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékeli, módosít,
- információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt.
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására;
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban;
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben;
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait
- alkalmaz néhány megadott algoritmust tevékenység, játék során, és néhány egyszerű esetben módosítja azokat,
- értelmezi a problémát, a megoldási lehetőségeket eljuttatja, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja;
- felismer, eljátszik, végrehajt néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést;
- egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont, értelmezi a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét;

- feladat megoldásához többféle algoritmust próbál ki;
- utasításokat hajt végre padlórobottal vagy más eszközzel.

5. Eszközök

Tankönyv, IKT eszközök, faliképek, Bee-Bot, Blue-Bot, robotpályák, számítógépes programok.

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam digitális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Digitális kultúra 3-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör neve	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű
A digitális világ körülöttünk	3	
A digitális eszközök használata	7	
Alkotás digitális eszközökkel	9	
Információszerzés az e-Világban	4	
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	3	
A robotika és a kódolás alapjai	8	
Ismétlő, rendszerező óra	-	2
Összes óraszám:	34	2

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

	Heti óraszám	Éves óraszám
4. évfolyam	1	36

Témakör: A digitális világ körülöttünk

Óraszám: 3

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A digitális környezet elemeinek megnevezése
- Az online és az offline környezet összehasonlítása
- A digitális világ alapvető összefüggéseinek megértése
- Digitális tananyagok, gyermekeknek készített alkalmazások használata

Fogalmak

internet, digitális, számítógép, mobileszközök, információ, program, okoseszközök, adatok, tárolás, keresés, applikáció, oktatóprogram

Javasolt tevékenységek

- Digitális tananyagok alkalmazása különböző tudáselemek feldolgozásához, gyakorlásához
- A tanuló környezetében található digitális eszközök megnevezése, funkcióik körülírása
- Szituációs játékok során néhány információs társadalomra jellemző élethelyzet eljátszása
- Más tantárgyak tanulásakor digitális eszközök alkalmazása a differenciált tanulásszervezés során
- Kisiskolások számára készült portálok látogatása, az ott található alkalmazások használata

Témakör: A digitális eszközök használata

Óraszám: 7

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Digitális eszközök és főbb funkcióinak megnevezése
- A digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályok ismerete
- Digitális eszközök használata
- Digitális eszközök védelme
- Problémamegoldás digitális eszközzel
- A digitális eszköz használatának korlátai

Fogalmak

digitális eszköz, számítógép, tablet, okostelefon, nyomtató, monitor, digitális fényképezőgép, digitális kamera, adattárolás, egér, billentyűzet, háttértár, laptop, ki- és bekapcsolás, újraindítás, beállítások, menü

Javasolt tevékenységek

- Digitális eszközök üzembe helyezése, rendeltetésüknek megfelelő használata
- Digitális eszközök használata egyszerű tantárgyi feladatok megoldásához
- Az egyéni érdeklődésnek megfelelő ismeretek gyűjtése digitális eszköz segítségével
- Érvelés a tudatos digitáliseszköz-használat mellett, az értelmetlen túlzott használat ellen
- Néhány digitális eszköz kezelőszerveinek megnevezése, bemutatása és biztonságos használata
- Adott feladat megoldásához digitális eszköz kiválasztása, érvelés a választás mellett

Témakör: Alkotás digitális eszközökkel

Óraszám: 9

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftver alkalmazása
- Képes dokumentum módosítási lehetőségeinek ismerete és alkalmazása
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete
- Alkalmazói készségek alapozása és fejlesztése
- Azonos funkciójú alkalmazások összehasonlítása
- Rajzolóprogram alapfunkciói, rajzeszközök alkalmazása

Fogalmak

rajzolóprogram, mentés, mentés másként, menü, rajzeszköz, alkalmazás, szerkesztés, visszavonás, módosítás, képfájl, digitális fotó

Javasolt tevékenységek

- Az iskolai feladatoknak és az egyéni érdeklődésnek megfelelő rajz készítése digitális eszközzel
- Az adott célnak megfelelő digitális produktumok létrehozása önállóan
- Választás az adott program által biztosított lehetőségek közül
- Az elkészült alkotások mentése
- Korábban elkészített digitális alkotások megnyitása, módosítása
- A saját és az osztálytársak digitális alkotásainak értékelése több szempont alapján

Témakör: Információszerzés az e-Világban

Óraszám: 4

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Alkalmazói készségek fejlesztése
- Böngészőprogram alapfunkcióinak ismerete
- Egyszerű kulcsszavas keresés alkalmazása
- Példák, tapasztalatok elemzése a hamis információkkal, azok felismerésével kapcsolatban
- Véleményalkotás a keresés eredményének hitelességével kapcsolatban,

Fogalmak

böngészőprogram, keresés, hamis információ, nem megbízható weboldalak, kulcsszó, keresőkifejezés, álhír, adat, címsor, weboldal, webhely, pontos kifejezés, találat

Javasolt tevékenységek

- Adatok gyűjtése az interneten személyekkel, jelenségekkel, állatokkal, növényekkel, eseményekkel kapcsolatban
- Információkeresés kulcsszavak segítségével
- Az interneten gyűjtött információk felhasználása érveléshez, véleményalkotáshoz
- Ellenőrzések végzése egy talált információ hitelességével kapcsolatban.

Témakör: Védekezés a digitális világ veszélyei ellen

Óraszám: 3

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A személyes adat fogalmának értelmezése
- Az online zaklatás felismerése, a segítségkérés lehetőségeinek bemutatása és gyakorlása

- Közvetlen tapasztalatok szerzése az álhírekkel, manipulált képekkel, videókkal kapcsolatban
- Az online kommunikáció etikai és biztonsági szabályrendszerének bemutatása
- Az online függőség jellemzőinek ismerete
- A személyes adatok védelme
- A mobileszközök alkalmazásának előnyei és veszélyei

Fogalmak

internetes zaklatás, internetfüggőség, játékfüggőség, álhír, kizárás, jelentés, bizalmas információk, jelszó, személyes adat

Javasolt tevékenységek

- Érvelés egy információ hitelességével kapcsolatban
- Példák gyűjtése az internetes zaklatások néhány megjelenési formájáról
- Szituációs játék eljátszása az internetes támadások, zaklatások esetén történő segítségkérés néhány formájáról
- Tanácsok megfogalmazása, napirend készítése a túlzott digitális eszköz-használat ellensúlyozására, kiküszöbölésére
- Olyan érzékeny, személyes adatok megnevezése, melyeket fokozottan óvni szükséges a digitális kommunikáció során

Témakör: A robotika és a kódolás alapjai

Óraszám: 8

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése
- Egyszerű, hétköznapi algoritmusok felismerése, tevékenység útján történő megvalósítása
- Algoritmusok összehasonlítása, elemzése
- Algoritmus lépésekre bontása
- Algoritmus kiválasztása

- Algoritmusok megvalósítása, modellezése egyszerű eszközök segítségével
- Egyszerű algoritmusok kódolása pl. padlórobottal
- Adott problémához algoritmus választása
- A robotok szerepének bemutatása
- Néhány elemi lépésből álló algoritmus tudatos alkalmazása, módosítása

Fogalmak

robot, elemi lépések, sorrend, eseménysor, program, programozás, kód, végrehajtás, módosítás, utasítás,

Javasolt tevékenységek

- Néhány olyan algoritmus eljátszása, kirakása, melyet mindennapi tevékenységeink során alkalmazunk
- Adott utasításoknak megfelelő mozgás (lépés) egy kijelölt területen, robotpályán
- A robot adott feltételek alapján végzendő mozgásának megtervezése, kirakása jelekkel, a mozgások lelépegetése
- Útvonalak tervezése, kódolása adott feltételek alapján
- Egyszerű mozgások kódolása padlórobottal
- A robot mozgásának elemzése
- Az adott kódsor módosítása újabb feltételek alapján

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez,
- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit,
- önállóan választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást,
- önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás céljából,
- ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyaglelőhelyet.

- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, amelyek az adott feladat megoldásához szükségesek,
- a feladathoz, problémához digitális eszközt, illetve alkalmazást, applikációt, felhasználói területet választ; felsorol néhány érvet választásával kapcsolatban.
- megfogalmazza, néhány példával alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel. Tanítói segítséggel összetett funkciókat is alkalmaz;
- közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban.
- megvizsgálja és értékeli az általa vagy társai által alkalmazott, létrehozott, megvalósított eljárásokat;
- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában.
- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza;
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre;
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékel, módosít;
- egyszerű ábrát, egyéb segédletet készít.
- a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről.
- információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt.
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására;
- kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információt;
- képes feladat, probléma megoldásához megfelelő applikáció, digitális tananyag, oktatójáték, képességfejlesztő digitális alkalmazás kiválasztására.
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban;
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben;
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait;

- közvetlen tapasztalatokkal rendelkezik a mobileszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban.
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, melyek az adott probléma megoldásához szükségesek;
- eredményétől függően módosítja a problémamegoldás folyamatában az adott, egyszerű tevékenységsorokat;
- alkalmaz néhány megadott algoritmust tevékenység, játék során, és néhány egyszerű esetben módosítja azokat,
- értelmezi a problémát, a megoldási lehetőségeket eljätssza, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja;
- felismer, eljätsszik, végrehajt néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést;
- egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont, értelmezi a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét;
- feladat megoldásához többféle algoritmust próbál ki;

5. Eszközök

Tankönyv, IKT eszközök, faliképek, Bee-Bot, Blue-Bot, robotpályák, számítógépes programok.

Digitális kultúra tantárgy emelt óraszámú informatika osztályoknak

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam digitális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Digitális kultúra 3-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör neve	Helyi tervezésű óraszám
A digitális világ körülöttünk	2
A digitális eszközök használata	5
Alkotás digitális eszközökkel	10
Információszerzés az e-Világban	4
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	3
A robotika és a kódolás alapjai	10
Ismétlő, rendszerező óra	2
Összes óraszám:	36

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

	Heti óraszám	Éves óraszám
1. évfolyam	1	36

Témakör: A digitális világ körülöttünk

Óraszám: 2

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az online és az offline környezet összehasonlítása
- A digitális világ alapvető összefüggéseinek megértése
- Internet használatának bevezetése

- Digitális tananyagok, gyermekeknek készített alkalmazások használata

Fogalmak

internet, digitális, számítógép, információ, program, okoseszközök, adatok, keresés, oktatóprogram

Javasolt tevékenységek

- Szituációs játékok során néhány információs társadalomra jellemző élethelyzet eljátszása
- Kisiskolások számára készült portálok látogatása, az ott található alkalmazások használata

Témakör: A digitális eszközök használata

Óraszám: 5

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ismerkedés a számítógéppel
- A képernyő részei
- Néhány fontos billentyű
- Egér használata
- Ismerkedés a billentyűzettel
- Internet használatának bevezetése

Fogalmak

számítógép, okostelefon, monitor, egér, billentyűzet, laptop, ki- és bekapcsolás

Javasolt tevékenységek

- Digitális eszközök üzembe helyezése, rendeltetésüknek megfelelő használata
- Program megnyitása, bezárása
- Néhány fontos billentyű megkeresése a billentyűzeten
- Egér mozgatása, kattintás, dupla kattintás, vonszolás gyakorlása

- Kijelölés, kijelölés megszüntetése
- Logikai feladatok megoldása a számítógépen
- Autó irányítása számítógépen
- Betűk és számok megkeresése a billentyűzeten
- Tanult betűk begépelése, javítása
- Internetes portálok keresése

Témakör: Alkotás digitális eszközökkel

Óraszám: 10

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Logikai oktatóprogram használata
- Programozás bevezetése: az irányok helyes meghatározása számítógépen
- Rajzolóprogram alapfunkciói, rajzeszközök alkalmazása
- Alkalmazói készségek alapozása és fejlesztése
- Egy adott szoftver funkcióinak és lehetőségeinek értelmezése
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete

Fogalmak

rajzolóprogram, mentés, menü, rajzeszköz, szerkesztés, visszavonás, módosítás

Javasolt tevékenységek

- Korábban elkészített digitális alkotások megnyitása
- Az elkészült alkotások mentése
- Színezés, rajzolás a számítógéppel
- Választás az adott program által biztosított lehetőségek közül
- Rajzok javítása-radír használata
- A rajzok köré képkeret szerkesztése

Témakör: Információszerzés az e-Világban

Óraszám: 4

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályok ismerete
- Az érzékszervek üzenetei
- Irányok a síkban
- Térirányok: előtte, mögötte, alatta, felette, mellette, benne kifejezések értelmezése
- Tájékozódás: helymeghatározás

Fogalmak

érzékszerv, környezet, irányok, térirányok,

Javasolt tevékenységek

- Megfigyelés
- Irányjátékok
- Viszonyítások megfigyelése, meghatározása
- Az iskola különböző részeinek megismerése, térkép használata tájékozódáshoz
- Információ kifejezése rajzzal, szavakkal és mimikával
- Szituációs játékok

Témakör: Védekezés a digitális világ veszélyei ellen

Óraszám: 3

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A személyes adat fogalmának értelmezése
- A mobileszközök alkalmazásának előnyei és veszélyei

Fogalmak

személyes adat, jelszó, bizalmas információ

Javasolt tevékenységek

- Tanácsok megfogalmazása, napirend készítése a túlzott digitális eszköz-használat ellensúlyozására, kiküszöbölésére
- Olyan érzékeny, személyes adatok megnevezése, melyeket fokozottan óvni szükséges a digitális kommunikáció során

Témakör: A robotika és a kódolás alapjai

Óraszám: 10

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése
- Irányok helyes meghatározása
- Utasítások értelmezése
- Egyszerű, hétköznapi algoritmusok felismerése, tevékenység útján történő megvalósítása
- Helyes sorrend keresése

Fogalmak

robot, sorrend, eseménysor, végrehajtás, módosítás, utasítás,

Javasolt tevékenységek

- Találós kérdések
- Adott utasításoknak megfelelő mozgás (lépegetés) egy kijelölt területen (távírányítós autó)
- Útvonalak tervezése, kódolása adott feltételek alapján
- Tevékenységsorozatok helyes sorrendbe állítása
- Néhány olyan algoritmus eljátszása, kirakása, melyet mindennapi tevékenységeink során alkalmazunk
- Algoritmusok készítése elemekből (rajzokkal, újságokból kivágva)

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat,
- ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában
- ismerjen néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet
- elmélyülten dolgozzon digitális környezetben, önellenőrzést végezzen
- ismerje a digitális eszközök üzembe helyezését
- egyszerű feladatokat oldjon meg informatikai eszközökkel
- hardver eszközök segítségével tudjon változásokat előidézni a képernyőn
- elsajátítson alapvető tantárgyi fogalmakat
- ismerjen néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hozzon létre
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékeljen, módosítson
- közvetlen tapasztalatokat szerezzen a digitális eszközök használatával kapcsolatban
- megismerje a digitális eszközök használatával összefüggő, a számítógépteremben érvényes szabályokat
- képes legyen összehasonlításokat végezni
- képes legyen térben tájékozódni
- képes legyen jeleket, adatokat értelmezni
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait
- fejlődjön algoritmikus gondolkodásában
- értelmezni tudjon adott problémát, a megoldási lehetőségeket eljuttassa, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja
- felismerjen, játsszon, végrehajtson néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést
- önmaga tudjon utasításokat meghatározni
- egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bontson, értelmezze a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét

5. Eszközök

IKT eszközök, faliképek, Bee-Bot, Blue-Bot, robotpályák, számítógépes programok.

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam digitális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Digitális kultúra 3-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör neve	Helyi tervezésű óraszám
A digitális világ körülöttünk	2
A digitális eszközök használata	7
Alkotás digitális eszközökkel	9
Információszerzés az e-Világban	4
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	3
A robotika és a kódolás alapjai	10
Ismétlő, rendszerező óra	1
Összes óraszám:	36

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

	Heti óraszám	Éves óraszám
2. évfolyam	1	36

Témakör: A digitális világ körülöttünk

Óraszám: 2

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az online és az offline környezet összehasonlítása
- A digitális világ alapvető összefüggéseinek megértése
- Digitális tananyagok, gyermekeknek készített alkalmazások használata

Fogalmak

internet, digitális, számítógép, információ, program, applikáció, okoseszközök, adatok, keresés, oktatóprogram

Javasolt tevékenységek

- Szituációs játékok során néhány információs társadalomra jellemző élethelyzet eljátszása
- Iskolások számára készült portálok látogatása az ott található alkalmazások használatával

Témakör: A digitális eszközök használata

Óraszám: 7

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályok ismeret
- A számítógép bekapcsolása, kikapcsolásának menete
- Billentyűzet használata
- Egér mozgatása, egyszerű egérműveletek
- Ismerkedés a billentyűzettel
- Mentés, megnyitás

Fogalmak

számítógép, okostelefon, tablet, monitor, digitális fényképezőgép, egér, billentyűzet, laptop, számítógép ki és bekapcsolása

Javasolt tevékenységek

- Digitális eszközök üzembe helyezése, rendeltetésüknek megfelelő használata
- Kisiskolások számára készült portálok látogatása, alkalmazások használata
- Program megnyitása, bezárása
- Néhány fontos billentyű megkeresése a billentyűzeten

- Egér mozgatása, kattintás, dupla kattintás, vonszolás gyakorlása
- Logikai feladatok megoldása a számítógépen
- Betűk és számok megkeresése a billentyűzeten

Témakör: Alkotás digitális eszközökkel

Óraszám: 9

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Rajzoló program használata
- Rajzok másolása, tükörkép készítése, vízszintes tükrözéssel
- Kép készítése megadott témában
- Billentyűzet használata

Fogalmak

rajzolóprogram, mentés, mentés másként, menü, rajzeszköz, szerkesztés, visszavonás, módosítás, radír

Javasolt tevékenységek

- Színezés, rajzolás a számítógépen
- Rajzolás megadott témában
- Rajzok illetve a rajz egy részének kijelölése, mozgatása, másolása
- Képek készítése, tükrözése
- Szöveges dokumentum létrehozására
- Szöveges dokumentum módosítási lehetőségeinek ismerete és alkalmazása
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete

Témakör: Információszerzés az e-Világban

Óraszám: 4

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Alkalmazói készségek fejlesztése

- Egyszerű kulcsszavas keresés alkalmazása

Fogalmak

böngészőprogram, kulcsszó, keresés, keresőkifejezés, adat, címsor, weboldal, pontos kifejezés, találat

Javasolt tevékenységek

- Adatok gyűjtése az interneten személyekkel, jelenségekkel, állatokkal, növényekkel, eseményekkel kapcsolatban
- Információkeresés kulcsszavak segítségével

Témakör: Védekezés a digitális világ veszélyei ellen

Óraszám: 3

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A személyes adat fogalmának értelmezése
- A személyes adatok védelme
- A mobileszközök alkalmazásának előnyei és veszélyei

Fogalmak

személyes adat, jelszó, bizalmas információ

Javasolt tevékenységek

- Tanácsok megfogalmazása, napirend készítése a túlzott digitális eszköz-használat ellensúlyozására, kiküszöbölésére
- Visszaélésre alkalmas személyes adatok megnevezése, melyeket fokozottan óvni szükséges a digitális kommunikáció során

Témakör: A robotika és a kódolás alapjai

Óraszám: 10

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Információhordozók közvetlen környezetünkben
- Iskolai adatok gyűjtése
- Csoportosítás adott témában
- Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése
- Algoritmus lépésekre bontása
- Egyszerű, hétköznapi algoritmusok felismerése, tevékenység útján történő megvalósítása
- Adott problémához algoritmus választása
- Az irányok helyes meghatározása

Fogalmak

robot, sorrend, eseménysor, kód, kódolás, végrehajtás, módosítás, utasítás, elágazás

Javasolt tevékenységek

- Információhordozók gyűjtése, értelmezése közvetlen környezetünkben
- Adatok gyűjtése, lejegyzése
- Beszámoló készítése, ismertetése
- Síkidomok csoportosítása
- Tárgyak csoportosítása formájuk alapján
- Megfigyelés
- Számokhoz képek vagy tárgy párosítása
- Kódfejtések
- Kódírás
- Szituációs játékok
- Néhány olyan algoritmus eljátszása, kirakása, melyet mindennapi tevékenységeink során alkalmazunk
- Irányjátékok

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megoldjon különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában
- ismerjen néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet
- ismerje a digitális eszközök üzembe helyezését, rendeltetésüknek megfelelően használja
- egyszerű feladatokat oldjon meg informatikai eszközökkel
- közvetlen tapasztalatot szerezzen a digitális eszközök használata során
- ismerjen kisiskolások számára készített portált.
- adott szempontok alapján megfigyeljen néhány grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hozzon létre
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékeljen, módosítson
- egy szöveges dokumentumot adott szempontok alapján létrehozzon, módosítson
- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait
- közvetlen tapasztalatokkal rendelkezik a mobileszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban
- értelmezze a problémát, a megoldási lehetőségeket eljätssza, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítsa
- fejlődjön algoritmikus gondolkodásában
- képes legyen adatokat különböző szempontok alapján csoportosítani
- megismerkedjen a kódolás alapjaival
- felismerjen, eljätsszon, végrehajtson néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést

5. Eszközök

IKT eszközök, faliképek, Bee-Bot, Blue-Bot, robotpályák, számítógépes programok.

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam digitális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Digitális kultúra 3-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti két óra)

Témakör neve	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű	Szabadon tervezhető
A digitális világ körülöttünk	3		3
A digitális eszközök használata	7		7
Alkotás digitális eszközökkel	9		9
Információszerzés az e-Világban	4		4
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	3		3
A robotika és a kódolás alapjai	8		8
Ismétlő, rendszerező óra	-	2	2
Összes óraszám:	34	2	36

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

	Heti óraszám	Éves óraszám
3. évfolyam	2	72

Témakör: A digitális világ körülöttünk

Óraszám: 6

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A digitális környezet elemeinek megnevezése
- Az online és az offline környezet összehasonlítása
- A digitális világ alapvető összefüggéseinek megértése
- Digitális tananyagok, gyermekeknek készített alkalmazások használata

Fogalmak

internet, digitális, számítógép, mobileszközök, információ, program, okoseszközök, adatok, tárolás, keresés, applikáció, oktatóprogram

Javasolt tevékenységek

- Digitális tananyagok alkalmazása különböző tudáselemek feldolgozásához, gyakorlásához
- A tanuló környezetében található digitális eszközök megnevezése, funkcióik körülírása
- Szituációs játékok során néhány információs társadalomra jellemző élethelyzet eljátszása
- Kisiskolások számára készült portálok látogatása, az ott található alkalmazások használata
- Más tantárgyak tanulásához digitális eszközök alkalmazása a differenciált tanulásszervezés során

Témakör: A digitális eszközök használata

Óraszám: 14

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Digitális eszközök és főbb funkcióinak megnevezése
- A digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályok ismerete
- Digitális eszközök használata
- Digitális eszközök védelme
- Problémamegoldás digitális eszközzel
- A digitális eszköz használatának korlátai
- Applikációk alkalmazása, programok futtatása telefonon, tableten, notebookon vagy asztali számítógépen
- Digitális eszközök egyszerűbb beállítási lehetőségei

Fogalmak

digitális eszköz, számítógép, laptop, tablet, okostelefon, nyomtató, monitor, digitális fényképezőgép, digitális kamera, adattárolás, egér, billentyűzet, háttértár, ki- és bekapcsolás, újraindítás, menü

Javasolt tevékenységek

- Digitális eszközök használata egyszerű tantárgyi feladatok megoldásához
- Az egyéni érdeklődésnek megfelelő ismeretek gyűjtése digitális eszköz segítségével
- Adott feladat megoldásához digitális eszköz kiválasztása, érvelés a választás mellett

Témakör: Alkotás digitális eszközökkel

Óraszám: 18

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftver alkalmazása
- Képes dokumentum módosítási lehetőségeinek ismerete és alkalmazása
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete
- Alkalmazói készségek alapozása és fejlesztése
- Rajzolóprogram alapfunkciói, rajzeszközök alkalmazása

Fogalmak

rajzolóprogram, mentés, mentés másként, menü, rajzeszköz, alkalmazás, szerkesztés, visszavonás, módosítás, képfájl, digitális fotó

Javasolt tevékenységek

- Az iskolai feladatoknak és az egyéni érdeklődésnek megfelelő rajz készítése digitális eszközzel
- Az adott célnak megfelelő digitális produktumok létrehozása önállóan, illetve projekt keretében

- Választás az adott program által biztosított lehetőségek közül
- Az adott alkalmazás beállításainak használata
- A saját és az osztálytársak digitális alkotásainak értékelése több szempont alapján,
- Az alkalmazott grafikai megoldások értelmezése.

Témakör: Információszerzés az e-Világban

Óraszám: 8

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Alkalmazói készségek fejlesztése
- Egyszerű kulcsszavas keresés alkalmazása
- Példák, tapasztalatok elemzése a hamis információkkal, azok felismerésével kapcsolatban

Fogalmak

böngészőprogram, kulcsszó, keresés, keresőkifejezés, adat, címsor, weboldal, webhely, pontos kifejezés, találat

Javasolt tevékenységek

- Adatok gyűjtése az interneten személyekkel, jelenségekkel, állatokkal, növényekkel, eseményekkel kapcsolatban
- Információkeresés kulcsszavak segítségével

Témakör: Védekezés a digitális világ veszélyei ellen

Óraszám: 6

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A személyes adat fogalmának értelmezése

- A személyes adatok védelme
- A mobileszközök alkalmazásának előnyei és veszélyei
- Az online függőség jellemzőinek ismerete

Fogalmak

internetes zaklatás, internetfüggőség, játékfüggőség, álhír, blokkolás, kizárás, bizalmas információk, jelszó, személyes adat

Javasolt tevékenységek

- Tanácsok megfogalmazása, napirend készítése a túlzott digitális eszköz-használat ellensúlyozására, kiküszöbölésére
- Olyan személyes adatok megnevezése, melyeket fokozottan óvni szükséges a digitális kommunikáció során

Témakör: A robotika és a kódolás alapjai

Óraszám: 16

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése
- Egyszerű, hétköznapi algoritmusok felismerése, tevékenység útján történő megvalósítása
- Algoritmus lépésekre bontása
- Algoritmusok megvalósítása, modellezése egyszerű eszközök segítségével
- Egyszerű algoritmusok kódolása pl. padlórobottal
- A robotok szerepének bemutatása

Fogalmak

robot, elemi lépések, sorrend, eseménysor, program, programozás, kód, kódolás, végrehajtás, módosítás, utasítás, elágazás

Javasolt tevékenységek

- Néhány olyan algoritmus eljátszása, kirakása, melyet mindennapi tevékenységeink során alkalmazunk
- Adott utasításoknak megfelelő mozgás (lépegetés) egy kijelölt területen, robotpályán
- Algofejtörők megoldása modell segítségével
- A robot adott feltételek alapján végzendő mozgásának megtervezése, kirakása jelekkel, a mozgások lelépegetése
- Útvonalak tervezése, kódolása adott feltételek alapján
- Egyszerű mozgások kódolása padlórobottal
- A robot mozgásának elemzése
- Az adott kódsor módosítása újabb feltételek alapján
- Történetek mesélése a robot mozgásával kapcsolatban
- Önálló történetek kódolása robot segítségével

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez,
- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat,
- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit,
- tanítói segítséggel választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást,
- tanítói segítséggel, majd önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás céljából,
- ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet,
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, amelyek az adott feladat megoldásához szükségesek,
- a feladathoz, problémához digitális eszközt, illetve alkalmazást választ,
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel. Esetenként tanítói segítséggel összetett funkciókat is alkalmaz;
- közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban.

- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza,
- grafikai alkalmazással egyszerű rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre,
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékeli, módosít,
- egyszerű prezentációt, ábrát, egyéb segédletet készít.
- információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt.
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására;
- képes feladat, probléma megoldásához megfelelő applikáció, digitális tananyag, oktatójáték, képességfejlesztő digitális alkalmazás kiválasztására.
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban;
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben;
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait
- közvetlen tapasztalatokkal rendelkezik a mobileszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban.
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, melyek az adott probléma megoldásához szükségesek;
- eredményétől függően módosítja a problémamegoldás folyamatában az adott, egyszerű tevékenységsorokat;
- alkalmaz néhány megadott algoritmust tevékenység, játék során, és néhány egyszerű esetben módosítja azokat,
- értelmezi a problémát, a megoldási lehetőségeket eljátssza, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja;
- felismer, eljátsszik, végrehajt néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést;
- egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont, értelmezi a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét;
- a feladat, probléma megoldásához többféle algoritmust próbál ki;
- a valódi vagy szimulált programozható eszköz mozgását értékeli, hiba esetén módosítja a kódsorozatot a kívánt eredmény eléréséig. Tapasztalatait megfogalmazza, megvitatja társaival;

- adott feltételeknek megfelelő kódsorozatot tervez és hajtat végre, történeteket, meserészleteket jelenít meg padlórobottal vagy más eszközzel.

5. Eszközök

Tankönyv, IKT eszközök, faliképek, Bee-Bot, Blue-Bot, robotpályák, Artec robotkészlet, számítógépes programok.

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam digitális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Digitális kultúra 3-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti két óra)

Témakör neve	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű	Szabadon tervezhető
A digitális világ körülöttünk	3		3
A digitális eszközök használata	7		7
Alkotás digitális eszközökkel	9		9
Információszerzés az e-Világban	4		4
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	3		3
A robotika és a kódolás alapjai	8		8
Ismétlő, rendszerező óra	-	2	2
Összes óraszám:	34	2	36

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

	Heti óraszám	Éves óraszám
4. évfolyam	2	72

Témakör: A digitális világ körülöttünk

Óraszám: 6

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A digitális környezet elemeinek megnevezése
- Az online és az offline környezet összehasonlítása
- A digitális világ alapvető összefüggéseinek megértése
- Digitális tananyagok, gyermekeknek készített alkalmazások használata

Fogalmak

internet, digitális, számítógép, mobileszközök, információ, program, okoseszközök, adatok, tárolás, keresés, applikáció, oktatóprogram

Javasolt tevékenységek

- Digitális tananyagok alkalmazása különböző tudáselemek feldolgozásához, gyakorlásához
- A tanuló környezetében található digitális eszközök megnevezése, funkcióik körülírása
- Szituációs játékok során néhány információs társadalomra jellemző élethelyzet eljátszása
- Más tantárgyak tanulásakor digitális eszközök alkalmazása a differenciált tanulásszervezés során
- Kisiskolások számára készült portálok látogatása, az ott található alkalmazások használata

Témakör: A digitális eszközök használata

Óraszám: 14

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Digitális eszközök és főbb funkcióinak megnevezése
- A digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályok ismerete
- Digitális eszközök használata
- Digitális eszközök védelme
- Problémamegoldás digitális eszközzel
- A digitális eszköz használatának korlátai
- Applikációk alkalmazása, programok futtatása telefonon, tableten, notebookon vagy asztali számítógépen
- Digitális eszközök egyszerűbb beállítási lehetőségei

Fogalmak

digitális eszköz, számítógép, tablet, okostelefon, nyomtató, monitor, digitális fényképezőgép, digitális kamera, adattárolás, eger, billentyűzet, háttértár, laptop, ki- és bekapcsolás, újraindítás, beállítások, menü

Javasolt tevékenységek

- Digitális eszközök üzembe helyezése, rendeltetésüknek megfelelő használata
- Digitális eszközök használata egyszerű tantárgyi feladatok megoldásához
- Az egyéni érdeklődésnek megfelelő ismeretek gyűjtése digitális eszköz segítségével
- Érvelés a tudatos digitális eszköz-használat mellett, az értelmetlen túlzott használat ellen
- Néhány digitális eszköz kezelőszerveinek megnevezése, bemutatása és biztonságos használata
- Adott feladat megoldásához digitális eszköz kiválasztása, érvelés a választás mellett
- Beállítások elvégzése digitális eszközökön

Témakör: Alkotás digitális eszközökkel

Óraszám: 18

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftver alkalmazása
- Képes dokumentum módosítási lehetőségeinek ismerete és alkalmazása
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete
- Alkalmazói készségek alapozása és fejlesztése
- Azonos funkciójú alkalmazások összehasonlítása
- Rajzolóprogram alapfunkciói, rajzeszközök alkalmazása
- Egy adott szoftver funkcióinak és lehetőségeinek értelmezése

Fogalmak

rajzolóprogram, mentés, mentés másként, menü, rajzeszköz, alkalmazás, szerkesztés, visszavonás, módosítás, képfájl, digitális fotó

Javasolt tevékenységek

- Az iskolai feladatoknak és az egyéni érdeklődésnek megfelelő rajz készítése digitális eszközzel
- Az adott célnak megfelelő digitális produktumok létrehozása önállóan, illetve projekt keretében
- Választás az adott program által biztosított lehetőségek közül
- Az elkészült alkotások mentése
- Korábban elkészített digitális alkotások megnyitása, módosítása
- A saját és az osztálytársak digitális alkotásainak értékelése több szempont alapján
- Az alkalmazott grafikai megoldások értelmezése
- Mérlegelés, indoklás az adott probléma megoldása során megvalósított digitális eszköz-
használattal kapcsolatban

Témakör: Információszerzés az e-Világban

Óraszám: 8

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Alkalmazói készségek fejlesztése
- Böngészőprogram alapfunkcióinak ismerete
- Egyszerű kulcsszavas keresés alkalmazása
- Példák, tapasztalatok elemzése a hamis információkkal, azok felismerésével kapcsolatban
- Véleményalkotás a keresés eredményének hitelességével kapcsolatban,
- Egyszerű infografika, diagram értelmezése, állítások megfogalmazása a leolvasott adatokkal kapcsolatban.

Fogalmak

böngészőprogram, keresés, hamis információ, nem megbízható weboldalak, kulcsszó, keresőkifejezés, álhír, infografika, adat, grafikon, címsor, weboldal, webhely, URL, pontos kifejezés, találat

Javasolt tevékenységek

- Adatok gyűjtése az interneten személyekkel, jelenségekkel, állatokkal, növényekkel, eseményekkel kapcsolatban
- Információkeresés kulcsszavak segítségével
- Az interneten gyűjtött információk felhasználása érveléshez, véleményalkotáshoz
- Ellenőrzések végzése egy talált információ hitelességével kapcsolatban.
- Állítások megfogalmazása, érvelés egy infografika, táblázat, grafikon alapján

Témakör: Védekezés a digitális világ veszélyei ellen

Óraszám: 6

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A személyes adat fogalmának értelmezése
- Az online zaklatás felismerése, a segítségkérés lehetőségeinek bemutatása és gyakorlása
- Közvetlen tapasztalatok szerzése az álhírekkel, manipulált képekkel, videókkal kapcsolatban
- Az online kommunikáció etikai és biztonsági szabályrendszerének bemutatása
- Az online függőség jellemzőinek ismerete
- A személyes adatok védelme
- A mobileszközök alkalmazásának előnyei és veszélyei

Fogalmak

internetes zaklatás, internetfüggőség, játékfüggőség, álhír, blokkolás, kizárás, jelentés, bizalmas információk, jelszó, személyes adat

Javasolt tevékenységek

- Érvelés egy információ hitelességével kapcsolatban
- Példák gyűjtése az internetes zaklatások néhány megjelenési formájáról
- Szituációs játék eljátszása az internetes támadások, zaklatások esetén történő segítségkérés néhány formájáról

- Tanácsok megfogalmazása, napirend készítése a túlzott digitális eszköz-használat ellensúlyozására, kiküszöbölésére
- Olyan érzékeny, személyes adatok megnevezése, melyeket fokozottan óvni szükséges a digitális kommunikáció során

Témakör: A robotika és a kódolás alapjai

Óraszám: 16

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az algoritmikus gondolkodás fejlesztése
- Egyszerű, hétköznapi algoritmusok felismerése, tevékenység útján történő megvalósítása
- Algoritmusok összehasonlítása, elemzése
- Algoritmus lépésekre bontása
- Algoritmus kiválasztása
- Algoritmusok megvalósítása, modellezése egyszerű eszközök segítségével
- Egyszerű algoritmusok kódolása pl. padlórobottal
- Adott problémához algoritmus választása
- A robotok szerepének bemutatása
- Néhány elemi lépésből álló algoritmus tudatos alkalmazása, módosítása
- Kódolás tevékenységgel
- Kódolás grafikus felületen

Fogalmak

robot, elemi lépések, sorrend, eseménysor, program, programozás, kód, kódolás, végrehajtás, módosítás, utasítás, elágazás

Javasolt tevékenységek

- Néhány olyan algoritmus eljátszása, kirakása, melyet mindennapi tevékenységeink során alkalmazunk
- Adott utasításoknak megfelelő mozgás (lépés) egy kijelölt területen, robotpályán

- A robot adott feltételek alapján végzendő mozgásának megtervezése, kirakása jelekkel, a mozgások lelépegetése
- Útvonalak tervezése, kódolása adott feltételek alapján
- Egyszerű mozgások kódolása padlórobottal
- A robot mozgásának elemzése
- Az adott kódsor módosítása újabb feltételek alapján
- Algoritmtörök megoldása modell segítségével
- Történetek mesélése a robot mozgásával kapcsolatban
- Önálló történetek kódolása robot segítségével

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez,
- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit,
- önállóan választ más tantárgyak tanulmányának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást,
- önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás céljából,
- ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet.
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, amelyek az adott feladat megoldásához szükségesek,
- a feladathoz, problémához digitális eszközt, illetve alkalmazást, applikációt, felhasználói területet választ; felsorol néhány érvet választásával kapcsolatban.
- megfogalmazza, néhány példával alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel. Tanítói segítséggel összetett funkciókat is alkalmaz;
- közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban.
- megvizsgálja és értékeli az általa vagy társai által alkalmazott, létrehozott, megvalósított eljárásokat;

- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában.
- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza;
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre;
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékel, módosít;
- egyszerű ábrát, egyéb segédletet készít,
- egyszerű prezentációt, ábrát, egyéb segédletet készít.
- a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről.
- információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt.
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására;
- kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információt;
- képes feladat, probléma megoldásához megfelelő applikáció, digitális tananyag, oktatójáték, képességfejlesztő digitális alkalmazás kiválasztására.
- állításokat fogalmaz meg grafikonokról, infografikákról, táblázatokról; a kapott információkat felhasználja napi tevékenysége során;
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban;
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben;
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait;
- közvetlen tapasztalatokkal rendelkezik a mobileszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban.
- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, melyek az adott probléma megoldásához szükségesek;
- eredményétől függően módosítja a problémamegoldás folyamatában az adott, egyszerű tevékenységsorokat;
- alkalmaz néhány megadott algoritmust tevékenység, játék során, és néhány egyszerű esetben módosítja azokat,

- értelmezi a problémát, a megoldási lehetőségeket eljátssza, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja;
- felismer, eljátsszik, végrehajt néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést;
- egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont, értelmezi a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét;
- feladat megoldásához többféle algoritmust próbál ki;
- a valódi vagy szimulált programozható eszköz mozgását értékeli, hiba esetén módosítja a kódsorozatot a kívánt eredmény eléréséig. Tapasztalatait megfogalmazza, megvitatja társaival;
- adott feltételeknek megfelelő kódsorozatot tervez és hajtat végre, történeteket, meserészleteket jelenít meg padlórobottal vagy más eszközzel.

5. Eszközök

Tankönyv, IKT eszközök, faliképek, Bee-Bot, Blue-Bot, robotpályák, Artec robotkészlet, számítógépes programok.

Ének-zene tantárgy

Az első négy évfolyamon elsősorban alapképességek és készségek fejlesztése zajlik, ezért a témakörök nem alkotnak zárt egységet és nem időrendben követik egymást. Az egyes témaköröknél megjelölt minimum óraszámok, csak arányaiban segítik a tájékozódást. A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

Az alsó tagozaton kiemelt nevelési-oktatási cél, az éneklés megszerettetése. A zenei anyanyelv megismerése, elsajátítása és használata segít megalapozni az értékörzést, a tanulók nemzeti identitását. A népdalok tanítása számtalan élethelyzetre ad példát és kínál megoldást.

További cél, hogy az aktív éneklés és a zenehallgatás során a tanulók örömteli élményekhez jussanak. Fedezzék fel a zenei alkotás örömét, kifejező éneklésük, hangszeres játékuik, ritmikai alkotásaik, saját kis zenei kompozícióik által. Fejlődjön ritmikai készségük, zenei hallásuk, tanuljanak meg alapszinten kottát írni és olvasni. Ismerjenek meg zeneirodalmi alkotásokat, korosztályuknak megfelelő módon. Ehhez kapcsolódik a koncert-pedagógia. A tanulók számára biztosítani kell, tanévenként legalább egy közös hangverseny látogatást, mely hozzásegíti őket az élő muzsikálás szépségének megbecsüléséhez.

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam ének-zene tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Ének-zene 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti két óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység órászáma összesen
Zeneművek/Énekes anyag	35 óra	2 óra	37 óra
Zeneművek/Zenehallgatás	13 óra	-	13 óra

Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztése	7 óra	1 óra	8 óra
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	7 óra	-	7 óra
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	6 óra	1 óra	7 óra
Összesen	68 óra	4 óra	72 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Zeneművek/Énekes anyag 37 óra

Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzeteket, életképeket kifejező dalok:

Aki nem lép egyszerre; Budabuda bácsi; Bújj, bújj itt megyek; Bújj, bújj medve; Bújj, bújj zöld ág; Egyenlőre, két kettőre; Egyél libám; Erdő mellett nem jó lakni; Ess, eső, ess; Ég a gyertya, ég; Éliás, Tóbiás; Én kis kertem kerteltem; Fecskét látok; Fehér liliomszál; Gyertek haza ludaim; Gyertek lányok játszani, játszani; Gyertek lányok ligetre; Gyerünk, menjünk vendégségbe; Hej, a sályi piacon; Hess el, sas!; Hinta, palinta; Hód, hód, fényes lánc; Kering az orsó; Kicsi vagyok én; Körtéfa; Megy a kocsi; Nyisd ki Isten kiskapudát; Rece, rece pogácsa; Sírjunk, ríjunk; Szegény legény; Szólj síp, szólj; Ti csak esztek, isztok; Túrót ettem; Tücsök koma gyere ki; Zíbor, zábor; Zsipp-zsupp,

Dalok alkalmakra, jeles napokra:

Szent Gergely doktornak; Télapó itt van (Gyermekdal – Donászy M.); Kirje, kirje; Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán: Brumm, brumm, Brúnó; Sárdó, gyűj el; Esik eső karikára; Balázs Á. – Nádas Katalin: Fűzzünk, fűzzünk; Már megjöttünk estére (vers:Károlyi Amy); Hová mégy te kis nyulacska?

Mondókák, kiszámolók :

Egy – megérett a meggy; Névcsúfolók – pl. Balázs, csípjen meg a darázs; Hüvelykujjam almafa; Lementem a pincébe; Gyerekek, gyerekek, szeretik a peracet

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangjaitosságának megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző hangerővel tud énekelni;

- a zenei produkciók kifejező előadásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít;
- a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével;
- ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat;
- kézjelről énekel;
- belső hallása fejlődik.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése
- A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció, szolmizációs kézjelről való éneklés.
- Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül
- A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán
- A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban
- Évfolyamonként legalább 35 magyar gyermekdal és népdal hallás utáni ismerete
- A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása
- Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció
- A kézjel, mint jelrendszer ismerete
- Szolmizációs kézjelről való éneklés

Fogalmak:

Népdal; gyermekjátékdal; körjáték; néptánc; hangszerkíséret; szolmizáció; kézjel

Zeneművek/Zenehallgatás 13 óra

Kodály Zoltán: Gergely-járás, részlet a gyermekkarból; Nyulacska – gyermekkar; Katalinka – gyermekkar; Bartók Béla: Gyermeknek I./3. Szegény legény; I./12. Lánc, lánc, eszterlánc; Bartók Béla: Mikrokozmosz – részletek; 44 hegedűduó – I. füzet – Párnástánc (Elvesztettem zsebkendőmet); Bárdos Lajos: Karácsonyi bölcsődal – vegyeskar; Adriano Banchieri: Állatok rögtönzött ellenpontja; Leopold Mozart: Gyermekszimfónia – részlet; W.A. Mozart: Esz-dúr kürtverseny III. tétel – részlet; Saint-Saëns: Az állatok farsangja – részletek; Csajkovszkij:

Diótörő - Játék katonák indulója; Szőnyi Erzsébet: 21 énekes játék – Sípkészítő (Szólj síp);
Névcsőfolók- „Ádám kutya ül a hátán”

Tanulási eredmények

- érzékeli és megnevezi a hangerő, hangszín, hangmagasság változásait, az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- zenehallgatási élményekkel gazdagodik;
- megismeri az énekelve megtanult dalt, feldolgozás formájában is;
- képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre;

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- Az énekes anyaghoz kapcsolódó és az életkornak megfelelő, különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása;
- Cselekményes zenékben az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése;
- Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben;
- A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval;
- Befogadói készség: ráhangolódás a hallgatott zeneművekre;
- Emberi hangfajták (gyermek, női, férfihang) megfigyelése a tanult zenei anyagban;
- A hangszerek hangszínének megfigyelése a tanult zenei anyagban;
- A szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar megkülönböztetése, megnevezése a tanult zenei anyagban.
- megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet;

Fogalmak

énekhang; gyermekkar; vegyeskar; zongoramű; kíséret; népdalfeldolgozás; zenekar; duó

Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztés 8 óra

Tanulási eredmények

- érti a tempó és az egyenletes lüktetés fogalmát;

- megkülönbözteti a mérőt és a ritmust;
- a testét hangszerként is használja;
- egyszerű ritmushangszereket használ.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- Egyenletes mérő hangoztatása éneklés és esetenként zenehallgatás közben
- Zenei hangsúly érzékeltetése és reprodukciója
- Alapritmusok gyakorlása 2/4-es ütemben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban:
- a zenei hangsúly érzékeltetésével,
- mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával,
- felelgetős ritmusjátékokkal,
- ritmussorok rögtönzésével pl. egy szó vagy érzelem kifejezésére
- Ritmuskánon és osztinató gyakorlása egyszerű formában;
- Alkotói készség: Rögtönzés dallammal, ritmussal, ritmussorok alkotása változatos hangszínek használatával, testhangszer és különböző hangkeltő eszközök és ritmushangszerek segítségével.
- Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása
- Egyenletes lüktetés, mérő
- Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet
- 2/4-es ütem
- Ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal-vonalköz, pótvonal, ütemvonal, kezdőhang – záróhang
- Ritmikai kétszólamúság – osztinató, ritmuskánon

Fogalmak

Mérő; ritmus; szünet; ütem; ütemvonal; záróvonal; ismétlőjel, ütemmutató; ritmushangszer; rögtönzés; ötvonalas rendszer; vonal-vonalköz; pótvonal; kezdőhang - záróhang; gyors; lassú; osztinató, ritmuskánon

Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés 7 óra

Tanulási eredmények

- érzékeli a hangok egymásutánját, különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket, ezeket felismeri az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- érti a különbséget a hangerő, hangszín, hangmagasság fogalmai között;
- rövid dallamsorokat rögtönöz;
- örömmel vesz részt az alkotói folyamatokban.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- A hangerő, hangszín, hangmagasság változásainak megfigyelése és megnevezése a környező világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- Magas és mély hangok megfigyelése a tanult dalokban;
- Hangszínek és ellentétes dinamikai szintek gyakorlása hangutánzással, felelgetős játékokkal;
- Belső hallás fejlesztése dallambújtatással;
- A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése;
- Alkotói készség: Rövid dallamsorok rögtönzése pl. saját névre;
- A testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata egy szó vagy érzelem kifejezésére;
- A pentaton hangkészlet kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése;
- kánon éneklésmódjának elsajátítása.

Fogalmak

halk, hangos, hangmagasság, hangszín, hangerő, dallam, dallamsor, kánon

Zenei ismeretek/ Zenei írás-olvasás 7 óra

Tanulási eredmények

- megfigyeli és azonosítja az alapvető zenei jelenségeket (hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok) a kottában;
- kottaképről azonosítja a hallás után tanult dalokat;

- érzékeli, hogy ugyanaz a dallamrészlet különböző magasságokban írható, olvasható.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- A hallás után tanult dalok kottából való azonosításának előkészítése különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.);
- A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- A kottakép alapvető funkcionális elemeinek felismerése: ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal – vonalköz, pótvonal, ütemvonal, kezdőhang-záróhang stb.;
- A figyelem, az összpontosítás fejlesztése egyszerű zenei írás – olvasási feladatok segítségével;
- A finommotorikus mozgások gyakorlása egyszerű zenei írás feladatok segítségével;
- Negyed, nyolcadpár grafikai képe és írása;
- Ütemvonal és záróvonal grafikai képe és írása;
- A szó - mi - dó- szolmizációs hangok leírása fokozatos bevezetéssel.

Fogalmak

Hangjegy

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

Énekes anyag:

- emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdal;
- jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d'' hangterjedelemben;
- elsajátítja a jól intonált, kifejező éneklés alapjait;
- alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában;
- a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein.

Zenehallgatás:

- a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol;

- a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömét;
- felismeri a zongora hangját;
- felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását;
- meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- képes megérteni az zenék üzenetét;
- szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.

Ritmikai fejlesztés:

- érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben
- érzékeli az ütemhangsúlyt;
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;
- mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz.

Hallásfejlesztés:

- érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben
- érzékeli az ütemhangsúlyt;
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;
- mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz.

Zenei írás-olvasás:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- képes egyszerű kottában tájékozódni;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció jellemzőit, illetve előnyeit.

5. Eszközök:

Tankönyv, füzet, CD, ritmushangszerek, interaktív tananyag, hangoszlop, mágneses hangjegy készlet, digitális metronóm, zenei ötvonalas falitábla.

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam ének-zene tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Ének-zene 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti két óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység óraszám összesen
Zeneművek/Énekes anyag	35 óra	2 óra	37 óra
Zeneművek/Zenehallgatás	14 óra	-	14 óra
Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztés	6 óra	1 óra	7 óra
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	6 óra	-	6 óra
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	7 óra	1 óra	8 óra
Összesen	68 óra	4 óra	72 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Zeneművek/Énekes anyag 37 óra

Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzetek, életképek

A gúnárom elveszett; A part alatt; Csillagoknak teremője; Csömödéri; Egy kis malac; Egyszer egy királyfi; Elvesztettem zsebkendőmet; Ess, eső, ess; Este van már, nyolc óra; Harcsa van a vízbe'; Hatan vannak a mi ludaink; Három éjjel, Hej, tulipán; Hej, vára vára;

Hess, légy, ne szállj rám; Hol jártál, báránycám?; Hopp, Juliska; Hová mégy?; Isten éltesse,
Péter, Pál!; Járom az új várnak; Kapitány úr megizente; Keresd meg a tüt; Két krajcárom; Kis
kece lányom; Kivirágzott a diófa; Kőketánc; Kodály – Weöres S.: Jön a kocsi; Láttál-e már
valaha; Méz, méz, méz; Most viszik, most viszik; Nincs szebb állat, mint a lúd; Süssünk,
süssünk valamit;

Szélről legeljete; Széles az én kedvem ma; Ti csak esztek; Tivi - tovi tács; Tüzet viszek; Úszik
a kácsa; Virágéknál ég a világ

Dalok alkalmakra, jeles napokra

Hull a pelyhes; Betlehembe, jer, pajtás!; A kis Jézus; Regöljünk, regöljünk; Ma van húsvét
napja (Húsvétoló); Állj be, Berci katonának!; Még azt mondják nem illik; Járdányi Pál - Weöres
Sándor: Tavaszköszöntő (Sándor napján); Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán: Orgona ága; Serkenj
fel, kegyes nép

Tanulási eredmények

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző hangerővel tud énekelni;
- a zenei produkciók kifejező előadásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít;
- a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével;
- ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat;
- kézzelről énekel;
- belső hallása fejlődik.

Fejlesztési feladatok, készségek, ismeretek

- Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése
- A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció, szolmizációs kézzelről való éneklés.
- Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül
- A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán

- A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban
- Évfolyamonként legalább 35 magyar gyermekdal és népdal hallás utáni ismerete
- A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása
- Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció
- A kézjel, mint jelrendszer ismerete
- Szolmizációs kézjelről való éneklés

Fogalmak

Népdal; gyermekjátékdal; körjáték; néptánc; hangszerkíséret; szolmizáció; kézjel

Zeneművek/Zenehallgatás 14 óra

Erkel Ferenc: Himnusz; Kodály: Méz, méz, méz – gyermekkar; Hajnóvesztő – gyermekkar; Csillagoknak teremője – duett; Nagyszalontai köszöntő – gyermekkar; Bartók Béla: Cipósütés – gyermekkar; Gyermeknek I./1. Játzó gyermekek (Süssünk, süssünk valamit); I./4. Párnatánc (Elvesztettem zsebkendőmet); I./6. Balkéztanulmány (Hej, tulipán); I./7. Játékdal (Keresd meg a tűt); I./17. Körtánc (Kis kece lányom); II./23. Táncdal (Hopp, Juliska); II./27. Tréfa (A gúnárom elveszett); Bartók Béla: Mikrokozmosz – Mese a kis légyről; Antonio Scandelli: A tyúk; A. Vivaldi: Négy évszak – Tél II. tétel; W.A. Mozart: Német táncok – Utazás szánon; Saint-Saëns: Az állatok farsangja – részletek; Rimszkij–Korszakov: Dongó; Muszorgszkij: Egy kiállítás képei – Kiscsibék tánca a tojánhéjban; Állatos dalok; Betlehemes /A kis Jézus aranyalma

Tanulási eredmények

- érzékeli és megnevezi a hangerő, hangszín, hangmagasság változásait, az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- zenehallgatási élményekkel gazdagodik;
- megismeri az énekelve megtanult dalt, feldolgozás formájában is;
- képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre;
- megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet;

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- Az énekes anyaghoz kapcsolódó és az életkornak megfelelő, különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása;
- Cselekményes zenékben az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése;
- Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben;
- A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval;
- Befogadói készség: ráhangolódás a hallgatott zeneművekre;
- Emberi hangfajták (gyermek, női, férfihang) megfigyelése a tanult zenei anyagban;
- A hangszerek hangszínének megfigyelése a tanult zenei anyagban;
- A szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar megkülönböztetése, megnevezése a tanult zenei anyagban.

Fogalmak

énekhang, gyermekkar, vegyeskar, zongoramű, kíséret, népdalfeldolgozás, zenekar, duó

Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztés 7 óra

Tanulási eredmények

- érti a tempó és az egyenletes lüktetés fogalmát;
- megkülönbözteti a mérőt és a ritmust;
- a testét hangszerként is használja;
- egyszerű ritmushangszereket használ.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- Egyenletes mérő hangoztatása éneklés és esetenként zenehallgatás közben
- Zenei hangsúly érzékeltetése és reprodukciója
- Alapritmusok gyakorlása 2/4-es ütemben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban, a zenei hangsúly érzékeltetésével, mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával, felelgetős ritmusjátékokkal, ritmussorok rögtönzésével pl. egy szó vagy érzelem kifejezésére
- Ritmuskánon és osztinató gyakorlása egyszerű formában;

- Alkotói készség: Rögtönzés dallammal, ritmussal, ritmussorok alkotása változatos hangszínek használatával, testhangszer és különböző hangkeltő eszközök és ritmushangszerek segítségével.
- Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása
- Egyenletes lüktetés, mérő
- Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet
- 2/4-es ütem
- Ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal-vonalköz, pótvonal, ütemvonal, kezdőhang – záróhang
- Ritmikai kétszólamúság – osztinató, ritmuskánon

Fogalmak

Mérő; ritmus; szünet; ütem; ütemvonal; záróvonal; ismétlőjel, ütemmutató; ritmushangszer; rögtönzés; ötvonalas rendszer; vonal-vonalköz; pótvonal; kezdőhang - záróhang; gyors; lassú; osztinató, ritmuskánon

Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés 6 óra

Tanulási eredmények

- érzékeli a hangok egymásutánját, különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket, ezeket felismeri az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- érti a különbséget a hangerő, hangszín, hangmagasság fogalmai között;
- rövid dallamsorokat rögtönöz;
- örömmel vesz részt az alkotói folyamatokban.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- A hangerő, hangszín, hangmagasság változásainak megfigyelése és megnevezése a környező világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- Magas és mély hangok megfigyelése a tanult dalokban;
- Hangszínek és ellentétes dinamikai szintek gyakorlása hangutánzással, felelgetős játékokkal;
- Belső hallás fejlesztése dallambújtatással;

- A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése;
- Kánon éneklése, gyakorlása egyszerű formában;
- Alkotói készség: Rövid dallamsorok rögtönzése pl. saját névre;
- A testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata egy szó vagy érzelem kifejezésére;
- A pentaton hangkészlet hangjainak ismerete kiegészülve az alsó „lá”-val;
- A pentaton hangkészlet kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése;
- kánon éneklésmódjának elsajátítása.

Fogalmak

halk, hangos, hangmagasság, hangszín, hangerő, dallam, dallamsor, kánon

Zenei ismeretek/ Zenei írás-olvasás 8 óra

Tanulási eredmények

- megfigyeli és azonosítja az alapvető zenei jelenségeket (hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok) a kottában;
- kottaképről azonosítja a hallás után tanult dalokat;
- érzékeli, hogy ugyanaz a dallamrészlet különböző magasságokban írható, olvasható.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- A hallás után tanult dalok kottából való azonosításának előkészítése különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.);
- A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- A kottakép alapvető funkcionális elemeinek felismerése: ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal – vonalköz, pótvonal, ütemvonal, kezdőhang-záróhang stb.;
- A figyelem, az összpontosítás fejlesztése egyszerű zenei írás – olvasási feladatok segítségével;
- A finommotorikus mozgások gyakorlása egyszerű zenei írás feladatok segítségével;
- Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet grafikai képe és írása

- Ütemvonal és záróvonal grafikai képe és írása;
- A lá - szó - mi - ré-dó- alsó lá szolmizációs hangok leírása fokozatos bevezetéssel, különböző hangmagasságokban.

Fogalmak

hangjegy

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

Énekes anyag:

- emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt;
- jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d'' hangterjedelemben;
- elsajátítja a jól intonált, kifejező éneklés alapjait;
- alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában;
- a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein.

Zenehallgatás:

- a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol;
- a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömét;
- felismeri a zongora hangját;
- felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását;
- meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- képes megérteni az zenék üzenetét;
- szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket

Ritmikai fejlesztés:

- érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben
- érzékeli az ütemhangsúlyt;
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;
- mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz.

Hallásfejlesztés:

- megismeri, énekli és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait;
- a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli, kézjelekkel mutatja;
- a fenti hangkészletben különböző gyakorlási formákban használja, belső hallása fejlődik;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét;
- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor tudja változtatni hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően;
- különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál.

Zenei írás-olvasás:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- képes egyszerű kottában tájékozódni;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció jellemzőit, illetve előnyeit.

5. Eszközök

Tankönyv, füzet, CD, ritmushangszerek, interaktív tananyag, hangoszlop, mágneses hangjegy készlet, digitális metronóm, zenei ötvonalas falitábla.

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam ének-zene tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Ének-zene 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti két óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység óraszám összesen
Zeneművek/Énekes anyag	35 óra	2 óra	37 óra
Zeneművek/Zenehallgatás	14 óra	-	14 óra
Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztése	6 óra	1 óra	7 óra
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	6 óra	-	6 óra
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	7 óra	1 óra	8 óra
Összesen	68 óra	4 óra	72 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Zeneművek/Énekes anyag 37 óra

Élekeképek:

Anyám, édesanyám; Elmentem a piacra; Ettem szőlőt; Én elmentem; Gólya, gólya, gilice, Hej,
Jancsika, Itt ül egy kis kosárba; Kis kertemben uborka; Szántottam gyöpöt; Úgy tetszik, hogy;
Volt nekem egy kecském

Párosítók:

Cickom, cickom; Csipkefa bimbója; Két szál pünkösdrózsa ; Kis kece lányom

Táncnóták:

Erdőjáróznak a lányok; Három éjjel; Ég a gyertya, ha meggyújtják

Tréfás dalok:

A faragószék nótája; Egy kis kertet keríték – D150; Fáj a kutyámnak a lába; Fut a kicsi kordé;
Három szabó legények; Megfogtam egy szúnyogot; Összegyültek, összegyültek az újfalvi
lányok S a te fejed akkora; Szélről legeljetek; Télen nagyon hideg van; Ugyan édes
komámasszony,

„Mesés dalok”:

Elszaladt a kemence; Zöld erdőben a tücsök; Virágéknál ég a világ

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra:

Erkel Ferenc – Himnusz; Kodály Zoltán-Gazdag Erzsi: Ezüst szánkót hajt a dér; Betlehem kis
falucskába; Csordapásztorok; Adjon az Úristen; Gábor Áron rézágyúja; Kodály Zoltán–
Weöres Sándor: Buba éneke; Már megjöttünk ez helyre (Népdal – Károlyi Amy); Elhozta az
Isten

Tanulási eredmények

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangjait sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző dinamikai szinteken tud énekelni;
- a zenei produkciók kifejező előadásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít;
- a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével;

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- Magyar népdalok hallás utáni megtanulása;
- A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés és artikuláció;

- A tanult magyar népdalok meghallgatása tanári előadásban, tánc házi zenében és feldolgozott formában, melyek példája nyomán törekszik az autentikus előadásra;
- Az interpretáció élménnyé mélyítése a dalokhoz kapcsolódó játékok, táncok, dramatizált előadások és élő hangszerkísérek segítségével;
- Az éneklés hangterjedelmének bővítése az oktávon túlra;
- Előadói készség: az éneklés örömeinek megtalálása előadóként; a tevékenységközpontúság elősegítése;
- Befogadói készség: új dalok megismerésével felfedezni a dalok megismerésének örömeit; új dalok tanulásakor felfedezni a dalok megismerésének örömeit; a képzelet használatának szorgalmazása a zeneművek befogadása közben;
- Alkotói készség: aktív részvétel szorgalmazása az alkotói folyamatokban; a megélt élmények feldolgozásának segítése ;
- Évfolyamonként legalább 40 gyermekjátékdal, népdal megismerése – ezt írtuk közös megegyezéssel;
- A dalokhoz kapcsolódó játékok, a jeles napokhoz kapcsolódó hagyományok megismerése;
- A dalokban előforduló népi kifejezések értelmezése;
- A dalok témájához, karakteréhez igazodó tempók, éneklési módok megismerése.

Fogalmak

tempo giusto, magyar népszokások, jeles napok, tánc ház

Zeneművek/ Zenehallgatás 14 óra

Kodály Zoltán: Bicinia Hungarica – Volt nekem egy kecském; Túrót eszik a cigány – gyermekkar, részlet (Csipkefa bimbója), Pünkösdlő – gyermekkar, részlet (Elhozta az Isten); Hány János – A császári udvar bevonulása; Napóleon csatája; Sej, Nagyabonyban; Székely fonó: Kitrákotty mese

Bartók Béla: Gyermeknek I./5. Játék (Cickom, cickom); I./17. Körtánc (Kis kece lányom); II./ 29. Ötfokú dallam (Anyám, édesanyám) Bartók Béla: Mikrokozmosz – II./95. A kertemben uborka; 44 hegedűduó – II. füzet- Szúnyogtánc (Megfogtam egy szúnyogot); III. füzet Párosító (Ugyan édes komámasszony)

Bárdos Lajos: Kicsinyek kórusa – Itt ül egy kis kosárba'; Ugyan, édes komámasszony; Elszaladt a kemence; Egy boszorka van, Szegény Bodri! - gyermekkar (Fáj a kutyámnak a lába)

Josquin: A tücsök, Leopold Mozart: Gyermekszimfónia – részlet, Johann Strauss: Tik-Tak polka, Decsényi János: Kati dalai – Virágéknál ég a világ

Csajkovszkij: Diótörő- Kínai tánc, Orosz tánc

Ránki György: Pomádé király új ruhája I. szvit III. tétel; „*Munkában a szemfényvesztők, készül a csodaruha*”, Leonard Bernstein: Divertimento – pulyka tánc, Szokolay Sándor: Hüvelyk

Matyi, Decsényi János: Kati dalai – Virágéknál ég a világ – Betlehemes / Csordapásztorok

Tanulási eredmények

- zenehallgatási élményekkel gazdagodik;
- további zongoradarabokban ismer rá a tanult dalokra;
- népdalfeldolgozásokat hall zenekari kísérettel;
- megismerkedik a zenében alkalmazható humorral;
- ismerete gazdagodik a különböző stílusban írott zeneművek meghallgatása által;
- megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet;
- megismerkedik a szimfonikus zenekar főbb hangszereivel (hegedű, cselló, fuvola, oboa, klarinét, kürt, trombita);
- megismerkedik a zenében alkalmazott humorral.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- A hangszerek hangszínének megfigyeltetése a tanult zenei anyagban;
- Különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása a gyermekvilág és mesék témájában;
- Az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése a cselekményes zenében;
- Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben;
- A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval;
- Zenei befogadói készség: a hallgatott zenék folyamatainak követése: hasonlóságok, különbözőségek, variációk megfigyelése a tanuló képzeletének aktív részvétele a zeneművek befogadásában; egy-egy zenemű befogadásának segítése motivációs zenei játékokkal; a zenei befogadás mikéntjének megtapasztalása a zenei aktivitáson keresztül;
- Zenei befogadói készség fejlődése;

- Alkotói készség: aktív részvétel az alkotói folyamatokban; a megélt élmények feldolgozása; a zeneművek eljátszása dramatizált előadással;
- A gyermekkar, vegyeskar, szólóhangszer és a zenekar hangzásának azonosítása;
- A zeneművekhez tartozó mesék, zenei programok megismerése;
- A zenei kifejezés művészi megvalósítása változatainak megismerése;
- Ismeretek szerzése hiteles előadóktól a dalok stílusos előadásához.

Fogalmak

Himnusz; visszatérés a zenében, vagy ABA forma; duett; szólóének (dal),

Zenei ismeretek /Ritmikai fejlesztés 7 óra

Tanulási eredmények

- felismeri a páros és a páratlan lüktetést;
- az ütemhangsúlyokat mozgással érzékelteti;
- aktívan részt vesz az alkotói folyamatokban.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- Egyenletes lüktetés hangoztatása éneklés közben;
- Ütemhangsúlyok mozgással történő érzékeltetése;
- Ritmikai többszólamúság alkalmazása ritmuskánonokkal;
- Összetett ritmusok gyakorlása páros és páratlan metrumú ütemekben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban: a zenei hangsúly érzékeltetésével, mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával, felelgetős ritmusjátékokkal, ritmusvariációval, osztinatóval, befejezés rögtönzésével egyszerű ritmussorokhoz;
- Alkotói készség: Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása; Rögtönzés dallammal, ritmussal; Ritmussorok alkotása változatos hangszíneket használva, testhangok és különböző hangkeltő eszközök, és ritmushangszerek segítségével;
- szinkópa, nyújtott és éles ritmus;

Fogalmak

Szinkópa; zenei hangsúly,

Zenei ismeretek/ Hallásfejlesztés 6 óra

Tanulási eredmények

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző dinamikai szinteken tud énekelni;
- a zenei produkciók kifejező előadásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít;
- énekel a pentaton hangsorban;
- énekel a hétfokú hangsorban;
- a tanult énekelt zenei anyagot tanári vezetéssel el tudja énekelni kézjelezve és szolmizálva.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- A tudatosított zenei elemek gyakorlása minél több kontextusban;
- Belső hallás fejlesztése dallambújtatással;
- A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése;
- Kánonok éneklése, gyakorlása;
- A dallam és szöveghangsúly összefüggéseinek megfigyelése;
- Alkotói készség: különböző karakterű dallamválasz rögtönzése egyszerű dallamsorokhoz; testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata, eltérő karakterek kifejezésére;
- fá és ti hangok - hétfokú hangsor;
- A fá és ti hangok kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése;
- Különböző karakterű hangszínek, dinamikai szintek megfigyelése és azonosítása a tanult dalokban, zeneművekben;
- A violinkulcs.

Fogalmak

Forte; piano; halkítás-erősítés; dallam- és szöveghangsúly

Zenei ismeretek/ Zenei írás-olvasás 8 óra

Tanulási eredmények

- megfigyeli és azonosítja az alapvető zenei jelenségeket (hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok) a kottában;
- kottaképről azonosítja a hallás után tanult dalokat;
- érzékeli, hogy ugyanaz a dallamrészlet különböző magasságokban írható, olvasható.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- A hallás után tanult dalok kottából való azonosítása különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.);
- A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- A tanult új ritmikai elemek megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- A tanult dallamhangok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- Egyszerű, rövid írás – olvasási feladatok a tanult új ritmikai elemek és dallamhangok alkalmazásával;
- A figyelem, az összpontosítás fejlesztése a fenti feladatok segítségével;
- A finommotorikus mozgások fejlesztése az egyszerű, rövid írás feladatok segítségével;
- A leírt kottakép visszaéneklése a zenei olvasás fejlesztésére;
- Rövid dallamok éneklése a tanult hangok alkalmazásával, a zenei olvasás fejlesztésére;
- Felismerő kottaolvasás segítése a tanult dalok szolmizált, kézjelezett éneklése után;
- A mozgó dó hang szerepének megfigyelése az írás és az olvasás során;
- Violinkulcs írása;
- Szinkópa, nyújtott és éles ritmus grafikai képe és írása;
- Lá – szó – mi – ré – dó – lá, hangok a kottában;
- A hétfokú hangsor relációi, kézjelük és elhelyezkedésük a vonalrendszerben.

Fogalmak

A korábbiak elmélyítése.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

Énekes anyag:

- emlékezetből énekel legalább 40 magyar népdalt;
- emlékezetből énekli a Himnuszot;
- ismer a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat;
- előadói készsége tovább fejlődik;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein;
- a gyermek a dalokban megtalálja önmagát, s így azonosulni tud velük;
- érzékeli a lineáris és a vertikális történéseket a zenében.

Zenehallgatás:

- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől;
- megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- kialakul a többirányú figyelem készsége, a lineáris és a vertikális történések érzékelése.

Ritmikai fejlesztés:

- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa,
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket;
- egyszerű ritmussorokat rögtönöz.

Hallásfejlesztés:

- megismeri, énekli és alkalmazza a felső dó éhangot;
- megfigyel és hallás után reprodukál különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket;
- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.

Zenei írás-olvasás:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- elmélyültebb lesz alapvető tájékozottsága a kottában;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét;
- a hallás után tanult dalokat képes a kottakép alapján azonosítani és a kottában követni;

- a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat;
- pentaton és hétfokú dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekel, kézjelekkel mutatja;
- helyesen használja a szolmizációs hangokat és neveket különböző intonációs és hangképző gyakorlatoknál, hallásfejlesztésnél.

5. Eszközök

Tankönyv, füzet, CD, ritmushangszerek, interaktív tananyag, hangoszlop, mágneses hangjegy készlet, digitális metronóm, zenei ötvonalas falitábla.

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam ének-zene tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Ének-zene 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti két óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység órásszáma összesen
Zeneművek/Énekes anyag	35 óra	2 óra	37 óra
Zeneművek/Zenehallgatás	13 óra	-	13 óra
Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztése	7 óra	1 óra	8 óra
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	7 óra	-	7 óra
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	6 óra	1 óra	7 óra
Összesen	68 óra	4 óra	72 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Zeneművek/Énekes anyag 37 óra

Életképek

A juhásznak; Badacsonyi szőlőhegyen; Béres legény; Bogojai legények; Ábécédé; Falu végén; Gyéren vettem kenderkémet; Kelj fel juhász; Kihajtottam; Molnárlegény voltam én, PásztoreMBER vígan él; Sárga csikó, Szánt a babám

Párosítók→ Leányok, legények

Azt hallottam; Csillag Boris; Elvesztettem páromat; Hej, Vargáné; Jaj, de szépen esik az eső;
Kocsi, szekér; Komáromi kisleány; Széles a Duna; Szép szatmári lányok; Új a csizmám; Zörög
a kocsi,

Állatos dalok

A macskának négy a lába, Az árgyélus kismadár, Debrecenbe kéne menni; Egy nagyorrú bolha;
Házasodik a tücsök; Kis kacsza fürdik

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

Erkel Ferenc: Himnusz; Luca, Luca; Karácsonyi pásztortánc; Mennyből az angyal; Üdvözlégy,
kis Jézuska; Farsang három napjába; Ez ki háza, ki háza?, Huszárgyerek, huszárgyerek; Most
szép lenni katonának; A pünkösdek jeles napján,

Tanulási eredmények

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző dinamikai szinteken tud énekelni;
- a zenei produkciók kifejező előadásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít;
- a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével;
- hangterjedelme túllép az oktávon.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- Magyar népdalok hallás utáni megtanulása;
- A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés és artikuláció;
- A tanult magyar népdalok meghallgatása tanári előadásban, tánc házi zenében és feldolgozott formában, melyek példája nyomán törekszik az autentikus előadásra;
- Az interpretáció élménnyé mélyítése a dalokhoz kapcsolódó játékok, táncok, dramatizált előadások és élő hangszerkísérek segítségével;
- Az éneklés hangterjedelmének bővítése az oktávon túlra;
- Előadói készség: az éneklés örömeinek megtalálása előadóként; a tevékenységközpontúság elősegítése;

- Befogadói készség: új dalok megismerésével felfedezni a dalok megismerésének örömét; új dalok tanulásakor felfedezni a dalok megismerésének örömét; a képzelet használatának szorgalmazása a zeneművek befogadása közben;
- Alkotói készség: aktív részvétel szorgalmazása az alkotói folyamatokban; a megélt élmények feldolgozásának segítése ;
- Évfolyamonként legalább 40 gyermekjátékdal, népdal megismerése – ezt írtuk közös megegyezéssel;
- A dalokhoz kapcsolódó játékok, a jeles napokhoz kapcsolódó hagyományok megismerése;
- A dalokban előforduló népi kifejezések értelmezése;
- A dalok témájához, karakteréhez igazodó tempók, éneklési módok megismerése.

Fogalmak

tempo giusto, magyar népszokások, jeles napok, táncház

Zeneművek/ Zenehallgatás 13 óra

Erkel Ferenc: Himnusz

Népzenei felvételek eredeti előadásban (Magyar népzene sorozat)

Kodály Zoltán: Hány János – részletek – Ábécédé, A juhász – gyermekkar; Villő – gyermekkar, részlet (Ez ki háza); Pünkösdlő – gyermekkar, részlet (A pünkösdeknek)

Bartók Béla: Gyermeknek I./11. Elvesztettem páromat; II./ 22. Debrecenbe kéne menni; II./ 37. Kanásznóta (Házasodik a tücsök)

Bartók Béla: Mikrokozmosz - Dallam ködgomolyban

Bárdos Lajos: Kocsi, szekér - vegyeskar

Clément Janequin: A madarak éneke

W.A. Mozart: Gyermekjáték – dal

W.A. Mozart: Esz-dúr zongoraverseny K. 271 "Jeunehomme" III. tétel - részlet

Csajkovszkij: Diótörő – Csokoládé tündér tánca

Muszorgszkij: Egy kiállítás képei - Baba Yaga kunyhója

Bizet: Carmen – gyermekkar (Mi is jöttünk felvonulni)

Rossini: Macska – duett

Prokofjev: Péter és a farkas - részletek

Debussy: Gyermekkuckó - Néger baba tánca

Betlehemes / Üdvözlégy, kis Jézuska

Tanulási eredmények:

- zenehallgatási élményekkel gazdagodik;
- további zongoradarabokban ismer rá a tanult dalokra;
- népdalfeldolgozásokat hall zenekari kísérettel;
- megismerkedik a zenében alkalmazható humorral;
- ismerete gazdagodik a különböző stílusban írott zeneművek meghallgatása által;
- megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet;
- megismerkedik a szimfonikus zenekar főbb hangszereivel (hegedű, cselló, fuvola, oboa, klarinét, kürt, trombita);
- megismerkedik a zenében alkalmazott humorral.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- A hangszerek hangszínének megfigyeltetése a tanult zenei anyagban;
- Különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása a gyermekvilág és mesék témájában;
- Az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése a cselekményes zenében;
- Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben;
- A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval;
- Zenei befogadói készség: a hallgatott zenék folyamatainak követése: hasonlóságok, különbözőségek, variációk megfigyelése a tanuló képzeletének aktív részvétele a zeneművek befogadásában; egy-egy zenemű befogadásának segítése motivációs zenei játékokkal; a zenei befogadás mikéntjének megtapasztalása a zenei aktivitáson keresztül;
- Zenei befogadói készség fejlődése;
- Alkotói készség: aktív részvétel az alkotói folyamatokban; a megélt élmények feldolgozása; a zeneművek eljátszása dramatizált előadással;
- A gyermekkar, vegyeskar, szólóhangszer és a zenekar hangzásának azonosítása;
- A zeneművekhez tartozó mesék, zenei programok megismerése;
- A zenei kifejezés művészi megvalósítása változatainak megismerése;
- Ismeretek szerzése hiteles előadóktól a dalok stílusos előadásához.

Fogalmak

Himnusz; visszatérés a zenében, vagy ABA forma; duett; szólóének (dal), gyermekkar, lánykar, női kar, vegyes kar

Zenei ismeretek /Ritmikai fejlesztés 8 óra

Tanulási eredmények

- felismeri a páros és a páratlan lüktetést; 2/4, 3/4, 4/4-es ütemmutatók
- az ütemhangsúlyokat mozgással érzékelteti;
- aktívan részt vesz az alkotói folyamatokban.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek:

- Egyenletes lüktetés hangoztatása éneklés közben;
- Ütemhangsúlyok mozgással történő érzékeltetése;
- Ritmikai többszólamúság alkalmazása ritmuskánonokkal;
- Összetett ritmusok gyakorlása páros és páratlan metrumú ütemekben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban:
 - a zenei hangsúly érzékeltetésével,
 - mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával,
 - felelgetős ritmusjátékokkal,
 - ritmusvariációval,
 - osztinatóval,
 - befejezés rögtönzésével egyszerű ritmussorokhoz
- Alkotói készség: Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása; Rögtönzés dallammal, ritmussal; Ritmussorok alkotása változatos hangszíneket használva, testhangok és különböző hangkeltő eszközök, és ritmushangszerek segítségével;
- szinkópa, nyújtott és éles ritmus;
- egyedül álló nyolcad és szünete;
- egész értékű és pontozott fél értékű kotta és szünete;
- $\frac{3}{4}$ és $\frac{4}{4}$ –es ütemfajta.

Fogalmak

Szinkópa; zenei hangsúly; nyújtott és éles ritmus; páratlan lüktetés,

Zenei ismeretek/ Hallásfejlesztés 7 óra

Tanulási eredmények

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző dinamikai szinteken tud énekelni;
- a zenei produkciók kifejező előadásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít;
- énekel a pentaton hangsorban;
- énekel a hétfokú hangsorban;
- a tanult énekelt zenei anyagot tanári vezetéssel el tudja énekelni kézjelezve és szolmizálva.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- A tudatosított zenei elemek gyakorlása minél több kontextusban;
- Belső hallás fejlesztése dallambújtatással;
- A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése;
- Kánonok éneklése, gyakorlása;
- A dallam és szöveghangsúly összefüggéseinek megfigyelése;
- Alkotói készség: különböző karakterű dallamválasz rögtönzése egyszerű dallamsorokhoz; testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata, eltérő karakterek kifejezésére;
- A pentaton hangkészlet kiegészül az alsó szó és a felső dó hanggal;
- fá és ti hangok - hétfokú hangsor;
- A fá és ti hangok kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése;
- Különböző karakterű hangszínek, dinamikai szintek megfigyelése és azonosítása a tanult dalokban, zeneművekben;
- A violinkulcs.

Fogalmak

Forte; piano; halkítás-erősítés; dallam- és szöveghangsúly; pentaton hangsor; hétfokú hangsor; violinkulcs.

Zenei ismeretek/ Zenei írás-olvasás 7 óra

Tanulási eredmények

- megfigyeli és azonosítja az alapvető zenei jelenségeket (hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok) a kottában;
- kottaképről azonosítja a hallás után tanult dalokat;
- érzékeli, hogy ugyanaz a dallamrészlet különböző magasságokban írható, olvasható.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- A hallás után tanult dalok kottából való azonosítása különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.);
- A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- A tanult új ritmikai elemek megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- A tanult dallamhangok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- Egyszerű, rövid írás – olvasási feladatok a tanult új ritmikai elemek és dallamhangok alkalmazásával;
- A figyelem, az összpontosítás fejlesztése a fenti feladatok segítségével;
- A finommotorikus mozgások fejlesztése az egyszerű, rövid írás feladatok segítségével;
- A leírt kottakép visszaéneklése a zenei olvasás fejlesztésére;
- Rövid dallamok éneklése a tanult hangok alkalmazásával, a zenei olvasás fejlesztésére;
- Felismerő kottaolvasás segítése a tanult dalok szolmizált, kézjelezett éneklése után;
- A mozgó dó hang szerepének megfigyelése az írás és az olvasás során;
- Violinkulcs írása;
- Szinkópa, nyújtott és éles ritmus grafikai képe és írása;
- Egyedül álló nyolcad és szünete grafikai képe és írása;
- Egész értékű és pontozott fél értékű kotta és szünetének grafikai képe és írása;
- A $\frac{3}{4}$ és $\frac{4}{4}$ –es ütemfajta grafikai képe és írása;
- Dó' – lá – szó – mi – ré – dó – lá, - szó, hangok a kottában;
- A hétfokú hangsor relációi, kézjelük és elhelyezkedésük a vonalrendszerben.

Fogalmak

A korábbiak elmélyítése, hangsor

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

Énekes anyag:

- emlékezetből énekel legalább 40 magyar népdalt;
- emlékezetből énekli a Himnusz;
- ismer a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat;
- előadói készsége tovább fejlődik;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein;
- a gyermek a dalokban megtalálja önmagát, s így azonosulni tud velük;
- érzékeli a lineáris és a vertikális történéseket a zenében.

tempo giusto, magyar népszokások, jeles napok, táncház,

Zenehallgatás:

- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől;
- megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- kialakul a többirányú figyelem készsége, a lineáris és a vertikális történések érzékelése.

Ritmikai fejlesztés:

- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel;
- ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát;
- megkülönbözteti a páros és páratlan lüktetést;
- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus;
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket;
- egyszerű ritmussorokat rögtönöz.

Hallásfejlesztés:

- megismeri, énekli és alkalmazza a felső dó, alsó lá és alsó szó hangokat;
- megfigyel és hallás után reprodukál különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket;

- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.

Zenei írás-olvasás:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- elmélyültebb lesz alapvető tájékozottsága a kottában;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét;
- a hallás után tanult dalokat képes a kottakép alapján azonosítani és a kottában követni;
- a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat;
- pentaton és hétfokú dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekel, kézjelekkel mutatja;
- helyesen használja a szolmizációs hangokat és neveket különböző intonációs és hangképző gyakorlatoknál, hallásfejlesztésnél.

5. Eszközök

Tankönyv, füzet, CD, ritmushangszerek, interaktív tananyag, hangoszlop, mágneses hangjegy készlet, digitális metronóm, zenei ötvonalas falitábla.

Vizuális kultúra tantárgy

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam vizuális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Vizuális kultúra 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti két óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység óraszám összesen
Vizuális kifejezőeszközök-Érzékelés, jellemzők ,tapasztalat	Horizontálisan beépül a többi témakörbe	Horizontálisan beépül a többi témakörbe	Horizontálisan beépül a többi témakörbe
Síkbeli és térbeli alkotások-Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	28 óra	2	30
Vizuális információ-vizuális jelek a környezetünkben	6 óra		6
A médiahasználat-Valós és virtuális információk	6 óra		6
Álló- és mozgókép-Kép, hang, történet	6 óra		6
Természetes és mesterséges környezet-Valós és kitalált tárgyak	10 óra		10
Természetes és mesterséges környezet-Közvetlen környezetünk	12 óra	2	14
Összesen	68 óra	4 óra	72 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Témakör: Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat

Az első két évfolyam fejlesztési folyamatát végig kísérő, rendre ismétlődő fejlesztési feladatokhoz óraszám nem rendelhető, mert azokat a tanulói tevékenységformákat és típusokat tartalmazza, melyek, egyrészt az óvoda-iskola átmenetét szolgálják a kezdő szakaszban, és az esetleg fennálló hátrányok leküzdésére szolgálnak, másrészt a fejlesztés érdekében rendre meg kell, hogy jelenjenek a legtöbb ajánlott feladattípusban, noha legtöbb esetben nem képeznek önálló produktumot.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Különböző érzékszervi tapasztalatok (pl. szaglás, hallás, tapintás, látás) élményszerű feldolgozása alapján, egyszerű következtetések szóbeli megfogalmazása és az élmények, kialakult érzések vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, mintázás, építés/konstruálás, tárgyalakotás).
- A tanulás során felmerülő helyzetekben valós környezeti jellemzők (pl. téli táj, növény részei, osztályterem színei), képek és ábrák (pl. tankönyvi ábra, saját vagy társak rajza) célirányos megfigyelése, és a tapasztalatok szöveges megfogalmazása a látott információk pontos leírása és feldolgozása érdekében.
- Közvetlen megfigyelések útján szerzett konkrét vizuális tapasztalatok (pl. nagyság, felület, méret, irány, mennyiség, anyagszerűség, elhelyezkedés) alapján vizuális jellemzők kiválasztása, csoportosítása, megnevezése (pl. legsötétebb szín, legnagyobb forma, a kép jobb oldalán elhelyezkedő figura), és az érzékszervi tapasztalatok következetes felhasználása az alkotómunka során.
- Megadott szempontok alapján természeti és mesterséges tárgyak gyűjtése, megfigyelése, és a megfigyelések alapján a tárgyak pontos leírása és változatos vizuális megjelenítése játékos feladatokban.

Fogalmak

sík, tér, méret, irány, szín, felület, képelem

Témakör: Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények

Javasolt óraszám: 30 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Elképzelt vagy hallott történetek, rövid szövegek, irodalmi (pl. mese, vers) vagy zenei élmények (gyermekdal, gyermekjáték, mondóka) különböző részleteinek vizuális bemutatása a saját ötletek megjelenítése érdekében, különböző eszközökkel síkban és térben (pl. színes rajz, festmény, nyomtatott, kollázs, plasztika, makett, tábló), és a kitalált vizuális ötletek szöveges magyarázatával (Illusztráció síkban, vagy térben) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Réber László, Reich Károly, Henzelmann Emma, Sajdik Ferenc illusztrációi.
- Saját kitalált történet elmesélése, és a történet néhány fontosabb jelenetének többalakos vizuális megjelenítése tetszőleges eszközökkel.
- Korábban átélt események, különböző személyes élmények felidézése és tetszőleges megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (térábrázolási képesség, emberábrázolás, kifejezőképesség fejlesztése) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Turner tájképei, Brueghel: Gyerekjátékok, Parasztlakodalom, Vankóné Dudás Juli: Jeles napok, népelet.
- Képek, vizuális műalkotások átértelmezése (emberábrázolás, differenciált arcábrázolás, térábrázolási képesség fejlesztése Szemléltetésre ajánlott képanyag: Szentkorona zománcképei, Szent László legendák, XI-XII. századi freskók, Csontváry Kosztká Tivadar tájképei.
- Személyes érzelmek, hangulatok kifejezése képalkotásban (kifejező képalkotás, kifejező jellegű plasztikus alkotás) Munkácsy Mihály: Ásító inas, Mednyánszky László: Verekedés után, E. Delacroix: Vihartól megrémült ló.
- Adott érzelmi állapot (pl. boldogság, rémület, tanácstalanság) kifejezése arcjátékkal és gesztusokkal, az érzelmek kifejezési lehetőségeinek tudatosítása érdekében. A tapasztalatok felhasználása egyszerű vizuális megjelenítés során (emberábrázolás, differenciált arc ábrázolás, kézábrázolás) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Anna Margit: Rémület, Rembrandt és Saskia, Paul Klee: Önarckép, Leonardo da Vinci: Mona Lisa, Modigliani portréképei.
- Olvasmány- vagy zenei élményhez a jelentést vagy hangulatot erősítő vizuális illusztráció készítése választott technikával, és az elkészült alkotás szöveges magyarázatával.

- Magyar népmesékhez, népi mondókákhoz, népdalokhoz vizuális illusztráció készítése hagyományos, ember- vagy állatábrázolást is megjelenítő népművészeti alkotások (karcolozott, faragott pásztorművészeti tárgyak) stíluselemeinek felhasználásával.
- Tanult irodalmi, zenei élmények, és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése síkban (pl. rajz, festés, vegyes technika) és térben egyszerű eszközök felhasználásával (pl. drapéria, kartondoboz, paraván, osztályterem átrendezése) csoportmunkában is.
- Irodalmi, zenei és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése egyszerű eszközök felhasználásával (tárgyakkal való bábozás, tárgyak megszemélyesítése) Szemléltetésre ajánlott: Foky Ottó: Ellopták a vitaminomat, 1966, Babfilm, 1975.
- Mozgásélmények (pl. tánc, csoportos játék, körjáték, körtánc) vizuális átírása (pl. vonalakkal, foltokkal, színekkel).

Fogalmak

történet, szereplő, helyszín, vizuális jellemzők/karakter, illusztráció, vizuális technikák, népművészeti technikák, faragás

Tanulási eredmények

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít;
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál
- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít;

- saját és mások érzelmeit, hangulatait segítségével megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljátssza, vizuális eszközökkel megjeleníti;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;

Témakör: Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben

Javasolt óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A tanulás során felmerülő helyzetekben tanítási egységekhez, és egyéb tantárgyi tartalmakhoz a tanulást vagy megértést segítő egyszerű ábra (pl. számegyenes, betűsablon, szókérttya) és eszköz (pl. tábló, makett, társasjáték) készítése, személyes célok érvényesítésével.
- Kisgyerekeknek szóló könyvborítók, füzetek, hirdetések üzenetének elemzése tanári segítséggel, és a tapasztalatok felhasználása egyszerű tervezési feladatokban (pl. plakát, névtábla, utcatábla, házzámtábla készítése, füzetborító, csomagolópapír, meghívó tervezése).
- Közvetlen környezetében található jelek, jelzések (pl. útjelzés, közlekedési jelzés, piktogram, zenei kotta) gyűjtése, értelmezése tanítói segítséggel és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. rajzolt közlekedési terepasztal és annak kiegészítése térbeli közlekedési táblákkal).
- Iskolai életében megjelenő szabályok kapcsán piktogramokat, rajzi jeleket alkot. Véleményt formál társai piktogramterveinek érthetőségével kapcsolatban.
- Magyar nemzeti szimbólumok gyűjtése (pl. államcímér, nemzeti zászló, Szent Korona, Kossuth-címér, '56-os lyukas zászló) és a szimbolikus elemek felhasználása az alkotó munka során (pl. tárgyalakotás díszítményeként: huszárcsákó, pártá).
- Magyar népi díszítőművészet jelkészletének gyűjtése, kísérletezés a szimbólumok értelmezésével (tulipán, nap, madármotívum, kígyó stb.), tanítói segítséggel, egyénileg, vagy csoportban.

Fogalmak

jel, jelzés, vizuális üzenet, hirdetés, leegyszerűsítés, változat, díszítőmotívum, szimbólum

Tanulási eredmények

- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;

Témakör: Médiahasználat – Valós és virtuális információk

Javasolt óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Régi magyar reklámok (pl. “Hurka Gyurka”, “Ezt nem lehet megunni”, “Bontott csirke”, “Forgó morgó” stb.) megnézéséhez.
- kapcsolódó tapasztalatok, érzések (pl. tetszés, kíváncsiság, félelem) megbeszélése és megjelenítése változatos eszközökkel (pl. rajzolás, festés, bábkészítés, szerepjáték). A megbeszélés eredményeként a valóság és a képzelet megkülönböztetése.
- Kisgyerekeknek szóló célzottan kommunikációs szándékú mozgóképi megjelenések (pl. tv reklám, gyermekműsor) üzenetének elemzése tanári segítséggel, a kommunikációs célt szolgáló legfontosabb eszközök és az elért hatás megfigyelésével (pl. szín, képkivágás, hanghatás, szöveg), és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. félelmetes-megnyugtató hangok gyűjtése, adott mozgóképi részlet hangulatának érzékeltetése színes kompozícióban).
- Különböző médiumok (pl. könyv, televízió, film, internet, videojáték) egyszerű példáinak elemzése tanári segítséggel, a valóságos és az elképzelt helyzetek azonosítása céljából.

Fogalmak

információ, mozgókép, könyv, televízió, film, internet

Tanulási eredmények

- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél.

Témakör: Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet

Javasolt óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Egyszerű mozgóképi részletek (pl. animációs film, reklámfilm) cselekményének elemzése, és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. időbeli történés képkockáinak rendezése, hang nélkül bemutatott mozgóképi részletek “szinkronizálása”).
- Egyszerű mozgóképi részletekben (pl. mesefilm, animációs film : Magyar népmesék, Rófusz Ferenc: A légy) hangok és a képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, düh, félelem) azonosítása a hatások közös megbeszélésével.
- Fotó- vagy rajzsorozat készítése a mindennapok során tapasztalható időbeli változások szemléltetése érdekében (pl. napirend, naplemente, Luca-búza fejlődése).
- Mozgásillúziót keltő régi papírajátékok megismerése a tapasztalatok felhasználása önálló alkotó munkában (pl. “pörgetős mozi”).

Fogalmak

animációs film, képkocka, képregény, hanghatás, képsorozat

Tanulási eredmények

- az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti.

Témakör: Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak

Javasolt óraszám: 10 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Egyszerű természeti- és mesterséges formák elemző-értelmező rajzolása.
- A készült rajzok leegyszerűsítésével sor- és terüldísz alkotása (megfigyelés utáni értelmező rajz készítése, részletkiemelés, nagyítás, átíró, redukáló motívumtervezés,

sablonalakítás kivágással ismétlés sordísz alkotással, terüldísz alakzatba rendezéssel
technika: stencilezés, átrajzolás, színezés, nyomtatás).

- Egyszerű tárgy készítése hagyományos kézműves technikák alkalmazásával (pl. fonás, szövés, nemezelés, gyöngyfűzés, agyagozás).
- Képi inspiráció alapján (pl. természeti jelenségek, állatok, népművészeti motívumok) egyszerű mintaelem tervezése (pl. átrajzolás, rácsháló, indigó alkalmazása) A tervezés érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata.
- Elképzelt, mesebeli tárgyak (pl. mindenkit megtáncoltató hangszer, láthatatlanná tevő ékszer, hároméltű jármű) tervezése és létrehozása választott egyszerű anyagokból (pl. papírpép, karton, hurkapálca, textil, gumi).
- Dramatikus játék céljára ujjbáb, síkbáb, kellék (pl. varázspálca, "rámás csizma", "köleves") jelmezelem (pl. kalap, maszk, kötény), díszlet tervezése és elkészítése természetes vagy mesterséges/újrahasznosítható anyagokból (pl. textil, fonal, papír vagy műanyag hulladék, természetben talált anyagok) csoportmunkában is.
- Gyerekcsoport által ismert mese alapján vár, kastély konstruálása (pl. egyszerű konstruálás papírhengerek összeépítésével, festésével, ajtók, ablakok, ajtók kivágásával, rajzolt szereplőkkel való kiegészítéssel) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Márkus Géza: Cifra palota, Kecskemét, magyar várak képei.

Fogalmak

funkció, hagyomány, kézműves technika, díszítés, minta, öltözködés

Tanulási eredmények

- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.

Témakör: Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk

Javasolt óraszám: 14 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A közvetlen környezet elemeinek és épülettípusainak (utca, tér, műemlék, nevezetes épület) összegyűjtése és életszerű megfigyelése, adott helyszínen vagy emlékezetből, megfigyelési szempontok szerinti megörökítése különböző technikákkal (pl. rajzolás, festés, mintázás, montázs).
- A közvetlen környezet különböző méretű tereinek (pl. utca, játszótér, buszmegálló, saját szoba, éléskamra, fiók) megfigyelése és leírása különböző szempontok szerint (pl. zajok, szagok, színek, funkciók, rendezettség) és a tapasztalatok felhasználásával a tér áttekintése a tér jellemzőinek, stílusának vagy hangulatának megváltoztatása érdekében, csoportmunkában is. A tervezés érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata.
- A közvetlen környezet épített/tervezett elemeinek és épülettípusainak összegyűjtése (pl. park, iskola, vegyesbolt, templom, bisztró, víztorony, szeméthyűjtő sziget) és vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, montázs, talált tárgy átalakítás, makett). A gyűjtés segítségével a szűkebb lakóhely választott részletének makettezése vagy megépítése egyszerű anyagokból, a tér játékos bemutatása érdekében, csoportmunkában is.
- Helyi múzeum, kiállítás, helytörténeti gyűjtemény, tájház látogatása, azzal kapcsolatos ismeretszerzés alapján élményszerű vizuális megjelenítés.

Fogalmak

építészet, műemlék, műemlékvédelem

Tanulási eredmények

- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák

Az iskolába lépő első osztályos gyerekek vizuális nevelésének legfontosabb feladata az, hogy az alkotás örömét, motiváltságát megőrizze, fenntartsa. Ehhez életkori sajátosságait, érdeklődésüket, személyes tapasztalataikat figyelembe vevő feladatrendszerre van szükség, mely sok játékos elemet tartalmaz és épít a gyerekek sajátos humorérzékére is. Az első évfolyam vizuális nevelés gyakorlata ugyanakkor képességfejlesztő célú feladatrendszerben jelenik meg. Alkotói és befogadói képességeik fejlesztése közben meg kell tanítani a gyerekeket a hagyományos ceruzarajz, tollrajz, víz- és temperafestés, agyaggal végzett mintázás és más, változatos anyagok és eszközök szakszerű használatára. Az eszközhasználati készségfejlesztés folyamatában törekedni kell arra, hogy a második osztály végére legalább jártasság szintre eljussanak a tanulók. Továbbá arra, hogy az életkoruknak megfelelő kommunikációs és médiakörnyezet sajátosságait megismerjék és használják.

Az első évfolyam fontos feladata a kisiskolások vizuális műveltségének megalapozása, mely nem önálló befogadást célzó órák megtartását jelenti, hanem játékos, motiváló, nagyrészt kifejező célú képalkotásuk szemléleti segítésére használt jól válogatott képanyag formájában rejlik.

Fontos, hogy a gyerekek elé kerülő képanyag, az alkotó munka motivációjára használt mesék, zenék, táncmozgások mind-mind hozzájáruljanak magyar kultúrájuk és magyar műveltségük kialakulásához, mely fontos alapja a más kultúrák elfogadásának.

A magyar népi ünnepek kellékei, nemzeti jelképeink ismerete és a magyar népi tárgykultúrából építkező tárgy- és környezetkultúra témakörök közösen járulnak hozzá, hogy a gyerekek természetesnek éljék meg nemzeti sajátosságaink ismeretét.

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

6. Eszközök

ceruza, színes ceruza, tempera, vízfesték, zsírkréta, pasztellkréta, színes papír, filctoll, textil, agyag, gyurma, ragasztó, olló, A4 félfamentes rajzlap, A4 műszaki rajzlap, színes karton, fekete karton, interaktív tábla, ecsetek, ecsettál, színes gyöngyök, drót, origami papír, damil, hurkapálca, hungarocell lap fonal, modellgipsz, gipszes géz, CD lejátszó, rajz- és gyurmatábla, gyurmakés, munkatankönyv igény esetén, digitális tananyag.

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam vizuális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Vizuális kultúra 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti két óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység órászáma összesen
Vizuális kifejezőeszközök-Érzékelés, jellemzők ,tapasztalat	Horizontálisan beépül a	Horizontálisan beépül a többi	Horizontálisan beépül a többi
Síkbeli és térbeli alkotások-Mese, fantázia, képzelet,	28 óra	2	30
Vizuális információ-vizuális jelek a környezetünkben	6 óra		6
A médiahasználat-Valós és virtuális információk	6 óra		6
Álló- és mozgókép-Kép, hang, történet	6 óra		6
Természetes és mesterséges környezet-Valós és kitalált	10 óra		10
Természetes és mesterséges környezet-Közvetlen	12 óra	2	14
Összesen	68 óra	4 óra	72 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Témakör: Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat

Az első két évfolyam fejlesztési folyamatát végig kísérő, rendre ismétlődő fejlesztési feladatokhoz óraszám nem rendelhető, mert azokat a tanulói tevékenységformákat és típusokat

tartalmazza, melyek, egyrészt az óvoda-iskola átmenetét szolgálják a kezdő szakaszban, és az esetleg fennálló hátrányok leküzdésére szolgálnak, másrészt a fejlesztés érdekében rendre meg kell, hogy jelenjenek a legtöbb ajánlott feladattípusban, noha legtöbb esetben nem képeznek önálló produktumot.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Különböző érzékszervi tapasztalatok (pl. szaglás, hallás, tapintás, látás) élményszerű feldolgozása alapján, egyszerű következtetések szóbeli megfogalmazása és az élmények, kialakult érzések vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, mintázás, építés/konstruálás, tárgyalakotás).
- A tanulás során felmerülő helyzetekben valós környezeti jellemzők (pl. téli táj, növény részei, osztályterem színei), képek és ábrák (pl. tankönyvi ábra, saját vagy társak rajza) célirányos megfigyelése, és a tapasztalatok szöveges megfogalmazása a látott információk pontos leírása és feldolgozása érdekében.
- Közvetlen megfigyelések útján szerzett konkrét vizuális tapasztalatok (pl. nagyság, felület, méret, irány, mennyiség, anyagszerűség, elhelyezkedés) alapján vizuális jellemzők kiválasztása, csoportosítása, megnevezése (pl. legsötétebb szín, legnagyobb forma, a kép jobb oldalán elhelyezkedő figura), és az érzékszervi tapasztalatok következetes felhasználása az alkotómunka során.
- Megadott szempontok alapján természeti és mesterséges tárgyak gyűjtése, megfigyelése, és a megfigyelések alapján a tárgyak pontos leírása és változatos vizuális megjelenítése játékos feladatokban.

Fogalmak

sík, tér, méret, irány, szín, felület, képelem

Témakör: Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények

Javasolt óraszám: 30 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Elképzelt vagy hallott történetek, rövid szövegek, irodalmi (pl. mese, vers) vagy zenei élmények (gyermekdal, gyermekjáték, mondóka) különböző részleteinek vizuális bemutatása a saját ötletek megjelenítése érdekében, különböző eszközökkel síkban és térben (pl. színes rajz, festmény, nyomtat, kollázs, plasztika, makett, tábló), és a kitalált vizuális ötletek szöveges magyarázatával (Illusztráció síkban, vagy térben)

Szemléltetésre ajánlott képanyag: Réber László, Reich Károly, Henzelmann Emma, Sajdik Ferenc illusztrációi.

- Saját kitalált történet elmesélése, és a történet néhány fontosabb jelenetének többalakos vizuális megjelenítése tetszőleges eszközökkel.
- Korábban átélt események, különböző személyes élmények felidézése és tetszőleges megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (térábrázolási képesség, emberábrázolás, kifejezőképesség fejlesztése) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Turner tájképei, Brueghel: Gyerekjátékok, Parasztlakodalom, Vankóné Dudás Juli: Jeles napok, népelet.
- Képek, vizuális műalkotások átértelmezése (emberábrázolás, differenciált arcábrázolás, térábrázolási képesség fejlesztése Szemléltetésre ajánlott képanyag: Szentkorona zománcképei, Szent László legendák, XI-XII. századi freskók, Csontváry Kosztká Tivadar tájképei.
- Személyes érzelmek, hangulatok kifejezése képalkotásban (kifejező képalkotás, kifejező jellegű plasztikus alkotás) Munkácsy Mihály: Ásító inas, Mednyánszky László: Verekedés után, E. Delacroix: Vihartól megrémült ló.
- Adott érzelmi állapot (pl. boldogság, rémület, tanácstalanság) kifejezése arcjátékkal és gesztusokkal, az érzelmek kifejezési lehetőségeinek tudatosítása érdekében. A tapasztalatok felhasználása egyszerű vizuális megjelenítés során (emberábrázolás, differenciált arc ábrázolás, kézábrázolás) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Anna Margit: Rémület, Rembrandt és Saskia, Paul Klee: Önarckép, Leonardo da Vinci: Mona Lisa, Modigliani portréképei.
- Olvasmány- vagy zenei élményhez a jelentést vagy hangulatot erősítő vizuális illusztráció készítése választott technikával, és az elkészült alkotás szöveges magyarázatával.
- Magyar népmesékhez, népi mondókákhoz, népdalokhoz vizuális illusztráció készítése hagyományos, ember- vagy állatábrázolást is megjelenítő népművészeti alkotások (karcolozott, faragott pásztorművészeti tárgyak) stíluselemeinek felhasználásával.
- Tanult irodalmi, zenei élmények, és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése síkban (pl. rajz, festés, vegyes technika) és térben egyszerű eszközök felhasználásával (pl. drapéria, kartondoboz, paraván, osztályterem átrendezése) csoportmunkában is.

- Irodalmi, zenei és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése egyszerű eszközök felhasználásával (tárgyakkal való bábozás, tárgyak megszemélyesítése) Szemléltetésre ajánlott: Foky Ottó: Ellopták a vitaminomat, 1966, Babfilm, 1975.
- Mozgásélmények (pl. tánc, csoportos játék, körjáték, körtánc) vizuális átírása (pl. vonalakkal, foltokkal, színekkel).

Fogalmak

történet, szereplő, helyszín, vizuális jellemzők/karakter, illusztráció, vizuális technikák, népművészeti technikák, faragás

Tanulási eredmények

- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;
- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljuttatja, vizuális eszközökkel megjeleníti;
- korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít, fotóz és magyarázza azt;
- azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;
- valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.

Témakör: Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben

Javasolt óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A tanulás során felmerülő helyzetekben tanítási egységekhez, és egyéb tantárgyi tartalmakhoz a tanulást vagy megértést segítő egyszerű ábra (pl. számegyenes, betűsablon, szókérttya) és eszköz (pl. tábló, makett, társasjáték) készítése, személyes célok érvényesítésével.
- Kisgyerekeknek szóló könyvborítók, füzetek, hirdetések üzenetének elemzése tanári segítséggel, és a tapasztalatok felhasználása egyszerű tervezési feladatokban (pl. plakát, névtábla, utcatábla, házszámábla készítése, füzetborító, csomagolópapír, meghívó tervezése).
- Közvetlen környezetében található jelek, jelzések (pl. útjelzés, közlekedési jelzés, piktogram, zenei kotta) gyűjtése, értelmezése tanítói segítséggel és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. rajzolt közlekedési terepasztal és annak kiegészítése térbeli közlekedési táblákkal).
- Iskolai életében megjelenő szabályok kapcsán piktogramokat, rajzi jeleket alkot. Véleményt formál társai piktogramterveinek érthetőségével kapcsolatban.
- Magyar nemzeti szimbólumok gyűjtése (pl. államcímér, nemzeti zászló, Szent Korona, Kossuth-címér, '56-os lyukas zászló) és a szimbolikus elemek felhasználása az alkotó munka során (pl. tárgyalakotás díszítményeként: huszárcsákó, pártá).
- Magyar népi díszítőművészet jelkészletének gyűjtése, kísérletezés a szimbólumok értelmezésével (tulipán, nap, madármotívum, kígyó stb.), tanítói segítséggel, egyénileg, vagy csoportban.

Fogalmak

jel, jelzés, vizuális üzenet, hirdetés, leegyszerűsítés, változat, díszítőmotívum, szimbólum

Tanulási eredmények

- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;

- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- pontosan ismeri államcímernk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit

Témakör: Médiahasználat – Valós és virtuális információk

Javasolt óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Régi magyar reklámok (pl. “Hurka Gyurka”, “Ezt nem lehet megunni”, “Bontott csirke”, “Forgó morgó” stb.) megnézéséhez.
- kapcsolódó tapasztalatok, érzések (pl. tetszés, kíváncsiság, félelem) megbeszélése és megjelenítése változatos eszközökkel (pl. rajzolás, festés, bábkészítés, szerepjáték). A megbeszélés eredményeként a valóság és a képzelet megkülönböztetése.
- Kisgyerekeknek szóló célzottan kommunikációs szándékú mozgóképi megjelenések (pl. tv reklám, gyermekműsor) üzenetének elemzése tanári segítséggel, a kommunikációs célt szolgáló legfontosabb eszközök és az elért hatás megfigyelésével (pl. szín, képkivágás, hanghatás, szöveg), és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. félelmetes-megnyugtató hangok gyűjtése, adott mozgóképi részlet hangulatának érzékeltetése színes kompozícióban).
- Különböző médiumok (pl. könyv, televízió, film, internet, videojáték) egyszerű példáinak elemzése tanári segítséggel, a valóságos és az elképzelt helyzetek azonosítása céljából.

Fogalmak

információ, mozgókép, könyv, televízió, film, internet

Tanulási eredmények

- saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;

- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél.

Témakör: Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet

Javasolt óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Egyszerű mozgóképi részletek (pl. animációs film, reklámfilm) cselekményének elemzése, és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. időbeli történés képkockáinak rendezése, hang nélkül bemutatott mozgóképi részletek “szinkronizálása”).
- Egyszerű mozgóképi részletekben (pl. mesefilm, animációs film : Magyar népmesék, Rófusz Ferenc: A légy) hangok és a képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, düh, félelem) azonosítása a hatások közös megbeszélésével.
- Fotó- vagy rajzsorozat készítése a mindennapok során tapasztalható időbeli változások szemléltetése érdekében (pl. napirend, naplemente, Luca-búza fejlődése).
- Mozgásillúziót keltő régi papírajátékok megismerése a tapasztalatok felhasználása önálló alkotó munkában (pl. “pörgetős mozi”).

Fogalmak

animációs film, képkocka, képregény, hanghatás, képsorozat

Tanulási eredmények

- az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítségével elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.

Témakör: Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak

Javasolt óraszám: 10 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Egyszerű természeti- és mesterséges formák elemző-értelmező rajzolása.
- A készült rajzok leegyszerűsítésével sor- és terüldísz alkotása (megfigyelés utáni értelmező rajz készítése, részletkiemelés, nagyítás, átíró, redukáló motívumtervezés, sablonalakítás kivágással ismétlés sordísz alkotással, terüldísz alakzatba rendezéssel technika: stencilezés, átrajzolás, színezés, nyomtat).
- Egyszerű tárgy készítése hagyományos kézműves technikák alkalmazásával (pl. fonás, szövés, nemezelés, gyöngyfüzés, agyagozás).
- Képi inspiráció alapján (pl. természeti jelenségek, állatok, népművészeti motívumok) egyszerű mintaelem tervezése (pl. átrajzolás, rácsháló, indigó alkalmazása) A tervezés érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata.
- Elképzelt, mesebeli tárgyak (pl. mindenkit megtáncoltató hangszer, láthatatlanná tevő ékszer, hároméltű jármű) tervezése és létrehozása választott egyszerű anyagokból (pl. papírpép, karton, hurkapálca, textil, gumi).
- Dramatikus játék céljára újjábáb, síkbáb, kellék (pl. varázspálca, “rámás csizma”, “kőleves”) jelmezelem (pl. kalap, maszk, kötény), díszlet tervezése és elkészítése természetes vagy mesterséges/újrahasznosítható anyagokból (pl. textil, fonal, papír vagy műanyag hulladék, természetben talált anyagok) csoportmunkában is.
- Gyerekcsoport által ismert mese alapján vár, kastély konstruálása (pl. egyszerű konstruálás papírhengerek összeépítésével, festésével, ajtók, ablakok, ajtók kivágásával, rajzolt szereplőkkel való kiegészítéssel) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Márkus Géza: Cifra palota, Kecskemét, magyar várak képei.

Fogalmak

funkció, hagyomány, kézműves technika, díszítés, minta, öltözék

Tanulási eredmények

- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;

- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;

Témakör: Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk

Javasolt óraszám: 14 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A közvetlen környezet elemeinek és épülettípusainak (utca, tér, műemlék, nevezetes épület) összegyűjtése és életszerű megfigyelése, adott helyszínen vagy emlékezetből, megfigyelési szempontok szerinti megörökítése különböző technikákkal (pl. rajzolás, festés, mintázás, montázs).
- A közvetlen környezet különböző méretű tereinek (pl. utca, játszótér, buszmegálló, saját szoba, éléskamra, fiók) megfigyelése és leírása különböző szempontok szerint (pl. zajok, szagok, színek, funkciók, rendezettség) és a tapasztalatok felhasználásával a tér áttervezése a tér jellemzőinek, stílusának vagy hangulatának megváltoztatása érdekében, csoportmunkában is. A tervezés érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata.
- A közvetlen környezet épített/tervezett elemeinek és épülettípusainak összegyűjtése (pl. park, iskola, vegyesbolt, templom, bisztró, víztorony, szemétgyűjtő sziget) és vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, montázs, talált tárgy átalakítás, makett). A gyűjtés segítségével a szűkebb lakóhely választott részletének makettezése vagy megépítése egyszerű anyagokból, a tér játékos bemutatása érdekében, csoportmunkában is.
- Helyi múzeum, kiállítás, helytörténeti gyűjtemény, tájház látogatása, azzal kapcsolatos ismeretszerzés alapján élményszerű vizuális megjelenítés.

Fogalmak

építészet, műemlék, műemlékvédelem

Tanulási eredmények

- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák

A második osztályos gyerekek vizuális nevelésének is legfontosabb feladata az, hogy az alkotás örömét, motiváltságát megőrizze, fenntartsa. Ehhez életkori sajátosságait, érdeklődésüket, személyes tapasztalataikat figyelembe vevő feladatrendszerre van szükség, mely sok játékos elemet tartalmaz és épít a gyerekek sajátos humorérzékére is. Az első két évfolyam vizuális nevelés gyakorlata ugyanakkor képességfejlesztő célú feladatrendszerben jelenik meg. Alkotói és befogadói képességeik fejlesztése közben meg kell tanítani a gyerekeket a hagyományos ceruzarajz, tollrajz, víz- és temperafestés, agyaggal végzett mintázás és más, változatos anyagok és eszközök szakszerű használatára. Az eszközhasználati készségfejlesztés folyamatában törekedni kell arra, hogy a második osztály végére legalább jártasság szintre eljussanak a tanulók. Továbbá arra, hogy az életkoruknak megfelelő kommunikációs és médiakörnyezet sajátosságait megismerjék és használják.

Az első két iskolai évfolyam fontos feladata a kisiskolások vizuális műveltségének megalapozása, mely nem önálló befogadást célzó órák megtartását jelenti, hanem játékos, motiváló, nagyrészt kifejező célú képalkotásuk szemléleti segítésére használt jól válogatott képanyag formájában rejlik.

Fontos, hogy a gyerekek elé kerülő képanyag, az alkotó munka motivációjára használt mesék, zenék, táncmozgások mind-mind hozzájáruljanak magyar kultúrájuk és magyar műveltségük kialakulásához, mely fontos alapja a más kultúrák elfogadásának.

A magyar népi ünnepek kellékei, nemzeti jelképeink ismerete és a magyar népi tárgykultúrából építkező tárgy- és környezetkultúra témakörök közösen járulnak hozzá, hogy a gyerekek természetesnek éljék meg nemzeti sajátosságaink ismeretét.

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány felismerése, használata.
- Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.
- Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.
- A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).
- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.
- Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

6. Eszközök

ceruza, színes ceruza, tempera, vízfesték, zsírkréta, pasztellkréta, színes papír, filctoll, textil, agyag, gyurma, ragasztó, olló, A4 félfamentes rajzlap, A4 műszaki rajzlap, színes karton, fekete karton, interaktív tábla, ecsetek, ecsettál, színes gyöngyök, drót, origami papír, damil, hurkapálca, hungarocell lap fonal, modellgipsz, gipszes géz, CD lejátszó, rajz- és gyurmatábla, gyurmakés, munkatankönyv igény esetén, digitális tananyag.

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

A 3. évfolyam vizuális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Vizuális kultúra 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti két óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység órásszáma összesen
Vizuális kifejezőeszközök-Érzékelés, jellemzők ,tapasztalat	Horizontálisan beépül a többi	Horizontálisan beépül a többi	Horizontálisan beépül a többi
Síkbeli és térbeli alkotások- Mese, fantázia, képzelet,	26 óra		26
Vizuális információ-vizuális jelek a környezetünkben	6 óra		6
A médiahasználat-Valós és virtuális információk	6 óra		6
Álló- és mozgókép-Kép, hang, történet	6 óra		6
Természetes és mesterséges környezet-Valós és kitalált	12 óra	2	14
Természetes és mesterséges környezet-Közvetlen	12 óra	2	14
Összesen	68 óra	4 óra	72 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Témakör: Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények
Javasolt óraszám: 26 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Változatos mesés térben játszódó magyar népmese (pl. Zöld Péter) különleges helyszínének személyes vizuális megjelenítése különböző nézőpontok használatával, jellemző szereplők papírból kivágott figuráinak elhelyezése saját alkotott térben (térábrázolási-, emberábrázolási-, kifejező-, komponáló képesség fejlesztése Szemléltetésre ajánlott képanyag: Hyeronimus Bosch: Zenészek pokla, Szinyei Merse Pál: Majális, Csontváry K. T.: Nagy Taormina, magyar népi építészet jellemző példáinak (parasztház, fa harangláb, székelykapu stb.) fotói.
- Saját kitalált történet elmesélése, a történet inspirálta elképzelt terekről, egyszerű anyagok (pl. használt csomagolóanyag, természetben talált termények és termések, talált tárgyak) felhasználásával installáció készítése, díszletszerű tér berendezése a személyes élmények bemutatása, kifejezése céljából, csoportmunkában is (térábrázolás- és tér rendezés képességeinek fejlesztése, kifejező képesség fejlesztése) Szemléltetésre ajánlott filmanyag: Kemény Henrik: Vitéz László.
- Tanult mesék, mondák vagy zeneművek valós vagy kitalált szereplőinek (pl. lovag, Mátyás király, molnárlegény, komámasszony, "árgyélus kismadár", Hüvelyk Matyi) megformálása síkban vagy térben (pl. festmény, kollázs, papírmasé maszk, újrahasznosítható anyagokból báb), a szereplők illusztratív bemutatása vagy dramatikus feldolgozása érdekében csoportmunkában is (Emberábrázolás, differenciált arc- és kézábrázolás fejlesztése) .
- Mesék, gyermekirodalmi alkotások (pl. Magyar népmesék, Vuk, Pinokkió) és azok filmes vagy színházi adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása. Az olvasott szöveghez és a vetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és vizuális feldolgozása különböző eszközökkel (pl. rajz, festés, montázs).
- Korábban megismert és feldolgozott szövegekhez, zeneművekhez (pl. gyermekregény, tananyagrészlet, népdal, mondóka) illusztráció készítése különböző vizuális eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, fotó, plasztika) a munkák szöveges értelmezésével.
- Magyar népmesék, népballadák illusztratív megjelenítése jellegzetes magyar népviseleti elemek megfigyeléseinek felhasználásával
- Játékelmények játékos vizuális és dramatikus feldolgozása (pl. digitális játék síkbeli vagy térbeli társasjátékká alakítása, szabályrendszerek kidolgozása és átdolgozása)

figurális alkotás, portré, képmező, kompozíció, karakter, hangulat, kollázs, montázs, képregény, fikció, lényegkiemelés, karakter, gesztus, személyiségjegy, színhangulat, népviselet, parasztház, tornác, székelykapu

Tanulási eredmények

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníteni: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít;
- korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít, fotóz és magyarázza azt;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésétét;
- valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti.
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;

Témakör: Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben

Javasolt óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Egyszerű, mindennapok során használt jelek (pl. közlekedési jelek, útjelzés, piktogram, zenei kotta), kommunikációs szándékú vizuális közlések (pl. szórólap, óriásplakát, reklámanyag) felismerése, megfigyelése, azonosítása és elemzése tanári segítséggel A tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban.
- Valós, mindennapi iskolai kommunikációs helyzetek érdekében a legfontosabb kommunikációs célt (pl. figyelem felkeltése, tájékoztatás, felhívás) érvényesítő síkbeli

vagy térbeli vizuális megjelenés (pl. plakát, cégér, installáció) tervezése egyénileg és csoportmunkában is.

- Valós vagy képzeletbeli utazás folyamatának, útvonalának, történéseinek képes és szöveges bemutatása (pl. Rumini térképe, Ph. Fogg úr 80 napos útinaplója, egy sarkkutató forgatókönyve, útifilm az osztálykirándulásról), különböző cél (pl. tájékoztatás, dokumentálás, szórakoztatás) hangsúlyozásával.

Fogalmak

vizuális kommunikáció, befolyásolás, meggyőzés, figyelemfelkeltés, piktogram, térkép, plakát, idő, címer

Tanulási eredmények

- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;

Témakör: Médiahasználat – Valós és virtuális információk

Javasolt óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Kisgyerekeknek szóló mozgóképi közlések (pl. tv reklám, gyermekműsor) üzenetének elemzése (pl. a kommunikációs célt szolgáló legfontosabb eszközök és az elért hatás) tanári segítséggel és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. félelmetes-megnyugtató hangok gyűjtése, változatok újrajátszása).
- Fogyasztásra ösztönző különböző reklámanyagok (pl. szórólap, óriásplakát, reklámújság, tv reklám) elemzése tanári segítséggel és a vizuális megjelenés áttervezése játékos feladatokban (pl. kommunikációs hatást erősítő vagy módosító céllal).

Fogalmak

média, reklám, televíziós műsortípus, televíziós sorozat, ismeretterjesztő műsor

Tanulási eredmények

- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében;
- azonosítja a gyerekeknek szóló, vagy fogyasztásra ösztönző, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;

Témakör: Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet

Javasolt óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Egyszerű mozgóképi részletekben (pl. mesefilm, reklámfilm) hangok és a képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, düh, félelem) azonosítása a hatások közös megbeszélésével.
- Történetek, mesék, népmesék (pl. Lázár Ervin A hazudós egér; A fába szorult hernyó, Az igazságtevő nyúl) képregényszerű ábrázolása, időrendiség, cselekmény megjelenítésével, különböző nézőpontokból való ábrázolással, kiemeléssel.

Fogalmak

nézőpont, cselekmény, főszereplő, mellékszereplő, fényhatás, megvilágítás

Tanulási eredmények

- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét;
- az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;

Témakör: Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak

Javasolt óraszám: 14 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Eszközként használható egyszerű természeti formák és tárgyak (pl. régi konyhai eszközök, ritka szerszámok) elemző-értelmező rajza megfigyelés alapján, kiemelés nagyítással. Rajzos használati utasítás készítése a természeti vagy mesterséges forma esetleg humorosnak ható, kitalált használati módjához.
- Korong nélkül készülő, adott funkcióra alkalmas egyszerű agyagedény készítése az alkalmazott technikából adódó önálló tervezés alapján (pl. homokedény, könyökedény, papírhenger oldalához csigákból épített, kész edény üregébe préselve).
- Tárgytervezés, tárgyalakítás, vagy meglévő tárgy átalakítása (pl. öltözet kiegészítő, játék) hagyományos kézműves technikákkal (pl. nemezelés, fonás, hímzés, batikolás, agyagozás).
- Csomagolás tervezése, kivitelezése valós vagy képzeletbeli tárgy, dolog (pl. mobiltelefon, szemüveg, sütemény, hétmérföldes csizma, élet vize) számára a tárgy legfontosabb sajátosságainak (pl. forma, anyag) megtartásával és vizuális érzékeltetésével.
- Dramatikus játékhoz jelmezek és kellékek készítése önállóan vagy csoportmunkában. Különböző anyagok szakszerű összeépítése (pl. ragasztás, kötözés, varrás, dróttal).

Fogalmak

tárgytervezés, csomagolás, használati tárgy-dísz tárgy, vizuális ritmus, formai egyszerűsítés, népi cserépedény, hímzés minta

Tanulási eredmények

- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít;

Témakör: Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk

Javasolt óraszám: 14 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Évszakoknak megfelelően természeti formákból való kép- és tárgyalakotás (pl. őszi: őszi terméslények, termésbábok levelekből, tárgyalakotás őszi termésekből (koszorú, füzér); tél: tobozokból karácsonyfa, betlehemi figurák készítése, hóvár, hószobor építése; tavasz: virágtündérek, virágbábok, koszorúk, virágszőnyeg).
- Példák gyűjtése és elemzése tanári segítséggel eltérő érzelmi hatást kiváltó (pl. hétköznapi, ünnepélyes, titokzatos, rideg, félelmetes, vidám) épített terekről (pl. templom, iroda, park, szoba, lift, zuhanyfülke, labirintus). A tapasztalatok beépítése a személyes élményeket és történeteket bemutató alkotó feladatokba.
- Magyar népi építészet legjellemzőbb sajátosságainak megismerése, makettépítés változatos anyagokból (pl. karton, agyag, természetben talált anyagok) egyéni- és csoportmunkában.

Fogalmak

építmény, épület, település, nézet: felül-, alul-, oldalnézet, alaprajz, parasztház

Tanulási eredmények

- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák

Ebben az iskolaszakaszban is kiemelt fontosságú az örömteli, motivált alkotói energiák fenntartása, melyet a változatos, élményalapú feladatok rendszerében, a gyerekek személyes érdeklődését figyelemmel kísérő és azt elfogadó, differenciált feladatkiadással, személyre szabott, formáló- segítő értékeléssel és figyelemmel érhetünk el. A gyerekek rajzolósi, ábrázolósi képességeinek fejlődése saját rajzi sémáik változásában követhető nyomon.

A fejlesztés érdekében a sématorést elősegítő, változatos, jól szemléltetett feladatokat kell a tanulócsoport alapos ismeretének birtokában terveznünk. Az emberábrázolás, arcábrázolás a gyerekek között kialakult baráti körökben, egymás rajzi szokásainak eltanulásával is változik. A tér megjelenítésére alkalmazott ábrázolósi sémák változására ugyanígy hatással van a gyermek környezetében élő idősebb testvér, a rajzolni tudó szülő is. A vizuális műveltség megalapozásának jelentős állomása ez az időszak, amikor az érzékszerveik segítségével a környezet jelenségeinek a lehető legpontosabb megfigyelése zajlik. Ekkor fejleszthető leginkább a hétköznapi és a művészi vizuális közlések közötti azonosságok és különbségek felismerése és rendszerezése az életkornak megfelelő szinten.

Az adott korosztály mindennapi digitális eszközfelhasználó. Ezért fontos a digitális képkészítés lehetőségeivel, a gyermek környezetében egyre hangsúlyosabbá váló médiajelenségekkel iskolai keretek között zajló foglalkozás is. A valós anyagokhoz és eszközökhöz kötött alkotás motiválása, segítése, kiemelt tanítói feladat. A 3-4. évfolyam tanulói egyre inkább képesek tanuló társaik alkotásait értékelni. Fontos, hogy ez a képesség saját munkájuk értékelésében is megmutatkozzon, értéknek tekintsék a befejezett, kész alkotás létrehozását.

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.

- A köznapi és művészi vizuális közlések megkülönböztetése.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.

6. Eszközök

ceruza, színes ceruza, tempera, vízfesték, zsírkréta, pasztellkréta, színes papír, filctoll, textil, agyag, gyurma, ragasztó, olló, A4 félfamentes rajzlap, A4 műszaki rajzlap, színes karton, fekete karton, interaktív tábla, ecsetek, ecsettál, színes gyöngyök, drót, origami papír, damil, hurkapálca, hungarocell lap fonal, modellgipsz, gipszes géz, CD lejátszó, rajz- és gyurmatábla, gyurmakés, munkatankönyv igény esetén, digitális tananyag.

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

A 4. évfolyam vizuális kultúra tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Vizuális kultúra 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám	Helyi tervezésű órakeret (visszacsatolás, ismeretek mélyítése)	Tematikai egység órászáma összesen
Vizuális kifejezőeszközök-Érzékelés, jellemzők ,tapasztalat	Horizontálisan beépül a többi	Horizontálisan beépül a többi	Horizontálisan beépül a többi
Síkbeli és térbeli alkotások- Mese, fantázia, képzelet,	14 óra		14
Vizuális információ-vizuális jelek a környezetünkben	3 óra		3
A médiahasználat-Valós és virtuális információk	3 óra		3
Álló- és mozgókép-Kép, hang, történet	2 óra		2
Természetes és mesterséges környezet-Valós és kitalált	6 óra	1	7
Természetes és mesterséges környezet-Közvetlen	6 óra	1	7
Összesen	34 óra	2 óra	36 óra

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Témakör: Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények

Javasolt óraszám: 14 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Korábban megismert és feldolgozott szövegekhez, zeneművekhez (pl. gyermekregény, tananyagrészlet, népdal, mondóka) illusztráció készítése különböző vizuális eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, fotó, plasztika) a munkák szöveges értelmezésével.
- Saját irodalmi és filmes élményekből származó szereplők jellemzőinek, érzelmeinek, karakterének (pl. gesztusok, viselkedés, öltözk, személyes tárgyak) megfigyelése és feldolgozása különböző játékos (pl. dramatikus, vizuális) feladatokban a karakter és a jellemzők tudatosítása érdekében, és a tapasztalatok közös megbeszélésével.
- Magyar népmesék, népballadák illusztratív megjelenítése jellegzetes magyar népviseleti elemek megfigyeléseinek felhasználásával
- Adott álló- vagy mozgóképi megjelenések (pl. festmény: Csók István : Szénagyűjtők, grafika: M. C. Escher Mozaik, emberábrázolást nem tartalmazó részlete, fotó, képregény, társak munkái) egyéni elképzelés szerinti átértelmezése (pl. más napszakban, más évszakban, más helyszínen, más szereplőkkel, más hangulati elemekkel, színátírással).
- Élmények, elképzelt vagy hallott történetek, (pl. álmok, családi események, osztálykirándulás, szüret) részleteinek megjelenítése különböző vizuális eszközökkel (pl. grafika, festmény, nyomat, fotó), és kreatív történetalkotás az elkészült vizuális munkák segítségével (pl. nyitva hagyott történet befejezése, átírása) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Marc Chagall festményei, Vankóné Dudás Juli hagyományos népi életmódot bemutató festményei.
- Karakteres fekete fehér művészfotók megfigyelése alapján a látott személyre vonatkozó információk, jellemzők megfogalmazása játékos, találgatásra alapuló formában (pl. életkor, foglalkozás, kedvenc étel, fontos tárgy) Az élmények vizuális megjelenítése (pl. portrérajz, fotómanipuláció, kollázs) a legfontosabb jellemzők (pl. külső-belső tulajdonság, öltözet, attribútum) minél pontosabb bemutatása érdekében Szemléltetésre ajánlott képanyag: Kunkovác László: Pásztoemberek, Robert Capa fotói.
- Saját és mások munkáinak, képeknek, vizuális alkotások szereplőinek szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szerinti szöveges elemzése, összehasonlítása, a következtetések szöveges megfogalmazásával és megvitatásával (befogadói és szövegalkotási képességek fejlesztése).

- Saját személyes történetek bemutatása érdekében valós hely, helyszín (pl. nagyszülők nyaralója, a település parkja, tópart, erdő, vegyesbolt, uszoda) megjelenítése különböző vizuális eszközökkel síkban és térben (pl. kollázs, vegyes technika, kréta, nyomtat, mintázás, makett).
- Grafikai felületet gazdagon tartalmazó grafika mintakincsének megfigyelése (pl. Van Gogh tollrajzai, Gyulai Líviusz grafikái), a tapasztalatok alapján rajzolt gyűjtemény készítése egyénileg, vagy csoportban. A gyűjtött minták felhasználása saját célú képalkotásban egyénileg vagy csoportmunkában.

Fogalmak

figurális alkotás, portré, képmező, kompozíció, karakter, hangulat, kollázs, montázs, képregény, fikció, lényegkiemelés, karakter, gesztus, személyiségjegy, színhangulat, népviselet, parasztház, tornác, székellykapu

Tanulási eredmények

- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszését;
- saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljátsza, vizuális eszközökkel megjeleníti;
- azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.

Témakör: Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben

Javasolt óraszám: 3 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Egy valós vagy képzeletbeli tárgy vagy jelenség (pl. bűvös kocka, Gábor Áron rézagyúja, János vitéz kardja, ünnepkörök, napfogyatkozás, Kis Hableány emberré válása) számára plakát, szórólap tervezése, kivitelezése a kép és szöveg együttes alkalmazásával, a figyelem és érdeklődés felkeltése céljából.
- A környezetünkben észlelhető változások (pl. nyári zápor, olvadás, penészedés), folyamatok (pl. palacsintasütés, építkezés), mozgások (pl. kerékpár, óra) vizuális megfigyelése, értelmezése és a tapasztalatok és információk vizuális megjelenítése (pl. fotósorozat, film, rajzsorozat, folyamatábra) a változás vagy folyamat időbeliségének hangsúlyozásával, csoportmunkában is.
- Magyar mesékben, mondákban szereplő uralkodók címereinek, zászlóinak gyűjtése és a gyűjtemény bemutatása tabló, vagy prezentáció formájában. A gyűjtemény rajzos adatainak felhasználása kifejező jellegű képalkotásban.

Fogalmak

vizuális kommunikáció, befolyásolás, meggyőzés, figyelemfelkeltés, piktogram, térkép, plakát, idő, címer

Tanulási eredmények

- pontosan ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít.

Témakör: Médiahasználat – Valós és virtuális információk

Javasolt óraszám: 3 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A saját médiahasználati szokások (pl. internet, televízió, rádió, mobiltelefon, könyv, videojáték) tanulmányozása különböző szempontok (pl. időtartam, tartalom, gyakoriság, résztvevők) alapján, és azok vizuális szemléltetése (pl. képes napirend, napló, fotósorozat). A tapasztalatok közös, reflektív megbeszélése, különös tekintettel a biztonságos médiahasználat szabályaira.

Fogalmak

információ, mozgókép, könyv, televízió, film, internet

Tanulási eredmények

- a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.

Témakör: Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet

Javasolt óraszám: 2 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Régi magyar gyerekfilmek (pl. Kemény kalap és krumpliorr) karakteres szereplőinek képi megjelenítése, történetiség, részlet ábrázolása, dramatikus előadása.
- Optikai különlegességek, lehetetlenségek (pl. „Nagyobb vagyok, mint egy fa”, „Elvesztettem a fejemet”) létrehozása egyszerű digitális technikával (pl. fotó, film), és a tapasztalatok szóbeli megbeszélésével, csoportmunkában
- Személyes vagy közösségi témához kapcsolódó történetek (pl. problémák az osztályban, legjobb emlékeink) vizuális megjelenítése egyszerű digitális eszközökkel (pl. fotósorozat, slideshow) az üzenet egyértelmű közvetítése érdekében csoportmunkában.
- Történet egyetlen vizuális vagy egyéb eleméből kiindulva (pl. képkocka, főszereplő karakterének leírása, regény rövid részlete) saját történet kitalálása és vizuális megjelenítése (pl. képregény, fotósorozat, rövidfilm) a történet időbeliségének érzékeltetése érdekében.

Fogalmak

nézőpont, cselekmény, főszereplő, mellékszereplő, fényhatás, megvilágítás

Tanulási eredmények

- saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;

- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít.

Témakör: Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak

Javasolt óraszám: 7 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Magyar népi cserépedények megfigyelése, következtetések megfogalmazása a formai jegyek alapján a használati módra (pl. vizes korsó, lábas, fazék, miskakancsó, butella). A megfigyelések rögzítése rajzban. A rajzok kreatív továbbalakítása szabad képalkotásban (Pl. miskakancsó megfigyelés utáni rajza alapján “miskakancsó családjának” megjelenítése).
- Lakóhelyük (vagy egy meghatározott magyar tájegység) jellemző, hagyományos díszítőművészetének mintakincsét megismerve saját készítésű agyagtárgy díszítő motívumának tervezése. A kivitelezés technikai lehetőségeinek megismerése után a formához, funkcióhoz leginkább alkalmas díszítmény kiválasztása és kivitelezése.
- Hulladékanyagokból új funkcióval bíró tárgyak tervezése, kivitelezése valós vagy elképzelt funkció teljesítése érdekében (pl: flakonokból és egyéb kiegészítő elemekből fantasztikus járművek tervezése, modellezése).
- Magyar népi ünnepkör iskolai bemutatásához (pl. Betlehemezés, Csillagjárás, Kiszé hajtás stb.) átéléséhez néprajzi dokumentáció (fotó, film) megismerésével hitelességre törekvő kellékek, jelmezek készítése csoportmunkában.

Fogalmak

tárgytervezés, csomagolás, használati tárgy-dísz tárgy, vizuális ritmus, formai egyszerűsítés, népi cserépedény, hímzés minta

Tanulási eredmények

- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál;

- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.

Témakör: Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk

Javasolt óraszám: 7 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Valós vagy képzeletbeli természetes terek (pl. barlang, tisztás, víz alatti világ) különböző épületek (pl. hagyományos parasztház, színház, uszoda, templom, fészer) csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. rendeltetés, anyag, méret, elhelyezkedés, kor, díszítmény), a különböző épülettípusok legfontosabb jellemzőinek összehasonlítása és rendezése érdekében.
- Adott, környezet (erdő, vízpart, park) átalakítására, új funkcióval való megtöltésére (pl. fantasztikus kalandpark) terv, makett készítése berendezéssel egyéni vagy csoportmunkában.
- Ismert funkció (pl. lakás, iskola, orvosi rendelő, mozi) saját ötlet alapján elképzelt változatának megtervezése, elkészítése makettben, az elkészült makettekkel közösen településszerkezet (pl. falu, városrész) kialakítása, egyszerű „terepasztal” megépítése, csoportmunkában.
- Kiállítás, múzeum, helytörténeti gyűjtemény, tájház felkeresése során vázlatrajzok készítése a hagyományos magyar népi élet belső tereiről, berendezési tárgyairól. A konkrét kiállítás élményéhez köthető tárgyalás.
- Magyarország építészetének megismerése érdekében adott funkciójú épületek (hidak, tornyok, kastélyok stb.) képeinek gyűjtése, a képi információk felhasználása sík- vagy térbeli alkotásban, egyénileg vagy csoportmunkában (pl. legtöbb terhet elbíró híd építése csoportban, adott távolságú „szakadék” fölé két a/3-as műszaki rajzlapból, a legmagasabb torony felépítése egy rajzlapból, kifejező képalkotás valós magyar építmény témájában).
- Magyar nemzeti jelképpé vált épületek és műalkotások (pl. Országház, debreceni Nagytemplom, Szabadság-szobor, Budai vár épületegyüttese stb.) megismerése.

Fogalmak

építmény, épület, település, nézet: felül-, alul-, oldalnézet, alaprajz, parasztház

Tanulási eredmények

- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák

Ebben az iskolaszakaszban is kiemelt fontosságú az örömteli, motivált alkotói energiák fenntartása, melyet a változatos, élményalapú feladatok rendszerében, a gyerekek személyes érdeklődését figyelemmel kísérő és azt elfogadó, differenciált feladatkiadással, személyre szabott, formáló- segítő értékeléssel és figyelemmel érhetünk el. A gyerekek rajzolási, ábrázolási képességeinek fejlődése saját rajzi sémáik változásában követhető nyomon. A fejlesztés érdekében a sématorést elősegítő, változatos, jól szemléltetett feladatokat kell a tanulócsoporthoz alapos ismeretének birtokában terveznünk. Az emberábrázolás, arcábrázolás a gyerekek között kialakult baráti körökben, egymás rajzi szokásainak eltanulásával is változik. A tér megjelenítésére alkalmazott ábrázolási sémák változására ugyanígy hatással van a gyerek környezetében élő idősebb testvér, a rajzolni tudó szülő is.—A vizuális műveltség megalapozásának jelentős állomása ez az időszak, amikor az érzékszerveik segítségével a környezet jelenségeinek a lehető legpontosabb megfigyelése zajlik. Ekkor fejleszthető leginkább a hétköznapi és a művészi vizuális közlések közötti azonosságok és különbségek felismerése és rendszerezése az életkornak megfelelő szinten.

Az adott korosztály mindennapi digitális eszközfelhasználó. Ezért fontos a digitális képkészítés lehetőségeivel, a gyerek környezetében egyre hangsúlyosabbá váló médiajelenségekkel iskolai keretek között zajló foglalkozás is. A valós anyagokhoz és eszközökhöz kötött alkotás motiválása, segítése, kiemelt tanítói feladat.

A 3-4. évfolyam tanulói egyre inkább képesek tanulótársaik alkotásait értékelni. Fontos, hogy ez a képesség saját munkájuk értékelésében is megmutatkozzon, értéknek tekintsék a befejezett, kész alkotás létrehozását.

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészen belül: arckép, csendélet, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyelései során kialakult gondolatok, érzések elmondása a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata, elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

6. Eszközök:

Ceruza, színes ceruza, tempera, vízfesték, zsírkréta, pasztellkréta, színes papír, filctoll, textil, agyag, gyurma, ragasztó, olló, A4 félfamentes rajzlap, A4 műszaki rajzlap, színes karton, fekete karton, interaktív tábla, ecsetek, ecsettál, színes gyöngyök, drót, origami papír, damil, hurkapálca, hungarocell lap fonal, modellgipsz, gipszes géz, CD lejátszó, rajz- és gyurmatábla, gyurmakés, munkatankönyv igény esetén, digitális tananyag.

Technika és tervezés tantárgy

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

Az 1. évfolyam technika és tervezés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Technika és tervezés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör neve	óraszám összesen	1. évfolyam	Helyi tervezésű órakeret
Anyagok a környezetünkben	4	4	0
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	16	15	1
Otthon – család – életmód	7	7	0
Jeles napok, ünnepek	5	5	0
Közlekedés	4	3	1
Összes óraszám:	36	34	2

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Témakör	Anyagok a környezetünkben
Óraszám	4 óra
Tanulási eredmények	- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; - alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát
Fejlesztési feladatok és ismeretek	- Az érzékszervek és az érzékelés fajtáinak megismerése - Véleményformálás a társakkal közös tevékenység során

	• Tevékenység során együttműködési készségek fejlesztése • Környezettudatos döntéshozatal a megismert anyagok használata során • Építő jellegű párbeszéd alkalmazása • Kézügyesség fejlesztése • Természetes és mesterséges anyagok csoportosítása: fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag • Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk • Anyagvizsgálatok érzékszervi úton
Fogalmak	természetes anyagok, mesterséges anyagok, termések, magvak, fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag, szín, árnyalat, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi simaság
Tevékenységek	• Tanulmányi séta: természetes anyagok, levelek, termések gyűjtése • Anyagok felhasználásának megfigyelése közvetlen környezetünkben • Termésfigurák, termésbábok készítése, figura tervezése, megfelelő formájú és méretű termések válogatása, becslés, tervezés • Őszi színek megfigyelése, formák összehasonlítása, asszociáció • Levélpréselés módszerének megismerése: levélkép készítése • Magkép készítése

Témakör	Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés
Óraszám	16 óra
Tanulási eredmények	• adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; • egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; • alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; • saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; • értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében;

	• felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; • rendet tart a környezetében; • törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; • szelektíven gyűjti a hulladékot; • rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; • otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; • takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; • tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; • az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; • ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Megfigyelő- és feladatmegoldó képesség fejlesztése • A kreativitás erősítése • Együttműködés és véleményformálás támogatása • Az önkifejezés és a kulturális tudatosság támogatása • Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése • Tapasztalás támogatása munkatevékenységek útján • Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése • Önálló ismeretszerzés támogatása • Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat • A takarékoság iránti igény fejlesztése • Környezettudatos magatartás támogatása • Képlékeny anyagok tulajdonságai • Tárgykészítés képlékeny anyagból • A papír tulajdonságainak csoportosítása • Papírmunkák: • hajtogatás, gyűrés, sodrás • tépés, nyírás • díszítés • bábkészítés • A fa tulajdonságai, felhasználása • Famunkák: /hurkapálca/ • darabolás • csiszolás • hegyezés

	• A fonalak csoportosítása, felhasználása • Fonalmunkák: • hurkolás • fonás
Fogalmak	természetes anyag, mesterséges anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, képlékenységi, becslés, mérés, sablon, szálal anyag, hurkolás, fonás, csomózás, anyagtakarékosság, újrahasznosítás
Tevékenységek	• Képlékeny anyagok tulajdonságainak megismerése, anyagvizsgálat érzékszervekkel • Képlékeny anyagok alakítása: gyúrás, lapítás, gömbölyítés, hengerítés, mélyítés, kivájás, nyújtás, mintázás • Edénykék, gyöngyök, szélcsengő készítése agyagból • Só-liszt gyurma készítése: figurák, mozgó kompozíció készítése • Hagyományos mesterségek megismerése • Papírfajták és tulajdonságaik megismerése, használatuk • Papír sodrásával, gömbölyítésével, gyűrött és sodrott papírból, papírgömböcskékből őszi fa, őszi kép készítése • Fatörzs és ágak készítése tépéssel, levelek nyírással, kúpos kialakítás nyírással, ragasztással • Legyezőhajtással, redőzéssel figurák készítése • Origamijelel ismerete alapján növény- és állatfigurák hajtogatása • Ünnepi és farsangi díszek készítése termésekből, papírból. Alaklemez, sablon használatával bábok, társasjáték, puzzle, kreatív játékok készítése • Ismerkedés a fával, a fa haszna, a faültetés fontossága, a fa tulajdonságainak megfigyelése • Hurkapálca darabolása, csiszolása, hegyezése • A hurkapálca töréspróbája • Kép készítése hurkapálcából • Mesterségek, műhelyek megismerése • Különböző fonalak, kötelek, cérnák vizsgálata. Növényi és állati eredet. Hogyan készül? Mire használják? • Csomók és masni kötése, sodrás.

Témakör	Otthon – család – életmód
Óraszám	7 óra
Tanulási eredmények	

	- ismeri a családelőlátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb. - felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; - felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; - otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; - takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; - rendet tart a környezetében; - törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; - szelektíven gyűjti a hulladékot; - ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; - ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	- Tapasztalatszerzés elősegítése a közvetlen környezet megismerése során - A környezetátalakítás következményeinek értelmezése - A környezet- és egészségtudatosság megalapozása - Ok-okozati összefüggések értelmezése - Szokásrend kialakítása - A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása - Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat - A takarékoság iránti igény fejlesztése - Környezettudatos magatartás támogatása - Együttműködési képesség kialakítása és erősítése - Az önismeret fejlesztése - Lakásfajták csoportosítása - Lakásterv készítése - Lakásépítés építőelemekkel - Erőforrások a háztartásban – áram, gáz, víz - Lakberendezés - Egészséges életmód - Egészséges táplálkozás - Étkezési szokások, terítés - Személyi higiénia, tisztálkodás - Öltözködési szabályok - Háztartási balesetek - Munkamegosztás - Napirend, házirend - Takarékoskodás

	Környezetvédelem
Fogalmak	lakás, otthon, család, életmód, családi ház, lakberendezés, egészséges életmód, táplálkozás, higiénia, testápolás, öltözködés, veszélyforrás, baleset, háztartási baleset, háztartás, házimunka, munkamegosztás, időbeosztás, napirend, szabadidő, takarékoság, környezet, környezetvédelem, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés
Tevékenységek	- Saját településünk megismerése: utcák, terek elrendezése, házak, épületek, épülettípusok, lakásfajták - A ház helyiségei, funkciójuk, berendezésük - A szoba berendezése - Családtagok bemutatása, köszönés, bemutatkozás - Családi munkamegosztás, házimunka és napi tevékenységek, háztartási munkák csoportosítása - Napirend készítése - Étkezési szokások, az egészséges táplálkozás alapjai, egészséges életmód - Napi étrend készítése: élelmiszerek, ételek, italok, vitaminok - Asztalterítés, asztali illemtan, asztalterítés, szalvétahajtogatás, meghívó, ültetőkártya készítése - Tisztálkodási szokások: személyi higiéniahoz, testápoláshoz kapcsolódó plakátok készítése - Napszaknak, évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés: öltöztetőbabák, divatbemutató - Ruházat tisztántartása, szekrényrendezés - Környezetünk tisztán tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Veszélyforrások: gyufa, gáz, elektromos áram balesetmentes használata - Növények a lakásban: növényápolás Ötletgyűjtés a közvetlen környezetünkben keletkező hulladékok újrahasznosítására

Témakör:	Jeles napok, ünnepek
Óraszám	5 óra
Tanulási eredmények	

	• adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; • alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát; • felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; • ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Magyarságtudat erősítése • Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása • Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása • Tervek a családban • Esztétikai érzék fejlesztése • Közösén átélt élmények és érzések támogatása • Mikulás • Karácsony • Farsang • Március 15. • Húsvét • Anyák napja
Fogalmak	jeles nap, jelkép, ünnep, népszokás, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, munkaszervezés, dekoráció, esztétika
Tevékenységek	• Ünnepi díszek, szimbólumok készítése különböző anyagokból: mikulás, karácsonyfa, kokárda, zászló • Csomagolástechnikák: különböző alakú ajándéktárgyak csomagolása • Hímes tojás készítése • Ajándéktárgyak, meghívók, üdvözlőkártyák készítése

Témakör	Közlekedés
Óraszám	4 óra
Tanulási eredmények	• ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat; • az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; • rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel.

Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Saját felelősség felismerése a közlekedésben • Szabálykövető magatartás kialakítása • Balesetmentes közlekedés támogatása • Együttműködő és együttérző képesség fejlesztése • Etikus magatartás értelmezése és kialakítása • A gyalogos és kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályainak megismerése • A kulturált és biztonságos járműhasználat megismerése
Fogalmak	gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, tömegközlekedési eszközök, kulturált közlekedés, biztonságos járműhasználat
Javasolt tevékenységek	• Séta az iskola környékén, figyelemfelhívás a veszélyhelyzetekre: gyalogos és kerékpáros közlekedés, útesten való átkelés szabályai, közlekedési lámpa jelzéseinek ismerete, közlekedési szituációs játék • Jelzések, táblák megfigyelése • Helyes és helytelen viselkedés megfigyelése és elemzése • Gyalogosokra vonatkozó közlekedési jelzések és táblák megismerése • Tömegközlekedési eszközök megismerése • Udvariassági szabályok megismerése és alkalmazása

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák tematikai egységenként

Tematikai egység	Pedagógiai módszerek, eljárások, szervezési formák	Tanulói tevékenységformák
Otthon-család-életmód	Szemléltetés, csoportosítás	Gyűjtőmunka
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés Anyagok a környezetünkben	Kooperatív munkaforma	Új technikák megismerése
Közlekedés	Gyakorlati tapasztalatszerzés	Megfigyelés, séta Társasjáték
Jeles napok, ünnepek	Csoportmunka	Környezetünk szépítése

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- A munka során használt anyagokat, a végzett műveleteket tudják szabatosan megnevezni.
- Biztonságos eszköz és szerszámhasználat alapszinten.
- Képes legyen vezérelt munkavégzéssel kialakított munkadarabok elkészítésére.
- Alapvető egyéni életvitel terén a táplálkozás, az öltözködés, a higiénia, és a helyes időbeosztás ismerete, és életkorának megfelelő alkalmazása.
- A biztonságos és önálló közlekedés életkori szinten való ismerete és alkalmazása.
- A biztonságos és önálló közlekedés ismerete és alkalmazása

6. Eszközök:

munkatankönyv, olló, ragasztó, kés, reszelők, csiszoló vászon, vonalzó, kalapács, fogók, varrótű, szerelőkészlet, építőkészlet, szemléltető kresztáblák, technic lego, interaktív tábla, szövőkeret, fonal, zsinor, huzal, gyöngy, gyurma, színes papír, karton, tankönyv, technika csomag.

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

A 2. évfolyam technika és tervezés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Technika és tervezés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör neve	óraszám összesen	2. évfolyam	Helyi tervezésű óra
Anyagok a környezetünkben	4	4	0
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	16	15	1
Otthon – család – életmód	7	7	0
Jeles napok, ünnepek	5	5	0
Közlekedés	4	3	1
Összes óraszám:	36	34	2

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Témakör	Anyagok a környezetünkben
Óraszám	4 óra
Tanulási eredmények	- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; - alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát
Fejlesztési feladatok és ismeretek	- Az érzékszervek és az érzékelés fajtáinak megismerése - Véleményformálás a társakkal közös tevékenység során - Tevékenység során együttműködési készségek fejlesztése

	• Környezettudatos döntéshozatal a megismert anyagok használata során • Építő jellegű párbeszéd alkalmazása • Kézügyesség fejlesztése • Természetes és mesterséges anyagok csoportosítása: fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag • Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk • Anyagvizsgálatok érzékszervi úton
Fogalmak	természetes anyagok, mesterséges anyagok, termések, magvak, fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag, szín, árnyalat, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi simaság
Tevékenységek	• Tanulmányi séta: természetes anyagok, levelek, termések gyűjtése • Anyagok felhasználásának megfigyelése közvetlen környezetünkben • Termésfigurák, termésbábok készítése, figura tervezése, megfelelő formájú és méretű termések válogatása, becslés, tervezés • Őszi színek megfigyelése, formák összehasonlítása, asszociáció • Kavicsfestés • Csoportmunkában tájkép készítése magokból kirakott mozaikkal

Témakör	Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés
Óraszám	16 óra
Tanulási eredmények	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: • adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; • egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; • alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; • saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; • értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében;

	• felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; • rendet tart a környezetében; • törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; • szelektíven gyűjti a hulladékokat; • rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; • otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját; • takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; • tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; • az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; • társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; • felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; • ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Megfigyelő- és feladatmegoldó képesség fejlesztése • A kreativitás erősítése • Együttműködés és véleményformálás támogatása • Az önkifejezés és a kulturális tudatosság támogatása • Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése • Tapasztalás támogatása munkatevékenységek útján • Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése • Önálló ismeretszerzés támogatása • Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat • A takarékoság iránti igény fejlesztése • Környezettudatos magatartás támogatása • Képlékeny anyagok tulajdonságai • Tárgykészítés képlékeny anyagból • A papír tulajdonságainak csoportosítása • Papírmunkák: • hajtogatás, gyűrés, sodrás • tépés, nyírás • díszítés • bábkészítés • A fa tulajdonságai, felhasználása • Famunkák: /hurkapálca/

	• darabolás • csiszolás • hegyezés • A fonalak csoportosítása, felhasználása • Fonalmunkák: • hurkolás • fonás • csomózás
Fogalmak	természetes anyag, mesterséges anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, képlékenységi, becslés, mérés, sablon, szálak anyag, hurkolás, fonás, csomózás, anyagtakarékosság, újrahasznosítás
Tevékenységek	• Edénykék, gyöngyök, szélcsengő készítése agyagból • Só-liszt gyurma készítése: figurák, mozgó kompozíció készítése • Mézeskalács-készítés • Hagyományos mesterségek megismerése • Papírfajták és tulajdonságaik megismerése, használatuk • Fatörzs és ágak készítése levelek nyírással, kúpos kialakítás nyírással, ragasztással • Origamijelek ismerete alapján növény- és állatfigurák hajtogatása • Ünnepi és farsangi díszek készítése termésekből, papírból. Alaklemez, sablon használatával bábok, társasjáték, puzzle, kreatív játékok készítése • Papírszövés • Ismerkedés a fával, a fa haszna, a faültetés fontossága, a fa tulajdonságainak megfigyelése • Marokkó készítése • Spatulából figurák, könyvjelző és ajándékkísérő készítése • Kunyhó készítése fonással • Vesszőfonással ajtókopogtató, mini kosár készítése • Mesterségek, műhelyek megismerése • Különböző fonalak, kötelek, cérnák vizsgálata. Növényi és állati eredet. Hogyan készül? Mire használják? • Bojtkészítés, hármass fonás, körmön fonás, nemezelés, pomponkészítés

Témakör	Otthon – család – életmód

Óraszám	7óra
Tanulási eredmények	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére: - ismeri a családelőadó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb. - felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; - felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megővhatja, javíthat annak állapotán; - otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; - takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; - rendet tart a környezetében; - törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; - szelektíven gyűjti a hulladékot; - ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; - ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	- Tapasztalatszerzés elősegítése a közvetlen környezet megismerése során - A környezetátalakítás következményeinek értelmezése - A környezet- és egészségtudatosság megalapozása - Ok-okozati összefüggések értelmezése - Szokásrend kialakítása - A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása - Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat - A takarékoság iránti igény fejlesztése - Környezettudatos magatartás támogatása - Együttműködési képesség kialakítása és erősítése - Az önismeret fejlesztése - Lakásfajták csoportosítása - Lakástervek készítése - Lakásépítés építőelemekkel - Erőforrások a háztartásban – áram, gáz, víz - Lakberendezés - Egészséges életmód - Egészséges táplálkozás - Étkezési szokások, terítés - Személyi higiénia, tisztálkodás - Öltözködési szabályok

	• Háztartási balesetek • Munkamegosztás • Napirend, házirend • Takarékoskodás • Környezetvédelem
Fogalmak	lakás, otthon, család, életmód, családi ház, lakberendezés, egészséges életmód, táplálkozás, higiénia, testápolás, öltözködés, veszélyforrás, baleset, háztartási baleset, háztartás, házimunka, munkamegosztás, időbeosztás, napirend, szabadidő, takarékoság, környezet, környezetvédelem, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés
Tevékenységek	• Beszámolók lakóhelyünkről • Saját településünk megismerése: utcák, terek elrendezése, házak, épületek, épülettípusok, lakásfajták • A ház helyiségei, funkciójuk, berendezésük • Építőelemekkel házak építése • Építés alapformára, körvonalrajz, alaprajz készítése • Különleges építmények tervezése • A szoba berendezése: bútorok készítése • Családtagok bemutatása, köszönés, bemutatkozás • Családi munkamegosztás, házimunka és napi tevékenységek, háztartási munkák csoportosítása • Napirend készítése • Étkezési szokások, az egészséges táplálkozás alapjai, egészséges életmód • Napi étrend készítése: élelmiszerek, ételek, italok, vitaminok • Egyszerű ételkészítés • Asztalterítés, asztali illemtan, asztalterítés, szalvétahajtogatás, meghívó, ültetőkártya készítése • Tisztálkodási szokások: személyi higiéniahoz, testápoláshoz kapcsolódó plakátok készítése • Napszaknak, évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés: öltöztetőbabák, divatbemutató • Ruházat tisztántartása, szekrényrendezés • Környezetünk tisztán tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Veszélyforrások: gyufa, gáz, elektromos áram balesetmentes használata • Növények a lakásban: növényápolás

Témakör	Jeles napok, ünnepek
Óraszám	5 óra

Tanulási eredmények	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére: • adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; • alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát; • felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; • ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Magyarságtudat erősítése • Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása • Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása • Tervek a családban • Esztétikai érzék fejlesztése • Közösén átélt élmények és érzések támogatása • Mikulás • Karácsony • Farsang • Március 15. • Húsvét • Anyák napja
Fogalmak	jeles nap, jelkép, ünnep, népszokás, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, munkaszervezés, dekoráció, esztétika
Tevékenységek	• Ünnepi díszek, szimbólumok készítése különböző anyagokból: mikulás, karácsonyfa, kokárda, zászló • Csomagolástechnikák: különböző alakú ajándéktárgyak csomagolása • Hímes tojás készítése • Ajándéktárgyak, meghívók, üdvözlőkártyák készítése

Témakör	Közlekedés
Óraszám	4 óra
Tanulási eredmények	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére: • ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat; • az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;

	• rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Saját felelősség felismerése a közlekedésben • Szabálykövető magatartás kialakítása • Balesetmentes közlekedés támogatása • Együttműködő és együttérző képesség fejlesztése • Etikus magatartás értelmezése és kialakítása • A gyalogos és kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályainak megismerése • A kulturált és biztonságos járműhasználat megismerése • A közlekedési szabályok és a járműhasználat gyakorlása szimulációs és valós közlekedési helyzetekben
Fogalmak	gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, tömegközlekedési eszközök, kulturált közlekedés, biztonságos járműhasználat
Javasolt tevékenységek	• Séta az iskola környékén, figyelemfelhívás a veszélyhelyzetekre: gyalogos és kerékpáros közlekedés, úttesten való átkelés szabályai, közlekedési lámpa jelzéseinek ismerete, közlekedési szituációs játék • Jelzések, táblák megfigyelése • Helyes és helytelen viselkedés megfigyelése és elemzése • Gyalogosokra vonatkozó közlekedési jelzések és táblák megismerése • Tömegközlekedési eszközök megismerése • Udvariassági szabályok megismerése és alkalmazása

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák tematikai egységeként

Tematikai egység	Pedagógiai módszerek, eljárások, szervezési formák	Tanulói tevékenységformák
Otthon-család-életmód	Szemléltetés, csoportosítás	Tablókészítés
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés Anyagok a környezetünkben	Kooperatív munkaforma	Új technikák megismerése, színes ötletek
Közlekedés	Gyakorlati tapasztalatszerzés	Megfigyelés, ismerkedés a gyalogos közlekedéssel
Jeles napok, ünnepek	Csoportmunka	Környezetünk szépítése

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- A munka során használt anyagokat, a végzett műveleteket tudják megnevezni.
- Legyen képes tervezésre, kivitelezésére csoportosan és önállóan. Takarékoskodjon tudatosan az órán használt anyagokkal.
- Biztonságos eszköz- és szerszámhasználat.
- Képes legyen vezérelt és önálló munkavégzéssel kialakított munkadarabok elkészítésére.
- Alapvető egyéni életvitel terén a táplálkozás, az öltözködés, a higiénia, és a helyes időbeosztás ismerete és életkorának megfelelő alkalmazása.
- Feladatok, részfeladatok elvállalása és végrehajtása, a kockázati tényezők mérlegelése, a munkavégzés egyénileg és csapatban történő végrehajtása.
- Az elvégzendő munkák során az anyagok felhasználásához, feldolgozásához, átalakításához szükséges szokások és elemi munkafogások ismerete.

6. Eszközök:

munkatankönyv, olló, ragasztó, kés, reszelők, csiszoló vászon, vonalzó, kalapács, fogók, varrótű, szerelőkészlet, építőkészlet, szemléltető kresztáblák, technic lego, interaktív tábla, szövőkeret, fonal, zsineg, huzal, gyöngy, gyurma, színes papír, karton, tankönyv, technika csomag.

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

A 3. évfolyam technika és tervezés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Technika és tervezés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör neve	óraszám összesen	3. évfolyam	Helyi tervezésű óra
Anyagok a környezetünkben	4	4	0
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	16	15	1
Otthon – család – életmód	8	8	0
Jeles napok, ünnepek	4	4	0
Közlekedés	4	3	1
Összes óraszám:	36	34	2

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Témakör	Anyagok a környezetünkben
Óraszám	4 óra
Tanulási eredmények	- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; - alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	- Véleményalkotás erősítése; - A társakkal való közös tevékenység támogatása;

	- Együttműködési készségek fejlesztése közös tevékenység során; - Környezettudatos döntéshozatal elősegítése az anyaghasználat során; - Építő jellegű párbeszéd alkalmazása; - Kézügyesség fejlesztése; - Anyagvizsgálat; - Az anyagok tulajdonságai; - Az anyagok felhasználási lehetőségei.
Fogalmak	anyag, alapanyag, termék, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat
Tevékenységek	- Természetes és mesterséges környezet megfigyelése; - Különböző termékek, természeti anyagok tapasztalati úton történő megismerése, felhasználása; - Természetes és mesterséges anyagokból készült tárgyak gyűjtése, csoportosítása, környezettudatos felhasználásuk; - Természetes és mesterséges anyagok közötti kapcsolat vizsgálata: nyersanyag-alapanyag-termék; - A környezetátalakító tevékenységek csoportosítása. Az ember környezetalakító tevékenysége és ennek következményei; - A gyűjtött természetes anyagokból kép készítése; - Különböző éghajlatú lakások készítése természetes és mesterséges anyagokból

Témakör	Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés
Óraszám	16 óra
Tanulási eredmények	- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; - egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; - alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; - saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; - értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében; - felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;

	• rendet tart a környezetében; • törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; • szelektíven gyűjti a hulladékot; • rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; • otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; • takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; • tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; • az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; • társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; • felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; • ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Önálló tervezés és kivitelezés támogatása • A kreativitás erősítése • Munkafolyamatok algoritmizálása • Pontos munkavégzés iránti igény fejlesztése • Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése • Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése • A segítségnyújtás és kérés szabályainak értelmezése • Reális értékelési készség fejlesztése • Fejlesztő hatású véleményformálás • Szükséges korrekciók elvégzésének elősegítése • Balesetmentes eszközhasználat fejlesztése • A takarékoság iránti igény fejlesztése • Környezettudatos magatartás támogatása • Anyagvizsgálatok felhasználhatósági szempontok alapján • Tárgykészítés képlékeny anyagból • A papír tulajdonságai, felhasználhatósága • Papírmunkák: • egyenesen, vonal mentén tép, hajtogat • ollóval egyenesen és körív mentén nyír • vastagabb anyagokat hajlítás előtt vonalzó mentén bekarcol • A fa tulajdonságai, felhasználása • Famunkák:

	• darabolás • csiszolás • hegyezés • A textilek csoportosítása, felhasználása • Fonalmunkák: • szövés szövőkereten vagy madzagszövőn • cérnát tübe fűz önállóan vagy tübefűző segítségével • gombvarrás
Fogalmak	anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, alaprajz, méret, mérés, előöltés, díszítőöltés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés
Tevékenységek	• Anyagvizsgálatok végzése a felhasználhatóság szempontjából • Mit miből készítünk, és miért? • Figurák, apróbb használati tárgyak készítése képlékeny anyagokból • A papír tulajdonságainak vizsgálata, funkciónak megfelelő alkalmazása • Állatkert és virágos kert készítése hajtogatással • Térbeli dekorációk papírból, papírcsíkból • Ajándék- és tároló dobozok készítése karcolással, hajlítással • Modellek készítése alaklemez segítségével íves és egyenes nyírással • A fa tulajdonságainak megismerése felhasználhatóság szempontjából • Képkkeret, kulcstartó, kisautó, poháralátét készítése darabolással, csiszolással, hegyezéssel • A textilek csoportosítása felhasználásuk szerint • Öltésfajták megismerése: előöltés • Bábok, kabalafigurák, tűpárna készítése gombvarrással

Témakör	Otthon – család – életmód
Óraszám	8 óra
Tanulási eredmények	• ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.; • felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;

	• felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; • otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; • takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; • rendet tart a környezetében; • törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; • szelektíven gyűjti a hulladékot; • ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; • ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit
Fejlesztési feladatok és ismeretek	• A környezetátalakítás fontos szabályainak alkalmazása • Az önállóság fokozása • A közösségen belüli segítőkészség fejlesztése • A tevékenységek végzése közben egymás segítő támogatása • A megszerzett munkatapasztalatok alkalmazása • Az alkotás örömeinek átélése egyéni és csapatmunkában • A munkamegosztás előnyeinek kihasználása • Reális értékelés kialakítása • A tolerancia és az empátia fejlesztése • Közös alkotott szabályok betartása • Jó szándékú véleményformálás támogatása • Különböző kultúrák és a másság elfogadása • Szokásrend kialakítása • Házak, lakások, otthonok • Modellkészítés • Otthon a lakásban • Otthonunk tárgyai • Növényápolás • Egészséges tápanyagok • Változatos étkezés • Terítés, tálalás • Ételkészítés • Egészséges életmód, napirend • Öltözködés • Takarékoskodás • Munkamegosztás a családban • Háztartási balesetek • Környezetvédelem
Fogalmak	ház, lakás, otthon, modell, tápanyagok, életmód, veszélyforrás, lakberendezés, baleset, munkamegosztás, időbeosztás, környezetvédelem, szemét, hulladék

Tevékenységek	• Különböző típusú házak megfigyelése környezetünkben • Lakópark készítése kisebb dobozokból • Lakásmódel készítése építőjáték vagy szerelőkészlet segítségével • Apróbb dobozok segítségével babaház berendezése • A lakás tisztántartásához napi- és hetirend készítése, ezeknek a munkáknak az elosztása a családban • A lakásban leggyakrabban található növények ápolásának megismerése • Az egészséges tápanyagok megismerése, melynek alapján változatos étrend összeállítása • Egyszerű ételek, italok készítése • Ünnepi asztal terítése • Szülinapi zsúr kellékeinek elkészítése • A tisztálkodáshoz szükséges megfelelő kozmetikumok kiválasztása • Alkalomhoz illő öltözet és az életkornak megfelelő divat követése

Témakör	Jeles napok, ünnepek
Óraszám	4 óra
Tanulási eredmények	• adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; • alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát; • felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; • ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Az ünnepi szokások megőrzése • Kulturált ünneplés • Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése • Nemzeti értékeink és hőseink iránti tisztelet erősítése • Mikulás • Karácsony • Farsang • Március 15. • Húsvét

	Anyák napja
Fogalmak	népszokás, hagyomány, nemzeti érték, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra
Tevékenységek	- Esztétikus dekorációk tervezése és készítése népi, vallási, nemzeti és családi ünnepekre különböző anyagokból - Ünnepekhez kapcsolódó egyszerű hagyományos ételek készítése - A magyar népviselet és népszokások megismerése

Témakör	Közlekedés
Óraszám	4 óra
Tanulási eredmények	- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat; - az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; - rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési és problémamegoldási képességgel.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	- A tömegközlekedés során alkalmazott magatartás és szokások megszilárdítása - A gyalogos és kerékpáros közlekedési szabályok megerősítése - Közlekedési eszközök megismerése, környezettudatos használatuk - A közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása - A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése és megelőzése - Figyelem és elővigyázatosság fejlesztése - A gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívül - Az úttest részei; útburkolati jelek - Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken - Közlekedési környezetben alkalmazható viselkedési normák
Fogalmak	úttest, kerékpárút, gyalogosforgalom, tömegközlekedés, helyi és helyközi közlekedés, biztonsági és udvariassági szabályok, térképismeret, útvonalterv
Tevékenységek	A közlekedési eszközök csoportosítása környezetvédelmi szempontból

	Társasjáték készítése a gyalogos és a kerékpáros közlekedési szabályokhoz kapcsolódóan

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák tematikai egységenként

Tematikai egység	Pedagógiai módszerek, eljárások, szervezési formák	Tanulói tevékenységformák
Otthon-család-életmód	Szemléltetés, csoportosítás	Gyűjtőmunka
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés Anyagok a környezetünkben	Kooperatív munkaforma	Új technikák, új anyagok megismerése, kipróbálása.
Közlekedés	Gyakorlati tapasztalatszerzés	Ismerkedés a kerékpáros közlekedéssel
Jeles napok, ünnepek	Csoportmunka	Környezetünk szépítése

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- Képes legyen vezérelt és önálló munkavégzéssel kialakított munkadarabok elkészítésére.
- A tevékenységek közbeni magatartási szabályok megbízható betartása.
- A munkafolyamat során a műveleti sorrend pontos betartása.
- Az anyag, a forma, a szerkezet, a funkció és az esztétikum összefüggései is érvényesüljenek képességeinek megfelelően.
- A helyes munkafogások és a célszerű, balesetmentes szerszámhasználat betartása.
- A műszaki ábrázolás alapszintű ismerete.
- Az egészség- és környezettudatos életvitel ismerete, az eszközök rendeltetésszerű használata.
- A kerékpáros és a tömegközlekedésben való önálló részvétel, a biztonságos közlekedés magatartási követelményeinek betartása.

6. Eszközök

munkatankönyv, olló, ragasztó, kés, reszelők, csiszoló vászon, vonalzó, kalapács, fogók, varrótű, szerelőkészlet, építőkészlet, szemléltető kresztáblák, technic lego, interaktív tábla, szövőkeret, fonal, zsineg, huzal, gyöngy, gyurma, színes papír, karton, tankönyv, technika csomag.

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam technika és tervezés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Technika és tervezés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Témakör neve	óraszám összesen	4. évfolyam	Helyi tervezésű órakeret
Anyagok a környezetünkben	4	4	0
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	16	15	1
Otthon – család – életmód	8	8	0
Jeles napok, ünnepek	4	4	0
Közlekedés	4	3	1
Összes óraszám:	36	34	2

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Témakör	Anyagok a környezetünkben
Óraszám	4 óra
Tanulási eredmények	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: • az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; • alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.

Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Véleményalkotás erősítése; • A társakkal való közös tevékenység támogatása; • Együttműködési készségek fejlesztése közös tevékenység során; • Környezettudatos döntéshozatal elősegítése az anyaghasználat során; • Építő jellegű párbeszéd alkalmazása; • Kézügyesség fejlesztése; • Anyagvizsgálat; • Az anyagok tulajdonságai; • Az anyagok felhasználási lehetőségei.
Fogalmak	anyag, alapanyag, termék, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat
Tevékenységek	• Természetes és mesterséges környezet megfigyelése; • Különböző termékek, természeti anyagok tapasztalati úton történő megismerése, felhasználása; • Természetes és mesterséges anyagokból készült tárgyak gyűjtése, csoportosítása, környezettudatos felhasználásuk; • Természetes és mesterséges anyagok közötti kapcsolat vizsgálata: nyersanyag-alapanyag-termék; • A környezetátalakító tevékenységek csoportosítása. Az ember környezetalakító tevékenysége és ennek következményei; • A gyűjtött természetes anyagokból kép készítése; • Különböző éghajlatú lakások készítése természetes és mesterséges anyagokból

Témakör	Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés
Óraszám	16 óra
Tanulási eredmények	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: • adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; • egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; • alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; • saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; • értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében; • felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;

	• rendet tart a környezetében; • törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; • szelektíven gyűjti a hulladékot; • rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; • otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját; • takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; • tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; • az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; • társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; • felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; • ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Önálló tervezés és kivitelezés támogatása • A kreativitás erősítése • Munkafolyamatok algoritmizálása • Pontos munkavégzés iránti igény fejlesztése • Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése • Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése • A segítségnyújtás és kérés szabályainak értelmezése • Reális értékelési készség fejlesztése • Fejlesztő hatású véleményformálás • Szükséges korrekciók elvégzésének elősegítése • Balesetmentes eszközhasználat fejlesztése • A takarékoság iránti igény fejlesztése • Környezettudatos magatartás támogatása • Anyagvizsgálatok felhasználhatósági szempontok alapján • Tárgykészítés képlékeny anyagból • A papír tulajdonságai, felhasználhatósága • Papírmunkák: • egyenesen, vonal mentén tép, hajtogat • ollóval egyenesen és körív mentén nyír • vastagabb anyagokat hajlítás előtt vonalzó mentén bekarcol • A fa tulajdonságai, felhasználása • Famunkák: • darabolás • csiszolás

	• hegyezés • A textilek csoportosítása, felhasználása • Fonalmunkák: • szövés szövőkereten vagy madzagszövőn • cérnát tübe fűz önállóan vagy tübefűző segítségével • díszítőöltés
Fogalmak	anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, alaprajz, méret, mérés, előöltés, díszítőöltés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés
Tevékenységek	• Anyagvizsgálatok végzése a felhasználhatóság szempontjából • Mit miből készítünk, és miért? • Figurák, apróbb használati tárgyak készítése képlékeny anyagokból • A papír tulajdonságainak vizsgálata, funkciónak megfelelő alkalmazása • Állatkert és virágos kert készítése hajtogatással • Térbeli dekorációk papírból, papírcsíkból • Ötletes képeslapok, meghívók tervezése, készítése • Vár, papírház vagy manóház készítése kartonpapírból • Modellek készítése alaklemez segítségével íves és egyenes nyírással • A fa tulajdonságainak megismerése felhasználhatóság szempontjából • Képeret, kulcstartó, kisautó, poháralátét készítése darabolással, csiszolással, hegyezéssel • A textilek csoportosítása felhasználásuk szerint • Textilgyűjtemény készítése • Öltésfajták megismerése: előöltés, díszítő öltések • Használati tárgyak készítése megfelelő textiltől kézi varrással: zsebkendő-, toll- vagy mobiltelefon-tartó • A szövés technikájának megismerése szövőkeret vagy madzagszövő segítségével

Témakör	Otthon – család – életmód
Óraszám	8 óra
Tanulási eredmények	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

	- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.; - felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; - felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; - otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; - takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; - rendet tart a környezetében; - törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; - szelektíven gyűjti a hulladékot; - ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; - ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit
Fejlesztési feladatok és ismeretek	- A környezetátalakítás fontos szabályainak alkalmazása - Az önállóság fokozása - A közösségen belüli segítőkészség fejlesztése - A tevékenységek végzése közben egymás segítő támogatása - A megszerzett munkatapasztalatok alkalmazása - Az alkotás örömeinek átélése egyéni és csapatmunkában - A munkamegosztás előnyeinek kihasználása - Reális értékelés kialakítása - A tolerancia és az empátia fejlesztése - Közösen alkotott szabályok betartása - Jó szándékú véleményformálás támogatása - Különböző kultúrák és a másság elfogadása - Szokásrend kialakítása - Házak, lakások, otthonok - Modellkészítés - Otthon a lakásban - Otthonunk tárgyai - Növényápolás - Egészséges tápanyagok - Változatos étkezés - Terítés, tálalás - Ételkészítés - Egészséges életmód, napirend - Öltözködés - Takarékoskodás - Munkamegosztás a családban - Háztartási balesetek

	• Környezetvédelem
Fogalmak	ház, lakás, otthon, modell, tápanyagok, életmód, veszélyforrás, lakberendezés, baleset, munkamegosztás, időbeosztás, környezetvédelem, szemét, hulladék
Tevékenységek	• Különböző típusú házak megfigyelése környezetünkben • Lakópark készítése kisebb dobozokból • Lakásmmodell készítése építőjáték vagy szerelőkészlet segítségével • Apróbb dobozok segítségével babaház berendezése • A lakás tisztántartásához napi- és hetirend készítése, ezeknek a munkáknak az elosztása a családban • A lakásban leggyakrabban található növények ápolásának megismerése • Az egészséges tápanyagok megismerése, melynek alapján változatos étrend összeállítása • Egyszerű ételek, italok készítése • Ünnepi asztal terítése • Szülinapi zsúr kellékeinek elkészítése • A tisztálkodáshoz szükséges megfelelő kozmetikumok kiválasztása • Alkalomhoz illő öltözet és az életkornak megfelelő divat követése • A háztartás gépeinek megismerése, ezek biztonságos használata

Témakör	Jeles napok, ünnepek
Óraszám	4 óra
Tanulási eredmények	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: • adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; • alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát; • felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; • ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	• Az ünnepi szokások megőrzése • Kulturált ünneplés • Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése

	- Nemzeti értékeink és hőseink iránti tisztelet erősítése - Mikulás - Karácsony - Farsang - Március 15. - Húsvét - Anyák napja
Fogalmak	népszokás, hagyomány, nemzeti érték, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra
Tevékenységek	- Esztétikus dekorációk tervezése és készítése népi, vallási, nemzeti és családi ünnepekre különböző anyagokból - Ünnepekhez kapcsolódó egyszerű hagyományos ételek készítése - A magyar népviselet és népszokások megismerése: memóriakártyák készítése

Témakör	Közlekedés
Óraszám	4 óra
Tanulási eredmények	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére: - ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat; - az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; - rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési és problémamegoldási képességgel.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	- A tömegközlekedés során alkalmazott magatartás és szokások megszilárdítása - A gyalogos és kerékpáros közlekedési szabályok megerősítése - Közlekedési eszközök megismerése, környezettudatos használatuk - A közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása - A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése és megelőzése - Figyelem és elővigyázatosság fejlesztése - A gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívül - Az úttest részei; útburkolati jelek - Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken - Közlekedési környezetben alkalmazható viselkedési normák

Fogalmak	úttest, kerékpárút, gyalogosforgalom, tömegközlekedés, helyi és helyközi közlekedés, biztonsági és udvariassági szabályok, térképismeret, útvonalterv
Tevékenységek	- A közlekedési eszközök csoportosítása környezetvédelmi szempontból - Lakópark készítése úthálózattal, jelzőtáblákkal

4. Pedagógiai eljárások, módszerek, szervezési formák, tanulói tevékenységformák tematikai egységeként

Tematikai egység	Pedagógiai módszerek, eljárások, szervezési formák	Tanulói tevékenységformák
Otthon – család – életmód	Szemléltetés, csoportosítás	Gyűjtőmunka, társasjáték készítése
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés Anyagok a környezetünkben	Kooperatív munkaforma	Kutatómunka
Közlekedés	Gyakorlati tapasztalatszerzés	Kerékpáros közlekedés
Jeles napok, ünnepek	Csoportmunka	Környezetünk szépítése Kiállítás rendezése

5. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

- Képes legyen vezérelt és önálló munkavégzéssel kialakított munkadarabok elkészítésére.
- A tevékenységek közbeni magatartási szabályok pontos betartása.
- A munkafolyamat során a műveleti sorrend betartása önállóan is.
- Az anyag, a forma, a szerkezet, a funkció és az esztétikum összefüggései is érvényesüljenek képességeinek megfelelően.
- A helyes munkafogások és a célszerű, balesetmentes szerszámhasználat betartása.
 - A műszaki ábrázolás bővített ismerete.
 - A kerékpáros és a tömegközlekedésben való önálló részvétel, a biztonságos közlekedés magatartási követelményeinek betartása. A balesetveszélyes helyzetek felismerése.
- Legyen képes kreatív alkotó munkára. Tudjon önállóan új ötleteket, információkat gyűjteni.

6. Eszközök

munkatankönyv, olló, ragasztó, kés, reszelők, csiszoló vászon, vonalzó, kalapács, fogók, varrótű, szerelőkészlet, építőkészlet, szemléltető kresztáblák, technic lego, interaktív tábla, szövőkeret, fonal, zsineg, huzal, gyöngy, gyurma, színes papír, karton, tankönyv, technika csomag.

Testnevelés tantárgy

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam testnevelés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Testnevelés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti öt óra, melyből heti egy tanítási óra tánc és mozgás)

Évfolyam	Heti órakeret	Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret
1.	4+1	180	170	10
2.	4+1	180	170	10
3.	4+1	180	170	10
4.	4+1	180	170	10

3. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

A témakörök áttekintő táblázata első évfolyamon

TEMAKÖRÖK	NAT Kerettanterv javasolt óraszám	Helyi tervezésű	Évi órakeret
Gimnasztika és rendgyakorlatok, prevenció, relaxáció	13	13	13
Kúszások, mászások	13	13	13
Járások, futások	18	18	18
Szökdelések, ugrások	13	13	13
Dobások, ütések	10	10	10
Támasz, függés és egyensúlygyakorlatok	18	18	18
Labdás gyakorlatok	13	13	13
Testnevelési és népi játékok	16	16-6	10
Küzdőfeladatok és játékok	15	15	15
Foglalkozások alternatív környezetben	23	23-2	21
Úszás	18	18-18	0
Tánc és mozgás	36	36	36
ÖSSZES ÓRASZÁM	170+36	180	180
Gyógytestnevelés	30-50 %		

A testnevelésórák minden 5. órája tánc és mozgás óra, melynek tartalmát a Tánc és mozgás tantárgy helyi tanterve tartalmazza (36 óra/tanév).

A gyógytestnevelő tanárok a helyi tanterv (tanmenet) készítésekor a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát az adott intézményben gyógytestnevelés-óra szánt éves óraszám 30–50%-ában állapíthatják meg, a többi témakör óraszámának terhére. A gyógytestnevelő tanár a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát, illetve az egyes témakörök óraszámcsökkentésének mértékét a gyógytestnevelésen részt vevő tanulók betegségének, elváltozásának figyelembevételével határozza meg.

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR: Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, végrehajtásának megismerése
- 2-4 ütemű szabad-, társas és kézi szergyakorlatok bemutatás utáni pontos és rendszeres végrehajtása
- Alakzatok megismerése (oszlop-, sor-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) és alkalmazó gyakorlása
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kézi szergyakorlatokkal
- A biológiai helyes testtartás és testséma kialakulását elősegítő gyakorlatok elsajátítása, gyakorlása
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása

FOGALMAK

menet- és futásgyakorlatok; oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat; botgyakorlat, babzsákgyakorlat, labdagyakorlat, karikagyakorlat, ugrókötel-gyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlatelemek elnevezései

A gyógytestnevelés-órán a gimnasztikai gyakorlatok során a tanulók megismerik és elsajátítják azokat a gyakorlatelemeket, 2-4 ütemű gyakorlatokat, amelyek az elváltozásuk, betegségük pozitív irányú megváltozását elősegítő izmokat erősíti, illetve nyújtja, továbbá hozzájárulnak a biológiailag helyes testtartás és a helyes légzéstechnika kialakításához.

TÉMAKÖR: Kúszások és mászások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kúszások, mászások alapvető balesetvédelmi szabályainak megismerése
- Kúszások, mászások ellentétes, majd azonos oldali kar-láb használattal előre, hátra, oldalra vagy egyéb meghatározott útvonalon, különböző támasztávolságokkal és mozgássebességgel (pl. lassított vagy szaggatott mozdulatokkal is)
- Utánzó mozgások játékos formában; utánzó fogók
- Testséma, térbeli tájékozódó képesség és szem-kéz-láb koordináció fejlesztése
- Izomerő és mozgáskoordináció fejlesztése
- Kúszó és mászó csapatjátékok
- Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó és mászó feladatokkal játékos formában
- Vízszintes felületeken, ferde vagy függőleges tornaszereken való mászások, átmászások különböző irányokban
- Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával
- Egyszerű akadálypályák feladatainak teljesítése

FOGALMAK

utánzó gyakorlatok, kúszások-mászások kifejezései (pl.: medvejárás, rákjárás, pókjárás, fókakúszás, katonakúszás), irányváltoztatás, sorverseny, váltóverseny

A gyógytestnevelés-órán a kúzás és mászás feladatok a törzsizom erősítését szolgálják az egyszerű statikus utánzó mozgásoktól indulva a dinamikus, összetett kúzások-mászásokig, a korosztály számára megfelelő játékos formában.

TÉMAKÖR: Járások, futások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Járások egyenes vonalon előre, hátra, oldalra, különböző alakzatokban (pl. cikcakk alakban, körben) és fordulatokkal (negyed-, fél-, egészfordulat), egyenletes vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal, nyújtott és hajlított könyökkel, különböző szimmetrikus kartartásokkal
- Járások mély és magas súlyponti helyzetekben (törpejárás, óriásjárás), valamint egyéb utánzó formákban (pl. tyúklépés, lopakodó járás, pingvinjárás)
- Járások sarkon, talp élén, lábujjhegyen, előre-hátra-oldalra
- A Kölyökatlétika futásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Saroklendítés, térdemelés futás közben karlendítés nélkül és karlendítéssel, szimmetrikus kartartásokkal
- Sor- és váltóversenyek párban és csapatban, szemből és hátulról történő váltással
- Futások 5-6 m-re elhelyezett 10-20 cm-es akadályok felett
- Állórajt indulások hangjelre, különböző testhelyzetekből
- Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal és íven egyenletes tempóban és ritmussal
- Folyamatos futások 4-6 percen keresztül

FOGALMAK

járás, utánzó járás, futás, mozgásirány, állórajt, rajtjel, kartartás, lendítés, hajlítás, szabály, sebesség, váltás, lépéshossz, perc, távtartás, térdemeléssel futás, saroklendítéssel futás

A gyógytestnevelés-órán a járás-, futásgyakorlatok szakaszos végrehajtásával törekedni kell a tanulók állóképességének fejlesztésére. A tanulók megismerik és alkalmazzák az elváltozásuk, illetve betegségük szempontjából adekvát terhelés-pihenés arányt a járás- és futásgyakorlatok esetében.

TÉMAKÖR: Szökdelések, ugrások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika ugrásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Helyben szökdelések páros zárt lábbal és különböző terpeszekben tapsra, zenére
- Szökdelések két lábon előre-hátra-oldalra, ugrások kisebb, 10-20 cm-es magasságú felületekre fel és le
- Sasszé, oldalazó és indiánszökdelés alaptechnikájának elsajátítása

- Ugrások, szökdelések páros és egy lábon egyenlő és változó távolságra elhelyezett célterületekbe, sportlétrába
- Elugrások egy lábról maximum 5 m nekifutásból ülésbe, guggolásba érkezéssel 30-40 cm-es szivacsra
- Elugrások egy lábról maximum 5 m nekifutásból, guggolásba érkezéssel homokba
- Páros lábról felugrások céltárgyak érintésével

FOGALMAK

felugrás, elugrás, indiánszökdelés, sasszé, galopp, oldalazó szökdelés, méter, elugrási hely, leérkező hely, ritmus

A gyógytestnevelés-órán az ugrások, szökdelések a belgyógyászati betegségek esetén differenciált, egyénre szabott módon elősegítik a keringési rendszer és a mozgásműveltség fejlesztését.

TÉMAKÖR: Dobások, ütések

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika dobásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Könnyű labda fogása két kézzel, egyszerű karmozgások kézben a labdával, helyben és haladás közben
- Labda feldobása és elkapása helyben és járás közben
- Alsó dobás két kézzel társhoz
- Labda gurítása társnak fekvésben, ülésben
- Kétkezes mellső lökés, hajítás ülésben, térdelésben és állásban társhoz vagy célra
- Könnyű labda gurítása, terelése floorball-, teniszütő, tornabot vagy egyéb eszköz (pl. kézben lévő labda) segítségével társhoz vagy célfelületre
- Labda dobása, gurítása és elkapása társsal vagy csoportban, helyben és mozgás közben

FOGALMAK

dobás, gurítás, lökés, hajítás, terelés, ütés, célfelület, dobásirány, ütőfogás, tenyeres oldal, fonák oldal

A gyógytestnevelés-órán a tanulók elváltozása, illetve betegsége szempontjából adekvát dobások, ütések elsajátítása révén lehetővé válik a motoros képességek fejlesztése, a mozgásműveltség kialakítása, a különböző ütős sportok adaptált alkalmazása.

TÉMAKÖR: Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tér-, izom- és egyensúlyérzék fejlesztése
- A helyes testtartás tudatosítása
- A ritmus és mozgás összhangjának megteremtése
- Egyszerű talajgyakorlati elemek elsajátítása és esztétikus bemutatása (gurulóátfordulás előre, hátra, tarkóállás, bátorugrás, mérlegállás, kézállást előkészítő gyakorlatok)
- Egyszerű támaszugrások és rávezető gyakorlataik elsajátítása, végrehajtása
- Akadálypályák leküzdése magasságokhoz, mélységekhez alkalmazkodó mozgáscselekvésekkel
- Függésben alaplendület
- Mászókulcsolás megtanulása, mászási kísérletek (rúdon, kötélén)
- Statikus támaszgyakorlatok gyakorlása mellső, oldalsó és hátsó támaszban különböző testrészek használatával, különböző kar- és lábtartásokkal kivitelezett egyensúlyi helyzetekben, valamint egyéb utánzó támaszgyakorlat végrehajtása
- Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba haladással, fel- és lelépéssel, állandó támasztávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban
- Statikus mellső, hátsó és oldalsó függőállások, majd függések különböző fogásmódokkal, láb- és kartartásokkal; utánzó függőállások
- Dinamikus függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó fogástávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal
- Egyszerű statikus és dinamikus egyensúlyozási gyakorlatok végrehajtása

FOGALMAK

egyensúly, támasz, függés, függőállás, gurulás, gurulóátfordulás, mérlegállás, tarkóállás, „csikórugdalózás”, mászás, mászókulcsolás, vándormászás, bátorugrás, pókjárás, rákjárás, fókajárás, medvejárás, sántaróka-járás, nyúlugrás, térdelés, felguggolás, alaplendület, madárfogás

A gyógytestnevelés-órán a betegségek és az elváltozások szempontjából kontraindikált gyakorlatok nélkül a támasz-, függés- és egyensúlyozási gyakorlatok alkalmazásával a törzsizomzat fejlesztése révén pozitív változások érhetők el az egészségi állapotban.

TÉMAKÖR: Labdás gyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása
- Kézzel és lábbal, helyben és haladással történő labdavezetési módok alaptechnikáinak elsajátítása
- A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, gurítási, dobási, rúgási és elkapási feladatok a távolság variálásával, helyben, önállóan, majd társak bevonásával különböző testhelyzetekben és különböző irányokba történő mozgással
- Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal, egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba
- Magasan (fej fölött) érkező labda két-, majd egykezes talajra pattintott átvétele (Manó röpi alapok)
- Ismerkedés a kézzel (kosárárintés, alkarérintés), lábbal (dekázás) és fejjel történő pattintó érintések alaptechnikájával, az érintőfelületek tudatosítása könnyített szerekkel (pl. lufival)
- A labdaérzék-fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros, csoportos versengések
- A labdás alaptechnikák vezető műveleteinek tudatosítása

FOGALMAK

melső átadás, felső átadás, alsó átadás, egy- és kétkezes átadás, labdavezetés, labdaelkapás, labdakezelés, labdaív, pattintó érintés, gurítás, bekísérés, görgetés

A gyógytestnevelés-órán a labdás feladatok adaptált alkalmazásával a különböző elváltozások, betegségek javulása elősegíthető az izomzat, motoros képesség fejlesztésével. Azon labdás testnevelési és sportjátékok megismerése, elsajátítása ajánlott, amelyeket a tanuló a betegségtől, illetve az elváltozástól függetlenül is gyakorolhat.

TÉMAKÖR: Testnevelési és népi játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása
- Egyszerű fogó- és futójátékok által a teljes játéktér felölelő mozgásútvonalak kialakítása, a játéktér határainak érzékelése
- Az elsősorban statikus akadályokat felhasználó fogó- és futójátékokban az irányváltoztatások, mély súlyponti helyzetben történő elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása

- A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékokban a támadó és védő szerepekhez tartozó ismeretek elsajátítása, feladatainak gyakorlása
- A népi játékokon keresztül a közösségi élmény megtapasztalása, a nemi szerepek gyakorlása
- A végtagok helyzetének, az izmok feszültségi állapotának, valamint az egész test érzékelését, az egyensúlyozó képességet fejlesztő szoborjátékok, utánzó játékok, egyéb népi játékok, valamint változatos akadálypályák teljesítését igénylő páros és csoportos játékok gyakorlása
- Statikus célfelületek eltalálására törekvő – különböző dobásformákra, rúgásokra, ütésekre épülő, változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználó – célzó játékok rendszeres alkalmazása
- A kooperativitás, a közös célirányos együttműködés erősítése páros és csoportos játékok (pl. váltó- és sorversenyek) által
- A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák játékos formájú gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénszer nélkül
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal

Néptánc – szabadon választható

- A tánc verbális és nem verbális (gesztus) rendszerének elsajátítása, valamint a csoport tagjaival való érintkezés szabályainak gyakorlása
- Az alakzatváltással, illetve párban megvalósuló népi játékokkal a test oldaliságára, valamint az alaklátásra vonatkozó ismeretek tudatosítása, a téri tájékozódó képesség fejlesztése
- Az énekléssel kísért játékok gyakorlása által a ritmustartás és ritmusérzékelés képességének fejlesztése

FOGALMAK

szabályjátékok, népi és körjátékok, utánzó játékok, fogójátékok statikus és dinamikus akadályokkal, ugróiskola, sorverseny, váltóverseny.

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a testnevelési és népi játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Küzdőfeladatok és -játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ismerkedés a bőrérítés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékos, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatokkal
- Az állásban és egyéb kiinduló helyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő, társérítés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása
- A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéklet fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérítés bekapcsolásával
- Küzdelemre képessé tevő egyszerű technikák koordinációs fejlődésmenetének megfelelő végrehajtása
- A saját és az ellenfél erejének felbecsülése egyszerű páros és csoportos küzdőfeladatok során
- A küzdőjátékok balesetmegelőzési szabályainak, a sportszerű küzdés szemléletének megismerése
- A fizikai kontaktussal, a társ erő kifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra épülő páros küzdőjátékok különböző kiinduló helyzetekből, a test különböző részeivel, eszközökkel vagy anélkül

FOGALMAK

húzások, tolások, önkontroll, sportszerű küzdelem, esések, lábérítések, kézérítések, asszertivitás, közvetlen kontakt, pillanatnyi kontakt

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a küzdőfeladatokat és játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Foglalkozások alternatív környezetben

JAVASOLT ÓRASZÁM: 21 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak megismerése
- A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak megismerése
- A szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak elsajátítása
- Szabadtéri népi játékok elsajátítása (fogójátékok, ugróiskolák)
- Szabadtéri testnevelési játékok elsajátítása
- Gördülő mozgásformák és téli játékok (roller, kerékpár; hógolyózás, szánkó) megismerése
- Szabadtéri akadálypályák leküzdése
- Természetben űzhető sportágak megismerése (túrázás, síelés, korcsolyázás)

FOGALMAK

időjárás, öltözködés, szabadtéri foglalkozások, téli játékok, nyári játékok, síelés, korcsolyázás, túrázás, tájékozódás, közlekedési szabályok, természetvédelem

A gyógytestnevelés-órán a szabadtéri foglalkozások során a különböző mozgásszervi elváltozással, illetve belgyógyászati betegséggel rendelkező tanulók megismerkednek olyan testgyakorlatokkal, sportokkal, amelyeket elváltozásuk, illetve betegségük ellenére végezhetnek. A megismert szabadban végzett sportok, testgyakorlatok adekvát alkalmazása elősegíti a rendszeres testedzés megszerettetését, az egészségi állapot és a teljesítőképesség pozitív irányú megváltozását.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi;
- a különböző ugrásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- a különböző dobásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet;
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg;
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam testnevelés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Testnevelés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti öt óra, melyből heti egy tanítási óra tánc és mozgás)

Évfolyam	Heti órakeret	Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret
1.	4+1	180	170	10
2.	4+1	180	170	10
3.	4+1	180	170	10
4.	4+1	180	170	10

3. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

A témakörök áttekintő táblázata második évfolyamon

TÉMAKÖRÖK	NAT Kerettanterv javasolt óraszám	Helyi tervezésű	Évi órakeret
Gimnasztika és rendgyakorlatok, prevenció, relaxáció	13	13	13
Kúszások, mászások	13	13	13
Járások, futások	18	18	18
Szökdelések, ugrások	13	13	13
Dobások, ütések	10	10	10
Támasz, függés és egyensúlygyakorlatok	18	18	18
Labdás gyakorlatok	13	13	13
Testnevelési és népi játékok	16	16-6	10
Küzdőfeladatok és játékok	15	15	15
Foglalkozások alternatív környezetben	23	23-2	21
Úszás	18	18-18	0
Tánc és mozgás	36	36	36
ÖSSZES ÓRASZÁM	170+36	180	180
Gyógytestnevelés	30-50 %		

A testnevelésórák minden 5. órája tánc és mozgás óra, melynek tartalmát a Tánc és mozgás tantárgy helyi tanterve tartalmazza (36 óra/tanév).

A gyógytestnevelő tanárok a helyi tanterv (tanmenet) készítésekor a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát az adott intézményben gyógytestnevelés-órara szánt éves óraszám 30–50%-ában állapíthatják meg, a többi témakör óraszámának terhére. A gyógytestnevelő tanár a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát, illetve az egyes témakörök óraszámcsökkentésének mértékét a gyógytestnevelésen részt vevő tanulók betegségének, elváltozásának figyelembevételével határozza meg.

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR: Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, végrehajtásának megismerése
- 2-4 ütemű szabad-, társas és kézi szergyakorlatok bemutatás utáni pontos és rendszeres végrehajtása
- Alakzatok megismerése (oszlop-, sor-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) és alkalmazó gyakorlása
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kézi szergyakorlatokkal
- A biológiai helyes testtartás és testséma kialakulását elősegítő gyakorlatok elsajátítása, gyakorlása
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása

FOGALMAK

menet- és futásgyakorlatok; oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat; botgyakorlat, babzsákgyakorlat, labdagyakorlat, karikagyakorlat, ugrókötel-gyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlateglemek elnevezései

A gyógytestnevelés-órán a gimnasztikai gyakorlatok során a tanulók megismerik és elsajátítják azokat a gyakorlategmeket, 2-4 ütemű gyakorlatokat, amelyek az elváltozásuk, betegségük pozitív irányú megváltozását elősegítő izmokat erősíti, illetve nyújtja, továbbá hozzájárulnak a biológiai helyes testtartás és a helyes légzéstechnika kialakításához.

TÉMAKÖR: Kúszások és mászások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kúszások, mászások alapvető balesetvédelmi szabályainak megismerése
- Kúszások, mászások ellentétes, majd azonos oldali kar-láb használattal előre, hátra, oldalra vagy egyéb meghatározott útvonalon, különböző támasztávolságokkal és mozgássebességgel (pl. lassított vagy szaggatott mozdulatokkal is)
- Utánzó mozgások játékos formában; utánzó fogók
- Testséma, térbeli tájékozódó képesség és szem-kéz-láb koordináció fejlesztése
- Izomerő és mozgáskoordináció fejlesztése
- Kúszó és mászó csapatjátékok
- Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó és mászó feladatokkal játékos formában
- Vízszintes felületeken, ferde vagy függőleges tornaszereken való mászások, átmászások különböző irányokban
- Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával
- Egyszerű akadálypályák feladatainak teljesítése

FOGALMAK

utánzó gyakorlatok, kúszások-mászások kifejezései (pl.: medvejárás, rákjárás, pókjárás, fókakúszás, katonakúszás), irányváltoztatás, sorverseny, váltóverseny

A gyógytestnevelés-órán a kúszás és mászás feladatok a törzsizom erősítését szolgálják az egyszerű statikus utánzó mozgásoktól indulva a dinamikus, összetett kúszások-mászásokig, a korosztály számára megfelelő játékos formában.

TÉMAKÖR: Járások, futások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Járások egyenes vonalon előre, hátra, oldalra, különböző alakzatokban (pl. cikcakk alakban, körben) és fordulatokkal (negyed-, fél-, egészfordulat), egyenletes vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal, nyújtott és hajlított könyökkel, különböző szimmetrikus kartartásokkal
- Járások mély és magas súlyponti helyzetekben (törpejárás, óriásjárás), valamint egyéb utánozó formákban (pl. tyúklépés, lopakodó járás, pingvinjárás)
- Járások sarkon, talp élén, lábujjhegyen, előre-hátra-oldalra
- A Kölyökatlétika futásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Saroklendítés, térdemelés futás közben karlendítés nélkül és karlendítéssel, szimmetrikus kartartásokkal
- Sor- és váltóversenyek párban és csapatban, szemből és hátulról történő váltással
- Futások 5-6 m-re elhelyezett 10-20 cm-es akadályok felett
- Állórajt indulások hangjelre, különböző testhelyzetekből
- Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal és íven egyenletes tempóban és ritmussal
- Folyamatos futások 4-6 percen keresztül

FOGALMAK

járás, utánozó járás, futás, mozgásirány, állórajt, rajtjel, kartartás, lendítés, hajlítás, szabály, sebesség, váltás, lépéshossz, perc, távtartás, térdemeléssel futás, saroklendítéssel futás

A gyógytestnevelés-órán a járás-, futásgyakorlatok szakaszos végrehajtásával törekedni kell a tanulók állóképességének fejlesztésére. A tanulók megismerik és alkalmazzák az elváltozásuk, illetve betegségük szempontjából adekvát terhelés-pihenés arányt a járás- és futásgyakorlatok esetében.

TÉMAKÖR: Szökdelések, ugrások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika ugrásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Helyben szökdelések páros zárt lábbal és különböző terpeszekben tapsra, zenére

- Szökdelések két lábon előre-hátra-oldalra, ugrások kisebb, 10-20 cm-es magasságú felületekre fel és le
- Sasszé, oldalazó és indiánszökdelés alaptechnikájának elsajátítása
- Ugrások, szökdelések páros és egy lábon egyenlő és változó távolságra elhelyezett célterületekbe, sportlétrába
- Elugrások egy lábról maximum 5 m nekifutásból ülésbe, guggolásba érkezéssel 30-40 cm-es szivacsra
- Elugrások egy lábról maximum 5 m nekifutásból, guggolásba érkezéssel homokba
- Páros lábról felugrások céltárgyak érintésével

FOGALMAK

felugrás, elugrás, indiánszökdelés, sasszé, galopp, oldalazó szökdelés, méter, elugrási hely, leérkező hely, ritmus

A gyógytestnevelés-órán az ugrások, szökdelések a belgyógyászati betegségek esetén differenciált, egyénre szabott módon elősegítik a keringési rendszer és a mozgásműveltség fejlesztését.

TÉMAKÖR: Dobások, ütések

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika dobásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Könnyű labda fogása két kézzel, egyszerű karmozgások kézben a labdával, helyben és haladás közben
- Labda feldobása és elkapása helyben és járás közben
- Alsó dobás két kézzel társhoz
- Labda gurítása társnak fekvésben, ülésben
- Kétkezes mellső lökés, hajítás ülésben, térdelésben és állásban társhoz vagy célra
- Könnyű labda gurítása, terelése floorball-, teniszütő, tornabot vagy egyéb eszköz (pl. kézben lévő labda) segítségével társhoz vagy célfelületre
- Labda dobása, gurítása és elkapása társsal vagy csoportban, helyben és mozgás közben

FOGALMAK

dobás, gurítás, lökés, hajítás, terelés, ütés, célfelület, dobásirány, ütőfogás, tenyeres oldal, fonák oldal

A gyógytestnevelés-órán a tanulók elváltozása, illetve betegsége szempontjából adekvát dobások, ütések elsajátítása révén lehetővé válik a motoros képességek fejlesztése, a mozgásműveltség kialakítása, a különböző ütős sportok adaptált alkalmazása.

TÉMAKÖR: Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltó mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tér-, izom- és egyensúlyérzék fejlesztése
- A helyes testtartás tudatosítása
- A ritmus és mozgás összhangjának megteremtése
- Egyszerű talajgyakorlati elemek elsajátítása és esztétikus bemutatása (gurulóátfordulás előre, hátra, tarkóállás, bátorugrás, mérlegállás, kézállást előkészítő gyakorlatok)
- Egyszerű támaszugrások és rávezető gyakorlataik elsajátítása, végrehajtása
- Akadálypályák leküzdése magasságokhoz, mélységekhez alkalmazkodó mozgáscselekvésekkel
- Függésben alaplendület
- Mászókulcsolás megtanulása, mászási kísérletek (rúdon, kötélén)
- Statikus támaszgyakorlatok gyakorlása mellső, oldalsó és hátsó támaszban különböző testrészek használatával, különböző kar- és lábtartásokkal kivitelezett egyensúlyi helyzetekben, valamint egyéb utánzó támaszgyakorlat végrehajtása
- Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba haladással, fel- és lelépéssel, állandó támasztávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban
- Statikus mellső, hátsó és oldalsó függőállások, majd függések különböző fogásmódokkal, láb- és kartartásokkal; utánzó függőállások
- Dinamikus függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó fogástávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal
- Egyszerű statikus és dinamikus egyensúlyozási gyakorlatok végrehajtása

FOGALMAK

egyensúly, támasz, függés, függőállás, gurulás, gurulóátfordulás, mérlegállás, tarkóállás, „csikórugdalózás”, mászás, mászókulcsolás, vándormászás, bátorugrás, pókjárás, rákjárás, fókajárás, medvejárás, sántaróka-járás, nyúlugrás, térdelés, felguggolás, alaplendület, madárfogás

A gyógytestnevelés-órán a betegségek és az elváltozások szempontjából kontraindikált gyakorlatok nélkül a támasz-, függés- és egyensúlyozási gyakorlatok alkalmazásával a törzsizomzat fejlesztése révén pozitív változások érhetők el az egészségi állapotban.

TÉMAKÖR: Labdás gyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása
- Kézzel és lábbal, helyben és haladással történő labdavezetési módok alaptechnikáinak elsajátítása
- A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, gurítási, dobási, rúgási és elkapási feladatok a távolság variálásával, helyben, önállóan, majd társak bevonásával különböző testhelyzetekben és különböző irányokba történő mozgással
- Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal, egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba
- Magasan (fej fölött) érkező labda két-, majd egykezes talajra pattintott átvétele (Manó röpi alapok)
- Ismerkedés a kézzel (kosárérintés, alkarérintés), lábbal (dekázás) és fejjel történő pattintó érintések alaptechnikájával, az érintőfelületek tudatosítása könnyített szerekekkel (pl. lufival)
- A labdaérzék-fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros, csoportos versengések
- A labdás alaptechnikák vezető műveleteinek tudatosítása.

FOGALMAK

melső átadás, felső átadás, alsó átadás, egy- és kétkezes átadás, labdavezetés, labdaelkapás, labdakezelés, labdaív, pattintó érintés, gurítás, bekísérés, görgetés

A gyógytestnevelés-órán a labdás feladatok adaptált alkalmazásával a különböző elváltozások, betegségek javulása elősegíthető az izomzat, motoros képesség fejlesztésével. Azon labdás testnevelési és sportjátékok megismerése, elsajátítása ajánlott, amelyeket a tanuló a betegségtől, illetve az elváltozástól függetlenül is gyakorolhat.

TÉMAKÖR: Testnevelési és népi játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása

- Egyszerű fogó- és futójátékok által a teljes játéktér felölő mozgásútvonalak kialakítása, a játéktér határainak érzékelése
- Az elsősorban statikus akadályokat felhasználó fogó- és futójátékokban az irányváloztatások, mély súlyponti helyzetben történő elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása
- A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékokban a támadó és védő szerepekhez tartozó ismeretek elsajátítása, feladatainak gyakorlása
- A népi játékokon keresztül a közösségi élmény megtapasztalása, a nemi szerepek gyakorlása
- A végtagok helyzetének, az izmok feszültségi állapotának, valamint az egész test érzékelését, az egyensúlyozó képességet fejlesztő szoborjátékok, utánzó játékok, egyéb népi játékok, valamint változatos akadálypályák teljesítését igénylő páros és csoportos játékok gyakorlása
- Statikus célfelületek eltalálására törekvő – különböző dobásformákra, rúgásokra, ütésekre épülő, változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználó – célzó játékok rendszeres alkalmazása
- A kooperativitás, a közös célirányos együttműködés erősítése páros és csoportos játékok (pl. váltó- és sorversenyek) által
- A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák játékos formájú gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénszer nélkül
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal

Néptánc – szabadon választható

- A tánc verbális és nem verbális (gesztus) rendszerének elsajátítása, valamint a csoport tagjaival való érintkezés szabályainak gyakorlása
- Az alakzatváltással, illetve párban megvalósuló népi játékokkal a test oldaliságára, valamint az alaklításra vonatkozó ismeretek tudatosítása, a téri tájékozódó képesség fejlesztése
- Az énekléssel kísért játékok gyakorlása által a ritmustartás és ritmusérzékelés képességének fejlesztése

FOGALMAK

szabályjátékok, népi és körjátékok, utánzó játékok, fogójátékok statikus és dinamikus akadályokkal, ugróiskola, sorverseny, váltóverseny.

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a testnevelési és népi játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Küzdőfeladatok és -játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ismerkedés a bőrérítés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékos, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatokkal
- Az állásban és egyéb kiinduló helyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő, társérítés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása
- A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéklet fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérítés bekapcsolásával
- Küzdelemre képessé tevő egyszerű technikák koordinációs fejlődésmenetének megfelelő végrehajtása
- A saját és az ellenfél erejének felbecsülése egyszerű páros és csoportos küzdőfeladatok során
- A küzdőjátékok balesetmegelőzési szabályainak, a sportszerű küzdés szemléletének megismerése
- A fizikai kontaktussal, a társ erő kifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra épülő páros küzdőjátékok különböző kiinduló helyzetekből, a test különböző részeivel, eszközökkel vagy anélkül

FOGALMAK

húzások, tolások, önkontroll, sportszerű küzdelem, esések, lábérítések, kézérítések, asszertivitás, közvetlen kontakt, pillanatnyi kontakt

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a küzdőfeladatokat és játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Foglalkozások alternatív környezetben

JAVASOLT ÓRASZÁM: 21 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak megismerése
- A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak megismerése
- A szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak elsajátítása
- Szabadtéri népi játékok elsajátítása (fogójátékok, ugróiskolák)

- Szabadtéri testnevelési játékok elsajátítása
- Gördülő mozgásformák és téli játékok (roller, kerékpár; hógolyózás, szánkó) megismerése
- Szabadtéri akadálypályák leküzdése
- Természetben üzhető sportágak megismerése (túrázás, síelés, korcsolyázás)

FOGALMAK

időjárás, öltözködés, szabadtéri foglalkozások, téli játékok, nyári játékok, síelés, korcsolyázás, túrázás, tájékozódás, közlekedési szabályok, természetvédelem

A gyógytestnevelés-órán a szabadtéri foglalkozások során a különböző mozgásszervi elváltozással, illetve belgyógyászati betegséggel rendelkező tanulók megismerkednek olyan testgyakorlatokkal, sportokkal, amelyeket elváltozásuk, illetve betegségük ellenére végezhetnek. A megismert szabadban végzett sportok, testgyakorlatok adekvát alkalmazása elősegíti a rendszeres testedzés megszerettetését, az egészségi állapot és a teljesítőképesség pozitív irányú megváltozását.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi;
- a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet;
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.;
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

A testnevelés tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

MOZGÁSKULTÚRA-FEJLESZTÉS

- a tanult mozgásformákat összefüggő cselekvéssorokban, jól koordináltan kivitelezzi;
- a tanult mozgásforma könnyed és pontos kivitelezésének elsajátításáig fenntartja érzelmi-akaratit erőfeszítéseit;
- sporttevékenysége során a szabályok betartására törekszik.

MOTOROSKÉPESSÉG-FEJLESZTÉS

- megfelelő motoros képességszinttel rendelkezik az alapvető mozgásformák viszonylag önálló és tudatos végrehajtásához;
- olyan szintű relatív erővel rendelkezik, amely lehetővé teszi összefüggő cselekvéssorok kidolgozását, az elemek közötti összhang megteremtését.

MOZGÁSKÉSZSÉG-KIALAKÍTÁS – MOZGÁSTANULÁS

- az alapvető mozgásformákat külsőleg meghatározott ritmushoz, a társak mozgásához igazított sebességgel és dinamikával képes végrehajtani;
- az egyszerűbb mozgásformákat jól koordináltan hajtja végre, a hasonló mozgások szimultán és egymást követő végrehajtásában megfelelő szintű tagoltságot mutat.

VERSENGÉSEK, VERSENYEK

- a versengések és a versenyek közben toleráns a csapattársaival és az ellenfeleivel szemben;
- a versengések és a versenyek tudatos szereplője, a közösséget pozitívan alakító résztvevő;
- felismeri a sportszerű és sportszerűtlen magatartásformákat, betartja a sportszerű magatartás alapvető szabályait.

PREVENCIÓ, ÉLETVITEL

- felismeri a különböző veszély- és baleseti forrásokat, elkerülésükhöz tanári segítséget kér;
- ismeri a keringési, légzési és mozgatórendszerét fejlesztő alapvető mozgásformákat;
- tanári irányítással, ellenőrzött formában végzi a testnevelés – számára nem ellenjavallt – mozgásanyagát;
- családi háttére és a közvetlen környezete adta lehetőségeihez mérten rendszeresen végez testmozgást.

EGÉSZSÉGES TESTI FEJLŐDÉS, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

- az öltözködés és a higiéniai szokások terén teljesen önálló, adott esetben segíti társait;
- megismeri az életkorának megfelelő sporttáplálkozás alapelveit, képes különbséget tenni egészséges és egészségtelen tápanyagforrások között.

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam testnevelés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Testnevelés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti öt óra, melyből heti egy tanítási óra tánc és mozgás)

Évfolyam	Heti órakeret	Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret
1.	4+1	180	170	10
2.	4+1	180	170	10
3.	4+1	180	170	10
4.	4+1	180	170	10

3. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

A témakörök áttekintő táblázata harmadik évfolyamon

TÉMAKÖRÖK	NAT Kerettanterv javasolt óraszám	Helyi tervezésű	Évi órakeret
Gimnasztika és rendgyakorlatok, prevenció, relaxáció	13	13	13
Kúszások, mászások	13	13	13
Járások, futások	18	18	18
Szökdelések, ugrások	13	13	13
Dobások, ütések	10	10	10
Támasz, függés és egyensúlygyakorlatok	18	18	18
Labdás gyakorlatok	13	13	13
Testnevelési és népi játékok	16	16-6	10
Küzdőfeladatok és játékok	15	15	15
Foglalkozások alternatív környezetben	23	23-2	21
Úszás	18	18-18	0
Tánc és mozgás	36	36	36
ÖSSZES ÓRASZÁM	170	180	180
Gyógytestnevelés	30-50 %		

A testnevelésórák minden 5. órája tánc és mozgás óra, melynek tartalmát a Tánc és mozgás tantárgy helyi tanterve tartalmazza (36 óra/tanév).

A gyógytestnevelő tanárok a helyi tanterv (tanmenet) készítésekor a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát az adott intézményben gyógytestnevelés-óra szánt éves óraszám 30–50%-ában állapíthatják meg, a többi témakör óraszámának terhére. A gyógytestnevelő tanár a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát, illetve az egyes témakörök óraszámcsökkentésének mértékét a gyógytestnevelésen részt vevő tanulók betegségének, elváltozásának figyelembevételével határozza meg.

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR: Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának ismerete
- 2-4 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekvő, pontos és rendszeres kivitelezése. Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kéziszergyakorlatokkal
- A biológiailag helyes testtartást és testsémát kialakító gyakorlatok végrehajtása önállóan
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása
- Légzőgyakorlatok végrehajtása
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása
- A szervezet általános bemelegítését szolgáló gyakorlatok megismerése
- Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok zenére

FOGALMAK

menet- és futásgyakorlatok, oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat, botgyakorlat, babzsákgyakorlat, labdagyakorlat, karikagyakorlat, ugrókötel-gyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlategyek elnevezései

A gyógytestnevelés-órán a gimnasztikai gyakorlatok során a tanulók ismerik, elsajátítják azokat a gyakorlategyeket, 2-4 ütemű gyakorlatokat, amelyek az elváltozásuk, betegségük pozitív irányú megváltozását elősegítő izmokat erősíti, illetve nyújtja, továbbá hozzájárul a biológiailag helyes testtartás kialakításához.

TÉMAKÖR: Kúszások és mászások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kúszások, mászások alapvető balesetmegelőzési szabályainak következetes betartása
- Kúszások, mászások, átbújások párban és csapatban fizikai kontaktus nélkül a társ(ak) mozgásával azonos vagy eltérő formában, fizikai kontaktussal kooperatív jelleggel, szerek használatával
- Utánzó mozgások játékos formában, különböző tornaszereken
- A térbeli tájékozódó képesség fejlesztése
- Izomerő- és mozgáskoordináció-fejlesztés mászó feladatokkal
- Különböző vízszintes tornaszereken, rézsútos felületen és/vagy függőleges irányba történő kúszások, mászások
- Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával, különböző tornaszereken
- Akadálypályák leküzdése
- Egyéni, páros és csapatversenyek, játékok
- Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó-mászó feladatokkal, játékos formában, különböző tornaszereken

FOGALMAK

függőleges, vízszintes, akadálypálya, páros feladatok, csapatfeladatok, mászás fel-le, függés

A gyógytestnevelés-órán a kúszások és mászások mozgásanyagából a tanulók képességeihez mérten összetett gyakorlatsorokat alakíthatunk ki akadálypályák segítségével, vagy különböző szerekkel, illetve társsal vagy társakkal együtt alkalmazva, a törzsizomzat megerősítéséhez.

TÉMAKÖR: Járások, futások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Járások előre, hátra, oldalra és váltakozó irányokba, vegyes és aszimmetrikus kartartásokban
- Járások egyensúlyvesztő feladatokkal (támadójárás, járás törzsfordításokkal, előre és oldalra hajlításokkal)
- Járások sarkon, talpéleken, lábujjhegyen, különböző irányba és forgás közben
- A Kölyökatletika eszközeivel futófeladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Saroklendítés, térdemelés futás közben síkon és kis akadályok felett, előre, hátra és oldalra karkörzésekkel kombinálva
- Oldalazó futás keresztlépésekkel, szimmetrikus kartartásokkal
- Sor- és váltóversenyek, szemből, hátulról és váltózónából történő váltással különböző feladatokkal kombinálva
- Futások 6-7 m-re elhelyezett akadályok felett
- Állórajt kisebb távolságra különböző hangjelekre, érintésre, vizuális jelekre indulással
- 30 m síkfutás sávban az állórajt szabályai szerint lendületes átfutással a célvonalon időre
- Folyamatos futás különböző terepen és feladatokkal játékos formában
- Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal, fordulatokkal és íven, állandó vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal
- Futások párban és csoportban tempótartással és -váltással, gyors irány- és sebességváltással fogó- és kidobójátékok közben
- Folyamatos futások 6-8 percen keresztül

FOGALMAK

futó ritmus, futó tempó, tempótartás, vezényszó, célvonal, futósáv, másodperc, sprint – vágta futás, oldalazó futás, keresztlépés

A gyógytestnevelés-órán a járás-, futásgyakorlatok szakaszos végrehajtásával törekedni kell a tanulók állóképességének fejlesztésére. A tanulók megismerik és alkalmazzák az elváltozásuk, illetve betegségük szempontjából adekvát terhelés-pihenés arányt a járás- és futásgyakorlatok esetében.

TÉMAKÖR: Szökdelések, ugrások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika eszközeivel ugró és szökdelő feladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Indiánszökdelés ellentétes és azonos karlendítéssel, sasszé és oldalazó szökdelések páros karlendítésekkel, körzésekkel
- Ritmusra végrehajtott szökdelések helyben 2-4 lábhelyzet váltogatásával, páros zárt és egy lábon ugrókötelhajtás közben
- Szökdelések helyváltoztatás közben előre, oldalra, hátra, meghatározott területre különböző variációkban (sportlétra gyakorlatanyaga)
- Elugrások páros lábon és egy lábon akadályok nélkül, illetve 20-30 cm-es akadályokra (zsámolyra) fel és le, valamint átugorva 8-10 ismétléssel
- Távolugrás rövid lendületből: maximum 10 m-es nekifutásból egy lábról elugrás 60 cm-es ugrósávból szivacsba vagy homokgödörbe érkezéssel guggolásba
- Magasugrás szemből és oldalról, 3-5 lépés lendületszerzéssel történő felugrások egy lábról növekvő magasságra
- Páros lábról felugrás helyből és 1-2 lépés nekifutásból céltárgy elérésére törekedve

FOGALMAK

lendületszerzés, ismétlésszám, ugrókötelhajtás, ütem, elugró sáv, centiméter, talajra érkezés, elugró láb, lendítő láb, átlépő technika, optimális sebesség, kísérletszám

A gyógytestnevelés-órán az ugrások, szökdelések a belgyógyászati betegségek esetén differenciált, egyénre szabott módon elősegítik a keringési rendszer és a mozgásműveltség fejlesztését.

TÉMAKÖR: Dobások, ütések

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika eszközeivel dobófeladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Különböző labdák mozgatása kézben, átadása kézből kézbe társnak
- Labda gurítása társnak különböző testhelyzetekben, egy és két kézzel
- Testtömeghez igazodó súlyú, de változó méretű labdák lökése, hajítása, vetése ülésből, térdelésből, állásból két majd egy kézzel, társhoz vagy célra
- A labda biztonságos elkapása vagy sebességének csökkentése párban, csoportban, csapatban, pontszerző versengések közben
- Szivacsgerely, kislabda, szoknyás labda, sípoló rakéta hajítása harántterpeszből, majd maximum 5 m lendületszerzésből célra és távolságra
- Füles labda, gumidiszkosz, szoknyás labda, karika vetése egy kézzel oldal- és harántterpeszből célra
- Megfelelő labda pattintása különböző ütőkkel, labda vezetése, átadása, célra ütése

- Floorball, asztalitenisz, tollaslabda ütésmozdulatainak gyakorlása
- Egy választott ütős sportág játékszerű gyakorlása
- Sor- és váltóversenyek különböző dobó- és ütőfeladatokkal kombinálva

FOGALMAK

egykezes dobás, vetés, lendületszerzés, röppálya, kirepülési szög, távolságmérés, távolságbecslés, tenyeres ütés, fonák ütés, csapóütés, labda terelése

A gyógytestnevelés-órán a tanulók elváltozása, illetve betegsége szempontjából adekvát dobások, ütések elsajátítása révén lehetővé válik a motoros képességek fejlesztése, a mozgásműveltség kialakítása. Ajánlott a különböző ütős sportok adaptált alkalmazása.

TÉMAKÖR: Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tér-, izom- és egyensúlyérzék további fejlesztése
- A helyes testtartás tudatosítása és az esztétikus mozgásvégrehajtás igényének kialakítása
- Az önfegyelem megteremtése a saját gátlások legyőzésében
- A mozgásritmus térbeli, időbeli és dinamikai jellemzőinek kialakítása
- Gurulóátfordulások végrehajtása kiinduló helyzet nehezítésével
- Zsugorfejlés elsajátítása
- Kézállási kísérletek végrehajtása segítségadással, falnál és önállóan
- Kézénátfordulás oldalra kísérletek végrehajtása
- Egyszerű támaszgrázások és függőleges repülés végrehajtása
- Akadálypályák leküzdése térben és időben bővülő feladatokkal
- Egyszerű támaszgyakorlatok kivitelezése talajon, tornapadon, zsámolyon, ugrószeleken, bordásfalon és más, támaszhelyzetet biztosító tornaszereken
- Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba, akadályokon történő haladással, fel- és lelépéssel, állandó és változó támasztávolságokkal, egyenletes és változó sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban, hordással vagy anélkül
- Egyensúlyozási gyakorlatok biztonságos végrehajtása helyben és helyzetváltoztatásokkal és különböző kartartásokkal, talajra rajzolt vonalon helyváltoztatással és eltérő irányokba, valamint tornaszereken, a munkafelület folyamatos szűkítésével
- Függőgyakorlatok végrehajtása tornaszereken, természetes akadályokon
- Függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó vagy változó fogástávolságokkal, egyenletes vagy változó sebességgel, ritmussal
- Mászókulcsolással mászás (rúdon, kötélén) elsajátítása fokozódó gyorsasággal

- Összerendezett, alkalmazkodó mozgások folyamatos végrehajtása akadálypálya leküzdése során
- Egyéni, páros, társas egyensúly és gúla jellegű gyakorlatok végrehajtása
- A tanult elemek, gyakorlatok célszerű összehangolása, alkalmazása változó feltételek között
- Az izületi mozgékonyág képességének fejlesztése és az ellazulási készség kialakítása

FOGALMAK

tarkóállás, kézállás, zsugorfejjállás, kézenátfordulás oldalra, hajlékonyság, harántspárga, oldalspárga, híd, bakugrás, függőleges repülés, kéztámasz, segítségadás, akarat

A gyógytestnevelés-órán a betegségek és az elváltozások szempontjából kontraindikált gyakorlatok nélkül a támasz-, függés- és egyensúlyozási gyakorlatok alkalmazásával, a törzsizomzat fejlesztése révén pozitív változások érhetők el az egészségi állapotban.

TÉMAKÖR: Labdás gyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása
- A helyben és haladással, kézzel és lábbal történő labdavezetési módok végrehajtása statikus helyzetű és dinamikus változó mozgást végző akadályok vagy társak figyelembevételével
- A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, egy- és kétkezes gurítási, dobási, valamint a lábfej különböző részeivel rúgási feladatok mozgó társ vagy társak bevonásával különböző irányokba
- Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba
- A labdaérzék fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros, csoportos versengések mellett az időkényszer mellett feladatmegoldások bekapcsolása
- A labdás alapt technikák fejlesztése, alkalmazó gyakorlása párhuzamos, a figyelem megosztását szükségessé tevő feladatmegoldások bevonásával (idő- és térbeli szerkezeti összetevők, az energiabefektetés variálásával)
- Dobások, rúgások helyből statikus helyzetű vagy dinamikus változó mozgást végző célfelületre

- Kézzeel (kosárárintés, alkarárintés), lábbal (dekázás) és fejjel történő pattintó érintések alaptechnikájának elsajátítása, az érintőfelületek tudatos használata egyszerű egyéni és páros gyakorlatokban, különböző méretű és tömegű szerekekkel (pl. lufival, különböző méretű gumilabdával, röplabdával)

FOGALMAK

belső, külső, teljes csüd, dekázás, alkalmazkodás, figyelemmegosztás, társak megjátszása, alacsony és magas labdavezetés, kosárárintés, alkarárintés, szemkontaktus, érintőfelület

A gyógytestnevelés-órán a labdás feladatok adaptált alkalmazásával a különböző elváltozások, betegségek javulását elősegíti az izomzat, a motoros képesség fejlesztése. Azon labdás testnevelési és sportjátékok megismerése, elsajátítása történik meg, amelyeket a tanuló a betegségtől, illetve az elváltozástól függetlenül is gyakorolhat.

TÉMAKÖR: Testnevelési és népi játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása
- Dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen egyszerű fogó- és futójátékok által a játéktér határainak érzékelése
- A statikus és dinamikus akadályokat felhasználó fogó- és futójátékokban a mély súlyponti helyzetben történő irányváltoztatások, elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása
- A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékokban a támadó és védő szerepekhez tartozó ismeretek tudatos alkalmazása
- A végtagok helyzetváltoztatásának, az izmok feszültségi állapotának, a test érzékelésének fejlesztése, az egyensúlyozó képesség fejlesztése, szoborjátékokkal, utánzó játékokkal, egyéb népi játékokkal, valamint változatos akadálypályák teljesítését igénylő páros és csoportos játékok által
- Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő – különböző dobásformákra, rúgásokra, ütésekre épülő – változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználó célzó játékok rendszeres alkalmazása egyéni, páros és csoportos formában
- A kooperativitás, a közös célirányos együttműködés erősítése páros és csoportos játékok (pl. váltó- és sorversenyek, társkimentő fogójátékok) által
- Sportjátékok labda nélküli előkészítő jellegű mozgásainak gyakorlása, védőként az érintő távolság megtartása, oldalirányú mozgások keresztlépés nélküli megvalósítása
- A támadó és védő szerepek kialakítását elősegítő páros és csoportos versengő játékok

- A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénszerű bekapcsolásával
- Labdafedezés gyakorlása 1-1 elleni labdabirtoklásra épülő játékokban
- Célfelület nélküli emberfölényes és létszámozonos pontszerző kisjátékokban a támadó szerepek gyakorlása, a védőtől való elszakadás gyors iram- és irányváltásokkal
- Célfelület nélküli emberfölényes és létszámozonos pontszerző kisjátékokban a védő szerepek tudatosítása (a passzsávok lezárása, a labdás emberrel szembeni védekezés, az emberfogás alapjai)
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal

Néptánc – szabadon választható

- Szerep- és párválasztó játékok által a kör- és páros táncok előkészítése
- A körív mentén haladó lent- és fenthangsúlyos gyakorlatok (járás, futás, rida), a csárdásmotívumok (egylépéses, kétlépéses, tovahaladó) elsajátítása
- A táncokban a csárdásmotívumok és mozgáselemek változatainak alkalmazása szabad improvizáció során
- A táncokban az egyes ugrástechnikák közötti különbségek felismerése, a 2/4-es löktetésű zene hangsúlyainak érzékelése, alkalmazása a mozgásvégrehajtásban

FOGALMAK

támadó és védő szerep, pontszerző játék, célzó játék, kisjátékok, célfelület, szélességi mozgás, elszakadás a védőtől, passzsáv, együttműködés, csapatszellem, érintő távolság

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a testnevelési és népi játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Küzdőfeladatok és -játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása
- A bőrérítés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékok, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatok gyakorlása

- Az állásban és egyéb kiindulóhelyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő társérintés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása
- A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéklet fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával
- A fizikai kontaktussal, a társ erő kifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, kiemelésekre épülő páros, csoportos és csapat jellegű küzdőjátékok gyakorlása különböző kiinduló helyzetekből, a test különböző részeivel, eszközökkel vagy anélkül
- Birkózó jellegű mozgásformák, illetve a grundbirkózás játékszabályainak ismerete, tudatos törekvés azok betartására a páros küzdelmekben
- A test súlypontjának a talajhoz közeli kiinduló helyzeteiből (pl. ülésből, guggolásból) induló, előre, oldalra, hátra történő eséstechnikák, gördülések gyakorlása, vezető műveleteinek, balesetmentes végrehajtásuk kulcsmozzanatainak tudatosítása
- Távolság- és térérzékelés fejlesztését segítő páros feladatok, játékok szerrel és szer nélkül pillanatnyi kontaktus kialakításával
- Ritmusképesség fejlesztését célzó küzdőfeladatok és játékok gyakorlása pillanatnyi kontaktus kialakításával

FOGALMAK

ellenfél tisztelete, felelősség, tompítás, esések, gördülések, grundbirkózás, mögé kerülés, kitolás, asszertivitás, önvédelem, menekülés, önuralom, kitartás

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat egészségi állapotával kapcsolatban nem ellenjavallt küzdőfeladatokat és játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Foglalkozások alternatív környezetben

JAVASOLT ÓRASZÁM: 21 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak, valamint a szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak következetes betartása
- A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak tudatosítása
- A szabadban végezhető népi játékok, a téli és nyári testgyakorlatok lehetőségei ismeretének bővülése (ugrókötél, tollaslabda, görkorcsolya, lovaglás)
- Szabadtéri akadálypályák leküzdése önálló feladatokkal

- A megtanult természetben űzhető sportágak ismereteinek elmélyítése, fejlesztése (túrázás, síelés, korcsolyázás)

FOGALMAK

görcskorcsolyázás, sportöltözet, ütős játékok, lovaglás

A gyógytestnevelés-órák keretében a szabadtéri foglalkozások során a különböző mozgásszervi elváltozással, illetve belgyógyászati betegséggel rendelkező tanulók megismerkednek olyan testgyakorlatokkal, sportokkal, amelyeket elváltozásuk, illetve betegségük ellenére végezhetnek. A megismert szabadban végzett sportok, testgyakorlatok adekvát alkalmazása elősegíti a rendszeres testedzés megszerettetését, az egészségi állapot és a teljesítőképesség pozitív irányú megváltozását. A tanulók legyenek képesek kiválasztani a számukra adekvát testedzési formát.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi;
- a különböző ugrásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- a különböző dobásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet;
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.;
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam testnevelés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Testnevelés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti öt óra, melyből heti egy tanítási óra tánc és mozgás)

Évfolyam	Heti órakeret	Évi órakeret	Kerettantervi órakeret	Helyi tervezésű órakeret
1.	4+1	180	170	10
2.	4+1	180	170	10
3.	4+1	180	170	10
4.	4+1	180	170	10

3. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

A témakörök áttekintő táblázata negyedik évfolyamon

TÉMAKÖRÖK	NAT Kerettanterv javasolt óraszám	Helyi tervezésű	Évi órakeret
Gimnasztika és rendgyakorlatok, prevenció, relaxáció	13	13	13
Kúszások, mászások	13	13	13
Járások, futások	18	18	18
Szökdelések, ugrások	13	13	13
Dobások, ütések	10	10	10
Támasz, függés és egyensúlygyakorlatok	18	18	18
Labdás gyakorlatok	13	13	13
Testnevelési és népi játékok	16	16-6	10
Küzdőfeladatok és játékok	15	15	15
Foglalkozások alternatív környezetben	23	23-2	21
Úszás	18	18-18	0
Tánc és mozgás	36	36	36
ÖSSZES ÓRASZÁM	170+36	180	180
Gyógytestnevelés	30-50 %		

A testnevelésórák minden 5. órája tánc és mozgás óra, melynek tartalmát a Tánc és mozgás tantárgy helyi tanterve tartalmazza (36 óra/tanév).

A gyógytestnevelő tanárok a helyi tanterv (tanmenet) készítésekor a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát az adott intézményben gyógytestnevelés-óra szánt éves óraszám 30–50%-ában állapíthatják meg, a többi témakör óraszámának terhére. A gyógytestnevelő tanár a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát, illetve az egyes témakörök óraszámcsökkentésének mértékét a gyógytestnevelésen részt vevő tanulók betegségének, elváltozásának figyelembevételével határozza meg.

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR: Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának ismerete
- 2-4 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekvő, pontos és rendszeres kivitelezése. Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kéziszergyakorlatokkal
- A biológiailag helyes testtartást és testsémát kialakító gyakorlatok végrehajtása önállóan
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása
- Légzőgyakorlatok végrehajtása
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása
- A szervezet általános bemelegítését szolgáló gyakorlatok megismerése
- Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok zenére

FOGALMAK

menet- és futásgyakorlatok, oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat, botgyakorlat, babzsákgyakorlat, labdagyakorlat, karikagyakorlat, ugrókötel-gyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlatelemek elnevezései

A gyógytestnevelés-órán a gimnasztikai gyakorlatok során a tanulók ismerik, elsajátítják azokat a gyakorlatelemeket, 2-4 ütemű gyakorlatokat, amelyek az elváltozásuk, betegségük pozitív irányú megváltozását elősegítő izmokat erősíti, illetve nyújtja, továbbá hozzájárul a biológiailag helyes testtartás kialakításához.

TÉMAKÖR: Kúszások és mászások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kúszások, mászások alapvető balesetmegelőzési szabályainak következetes betartása
- Kúszások, mászások, átbújások párban és csapatban fizikai kontaktus nélkül a társ(ak) mozgásával azonos vagy eltérő formában, fizikai kontaktussal kooperatív jelleggel, szerek használatával
- Utánzó mozgások játékos formában, különböző tornaszereken
- A térbeli tájékozódó képesség fejlesztése
- Izomerő- és mozgáskoordináció-fejlesztés mászó feladatokkal
- Különböző vízszintes tornaszereken, rézsútos felületen és/vagy függőleges irányba történő kúszások, mászások
- Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával, különböző tornaszereken
- Akadálypályák leküzdése
- Egyéni, páros és csapatversenyek, játékok
- Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó-mászó feladatokkal, játékos formában, különböző tornaszereken

FOGALMAK

függőleges, vízszintes, akadálypálya, páros feladatok, csapatfeladatok, mászás fel-le, függés

A gyógytestnevelés-órán a kúszások és mászások mozgásanyagából a tanulók képességeihez mérten összetett gyakorlatsorokat alakíthatunk ki akadálypályák segítségével, vagy különböző szerekkel, illetve társsal vagy társakkal együtt alkalmazva, a törzsizomzat megerősítéséhez.

TÉMAKÖR: Járások, futások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Járások előre, hátra, oldalra és váltakozó irányokba, vegyes és aszimmetrikus kartartásokban
- Járások egyensúlyvesztő feladatokkal (támadójárás, járás törzsfordításokkal, előre és oldalra hajlításokkal)
- Járások sarkon, talpéleken, lábujjhegyen, különböző irányba és forgás közben
- A Kölyökatletika eszközeivel futófeladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Saroklendítés, térdemelés futás közben síkon és kis akadályok felett, előre, hátra és oldalra karkörzésekkel kombinálva
- Oldalazó futás keresztlépésekkel, szimmetrikus kartartásokkal
- Sor- és váltóversenyek, szemből, hátulról és váltózónából történő váltással különböző feladatokkal kombinálva
- Futások 6-7 m-re elhelyezett akadályok felett
- Állórajt kisebb távolságra különböző hangjelekre, érintésre, vizuális jelekre indulással
- 30 m síkfutás sávban az állórajt szabályai szerint lendületes átfutással a célvonalon időre
- Folyamatos futás különböző terepen és feladatokkal játékos formában
- Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal, fordulatokkal és íven, állandó vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal
- Futások párban és csoportban tempótartással és -váltással, gyors irány- és sebességváltással fogó- és kidobó játékok közben
- Folyamatos futások 6-8 percen keresztül

FOGALMAK

futó ritmus, futó tempó, tempótartás, vezényszó, célvonal, futósáv, másodperc, sprint – vágta futás, oldalazó futás, keresztlépés

A gyógytestnevelés-órán a járás-, futásgyakorlatok szakaszos végrehajtásával törekedni kell a tanulók állóképességének fejlesztésére. A tanulók megismerik és alkalmazzák az elváltozásuk, illetve betegségük szempontjából adekvát terhelés-pihenés arányt a járás- és futásgyakorlatok esetében.

TÉMAKÖR: Szökdelések, ugrások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika eszközeivel ugró és szökdelő feladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Indiánszökdelés ellentétes és azonos karlendítéssel, sasszé és oldalazó szökdelések páros karlendítésekkel, körzésekkel
- Ritmusra végrehajtott szökdelések helyben 2-4 lábhelyzet váltogatásával, páros zárt és egy lábon ugrókötelhajtás közben
- Szökdelések helyváltoztatás közben előre, oldalra, hátra, meghatározott területre különböző variációkban (sportlétra gyakorlatanyaga)
- Elugrások páros lábon és egy lábon akadályok nélkül, illetve 20-30 cm-es akadályokra (zsámolyra) fel és le, valamint átugorva 8-10 ismétléssel
- Távolugrás rövid lendületből: maximum 10 m-es nekifutásból egy lábról elugrás 60 cm-es ugrósávból szivacsba vagy homokgödörbe érkezéssel guggolásba
- Magasugrás szemből és oldalról, 3-5 lépés lendületszerzéssel történő felugrások egy lábról növekvő magasságra
- Páros lábról felugrás helyből és 1-2 lépés nekifutásból céltárgy elérésére törekedve

FOGALMAK

lendületszerzés, ismétlésszám, ugrókötelhajtás, ütem, elugró sáv, centiméter, talajra érkezés, elugró láb, lendítő láb, átlépő technika, optimális sebesség, kísérletszám

A gyógytestnevelés-órán az ugrások, szökdelések a belgyógyászati betegségek esetén differenciált, egyénre szabott módon elősegítik a keringési rendszer és a mozgásműveltség fejlesztését.

TÉMAKÖR: Dobások, ütések

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika eszközeivel dobófeladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Különböző labdák mozgatása kézben, átadása kézből kézbe társnak
- Labda gurítása társnak különböző testhelyzetekben, egy és két kézzel
- Testtömeghez igazodó súlyú, de változó méretű labdák lökése, hajítása, vetése ülésből, térdelésből, állásból két majd egy kézzel, társhoz vagy célra
- A labda biztonságos elkapása vagy sebességének csökkentése párban, csoportban, csapatban, pontszerző versengések közben
- Szivacsgerely, kislabda, szoknyás labda, sípoló rakéta hajítása harántterpeszből, majd maximum 5 m lendületszerzésből célra és távolságra
- Füles labda, gumidiszkosz, szoknyás labda, karika vetése egy kézzel oldal- és harántterpeszből célra
- Megfelelő labda pattintása különböző ütőkkel, labda vezetése, átadása, célra ütése

- Floorball, asztalitenisz, tollaslabda ütőmozdulatainak gyakorlása
- Egy választott ütős sportág játékszerű gyakorlása
- Sor- és váltóversenyek különböző dobó- és ütőfeladatokkal kombinálva

FOGALMAK

egykezes dobás, vetés, lendületszerzés, röppálya, kirepülési szög, távolságmérés, távolságbecslés, tenyeres ütés, fonák ütés, csapóütés, labda terelése

A gyógytestnevelés-órán a tanulók elváltozása, illetve betegsége szempontjából adekvát dobások, ütések elsajátítása révén lehetővé válik a motoros képességek fejlesztése, a mozgásműveltség kialakítása. Ajánlott a különböző ütős sportok adaptált alkalmazása.

TÉMAKÖR: Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tér-, izom- és egyensúlyérzék további fejlesztése
- A helyes testtartás tudatosítása és az esztétikus mozgásvégrehajtás igényének kialakítása
- Az önfegyelem megteremtése a saját gátlások legyőzésében
- A mozgásritmus térbeli, időbeli és dinamikai jellemzőinek kialakítása
- Gurulóátfordulások végrehajtása kiinduló helyzet nehezítésével
- Zsugorfejlés elsajátítása
- Kézállási kísérletek végrehajtása segítségadással, falnál és önállóan
- Kézénátfordulás oldalra kísérletek végrehajtása
- Egyszerű támaszgrázások és függőleges repülés végrehajtása
- Akadálypályák leküzdése térben és időben bővülő feladatokkal
- Egyszerű támaszgyakorlatok kivitelezése talajon, tornapadon, zsámolyon, ugrószekrényen, bordásfalon és más, támaszhelyzetet biztosító tornaszereken
- Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba, akadályokon történő haladással, fel- és lelépéssel, állandó és változó támasztávolságokkal, egyenletes és változó sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban, hordással vagy anélkül
- Egyensúlyozási gyakorlatok biztonságos végrehajtása helyben és helyzetváltoztatásokkal és különböző kartartásokkal, talajra rajzolt vonalon helyváltoztatással és eltérő irányokba, valamint tornaszereken, a munkafelület folyamatos szűkítésével
- Függőgyakorlatok végrehajtása tornaszereken, természetes akadályokon
- Függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó vagy változó fogástávolságokkal, egyenletes vagy változó sebességgel, ritmussal
- Mászókulcsolással mászás (rúdon, kötélén) elsajátítása fokozódó gyorsasággal

- Összerendezett, alkalmazkodó mozgások folyamatos végrehajtása akadálypálya leküzdése során
- Egyéni, páros, társas egyensúly és gúla jellegű gyakorlatok végrehajtása
- A tanult elemek, gyakorlatok célszerű összehangolása, alkalmazása változó feltételek között
- Az izületi mozgékonyság képességének fejlesztése és az ellazulási készség kialakítása

FOGALMAK

tarkóállás, kézállás, zsugorfejjállás, kézenátfordulás oldalra, hajlékonyság, harántspárga, oldalspárga, híd, bakugrás, függőleges repülés, kéztámasz, segítségadás, akarat

A gyógytestnevelés-órán a betegségek és az elváltozások szempontjából kontraindikált gyakorlatok nélkül a támasz-, függés- és egyensúlyozási gyakorlatok alkalmazásával, a törzsizomzat fejlesztése révén pozitív változások érhetők el az egészségi állapotban.

TÉMAKÖR: Labdás gyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása
- A helyben és haladással, kézzel és lábbal történő labdavezetési módok végrehajtása statikus helyzetű és dinamikus változó mozgást végző akadályok vagy társak figyelembevételével
- A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, egy- és kétkezes gurítási, dobási, valamint a lábfej különböző részeivel rúgási feladatok mozgó társ vagy társak bevonásával különböző irányokba
- Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba
- A labdaérzék fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros, csoportos versengések mellett az időkényszer mellett feladatmegoldások bekapcsolása
- A labdás alapt technikák fejlesztése, alkalmazó gyakorlása párhuzamos, a figyelem megosztását szükségessé tevő feladatmegoldások bevonásával (idő- és térbeli szerkezeti összetevők, az energiabefektetés variálásával)
- Dobások, rúgások helyből statikus helyzetű vagy dinamikus változó mozgást végző célfelületre

- Kézzeel (kosárárintés, alkarárintés), lábbal (dekázás) és fejjeel történő pattintó érintések alapttechnikájának elsajátítása, az érintőfelületek tudatos használata egyszerű egyéni és páros gyakorlatokban, különböző méretű és tömegű szerekekkel (pl. lufival, különböző méretű gumilabdával, röplabdával)

FOGALMAK

belső, külső, teljes csüd, dekázás, alkalmazkodás, figyelemmegosztás, társak megjátszása, alacsony és magas labdavezetés, kosárárintés, alkarárintés, szemkontaktus, érintőfelület

A gyógytestnevelés-órán a labdás feladatok adaptált alkalmazásával a különböző elváltozások, betegségek javulását elősegíti az izomzat, a motoros képesség fejlesztése. Azon labdás testnevelési és sportjátékok megismerése, elsajátítása történik meg, amelyeket a tanuló a betegségtől, illetve az elváltozástól függetlenül is gyakorolhat.

TÉMAKÖR: Testnevelési és népi játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása
- Dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen egyszerű fogó- és futójátékok által a játéktér határainak érzékelése
- A statikus és dinamikus akadályokat felhasználó fogó- és futójátékokban a mély súlyponti helyzetben történő irányváltoztatások, elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása
- A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékokban a támadó és védő szerepekhez tartozó ismeretek tudatos alkalmazása
- A végtagok helyzetváltoztatásának, az izmok feszültségi állapotának, a test érzékelésének fejlesztése, az egyensúlyozó képesség fejlesztése, szoborjátékokkal, utánzó játékokkal, egyéb népi játékokkal, valamint változatos akadálypályák teljesítését igénylő páros és csoportos játékok által
- Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő – különböző dobásformákra, rúgásokra, ütésekre épülő – változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználó célzó játékok rendszeres alkalmazása egyéni, páros és csoportos formában
- A kooperativitás, a közös célirányos együttműködés erősítése páros és csoportos játékok (pl. váltó- és sorversenyek, társkimentő fogójátékok) által
- Sportjátékok labda nélküli előkészítő jellegű mozgásainak gyakorlása, védőként az érintő távolság megtartása, oldalirányú mozgások keresztlépés nélküli megvalósítása
- A támadó és védő szerepek kialakítását elősegítő páros és csoportos versengő játékok

- A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénszerű bekapcsolásával
- Labdafedezés gyakorlása 1-1 elleni labdabirtoklásra épülő játékokban
- Célfelület nélküli emberfölényes és létszámozonos pontszerző kisjátékokban a támadó szerepek gyakorlása, a védőtől való elszakadás gyors iram- és irányváltásokkal
- Célfelület nélküli emberfölényes és létszámozonos pontszerző kisjátékokban a védő szerepek tudatosítása (a passzsávok lezárása, a labdás emberrel szembeni védekezés, az emberfogás alapjai)
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal

Néptánc – szabadon választható

- Szerep- és párválasztó játékok által a kör- és páros táncok előkészítése
- A körív mentén haladó lent- és fenthangsúlyos gyakorlatok (járás, futás, rida), a csárdásmotívumok (egylépéses, kétlépéses, tovahaladó) elsajátítása
- A táncokban a csárdásmotívumok és mozgáselemek változatainak alkalmazása szabad improvizáció során
- A táncokban az egyes ugrástechnikák közötti különbségek felismerése, a 2/4-es lüktetésű zene hangsúlyainak érzékelése, alkalmazása a mozgásvégrehajtásban

FOGALMAK

támadó és védő szerep, pontszerző játék, célzó játék, kisjátékok, célfelület, szélességi mozgás, elszakadás a védőtől, passzsáv, együttműködés, csapatszellem, érintő távolság

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a testnevelési és népi játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Küzdőfeladatok és -játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása
- A bőrérítés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékok, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatok gyakorlása

- Az állásban és egyéb kiindulóhelyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő társérintés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása
- A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéklet fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával
- A fizikai kontaktussal, a társ erő kifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, kiemelésekre épülő páros, csoportos és csapat jellegű küzdőjátékok gyakorlása különböző kiinduló helyzetekből, a test különböző részeivel, eszközökkel vagy anélkül
- Birkózó jellegű mozgásformák, illetve a grundbirkózás játékszabályainak ismerete, tudatos törekvés azok betartására a páros küzdelmekben
- A test súlypontjának a talajhoz közeli kiinduló helyzeteiből (pl. ülésből, guggolásból) induló, előre, oldalra, hátra történő eséstechnikák, gördülések gyakorlása, vezető műveleteinek, balesetmentes végrehajtásuk kulcsmozzanatainak tudatosítása
- Távolság- és térérzékelés fejlesztését segítő páros feladatok, játékok szerrel és szer nélkül pillanatnyi kontaktus kialakításával
- Ritmusképesség fejlesztését célzó küzdőfeladatok és játékok gyakorlása pillanatnyi kontaktus kialakításával

FOGALMAK

ellenfél tisztelete, felelősség, tompítás, esések, gördülések, grundbirkózás, mögé kerülés, kitolás, asszertivitás, önvédelem, menekülés, önuralom, kitartás

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat egészségi állapotával kapcsolatban nem ellenjavallt küzdőfeladatokat és játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Foglalkozások alternatív környezetben

JAVASOLT ÓRASZÁM: 21 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak, valamint a szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak következetes betartása
- A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak tudatosítása
- A szabadban végezhető népi játékok, a téli és nyári testgyakorlatok lehetőségei ismeretének bővülése (ugrókötél, tollaslabda, görkorcsolya, lovaglás)
- Szabadtéri akadálypályák leküzdése önálló feladatokkal

- A megtanult természetben űzhető sportágak ismereteinek elmélyítése, fejlesztése (túrázás, síelés, korcsolyázás)

FOGALMAK

görcskorcsolyázás, sportöltözet, ütős játékok, lovaglás

A gyógytestnevelés-órák keretében a szabadtéri foglalkozások során a különböző mozgásszervi elváltozással, illetve belgyógyászati betegséggel rendelkező tanulók megismerkednek olyan testgyakorlatokkal, sportokkal, amelyeket elváltozásuk, illetve betegségük ellenére végezhetnek. A megismert szabadban végzett sportok, testgyakorlatok adekvát alkalmazása elősegíti a rendszeres testedzés megszerettetését, az egészségi állapot és a teljesítőképesség pozitív irányú megváltozását. A tanulók legyenek képesek kiválasztani a számukra adekvát testedzési formát.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi;
- a különböző ugrásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- a különböző dobásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet;
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.;
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

A testnevelés tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

MOZGÁSKULTÚRA-FEJLESZTÉS

- a tanult mozgásformákat összefüggő cselekvéssorokban, jól koordináltan kivitelezzi;
- a tanult mozgásforma könnyed és pontos kivitelezésének elsajátításáig fenntartja érzelmi-akaratit erőfeszítéseit;
- a sporttevékenysége során a szabályok betartására törekszik.

MOTOROSKÉPESSÉG-FEJLESZTÉS

- megfelelő motoros képességszinttel rendelkezik az alapvető mozgásformák viszonylag önálló és tudatos végrehajtásához;
- olyan szintű relatív erővel rendelkezik, amely lehetővé teszi összefüggő cselekvéssorok kidolgozását, az elemek közötti összhang megteremtését.

MOZGÁSKÉSZSÉG-KIALAKÍTÁS – MOZGÁSTANULÁS

- az alapvető mozgásformákat külsőleg meghatározott ritmushoz, társak mozgásához igazított sebességgel és dinamikával képes végrehajtani;
- különböző mozgásai jól koordináltak, a hasonló mozgások szimultán és egymást követő végrehajtása jól tagolt.

VERSENGÉSEK, VERSENYEK

- a versengések és a versenyek közben toleráns a csapattársaival és az ellenfeleivel szemben;
- a versengések és a versenyek tudatos szereplője, a közösséget pozitívan alakító résztvevő;
- felismeri a sportszerű és sportszerűtlen magatartásformákat, betartja a sportszerű magatartás alapvető szabályait.

PREVENCIÓ, ÉLETVITEL

- felismeri a különböző veszély- és baleseti forrásokat, elkerülésükhöz tanári segítséget kér;
- ismeri a keringési, légzési és mozgatórendszerét fejlesztő alapvető mozgásformákat;
- tanári irányítással, ellenőrzött formában végzi a testnevelés – számára nem ellenjavallt – mozgásanyagát;
- a családi háttere és a közvetlen környezete adta lehetőségeihez mértén rendszeresen végez testmozgást.

EGÉSZSÉGES TESTI FEJLŐDÉS, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

- az öltözködés és a higiéniai szokások terén teljesen önálló, adott esetben segíti társait;
- megismeri az életkorának megfelelő sporttáplálkozás alapelveit, képes különbséget tenni egészséges és egészségtelen tápanyagforrások között.

TANESZKÖZ IGÉNY A TESTNEVELÉS KERETTANTERVANYAGÁNAK FELDOLGOZÁSÁHOZ

A tantárgy sajátosságaiból adódó előzetes megfontolások

1. A taneszköz (sportszer, sporteszköz) létesítmény függősége:

Noha a tornaterem csak áttételesen tekinthető taneszköznek, meglepte nem csak a fedett gyakorlóhely funkcióját látja el. Bizonyos, a tantervi anyag feldolgozásához elengedhetetlenül szükséges sportszerek (bordásfal, függőszer –tartó, mászókötel, mászórúd, gyűrűhinta, kosárlabda palánk) eleve rögzített formában jelennek meg a teremben. Ugyancsak további szerek (tornapad, zsámoly, ugrószekevény, ugródeszka, falinyújtó, korlát, felemáskorlát, gerenda, talajszőnyeg, korlátkocsi, KTK) tárolása is a tornateremben oldható meg, ha nincs csatlakozó szertár

2. A taneszközök jelentős része nem kötődik iskolatípushoz és/vagy iskolafokhoz. Azok valamennyi évfolyam testnevelésében felhasználhatók.

3. A fizikai fejlettség és fejlesztés szempontjából nem különböztethetünk meg azonos életkorú, de eltérő iskolatípusba járó tanulót. Ebből adódik, hogy a kerettantervben sem látunk lényeges eltérést sem tananyagban, sem követelményekben a középfokú nevelés –oktatás egyes területein. Így taneszközök tekintetében sem indokolt a differenciálás.

4. Tantárgyi sajátosság az is, hogy a sportruházat kivételével a szükséges sporteszközöket az iskolának kell biztosítania, amelyeket a tornateremben, illetve a szertárban kell elhelyeznie.

5. A tevékenységek fejlesztésének hatékonyságát alapvetően meghatározza a rendelkezésre álló szerek, eszközök száma. E tekintetben ma még óriási az eltérés az egyes iskolák között. Befolyásolja az eredményességet a rendelkezésre álló létesítmények és sporteszközök mellett a tanulócsoportok száma és az egy tanulócsoportba tartozó tanulók létszáma is.

6. A foglalkoztatottak szinte kivétel nélkül koedukált osztályba járnak. A nemenkénti megoszlás a legtöbb esetben aránytalan, ami további létszámproblémát okoz valamelyik nem hátrányára.

A szertári állománynak legtöbbször egyidejűleg kell kielégíteni kettő, esetleg három azonos időben dolgozó tanár, illetve tanuló csoport igényét. Ez is növeli az eszközigényt, amelyet az egyes tornaszerek beszerzésekor figyelembe kell venni.

7. A tantárgy sajátosságából adódóan a demonstrációt elsősorban az egyes tornaszerekkel, illetve tornaszereken végzett gyakorlatok bemutatása jelenti, amit a pedagógus, vagy valamelyik arra alkalmas tanuló végez. A demonstrációt és a tevékenykedtetést segítő eszközök ezért sok esetben nem különíthetők el.

Valamennyi iskolatípusban és évfolyamon szükséges eszközök

Témakör	Minimális
Eszközök a motoros próbák ellenőrzéséhez	Értékelő táblázatok Mérőszalag (10, 30, 50 m.) Stopperóra Testmagasság mérő Személymérleg Súlypontemelkedés mérő Szorítóerő-mérő (gyermek, serdülő és felnőtt) Elsősegély felszerelés

Alapfokú nevelés – oktatás 1-4. évfolyam

Témakör	Minimális		Ajánlott	
	Demonstrációs	Tevékenykedtető	Demonstrációs	Tevékenykedtető
Rendgyakorlatok	---	---	---	---
Előkészítés és prevenció	Oktatótáblák az alapvető testhelyzetekről és kar-tartásokról	Bordásfal Tornapad Zsámoly Ugrókötel Karika Tornabot Kézisúlyzó Tömöttlabda Babzsák	Oktatótáblák egyszerű 2-4 ütemű gimnasztikai gyakorlatokról	A minimális felszerelésnél megnevezett eszközökből az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően több darab
Járások, futások, szökdelések és ugrások, valamint dobások	Mozgássorozat ábrák: - az állórajt fázisai - helyből távolugrás - kislabdahajítás	Tornapad Zsámoly Ugrókötel Kislabda Jelzőszalag	Mozgássorozat ábrák és videofilmek a magasugrás átlépő technikával és a nekifutással távolugrás szemléltetésére	A minimális felszerelésnél megnevezett eszközökből az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően több darab

		Magasugró mérce Magasugró lécs Kid's atlétika készlet		
Támasz-, függés- és egyensúly gyakorlatok	Mozgássorozat ábrák a gurulóátfordulás, a zsugorfejenállás és a fejenállás szemléltetésére	Bordásfal Tornapad Tornaszőnyeg (2 és 4 m) Gyűrűhinta Mászókötél Mászórúd Kiegészítő tornakészlet Gerenda Ugrószekrény Ugródeszka Trambulin	Videofilmek és mozgássorozat ábrák a kötélmászás, a kézenállás szemléltetésére	A minimális felszerelésnél megnevezett eszközökből az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően több darab
Labdás gyakorlatok	Képsorozatok: - a labda átadása és elfogás - labdavezetés kézzel és lábbal	Műanyag labda Futball labda + kapu Kézilabda + kapu Kosárlabda (mini) Röplabda + háló	Képsorozat: - a labda rúgása belsővel	A minimális felszerelésnél megnevezett eszközökből az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően több darab

		Ping-pong asztal +háló Ping-pong ütő Ping-pong labda Tollaslabda Tollaslabda ütő		
Küzdő feladatok	Mozgássorozat ábrák	Talajszőnyeg Húzókötel	Tematikusa összeállított videofilm a különböző küzdősportok bemutatására	A minimális felszerelésnél megnevezett eszközökből az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően több darab
Szabadidős sporttevékenységek	Kerékpár Görkorcsolya, gördeszka Szánkó		Montain-bike Gördeszka Szánkó	
Úszás	Képsorozatok Videofilmek	Úszólap, lábemelő baba		

Testnevelés tantárgy emelt szintű testnevelés osztályoknak

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam testnevelés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Testnevelés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

Az 1. évfolyamon a testnevelés tantárgy alapóraszám: 216 óra; 6óra/hét

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Kerettanterv javasolt óraszám	Eltérés a kerettantervtől	Helyi tanterv óraszám a
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	13	+5	18
Kúszások és mászások	13	+5	18
Járások, futások	18	+7	25
Szökdelések, ugrások	13	+7	20
Dobások, ütések	10	+5	15
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	18	+7	25
Labdás gyakorlatok	13	+10	23
Testnevelési és népi játékok	16	+4	20
Küzdőfeladatok és -játékok	15	+4	19
Foglalkozások alternatív környezetben	23	+10	33
Úszás	18	-18	
Összes óraszám:	170	46	216

A gyógytestnevelő tanárok a helyi tanterv (tanmenet) készítésekor a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát az adott intézményben gyógytestnevelés-óra szánt éves óraszám 30–50%-ában állapíthatják meg, a többi témakör óraszámának terhére. A gyógytestnevelő tanár a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát, illetve az egyes témakörök óraszámcsökkentésének mértékét a gyógytestnevelésen részt vevő tanulók betegségének, elváltozásának figyelembevételével határozza meg.

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR: Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, végrehajtásának megismerése
- 2-4 ütemű szabad-, társas és kézi szergyakorlatok bemutatás utáni pontos és rendszeres végrehajtása
- Alakzatok megismerése (oszlop-, sor-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) és alkalmazó gyakorlása
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Mozgékonyság, hajlékonyág fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kézi szergyakorlatokkal
- A biológiailag helyes testtartás és testséma kialakulását elősegítő gyakorlatok elsajátítása, gyakorlása
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása

FOGALMAK

menet- és futásgyakorlatok; oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat; botgyakorlat, babzsákgyakorlat, labdagyakorlat, karikagyakorlat, ugrókötel-gyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlatelemek elnevezései

A gyógytestnevelés-órán a gimnasztikai gyakorlatok során a tanulók megismerik és elsajátítják azokat a gyakorlatelemeket, 2-4 ütemű gyakorlatokat, amelyek az elváltozásuk, betegségük pozitív irányú megváltozását elősegítő izmokat erősíti, illetve nyújtja, továbbá hozzájárulnak a biológiailag helyes testtartás és a helyes légzéstechnika kialakításához.

TÉMAKÖR: Kúszások és mászások JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kúszások, mászások alapvető balesetvédelmi szabályainak megismerése
- Kúszások, mászások ellentétes, majd azonos oldali kar-láb használatával előre, hátra, oldalra vagy egyéb meghatározott útvonalon, különböző támasztávolságokkal és mozgássebességgel (pl. lassított vagy szaggatott mozdulatokkal is)
- Utánzó mozgások játékos formában; utánzó fogók
- Testséma, térbeli tájékozódó képesség és szem-kéz-láb koordináció fejlesztése
- Izomerő és mozgáskoordináció fejlesztése
- Kúszó és mászó csapatjátékok
- Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó és mászó feladatokkal játékos formában
- Vízszintes felületeken, ferde vagy függőleges tornaszereken való mászások, átmászások különböző irányokban
- Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával
- Egyszerű akadálypályák feladatainak teljesítése

FOGALMAK

utánzó gyakorlatok, kúszások-mászások kifejezései (pl.: medvejárás, rákjárás, pókjárás, főkakúzás, katonakúzás), irányváltoztatás, sorverseny, váltóverseny

A gyógytestnevelés-órán a kúzás és mászás feladatok a törzsizom erősítését szolgálják az egyszerű statikus utánzó mozgásoktól indulva a dinamikus, összetett kúzások-mászásokig, a korosztály számára megfelelő játékos formában.

TÉMAKÖR: Járások, futások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Járások egyenes vonalon előre, hátra, oldalra, különböző alakzatokban (pl. cikcakk alakban, körben) és fordulatokkal (negyed-, fél-, egészfordulat), egyenletes vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal, nyújtott és hajlított könyökkel, különböző szimmetrikus kartartásokkal

- Járások mély és magas súlyponti helyzetekben (törpejárás, óriásjárás), valamint egyéb utánzó formákban (pl. tyúklépés, lopakodó járás, pingvinjárás)
- Járások sarkon, talp élén, lábujjhegyen, előre-hátra-oldalra
- A Kölyökatlétika futásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Saroklendítés, térdemelés futás közben karlendítés nélkül és karlendítéssel, szimmetrikus kartartásokkal
- Sor- és váltóversenyek párban és csapatban, szemből és hátulról történő váltással
- Futások 5-6 m-re elhelyezett 10-20 cm-es akadályok felett
- Állórajt indulások hangjelre, különböző testhelyzetekből
- Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal és íven egyenletes tempóban és ritmussal
- Folyamatos futások 4-6 percen keresztül

FOGALMAK

járás, utánzó járás, futás, mozgásirány, állórajt, rajtjel, kartartás, lendítés, hajlítás, szabály, sebesség, váltás, lépéshossz, perc, távtartás, térdemeléssel futás, saroklendítéssel futás

A gyógytestnevelés-órán a járás-, futásgyakorlatok szakaszos végrehajtásával törekedni kell a tanulók állóképességének fejlesztésére. A tanulók megismerik és alkalmazzák az elváltozásuk, illetve betegségük szempontjából adekvát terhelés-pihenés arányt a járás- és futásgyakorlatok esetében.

TÉMAKÖR: Szökdelések, ugrások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika ugrásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Helyben szökdelések páros zárt lábbal és különböző terpeszekben tapsra, zenére
- Szökdelések két lábon előre-hátra-oldalra, ugrások kisebb, 10-20 cm-es magasságú felületekre fel és le
- Sasszé, oldalazó és indiánszökdelés alaptechnikájának elsajátítása
- Ugrások, szökdelések páros és egy lábon egyenlő és változó távolságra elhelyezett célterületekbe, sportlétrába
- Elugrások egy lábról maximum 5 m nekifutásból ülésbe, guggolásba érkezéssel 30-40 cm-es szivacsra
- Elugrások egy lábról maximum 5 m nekifutásból, guggolásba érkezéssel homokba
- Páros lábról felugrások céltárgyak érintésével

FOGALMAK

felugrás, elugrás, indiánszökdelés, sasszé, galopp, oldalazó szökdelés, méter, elugrási hely, leérkező hely, ritmus

A gyógytestnevelés-órán az ugrások, szökdelések a belgyógyászati betegségek esetén differenciált, egyénre szabott módon elősegítik a keringési rendszer és a mozgásműveltség fejlesztését.

TÉMAKÖR: Dobások, ütések

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika dobásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Könnyű labda fogása két kézzel, egyszerű karmozgások kézben a labdával, helyben és haladás közben
- Labda feldobása és elkapása helyben és járás közben
- Alsó dobás két kézzel társhoz
- Labda gurítása társnak fekvésben, ülésben
- Kétkezes mellső lökés, hajítás ülésben, térdelésben és állásban társhoz vagy célra
- Könnyű labda gurítása, terelése floorball-, teniszütő, tornabot vagy egyéb eszköz (pl. kézben lévő labda) segítségével társhoz vagy célfelületre
- Labda dobása, gurítása és elkapása társsal vagy csoportban, helyben és mozgás közben

FOGALMAK

dobás, gurítás, lökés, hajítás, terelés, ütés, célfelület, dobásirány, ütőfogás, tenyeres oldal, fonák oldal

A gyógytestnevelés-órán a tanulók elváltozása, illetve betegsége szempontjából adekvát dobások, ütések elsajátítása révén lehetővé válik a motoros képességek fejlesztése, a mozgásműveltség kialakítása, a különböző ütős sportok adaptált alkalmazása.

TÉMAKÖR: Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tér-, izom- és egyensúlyérzék fejlesztése
- A helyes testtartás tudatosítása
- A ritmus és mozgás összhangjának megteremtése
- Egyszerű talajgyakorlati elemek elsajátítása és esztétikus bemutatása (gurulóátfordulás előre, hátra, tarkóállás, bátorugrás, mérlegállás, kézállást előkészítő gyakorlatok)
- Egyszerű támaszugrások és rávezető gyakorlataik elsajátítása, végrehajtása

- Akadálypályák leküzdése magasságokhoz, mélységekhez alkalmazkodó mozgáscselekvésekkel
- Függesben alaplendület
- Mászókulcsolás megtanulása, mászási kísérletek (rúdon, kötélén)
- Statikus támaszgyakorlatok gyakorlása mellső, oldalsó és hátsó támaszban különböző testrészek használatával, különböző kar- és lábtartásokkal kivitelezett egyensúlyi helyzetekben, valamint egyéb utánzó támaszgyakorlat végrehajtása
- Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba haladással, fel- és lelépéssel, állandó támasztávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban
- Statikus mellső, hátsó és oldalsó függőállások, majd függések különböző fogásmódokkal, láb- és kartartásokkal; utánzó függőállások
- Dinamikus függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó fogástávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal
- Egyszerű statikus és dinamikus egyensúlyozási gyakorlatok végrehajtása

FOGALMAK

egyensúly, támasz, függés, függőállás, gurulás, gurulóátfordulás, mérlegállás, tarkóállás, „csikórugdalózás”, mászás, mászókulcsolás, vándormászás, bátorugrás, pókjárás, rákjárás, fókajárás, medvejárás, sántaróka-járás, nyúlugrás, térdelés, felguggolás, alaplendület, madárfogás

A gyógytestnevelés-órán a betegségek és az elváltozások szempontjából kontraindikált gyakorlatok nélkül a támasz-, függés- és egyensúlyozási gyakorlatok alkalmazásával a törzsizomzat fejlesztése révén pozitív változások érhetők el az egészségi állapotban.

TÉMAKÖR: Labdás gyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 23 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása
- Kézzel és lábbal, helyben és haladással történő labdavezetési módok alaptechnikáinak elsajátítása
- A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, gurítási, dobási, rúgási és elkapási feladatok a távolság variálásával, helyben, önállóan, majd társak bevonásával különböző testhelyzetekben és különböző irányokba történő mozgással

- Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal, egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba
- Magasan (fej fölött) érkező labda két-, majd egykezes talajra pattintott átvétele (Manó röpi alapok)
- Ismerkedés a kézzel (kosárérintés, alkarérintés), lábbal (dekázás) és fejfel történő pattintó érintések alaptechnikájával, az érintőfelületek tudatosítása könnyített szerekekkel (pl. lufival)
- A labdaérzék-fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros, csoportos versengések
- A labdás alaptechnikák vezető műveleteinek tudatosítása

FOGALMAK

mellső átadás, felső átadás, alsó átadás, egy- és kétkezes átadás, labdavezetés, labdaelkapás, labdakezelés, labdaív, pattintó érintés, gurítás, bekísérés, görgetés

A gyógytestnevelés-órán a labdás feladatok adaptált alkalmazásával a különböző elváltozások, betegségek javulása elősegíthető az izomzat, motoros képesség fejlesztésével. Azon labdás testnevelési és sportjátékok megismerése, elsajátítása ajánlott, amelyeket a tanuló a betegségtől, illetve az elváltozástól függetlenül is gyakorolhat.

TÉMAKÖR: Testnevelési és népi játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása
- Egyszerű fogó- és futójátékok által a teljes játéktér felölelő mozgásútvonalak kialakítása, a játéktér határainak érzékelése
- Az elsősorban statikus akadályokat felhasználó fogó- és futójátékokban az irányváltoztatások, mély súlyponti helyzetben történő elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása
- A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékokban a támadó és védő szerepekhez tartozó ismeretek elsajátítása, feladatainak gyakorlása
- A népi játékokon keresztül a közösségi élmény megtapasztalása, a nemi szerepek gyakorlása
- A végtagok helyzetének, az izmok feszültségi állapotának, valamint az egész test érzékelését, az egyensúlyozó képességet fejlesztő szoborjátékok, utánzó játékok, egyéb népi játékok, valamint változatos akadálypályák teljesítését igénylő páros és csoportos játékok gyakorlása

- Statikus célfelületek eltalálására törekvő – különböző dobásformákra, rúgásokra, ütésekre épülő, változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználó – célzó játékok rendszeres alkalmazása
- A kooperativitás, a közös célirányos együttműködés erősítése páros és csoportos játékok (pl. váltó- és sorversenyek) által
- A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák játékos formájú gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénszer nélkül
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal

Néptánc – szabadon választható

- A tánc verbális és nem verbális (gesztus) rendszerének elsajátítása, valamint a csoport tagjaival való érintkezés szabályainak gyakorlása
- Az alakzatváltással, illetve párban megvalósuló népi játékokkal a test oldaliságára, valamint az alaklátásra vonatkozó ismeretek tudatosítása, a téri tájékozódó képesség fejlesztése
- Az énekléssel kísért játékok gyakorlása által a ritmustartás és ritmusérzékelés képességének fejlesztése

FOGALMAK

szabályjátékok, népi és körjátékok, utánzó játékok, fogójátékok statikus és dinamikus akadályokkal, ugróiskola, sorverseny, váltóverseny.

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a testnevelési és népi játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Küzdőfeladatok és -játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 19 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ismerkedés a bőrérítés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékos, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatokkal
- Az állásban és egyéb kiinduló helyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő, társérítés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása
- A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéklet fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérítés bekapcsolásával

- Küzdelemre képessé tevő egyszerű technikák koordinációs fejlődésmenetének megfelelő végrehajtása
- A saját és az ellenfél erejének felbecsülése egyszerű páros és csoportos küzdőfeladatok során
- A küzdőjátékok balesetmegelőzési szabályainak, a sportszerű küzdés szemléletének megismerése
- A fizikai kontaktussal, a társ erő kifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra épülő páros küzdőjátékok különböző kiinduló helyzetekből, a test különböző részeivel, eszközökkel vagy anélkül

FOGALMAK

húzások, tolások, önkontroll, sportszerű küzdelem, esések, lábérintések, kézérintések, asszertivitás, közvetlen kontakt, pillanatnyi kontakt

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a küzdőfeladatokat és játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Foglalkozások alternatív környezetben

JAVASOLT ÓRASZÁM: 33 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak megismerése
- A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak megismerése
- A szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak elsajátítása
- Szabadtéri népi játékok elsajátítása (fogójátékok, ugróiskolák)
- Szabadtéri testnevelési játékok elsajátítása
- Gördülő mozgásformák és téli játékok (roller, kerékpár; hógolyózás, szánkó) megismerése
- Szabadtéri akadálypályák leküzdése
- Természetben űzhető sportágak megismerése (túrázás, síelés, korcsolyázás)

FOGALMAK

időjárás, öltözködés, szabadtéri foglalkozások, téli játékok, nyári játékok, síelés, korcsolyázás, túrázás, tájékozódás, közlekedési szabályok, természetvédelem

A gyógytestnevelés-órán a szabadtéri foglalkozások során a különböző mozgásszervi elváltozással, illetve belgyógyászati betegséggel rendelkező tanulók megismerkednek olyan testgyakorlatokkal, sportokkal, amelyeket elváltozásuk, illetve betegségük ellenére végezhetnek. A megismert szabadban végzett sportok, testgyakorlatok adekvát alkalmazása elősegíti a rendszeres testedzés megszerettetését, az egészségi állapot és a teljesítőképesség pozitív irányú megváltozását.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi;
- a különböző ugrásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- a különböző dobásmódok alaptechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet;
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.;
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam testnevelés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Testnevelés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

A 2. évfolyamon a testnevelés tantárgy alapóraszám: 216 óra; 6 óra/hét

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Kerettanterv javasolt óraszám	Eltérés a kerettantervtől	Helyi tanterv óraszám a
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	13	+5	18
Kúszások és mászások	13	+5	18
Járások, futások	18	+7	25
Szökdelések, ugrások	13	+7	20
Dobások, ütések	10	+5	15
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	18	+7	25
Labdás gyakorlatok	13	+10	23
Testnevelési és népi játékok	16	+4	20
Küzdőfeladatok és -játékok	15	+4	19
Foglalkozások alternatív környezetben	23	+10	33
Úszás	18	-18	
Összes óraszám:	170	46	216

A gyógytestnevelő tanárok a helyi tanterv (tanmenet) készítésekor a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát az adott intézményben gyógytestnevelés-órara szánt éves óraszám 30–50%-ában állapíthatják meg, a többi témakör óraszámának terhére. A gyógytestnevelő tanár a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát, illetve az egyes témakörök óraszámcsökkentésének mértékét a gyógytestnevelésen részt vevő tanulók betegségének, elváltozásának figyelembevételével határozza meg.

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR: Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, végrehajtásának megismerése
- 2-4 ütemű szabad-, társas és kézi szergyakorlatok bemutatás utáni pontos és rendszeres végrehajtása
- Alakzatok megismerése (oszlop-, sor-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) és alkalmazó gyakorlása
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kézi szergyakorlatokkal
- A biológiailag helyes testtartás és testséma kialakulását elősegítő gyakorlatok elsajátítása, gyakorlása
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása

FOGALMAK

menet- és futásgyakorlatok; oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat; botgyakorlat, babzsákgyakorlat, labdagyakorlat, karikagyakorlat, ugrókötel-gyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlatelemek elnevezései

A gyógytestnevelés-órán a gimnasztikai gyakorlatok során a tanulók megismerik és elsajátítják azokat a gyakorlatelemeket, 2-4 ütemű gyakorlatokat, amelyek az elváltozásuk, betegségük pozitív irányú megváltozását elősegítő izmokat erősíti, illetve nyújtja, továbbá hozzájárulnak a biológiailag helyes testtartás és a helyes légzéstechnika kialakításához.

TÉMAKÖR: Kúszások és mászások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kúszások, mászások alapvető balesetvédelmi szabályainak megismerése
- Kúszások, mászások ellentétes, majd azonos oldali kar-láb használattal előre, hátra, oldalra vagy egyéb meghatározott útvonalon, különböző támasztávolságokkal és mozgássebességgel (pl. lassított vagy szaggatott mozdulatokkal is)
- Utánzó mozgások játékos formában; utánzó fogók
- Testséma, térbeli tájékozódó képesség és szem-kéz-láb koordináció fejlesztése
- Izomerő és mozgáskoordináció fejlesztése
- Kúszó és mászó csapatjátékok
- Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó és mászó feladatokkal játékos formában
- Vízszintes felületeken, ferde vagy függőleges tornaszereken való mászások, átmászások különböző irányokban
- Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával
- Egyszerű akadálypályák feladatainak teljesítése

FOGALMAK

utánzó gyakorlatok, kúszások-mászások kifejezései (pl.: medvejárás, rákjárás, pókjárás, főkakúszás, katonakúszás), irányváltoztatás, sorverseny, váltóverseny

A gyógytestnevelés-órán a kúszás és mászás feladatok a törzsizom erősítését szolgálják az egyszerű statikus utánzó mozgásoktól indulva a dinamikus, összetett kúszások-mászásokig, a korosztály számára megfelelő játékos formában.

TÉMAKÖR: Járások, futások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Járások egyenes vonalon előre, hátra, oldalra, különböző alakzatokban (pl. cikcakk alakban, körben) és fordulatokkal (negyed-, fél-, egészfordulat), egyenletes vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal, nyújtott és hajlított könyökkel, különböző szimmetrikus kartartásokkal
- Járások mély és magas súlyponti helyzetekben (törpejárás, óriásjárás), valamint egyéb utánzó formákban (pl. tyúklépés, lopakodó járás, pingvinjárás)
- Járások sarkon, talp élén, lábujjhegyen, előre-hátra-oldalra
- A Kölyökatlétika futásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Saroklendítés, térdemelés futás közben karlendítés nélkül és karlendítéssel, szimmetrikus kartartásokkal

- Sor- és váltóversenyek párban és csapatban, szemből és hátulról történő váltással
- Futások 5-6 m-re elhelyezett 10-20 cm-es akadályok felett
- Állórajt indulások hangjelre, különböző testhelyzetekből
- Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal és íven egyenletes tempóban és ritmussal
- Folyamatos futások 4-6 percen keresztül

FOGALMAK

járás, utánzó járás, futás, mozgásirány, állórajt, rajtjel, kartartás, lendítés, hajlítás, szabály, sebesség, váltás, lépéshossz, perc, távtartás, térdemeléssel futás, saroklendítéssel futás

A gyógytestnevelés-órán a járás-, futásgyakorlatok szakaszos végrehajtásával törekedni kell a tanulók állóképességének fejlesztésére. A tanulók megismerik és alkalmazzák az elváltozásuk, illetve betegségük szempontjából adekvát terhelés-pihenés arányt a járás- és futásgyakorlatok esetében.

TÉMAKÖR: Szökdelések, ugrások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatletika ugrásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Helyben szökdelések páros zárt lábbal és különböző terpeszekben tapsra, zenére
- Szökdelések két lábon előre-hátra-oldalra, ugrások kisebb, 10-20 cm-es magasságú felületekre fel és le
- Sasszé, oldalazó és indiánszökdelés alaptechnikájának elsajátítása
- Ugrások, szökdelések páros és egy lábon egyenlő és változó távolságra elhelyezett célterületekbe, sportlétrába
- Elugrások egy lábról maximum 5 m nekifutásból ülésbe, guggolásba érkezéssel 30-40 cm-es szivacsra
- Elugrások egy lábról maximum 5 m nekifutásból, guggolásba érkezéssel homokba
- Páros lábról felugrások céltárgyak érintésével

FOGALMAK

felugrás, elugrás, indiánszökdelés, sasszé, galopp, oldalazó szökdelés, méter, elugrási hely, leérkező hely, ritmus

A gyógytestnevelés-órán az ugrások, szökdelések a belgyógyászati betegségek esetén differenciált, egyénre szabott módon elősegítik a keringési rendszer és a mozgásműveltség fejlesztését.

TÉMAKÖR: Dobások, ütések

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatletika dobásokat előkészítő és rávezető gyakorlatai, versenyformái
- Könnyű labda fogása két kézzel, egyszerű karmozgások kézben a labdával, helyben és haladás közben
- Labda feldobása és elkapása helyben és járás közben
- Alsó dobás két kézzel társhoz
- Labda gurítása társnak fekvésben, ülésben
- Kétkezes mellső lökés, hajítás ülésben, térdelésben és állásban társhoz vagy célra
- Könnyű labda gurítása, terelése floorball-, teniszütő, tornabot vagy egyéb eszköz (pl. kézben lévő labda) segítségével társhoz vagy célfelületre
- Labda dobása, gurítása és elkapása társsal vagy csoportban, helyben és mozgás közben

FOGALMAK

dobás, gurítás, lökés, hajítás, terelés, ütés, célfelület, dobásirány, ütőfogás, tenyeres oldal, fonák oldal

A gyógytestnevelés-órán a tanulók elváltozása, illetve betegsége szempontjából adekvát dobások, ütések elsajátítása révén lehetővé válik a motoros képességek fejlesztése, a mozgásműveltség kialakítása, a különböző ütős sportok adaptált alkalmazása.

TÉMAKÖR: Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tér-, izom- és egyensúlyérzék fejlesztése
- A helyes testtartás tudatosítása
- A ritmus és mozgás összhangjának megteremtése
- Egyszerű talajgyakorlati elemek elsajátítása és esztétikus bemutatása (gurulóátfordulás előre, hátra, tarkóállás, bátorugrás, mérlegállás, kézállást előkészítő gyakorlatok)
- Egyszerű támaszugrások és rávezető gyakorlataik elsajátítása, végrehajtása
- Akadálypályák leküzdése magasságokhoz, mélységekhez alkalmazkodó mozgáscselekvésekkel
- Függésben alaplendület
- Mászókulcsolás megtanulása, mászási kísérletek (rúdon, kötélén)

- Statikus támaszgyakorlatok gyakorlása mellső, oldalsó és hátsó támaszban különböző testrészek használatával, különböző kar- és lábtartásokkal kivitelezett egyensúlyi helyzetekben, valamint egyéb utánzó támaszgyakorlat végrehajtása
- Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba haladással, fel- és lelépéssel, állandó támasztávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban
- Statikus mellső, hátsó és oldalsó függőállások, majd függések különböző fogásmódokkal, láb- és kartartásokkal; utánzó függőállások
- Dinamikus függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó fogástávolságokkal, egyenletes sebességgel, ritmussal
- Egyszerű statikus és dinamikus egyensúlyozási gyakorlatok végrehajtása

FOGALMAK

egyensúly, támasz, függés, függőállás, gurulás, gurulóátfordulás, mérlegállás, tarkóállás, „csikórugdalózás”, mászás, mászókulcsolás, vándormászás, bátorugrás, pókjárás, rákjárás, fókajárás, medvejárás, sántaróka-járás, nyúlugrás, térdelés, felguggolás, alaplendület, madárfogás

A gyógytestnevelés-órán a betegségek és az elváltozások szempontjából kontraindikált gyakorlatok nélkül a támasz-, függés- és egyensúlyozási gyakorlatok alkalmazásával a törzsizomzat fejlesztése révén pozitív változások érhetők el az egészségi állapotban.

TÉMAKÖR: Labdás gyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 23 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása
- Kézzel és lábbal, helyben és haladással történő labdavezetési módok alaptechnikáinak elsajátítása
- A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, gurítási, dobási, rúgási és elkapási feladatok a távolság variálásával, helyben, önállóan, majd társak bevonásával különböző testhelyzetekben és különböző irányokba történő mozgással
- Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal, egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba
- Magasan (fej fölött) érkező labda két-, majd egykezes talajra pattintott átvétele (Manó röpi alapok)

- Ismerkedés a kézzel (kosárárintás, alkarérintés), lábbal (dekázás) és fejjel történő pattintó érintések alaptechnikájával, az érintőfelületek tudatosítása könnyített szerekkel (pl. lufival)
- A labdaérzék-fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros, csoportos versengések
- A labdás alaptechnikák vezető műveleteinek tudatosítása.

FOGALMAK

melső átadás, felső átadás, alsó átadás, egy- és kétkezes átadás, labdavezetés, labdaelkapás, labdakezelés, labdaív, pattintó érintés, gurítás, bekísérés, görgetés

A gyógytestnevelés-órán a labdás feladatok adaptált alkalmazásával a különböző elváltozások, betegségek javulása elősegíthető az izomzat, motoros képesség fejlesztésével. Azon labdás testnevelési és sportjátékok megismerése, elsajátítása ajánlott, amelyeket a tanuló a betegségtől, illetve az elváltozástól függetlenül is gyakorolhat.

TÉMAKÖR: Testnevelési és népi játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása
- Egyszerű fogó- és futójátékok által a teljes játéktér felölölő mozgásútvonalak kialakítása, a játéktér határainak érzékelése
- Az elsősorban statikus akadályokat felhasználó fogó- és futójátékokban az irányváltoztatások, mély súlyponti helyzetben történő elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása
- A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékokban a támadó és védő szerepekhez tartozó ismeretek elsajátítása, feladatainak gyakorlása
- A népi játékokon keresztül a közösségi élmény megtapasztalása, a nemi szerepek gyakorlása
- A végtagok helyzetének, az izmok feszültségi állapotának, valamint az egész test érzékelését, az egyensúlyozó képességet fejlesztő szoborjátékok, utánzó játékok, egyéb népi játékok, valamint változatos akadálypályák teljesítését igénylő páros és csoportos játékok gyakorlása
- Statikus célfelületek eltalálására törekvő – különböző dobásformákra, rúgásokra, ütésekre épülő, változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználó – célzó játékok rendszeres alkalmazása
- A kooperativitás, a közös célirányos együttműködés erősítése páros és csoportos játékok (pl. váltó- és sorversenyek) által

- A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák játékos formájú gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer nélkül
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal

Néptánc – szabadon választható

- A tánc verbális és nem verbális (gesztus) rendszerének elsajátítása, valamint a csoport tagjaival való érintkezés szabályainak gyakorlása
- Az alakzatváltással, illetve párban megvalósuló népi játékokkal a test oldaliságára, valamint az alaklátásra vonatkozó ismeretek tudatosítása, a téri tájékozódó képesség fejlesztése
- Az énekléssel kísért játékok gyakorlása által a ritmustartás és ritmusérzékelés képességének fejlesztése

FOGALMAK

szabályjátékok, népi és körjátékok, utánozó játékok, fogójátékok statikus és dinamikus akadályokkal, ugróiskola, sorverseny, váltóverseny.

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a testnevelési és népi játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Küzdőfeladatok és -játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 19 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ismerkedés a bőrérítés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékos, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatokkal
- Az állásban és egyéb kiinduló helyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő, társérítés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása
- A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéklet fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérítés bekapcsolásával
- Küzdelemre képessé tevő egyszerű technikák koordinációs fejlődésmenetének megfelelő végrehajtása
- A saját és az ellenfél erejének felbecsülése egyszerű páros és csoportos küzdőfeladatok során

- A küzdőjátékok balesetmegelőzési szabályainak, a sportszerű küzdés szemléletének megismerése
- A fizikai kontaktussal, a társ erő kifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra épülő páros küzdőjátékok különböző kiinduló helyzetekből, a test különböző részeivel, eszközökkel vagy anélkül

FOGALMAK

húzások, tolások, önkontroll, sportszerű küzdelem, esések, lábérintések, kézérintések, asszertivitás, közvetlen kontakt, pillanatnyi kontakt

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a küzdőfeladatokat és játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Foglalkozások alternatív környezetben

JAVASOLT ÓRASZÁM: 33 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak megismerése
- A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak megismerése
- A szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak elsajátítása
- Szabadtéri népi játékok elsajátítása (fogójátékok, ugróiskolák)
- Szabadtéri testnevelési játékok elsajátítása
- Gördülő mozgásformák és téli játékok (roller, kerékpár; hógolyózás, szánkó) megismerése
- Szabadtéri akadálypályák leküzdése
- Természetben üzhető sportágak megismerése (túrázás, síelés, korcsolyázás)

FOGALMAK

időjárás, öltözködés, szabadtéri foglalkozások, téli játékok, nyári játékok, síelés, korcsolyázás, túrázás, tájékozódás, közlekedési szabályok, természetvédelem

A gyógytestnevelés-órán a szabadtéri foglalkozások során a különböző mozgásszervi elváltozással, illetve belgyógyászati betegséggel rendelkező tanulók megismerkednek olyan testgyakorlatokkal, sportokkal, amelyeket elváltozásuk, illetve betegségük ellenére végezhetnek. A megismert szabadban végzett sportok, testgyakorlatok adekvát alkalmazása elősegíti a rendszeres testedzés megszerettetését, az egészségi állapot és a teljesítőképesség pozitív irányú megváltozását.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;

- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;
- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi;
- a különböző ugrásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- a különböző dobásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet;
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg;
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

A testnevelés tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

MOZGÁSKULTÚRA-FEJLESZTÉS

- a tanult mozgásformákat összefüggő cselekvéssorokban, jól koordináltan kivitelezzi;
- a tanult mozgásforma könnyed és pontos kivitelezésének elsajátításáig fenntartja érzelmi-akaratú erőfeszítéseit;
- sporttevékenysége során a szabályok betartására törekszik.

MOTOROSKÉPESSÉG-FEJLESZTÉS

- megfelelő motoros képességszinttel rendelkezik az alapvető mozgásformák viszonylag önálló és tudatos végrehajtásához;
- olyan szintű relatív erővel rendelkezik, amely lehetővé teszi összefüggő cselekvéssorok kidolgozását, az elemek közötti összhang megteremtését.

MOZGÁSKÉSZSÉG-KIALAKÍTÁS – MOZGÁSTANULÁS

- az alapvető mozgásformákat külsőleg meghatározott ritmushoz, a társak mozgásához igazított sebességgel és dinamikával képes végrehajtani;

- az egyszerűbb mozgásformákat jól koordináltan hajtja végre, a hasonló mozgások szimultán és egymást követő végrehajtásában megfelelő szintű tagoltságot mutat.

VERSENGÉSEK, VERSENYEK

- a versengések és a versenyek közben toleráns a csapattársaival és az ellenfeleivel szemben;
- a versengések és a versenyek tudatos szereplője, a közösséget pozitívan alakító résztvevő;
- felismeri a sportszerű és sportszerűtlen magatartásformákat, betartja a sportszerű magatartás alapvető szabályait.

PREVENCIÓ, ÉLETVITEL

- felismeri a különböző veszély- és baleseti forrásokat, elkerülésükhöz tanári segítséget kér;
- ismeri a keringési, légzési és mozgatórendszerét fejlesztő alapvető mozgásformákat;
- tanári irányítással, ellenőrzött formában végzi a testnevelés – számára nem ellenjavallt – mozgásanyagát;
- családi háttere és a közvetlen környezete adta lehetőségeihez mérten rendszeresen végez testmozgást.

EGÉSZSÉGES TESTI FEJLŐDÉS, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

- az öltözködés és a higiéniai szokások terén teljesen önálló, adott esetben segíti társait;
- megismeri az életkorának megfelelő sporttáplálkozás alapelveit, képes különbséget tenni egészséges és egészségtelen tápanyagforrások között.

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam testnevelés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Testnevelés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

A 3. évfolyamon a testnevelés tantárgy alapóraszama: 216 óra; 6óra/hét

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Kerettanterv javasolt óraszám	Eltérés a kerettantervtől	Helyi tanterv óraszám a
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	13	+5	18
Kúszások és mászások	13	+5	18
Járások, futások	18	+7	25
Szökdelések, ugrások	13	+7	20
Dobások, ütések	10	+5	15
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	18	+7	25
Labdás gyakorlatok	13	+10	23
Testnevelési és népi játékok	16	+4	20
Küzdőfeladatok és -játékok	15	+4	19
Foglalkozások alternatív környezetben	23	+10	33
Úszás	18	-18	
Összes óraszám:	170	46	216

A gyógytestnevelő tanárok a helyi tanterv (tanmenet) készítésekor a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát az adott intézményben gyógytestnevelés-óra szánt éves óraszám 30-50%-ában állapíthatják meg a többi témakör óraszámának terhére. A „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát, illetve az egyes témakörök óraszámcsökkentésének mértékét a gyógytestnevelésen részt vevő tanulók betegségének, elváltozásának figyelembevételével határozza meg a gyógytestnevelő tanár.

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR: Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának ismerete
- 2-4 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekvő, pontos és rendszeres kivitelezése. Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kéziszergyakorlatokkal
- A biológiailag helyes testtartást és testsémát kialakító gyakorlatok végrehajtása önállóan
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása
- Légzőgyakorlatok végrehajtása
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása
- A szervezet általános bemelegítését szolgáló gyakorlatok megismerése
- Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok zenére

FOGALMAK

menet- és futásgyakorlatok, oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat, botgyakorlat, babzsákgyakorlat, labdagyakorlat, karikagyakorlat, ugrókötel-gyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlatelemek elnevezései

A gyógytestnevelés-órán a gimnasztikai gyakorlatok során a tanulók ismerik, elsajátítják azokat a gyakorlatelemeket, 2-4 ütemű gyakorlatokat, amelyek az elváltozásuk, betegségük pozitív irányú megváltozását elősegítő izmokat erősíti, illetve nyújtja, továbbá hozzájárul a biológiailag helyes testtartás kialakításához.

TÉMAKÖR: Kúszások és mászások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;

- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kúszások, mászások alapvető balesetmegelőzési szabályainak következetes betartása
- Kúszások, mászások, átbújások párban és csapatban fizikai kontaktus nélkül a társ(ak) mozgásával azonos vagy eltérő formában, fizikai kontaktussal kooperatív jelleggel, szerek használatával
- Utánzó mozgások játékos formában, különböző tornaszereken
- A térbeli tájékozódó képesség fejlesztése
- Izomerő- és mozgáskoordináció-fejlesztés mászó feladatokkal
- Különböző vízszintes tornaszereken, rézsútos felületen és/vagy függőleges irányba történő kúszások, mászások
- Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával, különböző tornaszereken
- Akadálypályák leküzdése
- Egyéni, páros és csapatversenyek, játékok
- Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó-mászó feladatokkal, játékos formában, különböző tornaszereken

FOGALMAK

függőleges, vízszintes, akadálypálya, páros feladatok, csapatfeladatok, mászás fel-le, függés

A gyógytestnevelés-órán a kúszások és mászások mozgásanyagából a tanulók képességeihez mérten összetett gyakorlatsorokat alakíthatunk ki akadálypályák segítségével, vagy különböző szerekkel, illetve társsal vagy társakkal együtt alkalmazva, a törzsizomzat megerősítéséhez.

TÉMAKÖR: Járások, futások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Járások előre, hátra, oldalra és váltakozó irányokba, vegyes és aszimmetrikus kartartásokban
- Járások egyensúlyvesztő feladatokkal (támadójárás, járás törzsfordításokkal, előre és oldalra hajlításokkal)
- Járások sarkon, talpéleken, lábujjhegyen, különböző irányba és forgás közben
- A Kölyökatletika eszközeivel futófeladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Saroklendítés, térdemelés futás közben síkon és kis akadályok felett, előre, hátra és oldalra karkörzésekkel kombinálva
- Oldalazó futás keresztlépésekkel, szimmetrikus kartartásokkal

- Sor- és váltóversenyek, szemből, hátulról és váltózónából történő váltással különböző feladatokkal kombinálva
- Futások 6-7 m-re elhelyezett akadályok felett
- Állórajt kisebb távolságra különböző hangjelekre, érintésre, vizuális jelekre indulással
- 30 m síkfutás sávban az állórajt szabályai szerint lendületes átfutással a célvonalon időre
- Folyamatos futás különböző terepen és feladatokkal játékos formában
- Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal, fordulatokkal és íven, állandó vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal
- Futások párban és csoportban tempótartással és -váltással, gyors irány- és sebességváltással fogó- és kidobójátékok közben
- Folyamatos futások 6-8 percen keresztül

FOGALMAK

futó ritmus, futó tempó, tempótartás, vezényszó, célvonal, futósáv, másodperc, sprint – vágta futás, oldalazó futás, keresztlépés

A gyógytestnevelés-órán a járás-, futásgyakorlatok szakaszos végrehajtásával törekedni kell a tanulók állóképességének fejlesztésére. A tanulók megismerik és alkalmazzák az elváltozásuk, illetve betegségük szempontjából adekvát terhelés-pihenés arányt a járás- és futásgyakorlatok esetében.

TÉMAKÖR: Szökdelések, ugrások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 26 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika eszközeivel ugró és szökdelő feladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Indiánszökdelés ellentétes és azonos karlendítéssel, sasszé és oldalazó szökdelések páros karlendítésekkel, körzésekkel
- Ritmusra végrehajtott szökdelések helyben 2-4 lábhelyzet váltogatásával, páros zárt és egy lábon ugrókötéhlajtás közben
- Szökdelések helyváltoztatás közben előre, oldalra, hátra, meghatározott területre különböző variációkban (sportlétra gyakorlatanyaga)
- Elugrások páros lábon és egy lábon akadályok nélkül, illetve 20-30 cm-es akadályokra (zsámolyra) fel és le, valamint átugorva 8-10 ismétteléssel
- Távolugrás rövid lendületből: maximum 10 m-es nekifutásból egy lábról elugrás 60 cm-es ugrósávból szivacsba vagy homokgödörbe érkezéssel guggolásba
- Magasugrás szemből és oldalról, 3-5 lépés lendületszerzéssel történő felugrások egy lábról növekvő magasságra
- Páros lábról felugrás helyből és 1-2 lépés nekifutásból céltárgy elérésére törekedve

FOGALMAK

lendületszerzés, ismétlésszám, ugrókötélhajtás, ütem, elugró sáv, centiméter, talajra érkezés, elugró láb, lendítő láb, átlépő technika, optimális sebesség, kísérletszám

A gyógytestnevelés-órán az ugrások, szökdelések a belgyógyászati betegségek esetén differenciált, egyénre szabott módon elősegítik a keringési rendszer és a mozgásműveltség fejlesztését.

TÉMAKÖR: Dobások, ütések

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatletika eszközeivel dobófeladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Különböző labdák mozgatása kézben, átadása kézből kézbe társnak
- Labda gurítása társnak különböző testhelyzetekben, egy és két kézzel
- Testtömeghez igazodó súlyú, de változó méretű labdák lökése, hajítása, vetése ülésből, térdelésből, állásból két majd egy kézzel, társhoz vagy célra
- A labda biztonságos elkapása vagy sebességének csökkentése párban, csoportban, csapatban, pontszerző versengések közben
- Szivacsgerely, kislabda, szoknyás labda, sípoló rakéta hajítása harántterpeszből, majd maximum 5 m lendületszerzésből célra és távolságra
- Füles labda, gumidiszkosz, szoknyás labda, karika vetése egy kézzel oldal- és harántterpeszből célra
- Megfelelő labda pattintása különböző ütőkkel, labda vezetése, átadása, célra ütése
- Floorball, asztalitenisz, tollaslabda ütésmozdulatainak gyakorlása
- Egy választott ütős sportág játékszerű gyakorlása
- Sor- és váltóversenyek különböző dobó- és ütőfeladatokkal kombinálva

FOGALMAK

egykezes dobás, vetés, lendületszerzés, röppálya, kirepülési szög, távolságmérés, távolságbecslés, tenyeres ütés, fonák ütés, csapóütés, labda terelése

A gyógytestnevelés-órán a tanulók elváltozása, illetve betegsége szempontjából adekvát dobások, ütések elsajátítása révén lehetővé válik a motoros képességek fejlesztése, a mozgásműveltség kialakítása. Ajánlott a különböző ütős sportok adaptált alkalmazása.

TÉMAKÖR: Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 36 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tér-, izom- és egyensúlyérzék további fejlesztése
- A helyes testtartás tudatosítása és az esztétikus mozgásvégrehajtás igényének kialakítása
- Az önfegyelem megteremtése a saját gátlások legyőzésében
- A mozgásritmus térbeli, időbeli és dinamikai jellemzőinek kialakítása
- Gurulóátfordulások végrehajtása kiinduló helyzet nehezítésével
- Zsugorfejállás elsajátítása
- Kézállási kísérletek végrehajtása segítségadással, falnál és önállóan
- Kézenátfordulás oldalra kísérletek végrehajtása
- Egyszerű támaszugrások és függőleges repülés végrehajtása
- Akadálypályák leküzdése térben és időben bővülő feladatokkal
- Egyszerű támaszgyakorlatok kivitelezése talajon, tornapadon, zsámolyon, ugrószekrényen, bordásfalon és más, támaszhelyzetet biztosító tornaszeren
- Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba, akadályokon történő haladással, fel- és lelépéssel, állandó és változó támasztávolságokkal, egyenletes és változó sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban, hordással vagy anélkül
- Egyensúlyozási gyakorlatok biztonságos végrehajtása helyben és helyzetváltoztatásokkal és különböző kartartásokkal, talajra rajzolt vonalon helyváltoztatással és eltérő irányokba, valamint tornaszereken, a munkafelület folyamatos szűkítésével
- Függőgyakorlatok végrehajtása tornaszereken, természetes akadályokon
- Függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó vagy változó fogástávolságokkal, egyenletes vagy változó sebességgel, ritmussal
- Mászókulcsolással mászás (rúdon, kötélén) elsajátítása fokozódó gyorsasággal
- Összerendezett, alkalmazkodó mozgások folyamatos végrehajtása akadálypálya leküzdése során
- Egyéni, páros, társas egyensúly és gúla jellegű gyakorlatok végrehajtása
- A tanult elemek, gyakorlatok célszerű összehangolása, alkalmazása változó feltételek között
- Az ízületi mozgékonyság képességének fejlesztése és az ellazulási készség kialakítása

FOGALMAK

tarkóállás, kézállás, zsugorfejállás, kézenátfordulás oldalra, hajlékonyság, harántspárga, oldalspárga, híd, bakugrás, függőleges repülés, kéztámasz, segítségadás, akarat

A gyógytestnevelés-órán a betegségek és az elváltozások szempontjából kontraindikált gyakorlatok nélkül a támasz-, függés- és egyensúlyozási gyakorlatok alkalmazásával, a törzsizomzat fejlesztése révén pozitív változások érhetők el az egészségi állapotban.

TÉMAKÖR: Labdás gyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 26 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása
- A helyben és haladással, kézzel és lábbal történő labdavezetési módok végrehajtása statikus helyzetű és dinamikusán változó mozgást végző akadályok vagy társak figyelembevételével
- A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, egy- és kétkezes gurítási, dobási, valamint a lábfej különböző részeivel rúgási feladatok mozgó társ vagy társak bevonásával különböző irányokba
- Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba
- A labdaérzék fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros, csoportos versengések mellett az időkényszer mellett feladatmegoldások bekapcsolása
- A labdás alaptechnikák fejlesztése, alkalmazó gyakorlása párhuzamos, a figyelem megosztását szükségessé tevő feladatmegoldások bevonásával (idő- és térbeli szerkezeti összetevők, az energiabefektetés variálásával)
- Dobások, rúgások helyből statikus helyzetű vagy dinamikusán változó mozgást végző célfelületre
- Kézzel (kosárérintés, alkarérintés), lábbal (dekázás) és fejvel történő pattintó érintések alaptechnikájának elsajátítása, az érintőfelületek tudatos használata egyszerű egyéni és páros gyakorlatokban, különböző méretű és tömegű szerekkel (pl. lufival, különböző méretű gumilabdával, röplabdával)

FOGALMAK

belső, külső, teljes csüd, dekázás, alkalmazkodás, figyelemmegosztás, társak megijátszása, alacsony és magas labdavezetés, kosárérintés, alkarérintés, szemkontaktus, érintőfelület

A gyógytestnevelés-órán a labdás feladatok adaptált alkalmazásával a különböző elváltozások, betegségek javulását elősegíti az izomzat, a motoros képesség fejlesztése. Azon labdás testnevelési és sportjátékok megismerése, elsajátítása történik meg, amelyeket a tanuló a betegségtől, illetve az elváltozástól függetlenül is gyakorolhat.

TÉMAKÖR: Testnevelési és népi játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 32 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása
- Dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen egyszerű fogó- és futójátékok által a játéktér határainak érzékelése
- A statikus és dinamikus akadályokat felhasználó fogó- és futójátékokban a mély súlyponti helyzetben történő irányváltztatások, elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása
- A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékokban a támadó és védő szerepekhez tartozó ismeretek tudatos alkalmazása
- A végtagok helyzetváltztatásának, az izmok feszültségi állapotának, a test érzékelésének fejlesztése, az egyensúlyozó képesség fejlesztése, szoborjátékokkal, utánzó játékokkal, egyéb népi játékokkal, valamint változatos akadálypályák teljesítését igénylő páros és csoportos játékok által
- Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő – különböző dobásformákra, rúgásokra, ütésekre épülő – változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználó célzó játékok rendszeres alkalmazása egyéni, páros és csoportos formában
- A kooperativitás, a közös célirányos együttműködés erősítése páros és csoportos játékok (pl. váltó- és sorversenyek, társkimentő fogójátékok) által
- Sportjátékok labda nélküli előkészítő jellegű mozgásainak gyakorlása, védőként az érintő távolság megtartása, oldalirányú mozgások keresztlépés nélküli megvalósítása
- A támadó és védő szerepek kialakítását elősegítő páros és csoportos versengő játékok
- A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénsyszer bekapcsolásával
- Labdafedezés gyakorlása 1-1 elleni labdabirtoklásra épülő játékokban
- Célfelület nélküli emberfőlényes és létszámazonos pontszerző kisjátékokban a támadó szerepek gyakorlása, a védőtől való elszakadás gyors iram- és irányváltásokkal
- Célfelület nélküli emberfőlényes és létszámazonos pontszerző kisjátékokban a védő szerepek tudatosítása (a passzsávok lezárása, a labdás emberrel szembeni védekezés, az emberfogás alapjai)
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal

Néptánc – szabadon választható

- Szerep- és párválasztó játékok által a kör- és páros táncok előkészítése
- A körív mentén haladó lent- és fenthangsúlyos gyakorlatok (járás, futás, rida), a csárdásmotívumok (egylépéses, kétlépéses, tovahaladó) elsajátítása

- A táncokban a csárdásmotívumok és mozgáselemek változatainak alkalmazása szabad improvizáció során
- A táncokban az egyes ugrástechnikák közötti különbségek felismerése, a 2/4-es lökötésű zene hangsúlyainak érzékelése, alkalmazása a mozgásvégrehajtásban

FOGALMAK

támadó és védő szerep, pontszerző játék, célzó játék, kisjátékok, célfelület, szélességi mozgás, elszakadás a védőtől, passzsáv, együttműködés, csapatszellem, érintő távolság

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a testnevelési és népi játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Küzdőfeladatok és -játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása
- A bőrérítés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékok, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatok gyakorlása
- Az állásban és egyéb kiindulóhelyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő társérítés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása
- A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéklet fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérítés bekapcsolásával
- A fizikai kontaktussal, a társ erő kifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, kiemelésekre épülő páros, csoportos és csapat jellegű küzdőjátékok gyakorlása különböző kiinduló helyzetekből, a test különböző részeivel, eszközökkel vagy anélkül
- Birkózó jellegű mozgásformák, illetve a grundbirkózás játékszabályainak ismerete, tudatos törekvés azok betartására a páros küzdelmekben
- A test súlypontjának a talajhoz közeli kiinduló helyzeteiből (pl. ülésből, guggolásból) induló, előre, oldalra, hátra történő eséstechnikák, gördülések gyakorlása, vezető műveleteinek, balesetmentes végrehajtásuk kulcsmozzanatainak tudatosítása
- Távolság- és térérzékelés fejlesztését segítő páros feladatok, játékok szerrel és szer nélkül pillanatnyi kontaktus kialakításával

- Ritmusképesség fejlesztését célzó küzdőfeladatok és játékok gyakorlása pillanatnyi kontaktus kialakításával

FOGALMAK

ellenfél tisztelete, felelősség, tompítás, esések, gördülések, grundbirkózás, mögé kerülés, kitolás, asszertivitás, önvédelem, menekülés, önuralom, kitartás

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat egészségi állapotával kapcsolatban nem ellenjavallt küzdőfeladatokat és játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Foglalkozások alternatív környezetben

JAVASOLT ÓRASZÁM: 33 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak, valamint a szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak következetes betartása
- A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak tudatosítása
- A szabadban végezhető népi játékok, a téli és nyári testgyakorlatok lehetőségei ismeretének bővülése (ugrókötél, tollaslabda, görkorcsolya, lovaglás)
- Szabadtéri akadálypályák leküzdése önálló feladatokkal
- A megtanult természetben üzhető sportágak ismereteinek elmélyítése, fejlesztése (túrázás, síelés, korcsolyázás)

FOGALMAK

görkorcsolyázás, sportöltözet, ütős játékok, lovaglás

A gyógytestnevelés-órák keretében a szabadtéri foglalkozások során a különböző mozgásszervi elváltozással, illetve belgyógyászati betegséggel rendelkező tanulók megismerkednek olyan testgyakorlatokkal, sportokkal, amelyeket elváltozásuk, illetve betegségük ellenére végezhetnek. A megismert szabadban végzett sportok, testgyakorlatok adekvát alkalmazása elősegíti a rendszeres testedzés megszerettetését, az egészségi állapot és a teljesítőképesség pozitív irányú megváltozását. A tanulók legyenek képesek kiválasztani a számukra adekvát testedzési formát.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;

- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi;
- a különböző ugrásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- a különböző dobásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet;
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.;
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam testnevelés tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Testnevelés 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve

A 4. évfolyamon a testnevelés tantárgy alapóraszám: 216 óra; 6óra/hét

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Kerettanterv javasolt óraszám	Eltérés a kerettantervtől	Helyi tanterv óraszám a
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	13	+5	18
Kúszások és mászások	13	+5	18
Járások, futások	18	+7	25
Szökdelések, ugrások	13	+7	20
Dobások, ütések	10	+5	15
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	18	+7	25
Labdás gyakorlatok	13	+10	23
Testnevelési és népi játékok	16	+4	20
Küzdőfeladatok és -játékok	15	+4	19
Foglalkozások alternatív környezetben	23	+10	33
Úszás	18	-18	
Összes óraszám:	170	46	216

A gyógytestnevelő tanárok a helyi tanterv (tanmenet) készítésekor a „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát az adott intézményben gyógytestnevelés-óra szánt éves óraszám 30-50%-ában állapíthatják meg a többi témakör óraszámának terhére. A „Gyógytestnevelés” témakör óraszámát, illetve az egyes témakörök óraszámcsökkentésének mértékét a gyógytestnevelésen részt vevő tanulók betegségének, elváltozásának figyelembevételével határozza meg a gyógytestnevelő tanár.

3. Témakörök, óraszám, tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

TÉMAKÖR: Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának ismerete
- 2-4 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekvő, pontos és rendszeres kivitelezése. Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kéziszergyakorlatokkal
- A biológiailag helyes testtartást és testsémát kialakító gyakorlatok végrehajtása önállóan
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása
- Légzőgyakorlatok végrehajtása
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása
- A szervezet általános bemelegítését szolgáló gyakorlatok megismerése
- Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok zenére

FOGALMAK

menet- és futásgyakorlatok, oszlop-, sor-, kör-, szétszórt alakzat, botgyakorlat, babzsákgyakorlat, labdagyakorlat, karikagyakorlat, ugrókötel-gyakorlat, utasítás, szóban közlés, bemutatás, bemutattatás, statikus gyakorlatelemek elnevezései

A gyógytestnevelés-órán a gimnasztikai gyakorlatok során a tanulók ismerik, elsajátítják azokat a gyakorlatelemeket, 2-4 ütemű gyakorlatokat, amelyek az elváltozásuk, betegségük pozitív irányú megváltozását elősegítő izmokat erősíti, illetve nyújtja, továbbá hozzájárul a biológiailag helyes testtartás kialakításához.

TÉMAKÖR: Kúszások és mászások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;

- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kúszások, mászások alapvető balesetmegelőzési szabályainak következetes betartása
- Kúszások, mászások, átbújások párban és csapatban fizikai kontaktus nélkül a társ(ak) mozgásával azonos vagy eltérő formában, fizikai kontaktussal kooperatív jelleggel, szerek használatával
- Utánzó mozgások játékos formában, különböző tornaszereken
- A térbeli tájékozódó képesség fejlesztése
- Izomerő- és mozgáskoordináció-fejlesztés mászó feladatokkal
- Különböző vízszintes tornaszereken, rézsútos felületen és/vagy függőleges irányba történő kúszások, mászások
- Törzsizom-erősítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával, különböző tornaszereken
- Akadálypályák leküzdése
- Egyéni, páros és csapatversenyek, játékok
- Sor- és váltóversenyek alkalmazása utánzó kúszó-mászó feladatokkal, játékos formában, különböző tornaszereken

FOGALMAK

függőleges, vízszintes, akadálypálya, páros feladatok, csapatfeladatok, mászás fel-le, függés

A gyógytestnevelés-órán a kúszások és mászások mozgásanyagából a tanulók képességeihez mérten összetett gyakorlatsorokat alakíthatunk ki akadálypályák segítségével, vagy különböző szerekkel, illetve társsal vagy társakkal együtt alkalmazva, a törzsizomzat megerősítéséhez.

TÉMAKÖR: Járások, futások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Járások előre, hátra, oldalra és váltakozó irányokba, vegyes és aszimmetrikus kartartásokban
- Járások egyensúlyvesztő feladatokkal (támadójárás, járás törzsfordításokkal, előre és oldalra hajlításokkal)
- Járások sarkon, talpéleken, lábujjhegyen, különböző irányba és forgás közben
- A Kölyökatletika eszközeivel futófeladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Saroklendítés, térdemelés futás közben síkon és kis akadályok felett, előre, hátra és oldalra karkörzésekkel kombinálva
- Oldalazó futás keresztlépésekkel, szimmetrikus kartartásokkal

- Sor- és váltóversenyek, szemből, hátulról és váltózónából történő váltással különböző feladatokkal kombinálva
- Futások 6-7 m-re elhelyezett akadályok felett
- Állórajt kisebb távolságra különböző hangjelekre, érintésre, vizuális jelekre indulással
- 30 m síkfutás sávban az állórajt szabályai szerint lendületes átfutással a célvonalon időre
- Folyamatos futás különböző terepen és feladatokkal játékos formában
- Futások különböző formában egyenesen, irányváltásokkal, fordulatokkal és íven, állandó vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal
- Futások párban és csoportban tempótartással és -váltással, gyors irány- és sebességváltással fogó- és kidobó játékok közben
- Folyamatos futások 6-8 percen keresztül

FOGALMAK

futó ritmus, futó tempó, tempótartás, vezényszó, célvonal, futósáv, másodperc, sprint – vágta futás, oldalazó futás, keresztlépés

A gyógytestnevelés-órán a járás-, futásgyakorlatok szakaszos végrehajtásával törekedni kell a tanulók állóképességének fejlesztésére. A tanulók megismerik és alkalmazzák az elváltozásuk, illetve betegségük szempontjából adekvát terhelés-pihenés arányt a járás- és futásgyakorlatok esetében.

TÉMAKÖR: Szökdelések, ugrások

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatlétika eszközeivel ugró és szökdelő feladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Indiánszökdelés ellentétes és azonos karlendítéssel, sasszé és oldalazó szökdelések páros karlendítésekkel, körzésekkel
- Ritmusra végrehajtott szökdelések helyben 2-4 lábhelyzet váltogatásával, páros zárt és egy lábon ugrókötéhlajtás közben
- Szökdelések helyváltoztatás közben előre, oldalra, hátra, meghatározott területre különböző variációkban (sportlétra gyakorlatanyaga)
- Elugrások páros lábon és egy lábon akadályok nélkül, illetve 20-30 cm-es akadályokra (zsámolyra) fel és le, valamint átugorva 8-10 ismétteléssel
- Távolugrás rövid lendületből: maximum 10 m-es nekifutásból egy lábról elugrás 60 cm-es ugrósávból szivacsba vagy homokgödörbe érkezéssel guggolásba
- Magasugrás szemből és oldalról, 3-5 lépés lendületszerzéssel történő felugrások egy lábról növekvő magasságra
- Páros lábról felugrás helyből és 1-2 lépés nekifutásból céltárgy elérésére törekedve

FOGALMAK

lendületszerzés, ismétlésszám, ugrókötélhajtás, ütem, elugró sáv, centiméter, talajra érkezés, elugró láb, lendítő láb, átlépő technika, optimális sebesség, kísérletszám

A gyógytestnevelés-órán az ugrások, szökdelések a belgyógyászati betegségek esetén differenciált, egyénre szabott módon elősegítik a keringési rendszer és a mozgásműveltség fejlesztését.

TÉMAKÖR: Dobások, ütések

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Kölyökatletika eszközeivel dobófeladatok önálló gyakorlása és alkotása
- Különböző labdák mozgatása kézben, átadása kézből kézbe társnak
- Labda gurítása társnak különböző testhelyzetekben, egy és két kézzel
- Testtömeghez igazodó súlyú, de változó méretű labdák lökése, hajítása, vetése ülésből, térdelésből, állásból két majd egy kézzel, társhoz vagy célra
- A labda biztonságos elkapása vagy sebességének csökkentése párban, csoportban, csapatban, pontszerző versengések közben
- Szivacsgerely, kislabda, szoknyás labda, sípoló rakéta hajítása harántterpeszből, majd maximum 5 m lendületszerzésből célra és távolságra
- Fűles labda, gumidiszkosz, szoknyás labda, karika vetése egy kézzel oldal- és harántterpeszből célra
- Megfelelő labda pattintása különböző ütőkkel, labda vezetése, átadása, célra ütése
- Floorball, asztalitenisz, tollaslabda ütésmozdulatainak gyakorlása
- Egy választott ütős sportág játékszerű gyakorlása
- Sor- és váltóversenyek különböző dobó- és ütőfeladatokkal kombinálva

FOGALMAK

egykezes dobás, vetés, lendületszerzés, röppálya, kirepülési szög, távolságmérés, távolságbecslés, tenyeres ütés, fonák ütés, csapóütés, labda terelése

A gyógytestnevelés-órán a tanulók elváltozása, illetve betegsége szempontjából adekvát dobások, ütések elsajátítása révén lehetővé válik a motoros képességek fejlesztése, a mozgásműveltség kialakítása. Ajánlott a különböző ütős sportok adaptált alkalmazása.

TÉMAKÖR: Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tér-, izom- és egyensúlyérzék további fejlesztése
- A helyes testtartás tudatosítása és az esztétikus mozgásvégrehajtás igényének kialakítása
- Az önfegyelem megteremtése a saját gátlások legyőzésében
- A mozgásritmus térbeli, időbeli és dinamikai jellemzőinek kialakítása
- Gurulóátfordulások végrehajtása kiinduló helyzet nehezítésével
- Zsugorfejállás elsajátítása
- Kézállási kísérletek végrehajtása segítségadással, falnál és önállóan
- Kézenátfordulás oldalra kísérletek végrehajtása
- Egyszerű támaszugrások és függőleges repülés végrehajtása
- Akadálypályák leküzdése térben és időben bővülő feladatokkal
- Egyszerű támaszgyakorlatok kivitelezése talajon, tornapadon, zsámolyon, ugrószekrényen, bordásfalon és más, támaszhelyzetet biztosító tornaszeren
- Dinamikus támaszgyakorlatok különböző irányokba, akadályokon történő haladással, fel- és lelépéssel, állandó és változó támasztávolságokkal, egyenletes és változó sebességgel, ritmussal, egyénileg, párokban vagy csoportban, hordással vagy anélkül
- Egyensúlyozási gyakorlatok biztonságos végrehajtása helyben és helyzetváltoztatásokkal és különböző kartartásokkal, talajra rajzolt vonalon helyváltoztatással és eltérő irányokba, valamint tornaszereken, a munkafelület folyamatos szűkítésével
- Függőgyakorlatok végrehajtása tornaszereken, természetes akadályokon
- Függőállások, függések haladással oldalra, fel/le, fordulattal, állandó vagy változó fogástávolságokkal, egyenletes vagy változó sebességgel, ritmussal
- Mászókulcsolással mászás (rúdon, kötélén) elsajátítása fokozódó gyorsasággal
- Összerendezett, alkalmazkodó mozgások folyamatos végrehajtása akadálypálya leküzdése során
- Egyéni, páros, társas egyensúly és gúla jellegű gyakorlatok végrehajtása
- A tanult elemek, gyakorlatok célszerű összehangolása, alkalmazása változó feltételek között
- Az ízületi mozgékonyság képességének fejlesztése és az ellazulási készség kialakítása

FOGALMAK

tarkóállás, kézállás, zsugorfejállás, kézenátfordulás oldalra, hajlékonyság, harántpárga, oldalspárga, híd, bakugrás, függőleges repülés, kéztámasz, segítségadás, akarat

A gyógytestnevelés-órán a betegségek és az elváltozások szempontjából kontraindikált gyakorlatok nélkül a támasz-, függés- és egyensúlyozási gyakorlatok alkalmazásával, a törzsizomzat fejlesztése révén pozitív változások érhetők el az egészségi állapotban.

TÉMAKÖR: Labdás gyakorlatok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 23 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A labdás tevékenységek balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása
- A helyben és haladással, kézzel és lábbal történő labdavezetési módok végrehajtása statikus helyzetű és dinamikus változó mozgást végző akadályok vagy társak figyelembevételével
- A különböző méretű és tömegű labdákkal labdavezetési, egy- és kétkézes gurítási, dobási, valamint a lábfej különböző részeivel rúgási feladatok mozgó társ vagy társak bevonásával különböző irányokba
- Labdagörgetések gyakorlása kézzel, lábbal egyenes vonalon előre, oldalra, hátra, körbe vagy változó irányokba
- A labdaérzék fejlesztő, pontosságot, a hibaszázalék csökkenését előtérbe helyező páros, csoportos versengések mellett az időkényszer mellett feladatmegoldások bekapcsolása
- A labdás alaptechnikák fejlesztése, alkalmazó gyakorlása párhuzamos, a figyelem megosztását szükségessé tevő feladatmegoldások bevonásával (idő- és térbeli szerkezeti összetevők, az energiabefektetés variálásával)
- Dobások, rúgások helyből statikus helyzetű vagy dinamikus változó mozgást végző célfelületre
- Kézzel (kosárárintés, alkarérintés), lábbal (dekázás) és fejvel történő pattintó érintések alaptechnikájának elsajátítása, az érintőfelületek tudatos használata egyszerű egyéni és páros gyakorlatokban, különböző méretű és tömegű szerekkel (pl. lufival, különböző méretű gumilabdával, röplabdával)

FOGALMAK

belső, külső, teljes csüd, dekázás, alkalmazkodás, figyelemmegosztás, társak megijátszása, alacsony és magas labdavezetés, kosárárintés, alkarérintés, szemkontaktus, érintőfelület

A gyógytestnevelés-órán a labdás feladatok adaptált alkalmazásával a különböző elváltozások, betegségek javulását elősegíti az izomzat, a motoros képesség fejlesztése. Azon labdás testnevelési és sportjátékok megismerése, elsajátítása történik meg, amelyeket a tanuló a betegségtől, illetve az elváltozástól függetlenül is gyakorolhat.

TÉMAKÖR: Testnevelési és népi játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A különböző testnevelési játékok balesetmegelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása
- Dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen egyszerű fogó- és futójátékok által a játéktér határainak érzékelése
- A statikus és dinamikus akadályokat felhasználó fogó- és futójátékokban a mély súlyponti helyzetben történő irányváltoztatások, elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása
- A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékokban a támadó és védő szerepekhez tartozó ismeretek tudatos alkalmazása
- A végtagok helyzetváltoztatásának, az izmok feszültségi állapotának, a test érzékelésének fejlesztése, az egyensúlyozó képesség fejlesztése, szoborjátékokkal, utánzó játékokkal, egyéb népi játékokkal, valamint változatos akadálypályák teljesítését igénylő páros és csoportos játékok által
- Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő – különböző dobásformákra, rúgásokra, ütésekre épülő – változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználó célzó játékok rendszeres alkalmazása egyéni, páros és csoportos formában
- A kooperativitás, a közös célirányos együttműködés erősítése páros és csoportos játékok (pl. váltó- és sorversenyek, társkimentő fogójátékok) által
- Sportjátékok labda nélküli előkészítő jellegű mozgásainak gyakorlása, védőként az érintő távolság megtartása, oldalirányú mozgások keresztlépés nélküli megvalósítása
- A támadó és védő szerepek kialakítását elősegítő páros és csoportos versengő játékok
- A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénszerű bekapcsolásával
- Labdafedezés gyakorlása 1-1 elleni labdabirtoklásra épülő játékokban
- Célfelület nélküli emberfőlényes és létszámazonos pontszerző kisjátékokban a támadó szerepek gyakorlása, a védőtől való elszakadás gyors iram- és irányváltásokkal
- Célfelület nélküli emberfőlényes és létszámazonos pontszerző kisjátékokban a védő szerepek tudatosítása (a passzsávok lezárása, a labdás emberrel szembeni védekezés, az emberfogás alapjai)
- A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal

Néptánc – szabadon választható

- Szerep- és párválasztó játékok által a kör- és páros táncok előkészítése
- A körív mentén haladó lent- és fenthangsúlyos gyakorlatok (járás, futás, rida), a csárdásmotívumok (egylépéses, kétlépéses, tovahaladó) elsajátítása

- A táncokban a csárdásmotívumok és mozgáselemek változatainak alkalmazása szabad improvizáció során
- A táncokban az egyes ugrástechnikák közötti különbségek felismerése, a 2/4-es lüktetésű zene hangsúlyainak érzékelése, alkalmazása a mozgásvégrehajtásban

FOGALMAK

támadó és védő szerep, pontszerző játék, célzó játék, kisjátékok, célfelület, szélességi mozgás, elszakadás a védőtől, passzsáv, együttműködés, csapatszellem, érintő távolság

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat a testnevelési és népi játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Küzdőfeladatok és -játékok

JAVASOLT ÓRASZÁM: 19 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása
- A bőrérítés és testközelség elfogadását, a társakkal szembeni bizalom kialakítását elősegítő páros, csoportos és csapat jellegű játékok, valamint kooperatív jellegű képességfejlesztő feladatok gyakorlása
- Az állásban és egyéb kiindulóhelyzetekben végrehajtható, a reakcióidőt, a gyorsaságot, az egyensúlyérzéklet, az erőt fejlesztő társérítés nélküli páros, csoportos és csapat jellegű eszközös küzdőjátékok, játékos feladatmegoldások szabálykövető végrehajtása
- A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéklet fejlesztő páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérítés bekapcsolásával
- A fizikai kontaktussal, a társ erő kifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, kiemelésekre épülő páros, csoportos és csapat jellegű küzdőjátékok gyakorlása különböző kiinduló helyzetekből, a test különböző részeivel, eszközökkel vagy anélkül
- Birkózó jellegű mozgásformák, illetve a grundbirkózás játékszabályainak ismerete, tudatos törekvés azok betartására a páros küzdelmekben
- A test súlypontjának a talajhoz közeli kiinduló helyzeteiből (pl. ülésből, guggolásból) induló, előre, oldalra, hátra történő eséstechnikák, gördülések gyakorlása, vezető műveleteinek, balesetmentes végrehajtásuk kulcsmozzanatainak tudatosítása
- Távolság- és térérzékelés fejlesztését segítő páros feladatok, játékok szerrel és szer nélkül pillanatnyi kontaktus kialakításával

- Ritmusképesség fejlesztését célzó küzdőfeladatok és játékok gyakorlása pillanatnyi kontaktus kialakításával

FOGALMAK

ellenfél tisztelete, felelősség, tompítás, esések, gördülések, grundbirkózás, mögé kerülés, kitolás, asszertivitás, önvédelem, menekülés, önuralom, kitartás

A gyógytestnevelés-órán a tanuló megismeri azokat egészségi állapotával kapcsolatban nem ellenjavallt küzdőfeladatokat és játékokat, amelyek alkalmazásával növelheti a tartó- és mozgatószervrendszer izomzatának erejét, fejleszti az állóképességét és mozgásműveltségét. A különböző játékok elősegítik a rendszeres sport és testmozgás megszeretését, az adekvát mozgások elsajátítását.

TÉMAKÖR: Foglalkozások alternatív környezetben

JAVASOLT ÓRASZÁM: 33 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szabadtéri foglalkozások baleset- és természetvédelmi szabályainak, valamint a szabadban, illetve a természetben való közlekedés szabályainak következetes betartása
- A szabadtéri foglalkozások öltözködési szabályainak tudatosítása
- A szabadban végezhető népi játékok, a téli és nyári testgyakorlatok lehetőségei ismeretének bővülése (ugrókötél, tollaslabda, görkorcsolya, lovaglás)
- Szabadtéri akadálypályák leküzdése önálló feladatokkal
- A megtanult természetben üzhető sportágak ismereteinek elmélyítése, fejlesztése (túrázás, síelés, korcsolyázás)

FOGALMAK

görkorcsolyázás, sportöltözet, ütős játékok, lovaglás

A gyógytestnevelés-órák keretében a szabadtéri foglalkozások során a különböző mozgásszervi elváltozással, illetve belgyógyászati betegséggel rendelkező tanulók megismerkednek olyan testgyakorlatokkal, sportokkal, amelyeket elváltozásuk, illetve betegségük ellenére végezhetnek. A megismert szabadban végzett sportok, testgyakorlatok adekvát alkalmazása elősegíti a rendszeres testedzés megszerettetését, az egészségi állapot és a teljesítőképesség pozitív irányú megváltozását. A tanulók legyenek képesek kiválasztani a számukra adekvát testedzési formát.

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait;
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat;

- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi;
- a különböző ugrásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- a különböző dobásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függésgyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet;
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.;
- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

A testnevelés tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

MOZGÁSKULTÚRA-FEJLESZTÉS

- a tanult mozgásformákat összefüggő cselekvéssorokban, jól koordináltan kivitelezzi;
- a tanult mozgásforma könnyed és pontos kivitelezésének elsajátításáig fenntartja érzelmi-akaratú erőfeszítéseit;
- a sporttevékenysége során a szabályok betartására törekszik.

MOTOROSKÉPESSÉG-FEJLESZTÉS

- megfelelő motoros képességszinttel rendelkezik az alapvető mozgásformák viszonylag önálló és tudatos végrehajtásához;
- olyan szintű relatív erővel rendelkezik, amely lehetővé teszi összefüggő cselekvéssorok kidolgozását, az elemek közötti összhang megteremtését.

MOZGÁSKÉSZSÉG-KIALAKÍTÁS – MOZGÁSTANULÁS

- az alapvető mozgásformákat külsőleg meghatározott ritmushoz, társak mozgásához igazított sebességgel és dinamikával képes végrehajtani;

- különböző mozgásai jól koordináltak, a hasonló mozgások szimultán és egymást követő végrehajtása jól tagolt.

VERSENGÉSEK, VERSENYEK

- a versengések és a versenyek közben toleráns a csapattársaival és az ellenfeleivel szemben;
- a versengések és a versenyek tudatos szereplője, a közösséget pozitívan alakító résztvevő;
- felismeri a sportszerű és sportszerűtlen magatartásformákat, betartja a sportszerű magatartás alapvető szabályait.

PREVENCIÓ, ÉLETVITEL

- felismeri a különböző veszély- és baleseti forrásokat, elkerülésükhöz tanári segítséget kér;
- ismeri a keringési, légzési és mozgatórendszerét fejlesztő alapvető mozgásformákat;
- tanári irányítással, ellenőrzött formában végzi a testnevelés – számára nem ellenjavallt – mozgásanyagát;
- a családi háttére és a közvetlen környezete adta lehetőségeihez mérten rendszeresen végez testmozgást.

EGÉSZSÉGES TESTI FEJLŐDÉS, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

- az öltözködés és a higiéniai szokások terén teljesen önálló, adott esetben segíti társait;
- megismeri az életkorának megfelelő sporttáplálkozás alapelveit, képes különbséget tenni egészséges és egészségtelen tápanyagforrások között.

TANESZKÖZ IGÉNY A TESTNEVELÉS KERETTANTERVANYAGÁNAK FELDOLGOZÁSÁHOZ

A tantárgy sajátosságaiból adódó előzetes megfontolások

1. A taneszköz (sportszer, sporteszköz) létesítmény függősége:

Noha a tornaterem csak áttételesen tekinthető taneszköznek, megléte nem csak a fedett gyakorlóhely funkcióját látja el. Bizonyos, a tantervi anyag feldolgozásához elengedhetetlenül szükséges sportszerek (bordásfal, függőszer –tartó, mászókötel, mászórúd, gyűrűhinta, kosárlabda palánk) eleve rögzített formában jelennek meg a teremben. Ugyancsak további szerek (tornapad, zsámoly, ugrószekrény, ugródeszka, falinyújtó, korlát, felemáskorlát, gerenda, talajszőnyeg, korlátkocsi, KTK) tárolása is a tornateremben oldható meg, ha nincs csatlakozó szertár

2. A taneszközök jelentős része nem kötődik iskolatípushoz és/vagy iskolafokhoz. Azok valamennyi évfolyam testnevelésében felhasználhatók.

3. A fizikai fejlettség és fejlesztés szempontjából nem különböztethetünk meg azonos életkorú, de eltérő iskolatípusba járó tanulót. Ebből adódik, hogy a kerettantervben sem látunk lényeges eltérést sem tananyagban, sem követelményekben a középfokú nevelés –oktatás egyes területein. Így taneszközök tekintetében sem indokolt a differenciálás.

4. Tantárgyi sajátosság az is, hogy a sportruházat kivételével a szükséges sporteszközöket az iskolának kell biztosítania, amelyeket a tornateremben, illetve a szertárban kell elhelyeznie.

5. A tevékenységek fejlesztésének hatékonyságát alapvetően meghatározza a rendelkezésre álló szerek, eszközök száma. E tekintetben ma még óriási az eltérés az egyes iskolák között. Befolyásolja az eredményességet a rendelkezésre álló létesítmények és sporteszközök mellett a tanulócsoporthoz való tartozás és az egy tanulócsoporthoz tartozó tanulók létszáma is.

6. A foglalkoztatottak szinte kivétel nélkül koedukált osztályba járnak. A nemenkénti megoszlás a legtöbb esetben aránytalan, ami további létszámproblémát okoz valamelyik nem hátrányára.

A szertári állománynak legtöbbször egyidejűleg kell kielégíteni kettő, esetleg három azonos időben dolgozó tanár, illetve tanuló csoport igényét. Ez is növeli az eszközigényt, amelyet az egyes tornaszerek beszerzésekor figyelembe kell venni.

7. A tantárgy sajátosságából adódóan a demonstrációt elsősorban az egyes tornaszerekkel, illetve tornaszereken végzett gyakorlatok bemutatása jelenti, amit a pedagógus, vagy valamelyik arra alkalmas tanuló végez. A demonstrációt és a tevékenykedtetést segítő eszközök ezért sok esetben nem különíthetők el.

Valamennyi iskolatípusban és évfolyamon szükséges eszközök

Témakör	Minimális
Eszközök a motoros próbák ellenőrzéséhez	Értékelő táblázatok Mérőszalag (10, 30, 50 m.) Stopperóra Testmagasság mérő Személymérleg Súlypontemelkedés mérő Szorítóerő-mérő (gyermek, serdülő és felnőtt) Elsősegély felszerelés

Alapfokú nevelés – oktatás 1-4. évfolyam

Témakör	Minimális		Ajánlott	
	Demonstrációs	Tevékenykedtető	Demonstrációs	Tevékenykedtető
Rendgyakorlatok	---	---	---	---
Előkészítés és prevenció	Oktatótáblák az alapvető testhelyzetekről és kar-tartásokról	Bordásfal Tornapad Zsámoly Ugrókötel Karika Tornabot Kézisúlyzó Tömöttlabda Babzsák	Oktatótáblák egyszerű 2-4 ütemű gimnasztikai gyakorlatokról	A minimális felszerelésnél megnevezett eszközökből az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően több darab
Járások, futások, szökdelések és ugrások, valamint dobások	Mozgássorozat ábrák: - az állórajt fázisai - helyből távolugrás - kislabdahajítás	Tornapad Zsámoly Ugrókötel Kislabda Jelzőszalag	Mozgássorozat ábrák és videofilmek a magasugrás átlépő technikával és a nekifutással távolugrás szemléltetésére	A minimális felszerelésnél megnevezett eszközökből az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően több darab

		Magasugró mérce Magasugró lécs Kid's atlétika készlet		
Támasz-, függés- és egyensúly gyakorlatok	Mozgássorozat ábrák a gurulóátfordulás, a zsugorfejenállás és a fejenállás szemléltetésére	Bordásfal Tornapad Tornaszőnyeg (2 és 4 m) Gyűrűhinta Mászókötél Mászórúd Kiegészítő tornakészlet Gerenda Ugrószekrény Ugródeszka Trambulin	Videofilmek és mozgássorozat ábrák a kötélmászás, a kézenállás szemléltetésére	A minimális felszerelésnél megnevezett eszközökből az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően több darab
Labdás gyakorlatok	Képsorozatok: - a labda átadása és elfogás - labdavezetés kézzel és lábbal	Műanyag labda Futball labda + kapu Kézilabda + kapu Kosárlabda (mini) Röplabda + háló	Képsorozat: - a labda rúgása belsővel	A minimális felszerelésnél megnevezett eszközökből az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően több darab

		Ping-pong asztal +háló Ping-pong ütő Ping-pong labda Tollaslabda Tollaslabda ütő		
Küzdő feladatok	Mozgássorozat ábrák	Talajszőnyeg Húzókötel	Tematikusa összeállított videofilm a különböző küzdősportok bemutatására	A minimális felszerelésnél megnevezett eszközökből az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően több darab
Szabadidős sporttevékenységek	Kerékpár Görkorcsolya, gördeszka Szánkó		Montain-bike Gördeszka Szánkó	
Úszás	Képsorozatok Videofilmek	Úszólap, lábemelő baba		

Összesített taneszközigény – 1-4. évfolyam

Tornatermi és szabadtéri felszerelések	Atlétikai szerek, eszközök	Tornaszerek, eszközök	Sportjáték szerek és eszközök	Egyéb felszerelések és eszközök
1. Bordásfal 2. Tornapad 3. Zsámoly 4. Tornaszőnyeg 5. Gyűrűhinta 6. Mászókötél 7. Mászórúd 8. KTK 9. Gerenda 10. Ugrószekevény 11. Ugródeszka 12. Röplabdaháló és állvány 13. Kosárlabda palánk 14. Kézilabda kapu	1. Magasugró mérce 2. Kislabda 3. Váltóbot 4. Kids's atlétika eszközcsoomag	1. Ugrókötél 2. Karika 3. Tornabot 4. Tömöttlabda 5. Babzsák	1. Jelzőszalag 2. Műanyag labda 3. Futball labda 4. Kézilabda 5. Kosárlabda 6. Röplabda 7. Ping-pong asztal 8. Ping-pong ütő 9. Ping-pong labda 10. Tollaslabda 11. Tollaslabdaütő	1. Húzókötel 2. Kerékpár 3. Mountain bike 4. Görkorcsolya 5. Szánkó 6. Úszólap 7. Gördeszka 8. Korcsolya 9. Stopperóra 10. Mérőszalag 11. Személymérleg 12. Testmagasság mérő 13. Szorítóerő mérő 14. Súlypontemelkedés mérő

				15. Oktatótáblák, faliképek az alapvető testhelyzetekről 16. Mozgássorozat ábrák: járás, futás, ugrás, támassz, függés , egyensúly gyakorlatokról küzdő feladatokról 17: Képsorozatok: labdajátékok, küzdő feladatok, úszás 18. Videofilmek különféle mozgásformákról, technikákról, az úszásról 19. Videó és audió lejátszó készülékek

Megjegyzés: a jegyzék nem tartalmazza a tánc és mozgás tantárgy speciális eszközigényeit

Tánc és mozgás tantárgy A változat

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam tánc és mozgás tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Tánc és mozgás 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám- Tematikai egység órászáma összesen
Mozgásanyanyelv megalapozása	2 óra
Ritmuszérzék fejlesztése	5 óra
A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	4 óra
Eligazodás a térben	4 óra
Népi játékok	5 óra
Hagyományismeret	6 óra
A tanult táncstílusok körének bővítése	6 óra
Improvizációs készség fejlesztése	4 óra
Összesen	36 óra

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési célok, fejlesztési követelmények és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mozgásanyanyelv megalapozása	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Az óvodában tanult népi játékok, a hozzájuk kapcsolódó dalok, alapvető mozdulatípusok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös tánc, mozgás, a zene, a közös éneklés és játék örömeinek komplex élményén keresztül ismerkedés a tanuló szűkebb hazája néptánc-, népzene- és népijáték-hagyományaival. Alapvető táncos készségek elsajátítása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanár által mutatott elemi mozdulatok, motívumok társakkal együtt szimultán követése. Tánc típusonként több, a tanuló életkorának megfelelően kiválasztott motívum megismerése, egyszerűbb motívumkapcsolások. A tanár és párja által mutatott mozdulatok, motívumok szimultán követése párjával együtt. A tanult táncok nevének rögzítése.		Ének-zene: népzenei anyag, népi gyermekjátékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kör, sor, pár, kapu, lépés (motívum).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Az óvodából ismert metrumra lépés, tapsolás, negyed és nyolcad érték érzékelése, tapsolása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérő zene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérő zenére, saját énekére vagy belső lüktetésre. A tanár által mutatott egy-két ütem terjedelmű ritmusképletek reprodukálása társakkal vagy egyénileg. Negyed és nyolcad értékek, negyed szünetek érzékelése, reprodukálása. Részvétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel.		Ének-zene: ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmusosztinató, koordinációs gyakorlatok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, hangsúly, „tá”, „ti” (negyed, nyolcad).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A táncához kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az óvodában tanult dalok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a táncokhoz kapcsolódó dalok éneklése, társakkal együtt a tanár vezetésével, majd		Ének-zene: hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.

anélkül. A kísérő zenét játszó hangszerek/hangszer együttesek megismerése, a hangszerek nevének és a tanult táncok nevének rögzítése. Lehetőség szerint találkozás élő zenével.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az óvodában gyakorolt egyszerű mozdulatok, térformák.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra. Párjához, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése. Egyre biztosabb mozdulás adott irányban, forgásirány azonosítása. A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása tanári segítséggel.		Testnevelés és egészségfejlesztés: térbeli tudatosság. Matematika: Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete) Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl. mellett, között, előtt, mögött).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Az óvodában tanult népi játékok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Ismerkedés társaival együtt, tanári irányítással – elsősorban a tanuló szűkebb hazájában, közösségében ismert – hagyományos játékokkal.		Ének-zene: népzenei anyag, népi

Tanári irányítás, segítség mellett a játékokhoz vagy egyes szerepekhez tartozó dalok, szövegek, szabályok megismerése, alkalmazása. A néphagyományból a sport jellegű, párválasztó, fogyó-gyarapodó és kapuzó játékok megismerése.	gyermekjátékok énekléssel. Magyar nyelv, Irodalom: mondókák, népdalok, népi játékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: népi gyermekjátékok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játék, szabály, szerep.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Óvodai ismeretek a naptári ünnepekről, szokásokról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Képalkotás a közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről. A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban.		Magyar nyelv, Irodalom: népmesék, népdalok, népszokások.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagybőjt, húsvét, advent, karácsony, újév.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A megalapozott mozgásanyanyelv	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése a helyi/nemzetiségi hagyományokra épülő mozgásanyanyelv megismerése után az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanult táncstílusok felismerése irányítással, a táncok nevének megismerése, a kísérő zene eltérő vagy éppen azonos jellegzetességeinek fokozatos megismerése. Számos, a tanult táncokhoz kapcsolódó dal megismerése.		Ének-zene: a népzenei anyag és a népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tájegység, népcsoport/nép.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Alapmotívumok ismerete, alapvető motívumfűzési elvek ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tánc, mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megismerése már a tanulás kezdetétől. A pusztán reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeinek megélése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Néhány motívum elsajátítása után önálló felidézésük, összekapcsolásuk.		Ének-zene: a zenei fantázia fejlesztése sok zenei játékkal, ritmikus és énekes szabad rögtönzésekkel.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum).	

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A fejlesztés várt eredményei az 1. évfolyam végén.	A tanuló életkorának és képességeinek megfelelően –tanári irányítással – táncolja a tanult táncokat (pl. szűkebb hazája néptáncait és még egy-két táncstílust). Ismeri és alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk kapcsolódó dalokat, szövegeket. Érti a kísérő zene vagy ének tempóját, löktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni. Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani. A tanuló megismeri a közös mozgás, játék és éneklés örömeit.

5. Tárgyi feltételek, eszközök

- Jól szellőztethető és nagy mozgásigényeket kielégítő tornaterem, (6-10 m szabad területű).
- Tükör: ahol maximum 20 fő kényelmesen elfér, és látják benne magukat.
- Taneszközök (füzet, filc, színes ceruza, újságpapír, könyv).
- Magnó, ami cd-t és mp3-at, pendrive-t is lejátszik.

- Zenei cd, dvd, táncbemutató felvétel, néptánc videó.
- Tanulók egységes öltözete: fehér póló, fekete nadrág, melegítő, lányoknak szoknya, balett cipő, fiúknak tornacipő, mindenkinek vastag zokni.
- Tanulói felkészüléshez könyvtár, internet (táncokról gyűjtőmunkához).
- Televízió, videó, vagy IKT-s terem kéthavonta a táncok, népek táncainak bemutatásához, szemléltetéséhez.

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam tánc és mozgás tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Tánc és mozgás 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám- Tematikai egység órászáma összesen
Mozgásanyanyelv megalapozása	2 óra
Ritmusérzék fejlesztése	5 óra
A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	4 óra
Eligazodás a térben	4 óra
Népi játékok	5 óra
Hagyományismeret	6 óra
A tanult táncstílusok körének bővítése	6 óra
Improvizációs készség fejlesztése	4 óra
Összesen	36 óra

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési célok, fejlesztési követelmények és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mozgásanyanyelv megalapozása	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon tanult népi játékok, a hozzájuk kapcsolódó dalok, alapvető mozdulattípusok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös tánc, mozgás, a zene, a közös éneklés és játék örömeinek komplex élményén keresztül ismerkedés a tanuló szűkebb hazája néptánc-, népzene- és népijáték-hagyományaival. A kis közösséghez (osztály, csoport), a nagyobb közösséghez (település, nemzetiség), illetve a nemzethez tartozás tudatának erősítése. Alapvető táncos készségek elsajátítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

A tanár által mutatott elemi mozdulatok, motívumok társakkal együtt szimultán követése, majd önálló ismétlése. Tánc típusonként több, a tanuló életkorának megfelelően kiválasztott motívum megismerése, egyszerűbb motívumkapcsolások. A tanár és párja által mutatott mozdulatok, motívumok szimultán követése párjával együtt. Kísérletezés az önálló és páros improvizáció alapjaival. A tanult táncok nevének rögzítése.	Ének-zene: népzenei anyag, népi gyermekjátékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kör, sor, pár, kapu, lépés (motívum), rögtönzés (improvizáció).

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon megismert metrumra lépés, tapsolás, negyed és nyolcad érték érzékelése, tapsolása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérő zene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérő zenére, saját énekére vagy belső lüktetésre. A tanár által mutatott egy-két ütem terjedelmű ritmusképletek reprodukálása társakkal vagy egyénileg. Negyed és nyolcad értékek, negyed szünetek érzékelése, reprodukálása. Részvétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel. A tempó és a dinamika változásának követése.		Ének-zene: ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmusosztinató, koordinációs gyakorlatok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, hangsúly, „tá”, „ti” (negyed, nyolcad).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A táncához kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon tanult dalok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a táncokhoz kapcsolódó dalok éneklése, társakkal együtt a tanár vezetésével, majd a nélkül, esetleg önálló éneklése. A kísérő zenét játszó hangszerek/		Ének-zene: hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.

hangszer együttesek megismerése, a hangszerek nevének és a tanult táncok nevének rögzítése. Lehetőség szerint találkozás élő zenével.	
A különböző típusú táncok kísérőzenéje tempójának érzékelése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon gyakorolt egyszerű mozdulatok, térformák.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra, a test mozdulatok közben változó határainak érzékelése. Párházhoz, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése. Egyre biztosabb mozdulás adott irányban, forgásirány azonosítása. A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása tanári segítséggel vagy anélkül.		Testnevelés és egészségfejlesztés: térbeli tudatosság. Matematika: Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete) Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl. mellett, között, előtt, mögött).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon tanult népi játékok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Ismerkedés társaival együtt, tanári irányítással – elsősorban a tanuló szűkebb hazájában, közösségében ismert – hagyományos játékokkal.		Ének-zene: népzenei anyag, népi

A megismert játékok körének bővítése. Tanári irányítás, segítség mellett a játékokhoz vagy egyes szerepekhez tartozó dalok, szövegek, szabályok megismerése, alkalmazása. A néphagyományból a sport jellegű, párválasztó, fogyó-gyarapodó és kapuzó játékok megismerése.	gyermekjátékok énekléssel. Magyar nyelv, Irodalom: mondókák, népdalok, népi játékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: népi gyermekjátékok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játék, szabály, szerep.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyam ismereti a naptári ünnepekről, szokásokról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése, a dalok szövegének megértése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Képzőművészet a közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről. A tanult dalok szövegének – a tanár irányításával, az esetleges ismeretlen fogalmak tisztázása után – társakkal közös értelmezése. A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban.		Magyar nyelv, Irodalom: népmesék, népdalok, népszokások.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon megalapozott mozgásanyanyelv.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése a helyi/nemzetiségi hagyományokra épülő mozgásanyanyelv megismerése után az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az elsőként tanult helyi/nemzetiségi táncstílus mellé az osztály/csoport képességeit mérlegelve egy következő felvétele, fokozatos kitekintéssel. A tanult táncstílusok felismerése irányítással, a táncok nevének megismerése, a kísérő zene eltérő vagy éppen azonos jellegzetességeinek fokozatos megismerése, megszokása. Számos, a tanult táncokhoz kapcsolódó dal megismerése.		Ének-zene: a népzenei anyag és a népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tájegység, népcsoport/nép.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon tanult alaptívumok ismerete, alapvető tívumfűzési elvek ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tánc mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdeteitől. A pusztá reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeének megélése. A magyar néptánc improvizatív jellegének tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Néhány tívum elsajátítása után önálló felidézésük, összekapcsolásuk. Párral vagy társakkal összhangban, együttműködve egyszerű táncfolyamatok létrehozása.		Ének-zene: a zenei fantázia fejlesztése sok zenei játékkal, ritmusos és énekes szabad rögtönzésekkel.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (tívum), pár vezetése.	

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A fejlesztés várt eredményei a 2. évfolyam végén.	A tanuló életkorának és képességeinek megfelelően –tanári irányítással – táncolja a tanult táncokat (pl. szűkebb hazája néptáncait és még egy-két táncstílust), ismeri és éneklí a hozzájuk kapcsolódó dalokat, felismeri az egyes tánc típusok kísézőzenéjét. Ismeri és alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk kapcsolódó dalokat, szövegeket. Érzí a kíséző zene vagy ének tempóját, lüktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni. Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani. Ismeri és értí a tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkcióját. Értelmezni tudja a tanult dalok szövegét. A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömeét.

5. Tárgyi feltételek, eszközök

- Jól szellőztethető és nagy mozgásigényeket kielégítő tornaterem, (6-10 m szabad területű).
- Tükör: ahol maximum 20 fő kényelmesen elfér, és látják benne magukat.
- Taneszközök (füzet, filc, színes ceruza, újságpapír, könyv).
- Magnó, ami cd-t és mp3-at, pendrive-t is lejátszik.
- Zenei cd, dvd, táncbemutató felvétel, néptánc videó.
- Tanulók egységes öltözete: fehér póló, fekete nadrág, melegítő, lányoknak szoknya, balett cipő, fiúknak tornacipő, mindenkinek vastag zokni.
- Tanulói felkészüléshez könyvtár, internet (táncokról gyűjtőmunkához).
- Televízió, videó, vagy IKT-s terem kéthavonta a táncok, népek táncainak bemutatásához, szemléltetéséhez.

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam tánc és mozgás tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Tánc és mozgás 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantrevi óraszám- Tematikai egység órászáma összesen
A tanult táncstílusok körének bővítése	8 óra
Ritmusérzék fejlesztése	5 óra
A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	4 óra
Eligazodás a térben	4 óra
Népi játékok	4 óra
Hagyományismeret	6 óra
Improvizációs készség fejlesztése	5 óra
Összesen	36 óra

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési célok, fejlesztési követelmények és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon tanult táncok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

Egyre jobb elmélyülés a tanult stílusok és tánc típusok jellegzetességeiben, a tanár döntése szerint ismerkedés újabb stílusokkal. A tanult táncstílusok megkülönböztetése, a táncok nevének ismerete. A magyar néptánc-hagyomány alapvető tánc típusainak ismerete. A táncokhoz kapcsolódó ismert dalok számának bővülése.	Ének-zene: a népzenei anyag és a népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tánc típus, tájegység, népcsoport/nép.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyam ritmusgyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérő zene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérőzenére, a tanuló saját énekére vagy belső ritmusra. A tanár által mutatott hosszabb, 4-8 ütem terjedelmű ritmusképletek társakkal együtt történő, vagy egyéni reprodukálása. Negyed, nyolcad és tizenhatod érték, negyed és nyolcad szünetek érzékelése, reprodukálása. Résztétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel, a különböző testrészek ritmusában egyszerű párhuzamosságok kivitelezése. A tempó és a dinamika változásának követése vagy a tempó és a dinamika változtatása.		Kapcsolódási pontok Ének-zene: ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmusosztinató, koordinációs gyakorlatok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szünet.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A táncához kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon szerzett zenei ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Az IKT-eszközök médiatudatos használatának fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a kísérő zenében a táncokhoz kapcsolódó dalok felismerése, és éneklése társakkal együtt. A kísérő zenét játszó hangszerek/hangszeregyüttesek ismerete (pl. a népi vonós hangszeregyüttes tagjai funkcióinak ismerete és értése). Jellegzetes hangszerek megismerése. Lehetőség szerint találkozás élő zenével. Az IKT-eszközök használatával is tapasztalatszerzés a táncokhoz kapcsolódó zenéről.	Ének-zene: hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyam térgyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra, a test mozdulatai közben változó határainak érzékelése. Párházhoz, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése. Adott irányban mozdulás, forgásirány azonosítása. A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása.		Testnevelés és egészségfejlesztés: térbeli tudatosság. Matematika: Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete) Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl. mellett, között, előtt, mögött).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon tanult népi játékok.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az ismert játékok körének bővítése. Társakkal az önálló játék, a szerepek, dalok, mozdulatok ismerete a szabályok elfogadása és alkalmazása által. A néphagyományból további sport jellegű, párválasztó, fogyógyarapodó és kapuzó játékok megismerése.		Ének-zene: népzenei anyag, népi gyermekjátékok énekléssel. Magyar nyelv, Irodalom: mondókák, népdalok, népi játékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: népi gyermekjátékok. Környezetismeret: néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Játék, szabály, szerep.	

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon megszerzett ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése, a dalok szövegének megértése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során képalkotás a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről. A tanult dalok szövegének – az esetleges ismeretlen fogalmak tisztázása után – társakkal közös értelmezése. Találkozás a tanult táncokhoz kapcsolódó viselet jellegzetességeivel. A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban. A legfontosabb naptári ünnepek megnevezése. Néhány, az ünnepekhez kapcsolódó népszokás megismerése.		Magyar nyelv, Irodalom: népmesék, népdalok, népszokások. Környezetismeret: néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei, népszokások.

Közvetlen vagy közvetett tapasztalatok szerzése a tanuló szűkebb hazájának hagyományairól (múzeum, kiállítás meglátogatása, IKT-eszközök használata).	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagybőjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyam improvizációs gyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tánc mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdetétől. A pusztá reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeinek megélése. A táncok improvizatív vagy kötött jellegének tudatosítása (pl. a magyar néptánc).	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Párral vagy társakkal összhangban, együttműködve táncfolyamatok létrehozása. A motívumismeret bővülése és az adott tánc struktúrájának egyre mélyebb megértése révén az improvizatív készség fokozatos fejlődése.		Ének-zene: a zenei fantázia fejlesztése sok zenei játékkal, ritmusos és énekes szabad rögtönzésekkel.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.	

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A fejlesztés várt eredményei a 3. évfolyam végén	A tanuló ismer és korának megfelelően társaival/párjával táncol többféle táncstílust, azokon belül többféle táncípust, magabiztosan érzi a kísérőzene vagy ének tempóját, löktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni. Érzékeli és követi a tempóváltozásokat, képes egyenletes mozgásra. Felismeri a táncot kísérő zenében a tanult dalokat, képes azokat zenével énekelni mozgás közben is. Tisztában van azzal, hogy az IKT-eszközök által hozzáférhetők a tanult táncokhoz kapcsolódó zenei és mozgókép anyagok. Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, az irányokra vonatkozó utasításokat végrehajtani, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani. Ismeri és önállóan alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk tartozó dalokat és szövegeket. Képes behelyezkedni a játék adta szerepekbe, társait partnerként, sportszerűen kezeli, át tudja élni a közös játék örömeit.

	Ismeri és érti a tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkcióját. A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömét.

5. Tárgyi feltételek, eszközök

- Jól szellőztethető és nagy mozgásigényeket kielégítő tornaterem, (6-10 m szabad területű).
- Tükör: ahol maximum 20 fő kényelmesen elfér, és látják benne magukat.
- Taneszközök (füzet, filc, színes ceruza, újságpapír, könyv).
- Magnó, ami cd-t és mp3-at, pendrive-t is lejátszik.
- Zenei cd, dvd, táncbemutató felvétel, néptánc videó.
- Tanulók egységes öltözete: fehér póló, fekete nadrág, melegítő, lányoknak szoknya, balett cipő, fiúknak tornacipő, mindenkinek vastag zokni.
- Tanulói felkészüléshez könyvtár, internet (táncokról gyűjtőmunkához).
- Televízió, videó, vagy IKT-s terem kéthavonta a táncok, népek táncainak bemutatásához, szemléltetéséhez.

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam tánc és mozgás tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Tánc és mozgás 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám- Tematikai egység órázáma összesen
A tanult táncstílusok körének bővítése	7 óra
Ritmusérzék fejlesztése	5 óra
A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	4 óra
Eligazodás a térben	4 óra
Népi játékok	4 óra
Hagyományismeret	6 óra
Improvizációs készség fejlesztése	6 óra
Összesen	36 óra

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési célok, fejlesztési követelmények és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyamon tanult táncok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése a helyi/nemzetiségi hagyományokra épülő mozgásanyanyelv megismerése után az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

Egyre jobb elmélyülés a tanult stílusok és tánc típusok jellegzetességeiben, a tanár döntése szerint ismerkedés újabb stílusokkal. A tanult táncstílusok megkülönböztetése, a táncok nevének ismerete, a kísérőzene eltérő vagy éppen azonos jellegzetességeinek felismerése. A magyar néptánc-hagyomány alapvető tánc típusainak ismerete. A táncokhoz kapcsolódó ismert dalok számának bővülése.	Ének-zene: a népzenei anyag és a népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tánc típus, tájegység, népcsoport/nép.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyam ritmusgyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérő zene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérő zenére, saját énekére vagy belső ritmusra. A tanár által mutatott hosszabb, 4-8 ütem terjedelmű ritmusképletek társakkal együtt történő, vagy egyéni reprodukálása. Negyed, nyolcad és tizenhatod érték, nyújtott és éles ritmusok, szinkópa, negyed és nyolcad szünetek érzékelése, reprodukálása. Részvétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel, a különböző testrészek ritmusában egyszerű párhuzamosságok kivitelezése. A tempó és a dinamika változásának követése vagy a tempó és a dinamika változtatása.		Kapcsolódási pontok Ének-zene: ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmusosztinató, koordinációs gyakorlatok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad tizenhatod), szinkópa, szünet.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A táncához kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyamon szerzett zenei ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Az IKT-eszközök médiatudatos használatának fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a táncokhoz kapcsolódó dalok éneklése, társakkal együtt a tanár vezetésével, majd anélkül, esetleg önálló éneklése. A kísérő zenét játszó hangszerek/ hangszeregyüttesek ismerete, (pl. a népi vonós hangszeregyüttes tagjai funkcióinak ismerete és értéke). Jellegzetes hangszerek megismerése. Lehetőség szerint találkozás élő zenével. Az IKT-eszközök használatával is tapasztalatszerzés a táncokhoz kapcsolódó zenéről. A különböző típusú táncok kísérőzenéje zenei jellegzetességeinek érzékelése (tempó, metrum).		Ének-zene: hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyam térgyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra, a test mozdulatai közben változó határainak érzékelése. Párjához, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése. Adott irányban mozdulás, forgásirány azonosítása. A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása.		Testnevelés és egészségfejlesztés: térbeli tudatosság. Matematika: Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete) Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl. mellett, között, előtt, mögött).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyamon tanult népi játékok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az ismert játékok körének bővítése. Társakkal az önálló játék, a szerepek, dalok, mozdulatok ismerete a szabályok elfogadása és alkalmazása által. A néphagyományból további sport jellegű, párválasztó, fogyógyarapodó és kapuzó játékok megismerése. A hagyományos népi játékok és a ma ismert sportágak, valamint a drámajátékok összefüggéseinek, szerves kapcsolatának felismerése.		Ének-zene: népzenei anyag, népi gyermekjátékok énekléssel. Magyar nyelv, Irodalom: mondókák, népdalok, népi játékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: népi gyermekjátékok. Környezetismeret: néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játék, szabály, szerep.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyamon megszerzett ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése, a dalok szövegének megértése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Képalkotás a közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről. A tanult dalok szövegének – a tanár irányításával, az esetleges ismeretlen fogalmak tisztázása után – társakkal közös értelmezése. Találkozás a tanult táncokhoz kapcsolódó viselet jellegzetességeivel, lehetőleg közvetlen tapasztalat alapján. A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban.		Magyar nyelv, Irodalom: népmesék, népdalok, népszokások. Környezetismeret: néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei, népszokások.

A legfontosabb naptári ünnepek megnevezése. Néhány, az ünnepekhez kapcsolódó népszokás megismerése. Közvetlen vagy közvetett tapasztalatok szerzése a tanuló szűkebb hazájának hagyományairól (múzeum, kiállítás meglátogatása, IKT-eszközök használata).	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játsszó”, pár, felkérés, farsang, nagybőjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyam improvizációs gyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tánc mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdetétől. A pusztá reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeinek megélése. A magyar néptánc improvizatív jellegének tudatosítása. A táncok improvizatív vagy kötött jellegének tudatosítása (pl. a magyar néptánc).	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Párral vagy társakkal összhangban, együttműködve táncfolyamatok létrehozása. A motívumismeret bővülése és az adott tánc struktúrájának egyre mélyebb megértése révén az improvizatív készség fokozatos fejlődése. Az eltérő tánc típusok, táncstílusok motívumkészletének és struktúrájának egyre biztosabb elkülönítése. A tánc (pl. a magyar néptánc) alapvetően improvizatív jellegének tudatosítása.		Ének-zene: a zenei fantázia fejlesztése sok zenei játékkal, ritmusos és énekes szabad rögtönzésekkel.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.	

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A fejlesztés várt eredményei a 4. évfolyam végén	A tanuló ismer és korának megfelelően társaival/párjával táncol többféle táncstílust, azokon belül többféle tánc típust, magabiztosan érzi a kísérőzene vagy ének tempóját, lüktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni. Érzékeli és követi a tempóváltozásokat, képes egyenletes mozgásra.

	Felismeri a táncot kísérő zenében a tanult dalokat, képes azokat zenével énekelni mozgás közben is. Tisztában van a táncot kísérő hangszeres együttes tagjainak funkcióival, ismeri a hangszereket. Tisztában van azzal, hogy az IKT-eszközök által hozzáférhetők a tanult táncokhoz kapcsolódó zenei és mozgókép anyagok. Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, az irányokra vonatkozó utasításokat végrehajtani, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani. Ismeri és önállóan alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk tartozó dalokat és szövegeket. Képes belehelyezkedni a játék adta szerepekbe, társait partnerként, sportszerűen kezeli, át tudja élni a közös játék örömét. Ismeri és érti a tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkcióját. Élményt szerez az eredeti funkció újraértelmezéséről (pl. táncház, <i>revival</i>). Értelmezni tudja a tanult dalok szövegét. Életkorának és képességeinek megfelelően párjával vagy társaival együttműködve improvizálja a tanult táncokat. A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömét.

5. Tárgyi feltételek, eszközök

- Jól szellőztethető és nagy mozgásigényeket kielégítő tornaterem, (6-10 m szabad területű).
- Tükör: ahol maximum 20 fő kényelmesen elfér, és látják benne magukat.
- Taneszközök (füzet, filc, színes ceruza, újságpapír, könyv).
- Magnó, ami cd-t és mp3-at, pendrive-t is lejátszik.
- Zenei cd, dvd, táncbemutató felvétel, néptánc videó.
- Tanulók egységes öltözete: fehér póló, fekete nadrág, melegítő, lányoknak szoknya, balett cipő, fiúknak tornacipő, mindenkinek vastag zokni.
- Tanulói felkészüléshez könyvtár, internet (táncokról gyűjtőmunkához).
- Televízió, videó, vagy IKT-s terem kéthavonta a táncok, népek táncainak bemutatásához, szemléltetéséhez.

Tánc és mozgás tantárgy B változat emelt óraszámú dráma és tánc osztályoknak

1. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

Az 1. évfolyam tánc és mozgás tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Tánc és mozgás 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám- Tematikai egység órászáma összesen
Mozgásanyanyelv megalapozása	4 óra
Ritmusérzék fejlesztése	10 óra
A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	8 óra
Eligazodás a térben	8 óra
Népi játékok	10 óra
Hagyományismeret	12 óra
A tanult táncstílusok körének bővítése	12 óra
Improvizációs készség fejlesztése	8 óra
Összesen	72 óra

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési célok, fejlesztési követelmények és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mozgásanyanyelv megalapozása	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az óvodában tanult népi játékok, a hozzájuk kapcsolódó dalok, alapvető mozdulattípusok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös tánc, mozgás, a zene, a közös éneklés és játék örömeinek komplex élményén keresztül ismerkedés a tanuló szűkebb hazája néptánc-, népzene- és népijáték-hagyományaival. Alapvető táncos készségek elsajátítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

A tanár által mutatott elemi mozdulatok, motívumok társakkal együtt szimultán követése. Tánc típusonként több, a tanuló életkorának megfelelően kiválasztott motívum megismerése, egyszerűbb motívumkapcsolások. A tanár és párja által mutatott mozdulatok, motívumok szimultán követése párjával együtt. A tanult táncok nevének rögzítése.	Ének-zene: népzenei anyag, népi gyermekjátékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kör, sor, pár, kapu, lépés (motívum).

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az óvodából ismert metrumra lépés, tapsolás, negyed és nyolcad érték érzékelése, tapsolása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérő zene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérő zenére, saját énekére vagy belső lüktetésre. A tanár által mutatott egy-két ütem terjedelmű ritmusképletek reprodukálása társakkal vagy egyénileg. Negyed és nyolcad értékek, negyed szünetek érzékelése, reprodukálása. Részvétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel.		Kapcsolódási pontok Ének-zene: ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmusosztinató, koordinációs gyakorlatok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, hangsúly, „tá”, „ti” (negyed, nyolcad).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A táncához kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az óvodában tanult dalok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a táncokhoz kapcsolódó dalok éneklése, társakkal együtt a tanár vezetésével, majd anélkül. A kísérő zenét játszó hangszerek/hangszer együttesek		Kapcsolódási pontok Ének-zene: hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.

megismerése, a hangszerek nevének és a tanult táncok nevének rögzítése. Lehetőség szerint találkozás élő zenével.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az óvodában gyakorolt egyszerű mozdulatok, térformák.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra. Párjához, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése. Egyre biztosabb mozdulás adott irányban, forgásirány azonosítása. A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása tanári segítséggel.		Testnevelés és egészségfejlesztés: térbeli tudatosság. Matematika: Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete) Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl. mellett, között, előtt, mögött).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az óvodában tanult népi játékok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Ismerkedés társaival együtt, tanári irányítással – elsősorban a tanuló szűkebb hazájában, közösségében ismert – hagyományos játékokkal.		Ének-zene: népzenei anyag, népi

Tanári irányítás, segítség mellett a játékokhoz vagy egyes szerepekhez tartozó dalok, szövegek, szabályok megismerése, alkalmazása. A néphagyományból a sport jellegű, párválasztó, fogyó-gyarapodó és kapuzó játékok megismerése.	gyermekjátékok énekléssel. Magyar nyelv, Irodalom: mondókák, népdalok, népi játékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: népi gyermekjátékok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játék, szabály, szerep.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Óvodai ismeretek a naptári ünnepekről, szokásokról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Képalkotás a közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről. A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban.		Magyar nyelv, Irodalom: népmesék, népdalok, népszokások.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagybőjt, húsvét, advent, karácsony, újév.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	A megalapozott mozgásanyanyelv	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése a helyi/nemzetiségi hagyományokra épülő mozgásanyanyelv megismerése után az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanult táncstílusok felismerése irányítással, a táncok nevének megismerése, a kísérő zene eltérő vagy éppen azonos jellegzetességeinek fokozatos megismerése. Számos, a tanult táncokhoz kapcsolódó dal megismerése.		Ének-zene: a népzenei anyag és a népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tájegység, népcsoport/nép.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Alapmotívumok ismerete, alapvető motívumfűzési elvek ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tánc, mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdeteitől. A pusztá reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeinek megélése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Néhány motívum elsajátítása után önálló felidézésük, összekapcsolásuk.		Ének-zene: a zenei fantázia fejlesztése sok zenei játékkal, ritmusos és énekes szabad rögtönzésekkel.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum).	

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A fejlesztés várt eredményei az 1. évfolyam végén.	A tanuló életkorának és képességeinek megfelelően –tanári irányítással – táncolja a tanult táncokat (pl. szűkebb hazája néptáncait és még egy-két táncstílust). Ismeri és alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk kapcsolódó dalokat, szövegeket. Érti a kísérő zene vagy ének tempóját, löktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni. Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani. A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömeit.

5. Tárgyi feltételek, eszközök

- Jól szellőztethető és nagy mozgásigényeket kielégítő tornaterem, (6-10 m szabad területű).
- Tükör: ahol maximum 20 fő kényelmesen elfér, és látják benne magukat.

- Taneszközök (füzet, filc, színes ceruza, újságpapír, könyv).
- Magnó, ami cd-t és mp3-at, pendrive-t is lejátszik.
- Zenei cd, dvd, táncbemutató felvétel, néptánc videó.
- Tanulók egységes öltözete: fehér póló, fekete nadrág, melegítő, lányoknak szoknya, balett cipő, fiúknak tornacipő, mindenkinek vastag zokni.
- Tanulói felkészüléshez könyvtár, internet (táncokról gyűjtőmunkához).
- Televízió, videó, vagy IKT-s terem kéthavonta a táncok, népek táncainak bemutatásához, szemléltetéséhez.

2. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 2. évfolyam tánc és mozgás tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Tánc és mozgás 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám- Tematikai egység órászáma összesen
Mozgásanyanyelv megalapozása	4 óra
Ritmusérzék fejlesztése	10 óra
A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	8 óra
Eligazodás a térben	8 óra
Népi játékok	10 óra
Hagyományismeret	12 óra
A tanult táncstílusok körének bővítése	12 óra
Improvizációs készség fejlesztése	8 óra
Összesen	72 óra

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési célok, fejlesztési követelmények és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mozgásanyanyelv megalapozása	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon tanult népi játékok, a hozzájuk kapcsolódó dalok, alapvető mozdulattípusok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös tánc, mozgás, a zene, a közös éneklés és játék örömeinek komplex élményén keresztül ismerkedés a tanuló szűkebb hazája néptánc-, népzene- és népijáték-hagyományaival. A kis közösséghez (osztály, csoport), a nagyobb közösséghez (település, nemzetiség), illetve a nemzethez tartozás tudatának erősítése. Alapvető táncos készségek elsajátítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

A tanár által mutatott elemi mozdulatok, motívumok társakkal együtt szimultán követése, majd önálló ismétlése. Tánc típusonként több, a tanuló életkorának megfelelően kiválasztott motívum megismerése, egyszerűbb motívumkapcsolások. A tanár és párja által mutatott mozdulatok, motívumok szimultán követése párjával együtt. Kísérletezés az önálló és páros improvizáció alapjaival. A tanult táncok nevének rögzítése.	Ének-zene: népzenei anyag, népi gyermekjátékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kör, sor, pár, kapu, lépés (motívum), rögtönzés (improvizáció).

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon megismert metrumra lépés, tapsolás, negyed és nyolcad érték érzékelése, tapsolása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérő zene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérő zenére, saját énekére vagy belső lüktetésre. A tanár által mutatott egy-két ütem terjedelmű ritmusképletek reprodukálása társakkal vagy egyénileg. Negyed és nyolcad értékek, negyed szünetek érzékelése, reprodukálása. Részvétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel. A tempó és a dinamika változásának követése.		Ének-zene: ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmusosztinató, koordinációs gyakorlatok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, hangsúly, „tá”, „ti” (negyed, nyolcad).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A táncához kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon tanult dalok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a táncokhoz kapcsolódó dalok éneklése, társakkal együtt a tanár vezetésével, majd a nélkül, esetleg önálló éneklése. A kísérő zenét játszó hangszerek/		Ének-zene: hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.

hangszer együttesek megismerése, a hangszerek nevének és a tanult táncok nevének rögzítése. Lehetőség szerint találkozás élő zenével.	
A különböző típusú táncok kísérőzenéje tempójának érzékelése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon gyakorolt egyszerű mozdulatok, térformák.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra, a test mozdulatok közben változó határainak érzékelése. Párházhoz, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése. Egyre biztosabb mozdulás adott irányban, forgásirány azonosítása. A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása tanári segítséggel vagy anélkül.		Testnevelés és egészségfejlesztés: térbeli tudatosság. Matematika: Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete) Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl. mellett, között, előtt, mögött).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon tanult népi játékok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Ismerkedés társaival együtt, tanári irányítással – elsősorban a tanuló szűkebb hazájában, közösségében ismert – hagyományos játékokkal.		Ének-zene: népzenei anyag, népi

A megismert játékok körének bővítése. Tanári irányítás, segítség mellett a játékokhoz vagy egyes szerepekhez tartozó dalok, szövegek, szabályok megismerése, alkalmazása. A néphagyományból a sport jellegű, párválasztó, fogyó-gyarapodó és kapuzó játékok megismerése.	gyermekjátékok énekléssel. Magyar nyelv, Irodalom: mondókák, népdalok, népi játékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: népi gyermekjátékok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játék, szabály, szerep.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyam ismereti a naptári ünnepekről, szokásokról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése, a dalok szövegének megértése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Képalkotás a közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről. A tanult dalok szövegének – a tanár irányításával, az esetleges ismeretlen fogalmak tisztázása után – társakkal közös értelmezése. A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban.		Magyar nyelv, Irodalom: népmesék, népdalok, népszokások.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon megalapozott mozgásanyanyelv.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése a helyi/nemzetiségi hagyományokra épülő mozgásanyanyelv megismerése után az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az elsőként tanult helyi/nemzetiségi táncstílus mellé az osztály/csoport képességeit mérlegelve egy következő felvétele, fokozatos kitekintéssel. A tanult táncstílusok felismerése irányítással, a táncok nevének megismerése, a kísérő zene eltérő vagy éppen azonos jellegzetességeinek fokozatos megismerése, megszokása. Számos, a tanult táncokhoz kapcsolódó dal megismerése.		Ének-zene: a népzenei anyag és a népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tájegység, népcsoport/nép.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az 1. évfolyamon tanult alaptívumok ismerete, alapvető tívumfűzési elvek ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tánc mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdeteitől. A pusztá reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeének megélése. A magyar néptánc improvizatív jellegének tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Néhány tívum elsajátítása után önálló felidézésük, összekapcsolásuk. Párral vagy társakkal összhangban, együttműködve egyszerű táncfolyamatok létrehozása.		Ének-zene: a zenei fantázia fejlesztése sok zenei játékkal, ritmusos és énekes szabad rögtönzésekkel.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (tívum), pár vezetése.	

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A fejlesztés várt eredményei a 2. évfolyam végén.	A tanuló életkorának és képességeinek megfelelően –tanári irányítással – táncolja a tanult táncokat (pl. szűkebb hazája néptáncait és még egy-két táncstílust), ismeri és éneklí a hozzájuk kapcsolódó dalokat, felismeri az egyes tánc típusok kísézőzenéjét. Ismeri és alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk kapcsolódó dalokat, szövegeket. Érzí a kíséző zene vagy ének tempóját, lüktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni. Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani. Ismeri és értí a tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkcióját. Értelmezni tudja a tanult dalok szövegét. A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömeét.

5. Tárgyi feltételek, eszközök

- Jól szellőztethető és nagy mozgásigényeket kielégítő tornaterem, (6-10 m szabad területű).
- Tükör: ahol maximum 20 fő kényelmesen elfér, és látják benne magukat.
- Taneszközök (füzet, filc, színes ceruza, újságpapír, könyv).
- Magnó, ami cd-t és mp3-at, pendrive-t is lejátszik.
- Zenei cd, dvd, táncbemutató felvétel, néptánc videó.
- Tanulók egységes öltözete: fehér póló, fekete nadrág, melegítő, lányoknak szoknya, balett cipő, fiúknak tornacipő, mindenkinek vastag zokni.
- Tanulói felkészüléshez könyvtár, internet (táncokról gyűjtőmunkához).
- Televízió, videó, vagy IKT-s terem kéthavonta a táncok, népek táncainak bemutatásához, szemléltetéséhez.

3. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 3. évfolyam tánc és mozgás tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Tánc és mozgás 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantrevi óraszám- Tematikai egység órászáma összesen
A tanult táncstílusok körének bővítése	16 óra
Ritmusérzék fejlesztése	10 óra
A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	8 óra
Eligazodás a térben	8 óra
Népi játékok	8 óra
Hagyományismeret	12 óra
Improvizációs készség fejlesztése	10 óra
Összesen	72 óra

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési célok, fejlesztési követelmények és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon tanult táncok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

Egyre jobb elmélyülés a tanult stílusok és tánc típusok jellegzetességeiben, a tanár döntése szerint ismerkedés újabb stílusokkal. A tanult táncstílusok megkülönböztetése, a táncok nevének ismerete. A magyar néptánc-hagyomány alapvető tánc típusainak ismerete. A táncokhoz kapcsolódó ismert dalok számának bővülése.		Ének-zene: a népzenei anyag és a népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tánc típus, tájegység, népcsoport/nép.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyam ritmusgyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérő zene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérőzenére, a tanuló saját énekére vagy belső ritmusra. A tanár által mutatott hosszabb, 4-8 ütem terjedelmű ritmusképletek társakkal együtt történő, vagy egyéni reprodukálása. Negyed, nyolcad és tizenhatod érték, negyed és nyolcad szünetek érzékelése, reprodukálása. Résztétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel, a különböző testrészek ritmusában egyszerű párhuzamosságok kivitelezése. A tempó és a dinamika változásának követése vagy a tempó és a dinamika változtatása.		Ének-zene: ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmusosztinató, koordinációs gyakorlatok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szünet.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A táncához kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon szerzett zenei ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Az IKT-eszközök médiatudatos használatának fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a kísérő zenében a táncokhoz kapcsolódó dalok felismerése, és éneklése társakkal együtt. A kísérő zenét játszó hangszerek/hangszeregyüttesek ismerete (pl. a népi vonós hangszeregyüttes tagjai funkcióinak ismerete és értése). Jellegzetes hangszerek megismerése. Lehetőség szerint találkozás élő zenével. Az IKT-eszközök használatával is tapasztalatszerzés a táncokhoz kapcsolódó zenéről.	Ének-zene: hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyam térgyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra, a test mozdulatai közben változó határainak érzékelése. Párházhöz, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése. Adott irányban mozdulás, forgásirány azonosítása. A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása.		Testnevelés és egészségfejlesztés: térbeli tudatosság. Matematika: Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete) Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl. mellett, között, előtt, mögött).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon tanult népi játékok.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az ismert játékok körének bővítése. Társakkal az önálló játék, a szerepek, dalok, mozdulatok ismerete a szabályok elfogadása és alkalmazása által. A néphagyományból további sport jellegű, párválasztó, fogyógyarapodó és kapuzó játékok megismerése.		Ének-zene: népzenei anyag, népi gyermekjátékok énekléssel. Magyar nyelv, Irodalom: mondókák, népdalok, népi játékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: népi gyermekjátékok. Környezetismeret: néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Játék, szabály, szerep.	

Tematikai egység/Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon megszerzett ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése, a dalok szövegének megértése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során képalkotás a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről. A tanult dalok szövegének – az esetleges ismeretlen fogalmak tisztázása után – társakkal közös értelmezése. Találkozás a tanult táncokhoz kapcsolódó viselet jellegzetességeivel. A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban. A legfontosabb naptári ünnepek megnevezése. Néhány, az ünnepekhez kapcsolódó népszokás megismerése.		Magyar nyelv, Irodalom: népmesék, népdalok, népszokások. Környezetismeret: néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei, népszokások.

Közvetlen vagy közvetett tapasztalatok szerzése a tanuló szűkebb hazájának hagyományairól (múzeum, kiállítás meglátogatása, IKT-eszközök használata).	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagybőjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyam improvizációs gyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tánc mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdetétől. A pusztá reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeinek megélése. A táncok improvizatív vagy kötött jellegének tudatosítása (pl. a magyar néptánc).	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Párral vagy társakkal összhangban, együttműködve táncfolyamatok létrehozása. A motívumismeret bővülése és az adott tánc struktúrájának egyre mélyebb megértése révén az improvizatív készség fokozatos fejlődése.		Ének-zene: a zenei fantázia fejlesztése sok zenei játékkal, ritmusos és énekes szabad rögtönzésekkel.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.	

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A fejlesztés várt eredményei a 3. évfolyam végén	A tanuló ismer és korának megfelelően társaival/párjával táncol többféle táncstílust, azokon belül többféle táncípust, magabiztosan érzi a kísérőzene vagy ének tempóját, lüktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni. Érzékeli és követi a tempóváltozásokat, képes egyenletes mozgásra. Felismeri a táncot kísérő zenében a tanult dalokat, képes azokat zenével énekelni mozgás közben is. Tisztában van azzal, hogy az IKT-eszközök által hozzáférhetők a tanult táncokhoz kapcsolódó zenei és mozgókép anyagok. Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, az irányokra vonatkozó utasításokat végrehajtani, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani. Ismeri és önállóan alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk tartozó dalokat és szövegeket. Képes belehelyezkedni a játék adta szerepekbe, társait partnerként, sportszerűen kezeli, át tudja élni a közös játék örömeit.

	Ismeri és érti a tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkcióját. A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömét.

5. Tárgyi feltételek, eszközök

- Jól szellőztethető és nagy mozgásigényeket kielégítő tornaterem, (6-10 m szabad területű).
- Tükör: ahol maximum 20 fő kényelmesen elfér, és látják benne magukat.
- Taneszközök (füzet, filc, színes ceruza, újságpapír, könyv).
- Magnó, ami cd-t és mp3-at, pendrive-t is lejátszik.
- Zenei cd, dvd, táncbemutató felvétel, néptánc videó.
- Tanulók egységes öltözete: fehér póló, fekete nadrág, melegítő, lányoknak szoknya, balett cipő, fiúknak tornacipő, mindenkinek vastag zokni.
- Tanulói felkészüléshez könyvtár, internet (táncokról gyűjtőmunkához).
- Televízió, videó, vagy IKT-s terem kéthavonta a táncok, népek táncainak bemutatásához, szemléltetéséhez.

4. évfolyam

1. A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv

A 4. évfolyam tánc és mozgás tantárgy helyi tanterv céljai és alapelvei megfelelnek a Kormány 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Tánc és mozgás 1-4. évfolyam megnevezésű kerettanterv előírásainak.

2. Az éves óraszám a helyi tervezésű órakerettel kiegészítve (heti egy óra)

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám- Tematikai egység óraszám összesen
A tanult táncstílusok körének bővítése	14 óra
Ritmusérzék fejlesztése	10 óra
A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	8 óra
Eligazodás a térben	8 óra
Népi játékok	8 óra
Hagyományismeret	12 óra
Improvizációs készség fejlesztése	12 óra
Összesen	72 óra

3. Témakörök, óraszám, fejlesztési célok, fejlesztési követelmények és ismeretek, fogalmak, tevékenységek

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyamon tanult táncok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése a helyi/nemzetiségi hagyományokra épülő mozgásanyanyelv megismerése után az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

Egyre jobb elmélyülés a tanult stílusok és tánc típusok jellegzetességeiben, a tanár döntése szerint ismerkedés újabb stílusokkal. A tanult táncstílusok megkülönböztetése, a táncok nevének ismerete, a kísérőzene eltérő vagy éppen azonos jellegzetességeinek felismerése. A magyar néptánc-hagyomány alapvető tánc típusainak ismerete. A táncokhoz kapcsolódó ismert dalok számának bővülése.	Ének-zene: a népzenei anyag és a népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tánc típus, tájegység, népcsoport/nép.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyam ritmusgyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérő zene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérő zenére, saját énekére vagy belső ritmusra. A tanár által mutatott hosszabb, 4-8 ütem terjedelmű ritmusképletek társakkal együtt történő, vagy egyéni reprodukálása. Negyed, nyolcad és tizenhatod érték, nyújtott és éles ritmusok, szinkópa, negyed és nyolcad szünetek érzékelése, reprodukálása. Részvétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel, a különböző testrészek ritmusában egyszerű párhuzamosságok kivitelezése. A tempó és a dinamika változásának követése vagy a tempó és a dinamika változtatása.		Kapcsolódási pontok Ének-zene: ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmusosztinató, koordinációs gyakorlatok.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad tizenhatod), szinkópa, szünet.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tánc-hoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyamon szerzett zenei ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Az IKT-eszközök médiatudatos használatának fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a táncokhoz kapcsolódó dalok éneklése, társakkal együtt a tanár vezetésével, majd anélkül, esetleg önálló éneklése. A kísérő zenét játszó hangszerek/ hangszeregyüttesek ismerete, (pl. a népi vonós hangszeregyüttes tagjai funkcióinak ismerete és értéke). Jellegzetes hangszerek megismerése. Lehetőség szerint találkozás élő zenével. Az IKT-eszközök használatával is tapasztalatszerzés a táncokhoz kapcsolódó zenéről. A különböző típusú táncok kísérőzenéje zenei jellegzetességeinek érzékelése (tempó, metrum).		Ének-zene: hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyam térgyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra, a test mozdulatai közben változó határainak érzékelése. Párjához, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése. Adott irányban mozdulás, forgásirány azonosítása. A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása.		Testnevelés és egészségfejlesztés: térbeli tudatosság. Matematika: Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete) Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl. mellett, között, előtt, mögött).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyamon tanult népi játékok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az ismert játékok körének bővítése. Társakkal az önálló játék, a szerepek, dalok, mozdulatok ismerete a szabályok elfogadása és alkalmazása által. A néphagyományból további sport jellegű, párválasztó, fogyógyarapodó és kapuzó játékok megismerése. A hagyományos népi játékok és a ma ismert sportágak, valamint a drámajátékok összefüggéseinek, szerves kapcsolatának felismerése.		Ének-zene: népzenei anyag, népi gyermekjátékok énekléssel. Magyar nyelv, Irodalom: mondókák, népdalok, népi játékok. Testnevelés és egészségfejlesztés: népi gyermekjátékok. Környezetismeret: néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játék, szabály, szerep.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyamon megszerzett ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése, a dalok szövegének megértése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Képalkotás a közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről. A tanult dalok szövegének – a tanár irányításával, az esetleges ismeretlen fogalmak tisztázása után – társakkal közös értelmezése. Találkozás a tanult táncokhoz kapcsolódó viselet jellegzetességeivel, lehetőleg közvetlen tapasztalat alapján. A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban.		Magyar nyelv, Irodalom: népmesék, népdalok, népszokások. Környezetismeret: néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei, népszokások.

A legfontosabb naptári ünnepek megnevezése. Néhány, az ünnepekhez kapcsolódó népszokás megismerése. Közvetlen vagy közvetett tapasztalatok szerzése a tanuló szűkebb hazájának hagyományairól (múzeum, kiállítás meglátogatása, IKT-eszközök használata).	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, farsang, nagybőjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Az 1–3. évfolyam improvizációs gyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tánc mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdetétől. A pusztá reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeinek megélése. A magyar néptánc improvizatív jellegének tudatosítása. A táncok improvizatív vagy kötött jellegének tudatosítása (pl. a magyar néptánc).	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Párral vagy társakkal összhangban, együttműködve táncfolyamatok létrehozása. A motívumismeret bővülése és az adott tánc struktúrájának egyre mélyebb megértése révén az improvizatív készség fokozatos fejlődése. Az eltérő tánc típusok, táncstílusok motívumkészletének és struktúrájának egyre biztosabb elkülönítése. A tánc (pl. a magyar néptánc) alapvetően improvizatív jellegének tudatosítása.		Ének-zene: a zenei fantázia fejlesztése sok zenei játékkal, ritmusos és énekes szabad rögtönzésekkel.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.	

4. A fejlesztés várt eredményei, a továbblépés feltételei

A fejlesztés várt eredményei a 4. évfolyam végén	A tanuló ismer és korának megfelelően társaival/párjával táncol többféle táncstílust, azokon belül többféle tánc típust, magabiztosan érzi a kísérőzene vagy ének tempóját, lüktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni. Érzékeli és követi a tempóváltozásokat, képes egyenletes mozgásra.

	Felismeri a táncot kísérő zenében a tanult dalokat, képes azokat zenével énekelni mozgás közben is. Tisztában van a táncot kísérő hangszeres együttes tagjainak funkcióival, ismeri a hangszereket. Tisztában van azzal, hogy az IKT-eszközök által hozzáférhetők a tanult táncokhoz kapcsolódó zenei és mozgókép anyagok. Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, az irányokra vonatkozó utasításokat végrehajtani, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani. Ismeri és önállóan alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk tartozó dalokat és szövegeket. Képes belehelyezkedni a játék adta szerepekbe, társait partnerként, sportszerűen kezeli, át tudja élni a közös játék örömét. Ismeri és érti a tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkcióját. Élményt szerez az eredeti funkció újraértelmezéséről (pl. táncház, <i>revival</i>). Értelmezni tudja a tanult dalok szövegét. Életkorának és képességeinek megfelelően párjával vagy társaival együttműködve improvizálja a tanult táncokat. A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömét.

5. Tárgyi feltételek, eszközök

- Jól szellőztethető és nagy mozgásigényeket kielégítő tornaterem, (6-10 m szabad területű).
- Tükör: ahol maximum 20 fő kényelmesen elfér, és látják benne magukat.
- Taneszközök (füzet, filc, színes ceruza, újságpapír, könyv).
- Magnó, ami cd-t és mp3-at, pendrive-t is lejátszik.
- Zenei cd, dvd, táncbemutató felvétel, néptánc videó.
- Tanulók egységes öltözete: fehér póló, fekete nadrág, melegítő, lányoknak szoknya, balett cipő, fiúknak tornacipő, mindenkinek vastag zokni.
- Tanulói felkészüléshez könyvtár, internet (táncokról gyűjtőmunkához).
- Televízió, videó, vagy IKT-s terem kéthavonta a táncok, népek táncainak bemutatásához, szemléltetéséhez.